

2986 szán
VI. szal

MAGYAR TUD. AKADÉMIAI

ALMANACH 2986

POLGÁRI

ÉS

CSILLAGÁSZATI NAPTÁRRAL

1961 NOV. 2. 7

MDCCCLXXXVIII-RA.

BUDAPEST, 1888.

KIADJA A M. T. AKADEMIÁ.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADEMIÁ
KÖNYVTÁRA

5888

HORNYÁNSZKY VIKTOR KÖNYVNYOMDÁJA.

Rev. 1960 V.

POLGÁRI
ÉS
CSILLAGÁSZATI NAPTÁR

MDCCLXXXVIII-RA.

Időszámítás.

Az 1888-ik szökő év megfelel a juliani periodus 6601-ik és a byzanci aera 7396—7397-ik éveinek.

Ünnepszámítás.

Számok és ünnepek	Gregoriani vagy új naptár	Számok és ünnepek	Juliani vagy ó naptár
Aranyszám	8	Aranyszám	8
Epakta	XVII	Epakta	XXVIII
Napkör	21	Napkör	21
Római adószám	1	Római adószám	1
Vasárnapi betű	A, G	Vasárnapi betű	C, B
		Triodium	Febr. 14-én
Septuagesimae	Jan. 29-én		
		Maesopust	Febr. 28-án
		Süropust	Márcz. 6-án
Hamvazó szerda	Febr. 15-én		
I. Kántornap	Febr. 22-én		
Husvét vasárnap	Ápr. 1-én	Husvét vasárnap	Ápr. 24-én
Áldozócsütörtök	Máj. 10-én	Áldozócsütörtök	Jún. 2-án
Püünkösd vasárnap	Máj. 20-án	Püünkösd vasárnap	Jún. 12-én
II. Kántornap	Máj. 23-án		
III. Kántornap	Szept. 19-én		
I. Advent vas.	Decz. 2-án		
IV. Kántornap	Decz. 19-én		

Januáriuſ 1888.

Hét, hó és év napja		Róm. katolikus naptár	Protestáns naptár	Görög-keleti naptár 1887. decz. 1888. jan.
Vas.	1	1 A.Ujév, Kis-Kar.	A.Ujév napja	20 D.30 Ignác v.
Hétfő	2	2 Makár apát, hv.	Abel, Szeth	21 Julianna sz.
Kedd	3	3 Genovéva sz.	Enoch, Dániel	22 Anasztázia
Szerda	4	4 Titusz krétai pk.	Izabella	23 Krétai 10vért.
Csüt.	5	5 Teleszf. pápa, vt.	Simeon	24 K.e. böjt vége
Pént.	6	6 Epiphania †	Vizkereszt	25 Nagy Kar.
Szomb	7	7 Luczián vt.	Izidor	26 Egypt. men.
Vas.	8	8 A.I.E. Szörény h.	A. I. Ep., Erh.	27 D.31 Istvánv.
Hétfő	9	9 Julián vt.	Marcziál	28 2000 vértanu
Kedd	10	10 Vilmos pk., hv.	Remete Pál	29 Apró szentek
Szerda	11	11 Higin pápa vt.	Matilda	30 Anizia sz.
Csüt.	12	12 Ernő apát, Arkád	Reinhold	31 Melánia
Pént.	13	13 Vidor egy., Ver. †	Vidor	1 Jan1888Ujév
Szomb	14	14 Bódog áld., Hilár	Bódog	2 Szilveszter p.
Vas.	15	15 A.II.E. Jéz.sz.n.	A. II. E. Mór	3 C.32. Malakh.
Hétfő	16	16 Marcell	Marcell	4 70 tanítvány
Kedd	17	17 Remete Antai	Remete Antal	5 Teopemptus
Szerda	18	18 Piroska sz., vt.	Piroska	6 Epiphania
Csüt.	19	19 Kanút k. Máriusz	Sára	7 Sz. Iván
Pént.	20	20 Fábrián és Seb. †	Fáb. és Seb.	8 György, Emil.
Szomb	21	21 Ágnes sz., vt.	Ágnes	9 Polieukt vt.
Vas.	22	22 A.III.E. Vincze	A. III. E. V.	10 C.33. N. Gerg.
Hétfő	23	23 B. A. eljegyzése	Emerencián.	11 Teodóz ap.
Kedd	24	24 Timoté pk.	Timoté	12 Tacziána
Szerda	25	25 Pál fordulása	Pál fordulása	13 Hermil, Strat.
Csüt.	26	26 Polikárp pk, vt.	Polikárp	14 Szabbás érs.
Pént.	27	27 Arsz. sz. János †	Aranysz. Ján.	15 Thebai Pál
Szomb	28	28 Margit sz.	Nagy Károly	16 Vasas Péter
Vas.	29	29 A.Sept.Sal.Fer.p.	A.Hetv.Valér	17 C.34. N. Antal
Hétfő	30	30 Martina sz., vt.	Adelgunde	18 N. Athanáz
Kedd	31	31 Nolaskói Péter	Virgil	19 Eg. Makár ap.

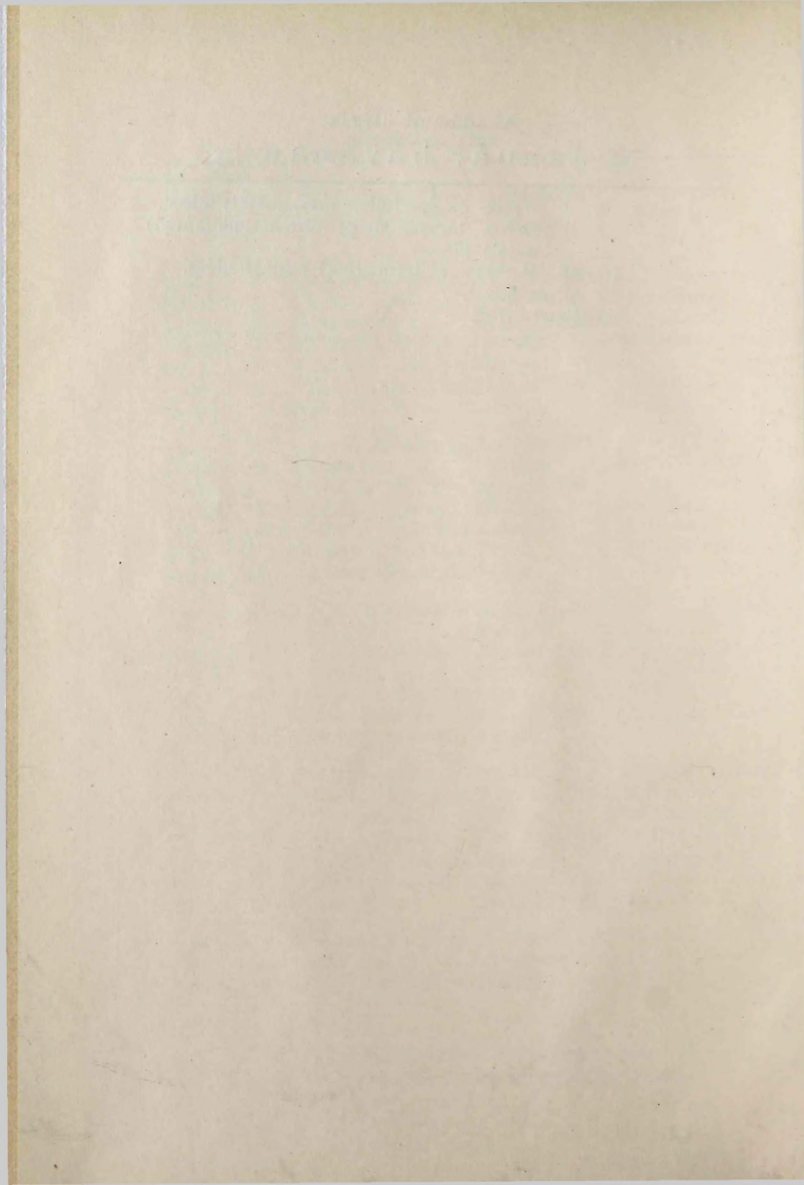
☾ UN. Jan. 6. 0 óra 59 perczkor este.

☀ UH. Jan. 13. 9 óra 55 perczkor reggel.

Akadémiai ülések

Január havában.

-
Január	2.	I. (Nyelv- és széptudományi) osztály ülése.
»	9.	II. (Philos. társadalmi és történettudományi) osztály ülése.
»	16.	III. (Mathem. és term. tud.) osztály ülése.
»	23.	I. osztály.
»	30.	Összes ülés.
-

Januárius 1888.

Hó napja	Zsidó naptár		Török naptár		Órák a valódi délben		
	5648. Tebet Sebat		1305. Rebî-el-accher Dsemâdi-el-avvel		ó.	p.	mp.
1	17		16		12	3	38·0
2	18		17			4	6·3
3	19		18			4	34·2
4	20		19			5	1·7
5	21		20			5	28·9
6	22		21	16. Dsuma		5	55·6
7	23	Sabbat Szemot	22			6	21·9
8	24		23		12	6	47·8
9	25		24			7	13·1
10	26		25			7	37·9
11	27		26			8	2·2
12	28		27			8	25·8
13	29		28	17. Dsuma		8	48·9
14	1	Sebat, Vaera, R. H.	29			9	11·4
15	2		1	Dsemâdi-el-avvel	12	9	33·1
16	3		2			9	54·2
17	4		3			10	14·6
18	5		4			10	34·3
19	6		5			10	53·2
20	7		6	18. Dsuma		11	11·4
21	8	Szabbat Bo	7			11	28·8
22	9		8	Ali születés napja	12	11	45·5
23	10		9			12	1·3
24	11		10			12	16·3
25	12		11			12	30·6
26	13		12			12	44·0
27	14		13	19. Dsuma		12	56·6
28	15	Szabbat Besalach	14	Szerencsenapok		13	8·3
29	16		15	Szer. nap, Ali h.n.	12	13	19·3
30	17		16			13	29·4
31	18		17			13	38·8

☽ EN. Jan. 21. 6 óra 6 perczkor reggel.
 ☽ HT. Jan. 29. 0 óra 35 perczkor reggel.

Februárius 1888.

Hét, hó és év napja	Róm. katolikus naptár	Protestáns naptár	Görög-keleti naptár 1888. jan., febr.
Szerda	1 32 Ignác pk, vt.	Brigitta	20 Nagy Euthim
Csüt.	2 33 Gyertya sz. B.A.	Gy. sz. B. A.	21 Maxim ap.
Pént.	3 34 Balázs pk., vt. †	Balázs	22 Tim., Anaszt.
Szomb	4 35 Korzini Andr. pk	Veronika	23 Kelemen vt.
Vas.	5 36 A.Sex. Ágota sz.	A.Hat. Ágota	24 C.35. Xenia B.
Hétfő	6 37 Dorottya sz., vt.	Dorottya	25 Gergely hv.
Kedd	7 38 Romuald apát	Rikárd	26 Xenofon, Ar.
Szerda	8 39 Máthai János áld.	Salamon	27 Ar. sz. Ján. er.
Csüt.	9 40 Apollónia sz.	Apollónia	28 Efraim, Szirin
Pént.	10 41 Skolasztika sz. †	Skolaszt. Gáb.	29 Ignác erekl.
Szomb	11 42 Dezső pk, vt.	Frozina	30 Nagy Vazul
Vas.	12 43 A. Fars. v. B. Eul.	A. Otv. Eulália	31 C.36. Czír. Ján
Hétfő	13 44 Ricsi Katalin	Kasztor	1 Febr. Trifon
Kedd	14 45 <i>Húsh.</i> , Bálint vt.	Bálint	2 Kriszt. bem.
Szerda	15 46 <i>Hamv.sz.</i> Faust. †	Fausztin, Jov.	3 Simeon, Anna
Csüt.	16 47 Juliána sz., vt.	Juliána	4 Izidor
Pént.	17 48 Jéz. 5 sz. s. Julián †	Szilárdka	5 Ágota, Teod.
Szomb	18 49 Simeon pk. Fláv.	Zsuzsánna	6 Bukol, Julián
Vas.	19 50 A. I. b. v., P. Konr.	A. Inv. Gabin	7 C. 37. Parthen
Hétfő	20 51 Eleutér	Eukár	8 Tivadar, Zak.
Kedd	21 52 Eleonóra kir.	Eleonóra	9 Niczef. Pankr.
Szerda	22 53 Péter szf. Kánt. †	Péter székf.	10 Karalamp vt.
Csüt.	23 54 Romána sz.	Szeren, Lázár	11 Bal., <i>György</i>
Pént.	24 55 Jéz. töv. Máty. u. †	Mátyás ugr.	12 <i>Szabbás</i> , Mel.
Szomb	25 56 Mátyás ap. †	Mátyás	13 <i>Simon</i> , Mart.
Vas.	26 57 G. II. b. v. Vikt. G.	G. Rem. Valb.	14 C. Tr. <i>Czir.</i> A.
Hétfő	27 58 Sándor pk, vt.	Jónás, Sándor	15 Onezim apost.
Kedd	28 59 Leander pk	Ákos, Leand.	16 Pamfil n. vt.
Szerda	29 60 Román apát †	Román, Ozsv.	17 Tiron. Tiv. vt.

☞ UN. Febr. 4. 8 óra 42 perczkor este.

☞ UH. Febr. 12. 1 óra 9 perczkor reggel.

Akadémiai ülések

Február havában.

-
- Február 6. II. osztály.
» 13. III. osztály.
» 20. I. osztály.
» 27. Összes ülés.
-

Akadémiai ülések

☞ Márczius havában. ☞

-
- Márczius 5. II. osztály.
» 12. III. osztály.
» 19. I. osztály és *összes ülés.*
Jelentés a Teleki-pályázatról.
» 26. *Összes ülés.* Jelentés a Karátsonyi-pályázatról.
-

Februáriu 1888.

Hó napja	Zsidó naptár		Török naptár		Órák a valódi délben			
	5648. Sebat Adar		1305. Dsemâdi-el-avvel Dsemâdi-el-accher		ó.	p.	mp.	
1	19		18		12	13	47·3	
2	20		19			13	55·0	
3	21		20	20. Dsuma Konst. b.		14	1·9	
4	22	Szabbat Jitro	21			14	8·0	
5	23		22		12	14	13·4	
6	24		23			14	17·9	
7	25		24			14	21·6	
8	26		25			14	24·6	
9	27		26			14	26·8	
10	28		27	21. Dsuma		14	28·1	
11	29	Szabbat Mispatim	28			14	28·8	
12	30	Ros Hachodes	29		12	14	28·6	
13	1	Adar, RosHachodes	30			14	27·7	
14	2		1	Dsemâdi-el-accher		14	26·0	
15	3		2			14	23·6	
16	4		3			14	20·4	
17	5		4	22. Dsuma		14	16·5	
18	6	Szabbat Truma	5			14	11·9	
19	7		6		12	14	6·5	
20	8		7			14	0·5	
21	9		8			13	53·8	
22	10		9	Abubekr szül. nap.		13	46·4	
23	11	TaanitEszet.(Bójtñ.)	10			13	38·4	
24	12		11	23. Dsuma		13	29·7	
25	13	Szabbat Teczave	12			13	20·4	
26	14	Purim	13	} Szerencse-napok	12	13	10·6	
27	15	Susan-Purim	14				13	0·1
28	16		15				12	49·1
29	17		16				12	37·6

☾ EN. Febr. 20. 3 óra 15 perczkor reggel.

☽ HT. Febr. 27. 1 óra 14 perczkor este.

Márczius 1888.

Hét, hó és év napja		Róm. katolikus naptár	Protestáns naptár	Görög-keleti naptár 1888. febr., márcz.
Csüt.	1 61	Albin pk	Albin	18 Leo pápa
Pént.	2 62	Szimplicz pápa †	Szimplicz	19 Arkip, Doszit
Szomb	3 63	Kunigunda cs. †	Kinga	20 Leo, kat. pk.
Vas.	4 64	G.III.b.v. Kázm.	G. Oculi, Ad.	21 C.Tim., Euszt.
Hétfő	5 65	Krem. Özséb ap.	Frigyes	22 Jenői vt.
Kedd	6 66	Frigyes hv.	Fridolin	23 Polikárp pk.
Szerda	7 67	<i>Bójt k.</i> , A.Tam. †	Felicitas	24 Sz. Iván f. felt.
Csüt.	8 68	Istenes János hv.	Filemon, Ján.	25 Taráz, k. pk
Pént.	9 69	Róm. Francz. ö. †	Prudencziusz	26 Porfir pk
Szomb	10 70	Szeb. 40 vért. †	Sándor, Gájus	27 Prokop vt.
Vas.	11 71	G.IV.b.v. Konst.	G. Laet. Roz.	28 B.Maes V.
Hétfő	12 72	N. Gergely pápa	Gergely	29 Kasszian
Kedd	13 73	Rozina	Ernö	1 Márcz. E.
Szerda	14 74	Matild csász. †	Zakariás	2 Hez. Teod.
Csüt.	15 75	Longin vt.	Kristóf	3 Eutróp vt.
Pént.	16 76	Geréb hv. †	Czirjék	4 Gerazim
Szomb	17 77	Gertrud, Patrik †	Gertrud	5 Konon vt.
Vas.	18 78	G.V.b.F.v. Czirill	G. Jud. Anz.	6 B.Sür. A.42v.
Hétfő	19 79	József nev. atya	József	7 Vazul, Jenő
Kedd	20 80	Joákim	Hubert	8 Teofilakt
Szerda	21 81	Benedek hv. †	Benedek	9 Szebast.40 vt.
Csüt.	22 82	Oktavián vt.	Kázmér	10 Kodrát, Kipr.
Pént.	23 83	Fájd.sz. Viktor. †	Eberh., Géza	11 Szofr. jer. pat.
Szomb	24 84	Gábor főangyal †	Gábor főangy	12 Teof. és Gerg.
Vas.	25 85	G.VI.b.V. G.o. B.	G.P. G.o.B.A.	13 B. 1. Nikeior
Hétfő	26 86	Manó vt.	Manó, Jenő	14 Benedek
Kedd	27 87	Rupert pk, hv.	Rupert	15 Agáp, Sándor
Szerda	28 88	Sixtus p. Gunt. †	Malkusz	16 Szabin, Trof.
Csüt.	29 89	<i>N.-csüt.</i> Czirill †	Eusztáz	17 Elek
Pént.	30 90	<i>N.-pént.</i> Kerény †	Nagypéntek	18 Czirill, jer. pk
Szomb	31 91	<i>N.-szomb.</i> Am. †	Amosz, Benő	19 Krizsán, Dár.

☞ UN. Márcz. 5. 4 óra 42 perczkor reggel.

☞ UH. Márcz. 12. 5 óra 37 perczkor este.

Márczius 1888.

Hó napja	Zsidó naptár	Török naptár	Órák a valódi délben ó. p. mp.
	5648. Adar Nisszan	1305. Dsemâdi-el-accher Redseb	
1	18	17	12 12 25·6
2	19	18 24. Dsuma	12 13·1
3	20 Szabbat Ki Szissza	19	12 0·1
4	21	20 Fatima szül. napja	12 11 46·7
5	22	21	11 32·9
6	23	22	11 18·7
7	24	23	11 4·1
8	25	24	10 49·1
9	26	25 25. Dsuma	10 33·8
10	27 Sz. Vajakhel-Pek.	26	10 18·1
11	28	27	12 10 2·1
12	29	28	9 45·9
13	1 Nisszan, Ros Hach.	29	9 29·3
14	2	1 Redseb, Noé bárk.é.	9 12·5
15	3	2	8 55·4
16	4	3 26. Dsuma	8 38·1
17	5 Szabbat Vajikra	4 Titkok éjje	8 20·6
18	6	5	12 8 3·0
19	7	6	7 45·1
20	8	7	7 27·1
21	9	8	7 8·9
22	10	9	6 50·6
23	11	10 27. Dsuma	6 32·2
24	12 Szabbat Czav	11	6 13·8
25	13	12	12 5 55·3
26	14 Husvét ii. előestéje	13	5 36·8
27	15 Chag Hapeszach 1	14	5 18·3
28	16 Chag Hapeszach 2	15	4 59·7
29	17 Chol Hamoed	16	4 41·3
30	18 (Fél ünnepek)	17 28. Dsuma	4 22·9
31	19 Sz. Chol Hamoed	18	4 4·6

☞ EN. Márcz. 20. 10 óra 0 perczkor este.
☞ HT. Márcz. 27. 11 óra 24 perczkor este.

Április 1888.

Hét, hó és év napja		Róm. katolikus naptár	Protestáns naptár	Görög-keleti naptár 1888. márcz., ápr.
Vas.	1 92	G. Husvét vas.	G. Husv. vas.	20 B. 2. Szabei vt.
Hétfő	2 93	Husvét hétfő	Husvét hétfő	21 Jakab, Timót
Kedd	3 94	Rikárd pk, hv.	Dárius	22 Vazul áld., vt.
Szerda	4 95	Izidor egyh., hv.	Ambrus	23 Nikon és tan.
Csüt.	5 96	Ferrerivince hv.	Hozeás	24 Zakáriás hv.
Pént.	6 97	Szelestény pápa †	Ireanausz	25 Gy.-olt. B.-A.
Szomb	7 98	Hegezipp hv.	Hegezipp, L.	26 Gábor főan.
Vas.	8 99	G. I. F. v., Dénes	G. I. Quas., A.	27 B. 3. Matróna
Hétfő	9 100	Demeter vt.	Demeter	28 ifj. Hiláron
Kedd	10 101	Dániel, Ezekhiel	Dániel	29 Márk, Czirill
Szerda	11 102	Leo pápa	Leo	30 Klimeki J.
Csüt.	12 103	Gyula pápa, hv.	Gyula	31 Ipacs, Jona
Pént.	13 104	Jéz. g. é. sz. Her. †	Jusztin	1 Ápr. E. M.
Szomb	14 105	Tiborez vt.	Tiborez	2 Titusz, Pol.
Vas.	15 106	G. II. Mis. Neszte	G. 2. Past. bon.	3 B. 4. Nikétás
Hétfő	16 107	Turib pk, hv.	Aron	4 György
Kedd	17 108	Márk vt.	Rezső	5 Theodul
Szerda	18 109	Apollónius vt.	Valerián	6 Method ap.
Csüt.	19 110	Kreszentius hv.	Hermogenes	7 Milit. György
Pént.	20 111	Viktor vt. †	Szulpicz	8 Heródion
Szomb	21 112	Anzelm hv.	Adolár	9 Eupszik vt.
Vas.	22 113	G. III. Jub. Sz. J. o	G. 3. Jub. S., K.	10 B. 5. Terencz
Hétfő	23 114	Béla pk, vt.	György	11 Antipás pk
Kedd	24 115	György vt.	Albert	12 Vazul pk
Szerda	25 116	Márk evang., vt.	Márk evang.	13 Artemon
Csüt.	26 117	Kilit és Marzell.	Kilit	14 Márton pápa
Pént.	27 118	Anasztáz pápa †	Anasztáz	15 Arisztárk
Szomb	28 119	Vit. és Val. vtk.	Vitályos, Ag.	16 Agape, Irén
Vas.	29 120	G. IV. Cant. Péter	G. 4. Cant. Sib.	17 B. 6. Sim. {
Hétfő	30 121	Sziénai Katal. sz.	Eutróp	18 János sz. {

☉ UN. Ápr. 3. 1 óra 58 perczkor este.

☉ UH. Ápr. 11. 10 óra 24 perczkor reggel.

Akadémiai ülések

Április havában.

-
- Április 9. II. osztály.
» 16. III. osztály.
» 23. I. osztály.
» 30. *Összes ülés.* Jelentés a Farkas-Raskó-pályá-
zatról.
-

Április 1888.

Hó napja	Zsidó naptár	Török naptár	Órák a valódi délben		
	5648. Nisszan Ijar	1305. Redseb Sabân	ó.	p.	mp.
1	20 Chol Hamoed (fél-ii.)	19	12	3	46·4
2	21 Chag Hapeszach 7.	20		3	28·4
3	22 Husvét ünn. vége	21		3	10·5
4	23	22		2	52·8
5	24	23		2	35·3
6	25	24 29. Dsuma		2	18·0
7	26 Szabbat Semini	25		2	1·0
8	27	26	12	1	44·1
9	28	27		1	27·6
10	29	28 Mahomed próf. elf.		1	11·3
11	30 Ros Hachodes	29 Égbe szálló éjje		0	55·3
12	1 Ijar, Ros Hachodes	30		0	39·6
13	2	1 Sabân, 30. Dsuma		0	24·2
14	3 Sz. Taszria-Mecz.	2		0	9·1
15	4	3 Husszein szül. napja	11	59	54·4
16	5	4		59	40·0
17	6	5		59	25·9
18	7	6		59	12·3
19	8	7		58	59·0
20	9	8 31. Dsuma		58	46·2
21	10 Sz. Achre Mot-Ked.	9		58	33·7
22	11	10	11	58	21·7
23	12	11		58	10·1
24	13	12		57	59·0
25	14	13		57	48·8
26	15	14 } Szerencse-napok		57	38·2
27	16	15 } 32. Ds. Vizsg. éjje		57	28·5
28	17 Szabbat Emor	16 Mekka Kaaba kihir.		57	19·4
29	18 Lag baomer	17	11	57	10·8
30	19	18		57	2·7

 EN. Ápr. 19. 1 óra 8 perczkor este.
 HT. Ápr. 26. 7 óra 38 perczkor reggel.

Május 1888.

Hét, hó és év napja		Róm. katolikus naptár	Protestáns naptár	Görög-keleti naptár 1888. ápr., máj.
Kedd	1 122	Fülöp és Jakab	Fülöp és Jak.	19 P. János
Szerda	2 123	Athanáz hv.	Zsigmond	20 Absolon
Csüt.	3 124	Sz. † feltaláltat.	Sz. † feltalált.	21 Január áld
Pént.	4 125	Flórián vt. †	Flórián, Mon.	22 Sz. Teodor
Szomb	5 126	V. Pius pápa	Gocsárd, Jám.	23 György
} Nagy-hét				
Vas.	6 127	G. V. Rog. O. f. Ján.	G. 5. R. L. Ján.	24 B. Husvét v.
Hétfő	7 128	Szaniszló } ker.	Godofréd, G.	25 Husvét hétfő
Kedd	8 129	Mih. f. m. } járó	Szaniszló	26 Husvét kedd
Szerda	9 130	N. Gerg. } napok	Jób	27 János pk., S.
Csüt.	10 131	Áldozó-esütört.	Viktoria	28 Jázon ap. Sz.
Pént.	11 132	Mamert pk, hv. †	Béla	29 9 vértanu
Szomb	12 133	Pongrácz vt.	Pongrácz	30 Jakab apost.
Vas.	13 134	G. VI. Ex. Szerv.	G. 6. Ex. Szerv	1 Máj. B. 1. Jer.
Hétfő	14 135	Bonifác vt.	Bonifác	2 N. Anasztáz
Kedd	15 136	Zsófia vt.	Zsófia	3 Timót, Maura
Szerda	16 137	Nepomuki János	Peregrin	4 Pelágia vt.
Csüt.	17 138	Paskál hv.	Torpet	5 Irén vt.
Pént.	18 139	Venancz vt. †	Libor	6 Jób szenvedő
Szomb	19 140	Ivó vt. †	Sára, Potencz.	7 Sz. † feltalált.
Vas.	20 141	G. Pünkösöd vas.	G. Pünkösöd v.	8 B. 2. János ev.
Hétfő	21 142	Pünkösöd hétfő	Pünkösöd h.	9 Miklós vt. Izs.
Kedd	22 143	Julia sz., vt.	Ilona, Athan.	10 Zelot. Simon
Szerda	23 144	Dezső vt., Kánt†.	Dezső	11 Czirill, Meth.
Csüt.	24 145	Janka özvegy	Zsuzsánna	12 Nikodim, pk.
Pént.	25 146	I. Orbán pápa vt. †	Orbán	13 Gliczeria vt.
Szomb	26 147	Néri Fülöp hv. †	Béda, Albert	14 Izidor vt., M.
Vas.	27 148	G. I. Sz. H. v. I. Ján.	G. Trin. Lucz.	15 B. 3. Demeter
Hétfő	28 149	Jéz. sz. v., Vilmos	Vilmos	16 Teodor, Euf.
Kedd	29 150	Maximin pk	Kuno, Maxim.	17 Andronik ap.
Szerda	30 151	Nándor kir., Bód.	Ede, Bódog	18 Visszentelés
Csüt.	31 152	Urnáp	Petronella	19 Patricz és t. vt.

☞ UN. Máj. 3. 1 óra 3 perczkor reggel.

☞ UH. Máj. 11. 2 óra 40 perczkor reggel.

Akadémiai ülések

☞ Május havában. ☞

-
- Május 7. II. osztály.
» 14. III. osztály.
» 28. *Összes ülés.*
-

Akadémiai ülések

❧ Június havában. ❧

-
- Június 4. I. osztály.
» 11. II. osztály.
» 18. III. osztály.
» 25. *Összes ülés.*
-
-

Május 1888.

Hó napja	Zsidó naptár	Török naptár	Órák a valódi délben		
	5648. Ijar Sziwan	1305. Sabân Ramadân	ó.	p.	mp.
1	20	19	11	56	55·2
2	21	20		56	48·2
3	22	21		56	41·8
4	23	22		56	36·0
5	24 Sz. Behar-Bech.	23 33. Dsuma		56	30·8
6	25	24	11	56	26·1
7	26	25		56	22·0
8	27	26		56	18·5
9	28	27		56	15·6
10	29	28		56	13·3
11	1 Szivan, RosHachod	29 34. Dsuma		56	11·5
12	2 Szabbat Bamidbar	1 Ramadân. Bójt kezd		56	10·3
13	3	2	11	56	9·7
14	4	3 Ábrahám könyv. 1.		56	9·7
15	5 Hetek ü. előestéje	4 Koran küldetése		56	10·2
16	6 Chag Hasvuot 1.	5		56	11·2
17	7 Chag Hasvuot 2.	6		56	12·8
18	8	7 35. Dsuma, Móz. 5k.		56	15·0
19	9 Szabbat Nasszo	8		56	17·6
20	10	9	11	56	20·8
21	11	10		56	24·6
22	12	11		56	28·8
23	13	12		56	33·5
24	14	13 } Szerencse-napok		56	38·8
25	15	14 } 36. Dsuma		56	44·5
26	16 Szabbat Behaal.	15 }		56	50·7
27	17	16	11	56	57·5
28	18	17		57	4·6
29	19	18 Jézus evang. küld.		57	12·3
30	20	19		57	20·4
31	21	20		57	29·0

☾ EN. Máj. 19. 0 óra 21 perczkor reggel.

☽ HT. Máj. 25. 2 óra 56 perczkor este.

Június 1888.

Hét, hó és év napja	Róm. katolikus naptár	Protestáns naptár	Görög-keleti naptár 1888. máj., jún.
Pént.	1 153	Graczián vt. †	20
Szomb	2 154	Erazmus pk., vt.	21
Vas.	3 155	G. 2. Klotild kir.	G. 1. Tr. Eraz.
Hétfő	4 156	Kerény pk., vt.	Karpác, Flór.
Kedd	5 157	Bonifác vt.	Vendel
Szerda	6 158	Norbert hv.	Longin
Csüt.	7 159	Róbert apát, hv.	Lukréczia
Pént.	8 160	Jéz.sz. sz., Med. †	Medárd
Szomb	9 161	Primus és Felicz.	Primus és Fel.
Vas.	10 162	G. 3. Margit kir.	G. 2. Tr. Onuf.
Hétfő	11 163	Barnabás apostol	Barnabás
Kedd	12 164	Fakundói János	Bazilides
Szerda	13 165	Páduai Antal hv.	Tóbiás
Csüt.	14 166	Nagy Vazul hv.	Elizeus
Pént.	15 167	Vid és Modeszt †	Vid és Mod.
Szomb	16 168	Bennó, R. Ferencz	Jusztina
Vas.	17 169	G. 4. Adolf pk, hv.	G. 3. Tr. Folk.
Hétfő	18 170	Márk és Márczell.	Arnulf
Kedd	19 171	Gyárfás és Protáz	Szilvér
Szerda	20 172	Szilvér pápa vt.	Szilás, Flór
Csüt.	21 173	Gonzága Alajos	Albán, Alajos
Pént.	22 174	Paulin hv. †	Ákos, Paulin
Szomb	23 175	Ediltruda kirné	Vazul
Vas.	24 176	G. 5. Sz. Iván sz.	G. 4. Tr. Sz. Iv.
Hétfő	25 177	Prosper, Vilmos	Eulog, Vilmos
Kedd	26 178	János és Pál vtk.	Jeremiás
Szerda	27 179	László m. király	László m. kir.
Csüt.	28 180	II. Leo pápa hv. †	Leo és Jozua
Pént.	29 181	Péter és Pál †	Péter, Pál
Szomb	30 182	Pál apostol eml.	Pál ap. emléke
			22
			23
			24
			25
			26
			27
			28
			29
			30
			31
			1
			2
			3
			4
			5
			6
			7
			8
			9
			10
			11
			12
			13
			14
			15
			16
			17
			18

☉ UN. Jún. 1. 2 óra 10 perczkor este.

☽ UH. Jún. 9. 5 óra 50 perczkor este.

Június 1888.

Hó napja	Zsidó naptár		Török naptár		Órák a valódi délben		
	5648. Szivan Tamusz		1305. Ramadân Sevvâl		ó.	p.	mp.
1	22		21	37. Dsuma	11	57	37·9
2	23	Szabbat Selach I.	22			57	47·3
3	24		23		11	57	57·1
4	25		24			58	7·3
5	26		25			58	17·8
6	27		26			58	28·6
7	28		27	Mindenható éjje		58	39·8
8	29		28	38. Dsuma		58	51·2
9	30	Szabbat Korah, R.	29	Gyásznap, Bécs el.		59	2·9
10	1	Tamusz, Ros Hach.	30	Böjt vége	11	59	14·9
11	2		1	Sevvâl, N. Beiram		59	27·0
12	3		2	Nagy Beiram		59	39·4
13	4		3	Nagy Beiram		59	51·9
14	5		4		12	0	4·5
15	6		5	39. Dsuma		0	17·3
16	7	Szabbat Chukat	6			0	30·1
17	8		7	Hamza halálnapja	12	0	43·0
18	9		8			0	55·9
19	10		9			1	8·9
20	11		10			1	21·8
21	12		11			1	34·7
22	13		12	40. Dsuma		1	47·6
23	14	Szabbat Balak	13	Szerencse-nap		2	0·4
24	15		14	} Szerencse-napok	12	2	13·0
25	16		15			2	25·6
26	17	Sivaasszarbet. (Bn.)	16	Ohudi ütk. emlékn.		2	38·1
27	18		17			2	50·4
28	19		18			3	2·6
29	20		19	41. Dsuma		3	14·6
30	21	Szabbat Pinkasz	20			3	26·3

☞ EN. Jún. 17. 8 óra 6 perczkor reggel.

☞ HT. Jún. 23. 10 óra 24 perczkor este.

Július 1888.

Hét, hó és év napja	Róm. katolikus naptár	Protestáns naptár	Görög-keleti naptár 1888. jún., júl.
Vas.	1 183 G. 6. Tibold hv.	G. 5. Tr. Tib.	19 B. 1. M.-v., b.k.
Hétfő	2 184 Sarlós Bold.-assz.	S. B. A., Coel.	20 Method pk
Kedd	3 185 Heliodor pk, hv.	Kornél, Soma	21 Julián vt.
Szerda	4 186 Ulrik pk, hv.	Ulrik	22 Özséb.vt., Zin.
Csüt.	5 187 Domicius vt., Vil.	Sarolta	23 Agrip., Urb.
Pént.	6 188 Izsaiás próféta †	Izsaiás próf.	24 Sz. Iván szül.
Szomb	7 189 Vilibáld pk, hv.	Vilibáld, Eszt.	25 Febrónia vt.
Vas.	8 190 G. 7. Izab.k.-nő G.	G. 6. Tr. Gilyén	26 B. 2. T. Dávid
Hétfő	9 191 Veronika sz.	Ludovika	27 Sámson áld.
Kedd	10 192 Amália sz.	Hét fivér	28 P. és P. bójt v.
Szerda	11 193 I. Piusz pápa vt.	Eleonóra	29 Péter és Pál
Csüt.	12 194 Gualberti Ján.hv.	Henrik	30 12 ap. zsinatja
Pént.	13 195 Jenő pk, Marg. †	Margit	1 Júli. Kozma D.
Szomb	14 196 Bonaventura pk.	Bonaventura	2 B. Assz. meze
Vas.	15 197 G. 8. Legsz. m. ii.	G. 7. Tr. Ap. o.	3 B. 3. Jácint
Hétfő	16 198 Karmelh. B. A.	Rúth	4 Krét. András
Kedd	17 199 Elek hv.	Elek	5 Atanáz, Anna
Szerda	18 200 Arnulf pk, hv.	Jenő	6 Szizoesz, Luk.
Csüt.	19 201 Paulai Vincze hv.	Jusztá és Ruf.	7 Mal. Tamás
Pént.	20 202 Illés próféta †	Illés	8 Prokóp vt.
Szomb	21 203 Dániel próféta	Paulina	9 Pongrácz
Vas.	22 204 G. 9. Mária Magd.	G. 8. Tr. M. M.	10 B. 4. N. 45 vért.
Hétfő	23 205 Apollinár pk, hv.	Apollinár	11 Eufémia, Olga
Kedd	24 206 Krisztina vt.	Krisztina	12 Prókol, Illár.
Szerda	25 207 Jakab apostol	Jakab apost.	13 Gáb. főan. zs.
Csüt.	26 208 Anna B. A. anyja	Anna	14 Aquilla ap.
Pént.	27 209 Pantaleon vt. †	Márta	15 Czerik, Judit
Szomb	28 210 I. Győző, I. Incze	Pentele, Sáms.	16 Atenogén
Vas.	29 211 G. 10. Márta sz., B.	G. 9. Tr. Beatr.	17 B. 5. Márina
Hétfő	30 212 Abdon és Szen.	Abdon és Sz.	18 Emilián, Jácz.
Kedd	31 213 Loyolai Igác hv.	Ernöke	19 Dius, Makrina

☉ UN. Júl. 1. 5 óra 9 perczkor reggel.

☽ UH. Júl. 9. 7 óra 33 perczkor reggel.

☾ EN. Júl. 16. 1 óra 29 perczkor este.

Július 1888.

Hó napja	Zsidó naptár	Török naptár	Órák a valódi délben		
	5648. Tamusz Ab	1305. Sevvál Dsû'l-kade	ó.	p.	mp.
1	22	21	12	3	37·9
2	23	22		3	49·2
3	24	23		4	0·2
4	25	24		4	11·0
5	26	25		4	21·4
6	27	26		4	31·5
7	28 Sz. Matot-Maszeh	27		4	41·3
8	29	28	12	4	50·7
9	1 Ab, Ros Hachodes	29		4	59·6
10	2	1 Dsû'l-kade		5	8·2
11	3	2		5	16·3
12	4	3		5	23·9
13	5	4		5	31·1
14	6 Szabbat Debarim	5 Abr. Kaabát építi		5	37·8
15	7	6	12	5	43·9
16	8	7 Móz. átv. a Nil foly.		5	49·6
17	9 Tisah beab (Böjtn.)	8		5	54·7
18	10	9		5	59·2
19	11	10		6	3·2
20	12	11		6	6·6
21	13 Szab. Vaetchanan	12		6	9·4
22	14	13	12	6	11·7
23	15	14		6	13·3
24	16	15		6	14·4
25	17	16		6	15·0
26	18	17		6	14·9
27	19	18		6	14·3
28	20 Szabbat Ekeb	19		6	13·0
29	21	20	12	6	11·2
30	22	21		6	8·8
31	23	22		6	5·8

⊕ HT. Júl. 23. 7 óra 1 perczkor reggel.

⊙ UN. Júl. 30. 9 óra 46 perczkor este.

Augusztus 1888.

Hét, hó és év napja		Róm. katolikus naptár	Protestáns naptár	Görög-keleti naptár 1888. júl., aug.
Szerda	1 214	Vasas sz. Péter	Vasas Péter	20 Illés próféta
Csüt.	2 215	Porciunkula em.	Gusztáv	21 Simeon, J., E.
Pént.	3 216	Istv. I. vt. e. f. †	Ágost	22 Mária Magd.
Szomb	4 217	Domonkos hv.	Domonkos	23 Fókáz, Ezek.
Vas.	5 218	G. 11. Havi B. A.	G. 10. Tr. Ozv.	24 B. 6. Krisztina
Hétfő	6 219	Urunk szine vált.	Urunk sz. vlt.	25 Anna halála
Kedd	7 220	Kajetán, Donát	Donát	26 Hermolaus, P.
Szerda	8 221	Czirjék vt.	Czirjék	27 Pantaleon
Csüt.	9 222	Román vt.	Roland	28 Prokór, Nik.
Pént.	10 223	Lőrincz vt. †	Lőrincz	29 Kallinik, T.
Szomb	11 224	Zsuzsánna, Tib.	Armin	30 Sziláz, <i>Angy.</i>
Vas.	12 225	G., 12. B. A. e. ü.	G. 11. Tr. Kl.	31 B. 7. Eudocz.
Hétfő	13 226	Ipoly, Kasszián	Ipoly	1 Aug. B. A. b. k.
Kedd	14 227	Ózséb, Angela †	Ózséb	2 István szállít.
Szerd	15 228	Nagy B. Assz.	Nagy B. A.	3 Izsák, Demj.
Csüt.	16 229	Rókus hv.	Rókus	4 7 gy. vt.
Pént.	17 230	Liberát apát †	Augusztá, B.	5 Euszignius
Szomb	18 231	Ilona császárné	Agapét	6 Urunk szv.
Vas.	19 232	G. 13. Sz. Joach. ü.	G. 12. Tr. Szb.	7 B. 8. Domecz
Hétfő	20 233	István m. kir.	István m. kir.	8 Emilián, M.
Kedd	21 234	Bernát apát	Adolf	9 Mátyás ap.
Szerda	22 235	Timoté vt.	Timoté	10 Lőrincz
Csüt.	23 236	Beniczi Fülöp hv.	Zakariás	11 Euplus, Vaz.
Pént.	24 237	Bertalan ap. †	Bertalan	12 Fóküis, An.
Szomb	25 238	Lajos király	Lajos	13 Maxim hv.
Vas.	26 239	G. 14. Sámuel pr.	G. 13. Tr., Sám.	14 B. 9. B. A. b. v.
Hétfő	27 240	Kalaszanzi Józs.	Gebhárd	15 Nagy B. A.
Kedd	28 241	Ágoston pk, eht.	Ágoston	16 Dioméd vt.
Szerda	29 242	Sz.-Iván lefej.	Sz.-Iván lef.	17 Miron, Sztrat.
Csüt.	30 243	Limai Róza sz.	Rebekka	18 Flór és Lór
Pént.	31 244	Rajmond hv. †	Paulin pk	19 Strat. Andr.

☉ UH. Aug. 7. 7 óra 37 perczkor este.

☽ EN. Aug. 14. 6 óra 0 perczkor este.

Augusztus 1888.

Hó napja	Zsidó naptár	Török naptár	Órák a valódi délben
	5648. Ab Ellul	1305. Dsú'l-kade Dsú'l-hedse	ó. p. mp.
1	24	23	12 6 23
2	25	24	5 58-1
3	26	25 46. Dsuma	5 53-3
4	27 Szabbat Reeh	26	5 48-0
5	28	27	12 5 42-1
6	29	28	5 35-6
7	30 Ros Hachodes	29	5 28-5
8	1 Ellul, Ros Hachod.	30	5 20-8
9	2	1 Dsú'l-hedse	5 12-6
10	3	2 47. Dsuma	5 3-7
11	4 Szabbat Softim	3	4 54-3
12	5	4	12 4 44-3
13	6	5	4 33-8
14	7	6	4 22-6
15	8	7	4 11-0
16	9	8 Isten kinyilatkozott.	3 58-7
17	10	9 48. Dsuma	3 46-0
18	11 Szabbat Ki Szecze	10 Kis Beiram	3 32-7
19	12	11	12 3 18-9
20	13	12	3 4-7
21	14	13	2 49-9
22	15	14 } Szerencse-napok	2 34-8
23	16	15 }	2 19-1
24	17	16 49. Dsuma	2 3-1
25	18 Szabbat Ki Szabo	17	1 46-7
26	19	18 Tó-ünnep	12 1 29-8
27	20	19	1 12-6
28	21	20	0 55-1
29	22	21	0 37-2
30	23	22	0 19-0
31	24	23 50. Dsuma	0 0-5

☉ HT. Aug. 21. 5 óra 37 perczkor este.

☾ UN. Aug. 29. 3 óra 35 perczkor este.

Szeptember 1888.

Hét, hó és év napja	Róm. katolikus naptár	Protestáns naptár	Görög-keleti naptár 1888. aug., szept.	
Szomb	1 245	Egyed apát, rem.	Egyed	20 Sámuel próf.
Vas.	2 246	G. 15. Órangy. ü.	G. 14. Tr. Abs.	21 B. 10. Táde ap.
Hétfő	3 247	Szerápia és Szab.	Mansvét	22 Agatonik vt.
Kedd	4 248	Rozália sz., Ida	Rozália, Móz.	23 Farkas, Kal.
Szerda	5 249	Viktorin, J. Lőr.	Herkules	24 Péter erekl.
Csüt.	6 250	Zakariás próféta	Magnus	25 Bertalan ap.
Pént.	7 251	Regina sz., vt. †	Regina	26 Adorján, Nat.
Szom.	8 252	Kisasszony	Kisassz., Her.	27 Poemen, Lib.
Vas.	9 253	G. 16., B. A. n. n.	G. 15. Tr. Gorg	28 B. 11. Mózes r.
Hétfő	10 254	Tolentinói Miklós	Jodók	29 Sz. Iván lef.
Kedd	11 255	Protus és Jácint	Prótus	30 Sándor, János
Szerda	12 256	Tóbiás pk	Szír, Tóbiás	31 B. assz. öve
Csüt.	13 257	Móril pk, Amát	Maternusz	1 Szept. Sim.
Pént.	14 258	Sz. † felmag. †	Sz. † felmag.	2 Jácint patr.
Szomb	15 259	Nikoméd vt., Hild	Nikoméd	3 Antim, Teofil
Vas.	16 260	G. 17. Eufémia sz.	G. 16. Tr. Euf.	4 B. 12. Babilás
Hétfő	17 261	Lambert pk, vt.	Lambert	5 Zakariás próf.
Kedd	18 262	Kupéerti József	Titus	6 Csod. Mihály
Szerda	19 263	Január, Kánt. †	Szidónia	7 Szózon, Istv.
Csüt.	20 264	Euszták vt.	Fauszta	8 Kisasszony
Pént.	21 265	Máté ap. és ev. †	Máté ap. és ev.	9 Joakim, Anna
Szomb	22 266	Móricz vt.	Móricz	10 Menodóra
Vas.	23 267	G. 18. Tekla sz.	G. 17. Tr. Tekl.	11 B. 13. Teodóra
Hétfő	24 268	Gellért pk, vt.	Gellért	12 Autonom vt.
Kedd	25 269	Kleofás	Kleofás, Fark.	13 Kornél, Gyula
Szerda	26 270	Cziprian és Juszt.	Cziprián	14 Sz. † felmag.
Csüt.	27 271	Kozma és Demj.	Adolf	15 Nikétas vt.
Pént.	28 272	Venczel kir., vt. †	Venczel	16 Eufémia nvt.
Szomb	29 273	Mihály főangyal	Mihály főan.	17 Zsófia vt.
Vas.	30 274	G. 19. Jeromos	G. 18. Tr. Jer.	18 B. 14. Eumén

☉ UH. Szept. 6. 6 óra 12 perczkor reggel.

☾ EN. Szept. 12. 11 óra 16 perczkor este.

Szeptember 1888.

Hó napja	Zsidó naptár	Török naptár	Órák a valódi délben			
	5648. Ellul 5649. Tisri	1305. Dsû'l-hedse 1306. Moharrem	ó.	p.	mp.	
1	25 Sz. Niczabim-Vaj.	24	11	59	41·7	
2	26	25	11	59	22·7	
3	27	26		59	3·3	
4	28	27		58	43·8	
5	29 Ujév előestéje	28		58	24·0	
6	1 Tisri 5649, Ujév	29		58	4·0	
7	2 Ros Hasanah	30 51. Dsuma		57	43·8	
8	3 Szabbat Haaszinu	1 Moharr., 1306. Ujév		57	23·4	
9	4 Czom Gedaljahu(B)	2	11	57	2·9	
10	5	3		56	42·2	
11	6	4		56	21·3	
12	7	5		56	0·4	
13	8	6		55	39·3	
14	9	7 1. Dsuma		55	17·2	
15	10 Szab. Jom Kippur	8		54	57·0	
16	11	9	11	54	35·7	
17	12	10 Husszein halálnapja		54	14·4	
18	13	11		53	53·2	
19	14 Sátoros ü. előestéje	12		53	32·0	
20	15 Chag Haszukot 1.	13	} Szerencse-napok	53	10·8	
21	16 Chag Haszukot 2.	14		2. Dsuma	52	49·7
22	17 Szab Chol Hamoed	15			52	28·7
23	18 } Chol Hamoed	16 Jeruzsalem Kibla k.	11	52	7·9	
24	19 } (Fél-ünnepnapok)	17		51	47·1	
25	20	18		51	26·6	
26	21 Hoszanna Raba	19		51	6·3	
27	22 Semini Aczeret	20		50	46·1	
28	23 Szimhat Thora	21 3. Dsuma		50	26·2	
29	24 Szabbat Beresit	22		50	6·6	
30	25	23	11	49	47·2	

⊙ HT. Szept. 20. 6 óra 41 perczkor reggel.

⊙ UN. Szept. 28. 9 óra 46 perczkor reggel.

Október 1888.

Hét, hó és év napja	Róm. katolikus naptár	Protestáns naptár	Görög-keleti naptár 1888. szept., okt.	
Hétfő	1 275	Remig érsek	Remig	19 Trofim, Tiv.
Kedd	2 276	Leodegár pk	Leodégár	20 Euszták, M.
Szerda	3 277	Kandid vt.	Jair, Kandid	21 Kodrat, Döme
Csüt.	4 278	Szerafi Fer. hv.	Szerafi Fer.	22 Fókáz
Pént.	5 279	Placid apát †	Fidesz, Aurél	23 Sz.-Iván fogs.
Szomb	6 280	Brunó	Frigyeske	24 Tekla, Sim.
Vas.	7 281	G. 20. Olvasó ü.	G. 19. Tr. Ab.	25 B. 15. Eufroz.
Hétfő	8 282	Brigitta özvegy	Pelágia	26 János, Nilusz
Kedd	9 283	Ar. Dénes pk, vt.	Dénes	27 Kallsztrát
Szerda	10 284	Borgiai Fer. hv.	Gedeon	28 Kariton, V.
Csüt.	11 285	Andronik, Burk.	Burkárd	29 Czirjék rem.
Pént.	12 286	Miksa pk, vt., †	Miksa	30 Gergely, Mih.
Szomb	13 287	Kálmán vt., Ede	Ferike	1 Okt. B. A. o.
Vas.	14 288	G. 21. Kallszt p.	G. 20. Tr. Kal.	2 B. 16. Cziporj.
Hétfő	15 289	Teréz sz.	Hedvig	3 Areop. Dénes
Kedd	16 290	Gál apát	Gál	4 Hierót, Istv.
Szerda	17 291	Hedvig özvegy	Florentin	5 Karitina, Jón.
Csüt.	18 292	Lukács evang.	Lukács ev.	6 Tamás apost.
Pént.	19 293	Alkantari Pét. †	Nándor	7 Szergius, Bak.
Szomb	20 294	Vendel, Iréne	Vendel	8 Pelagia, Tájs.
Vas.	21 295	G. 22. Orsolya sz.	G. 21. Tr. Ors.	9 B. 17. Jakab
Hétfő	22 296	Kordula, Pulch.	Kordula	10 Eulamp és E.
Kedd	23 297	Kapisztrán János	Szörény	11 Fülöp, Teof.
Szerda	24 298	Ráfael főangyal	Szalóme	12 Próbusz, Tar.
Csüt.	25 299	Krizsán és Dória	Vilma	13 Korpács, P.
Pént.	26 300	Evariszt pápa †	Evariszt	14 Paraszkéva
Szomb	27 301	Szabina vt.	Szabina	15 Luczián, E.
Vas.	28 302	G. 23. Simon, Jud.	G. 22. Tr., S.J.	16 B. 18. Longin
Hétfő	29 303	Narcisz pk.	Narcisz	17 Ozeás, Lázár
Kedd	30 304	Kolos, Marcell	Kemény	18 Lukács, Pét.
Szerda	31 305	Farkas pk †	Reform. e. ü.	19 Rilai János

☉ UH. Okt. 5. 3 óra 50 perczkor este.

☾ EN. Okt. 12. 6 óra 45 perczkor reggel.

Akadémiai ülések

☞ Október havában. ☞

-
- Október 1. *Összes ülés* és I. osztály. Jelentés a Péczely-pályázatról.
- » 8. II. osztály.
 - » 15. III. osztály.
 - » 22. I. osztály.
 - » 29. *Összes ülés.*
-
-

20 Oktober 1944

Van der Waerden, J. van der Waerden

Waarlijk

Handtekening

Handtekening

Handtekening

Handtekening

Október 1888.

Hó napja	Zsidó naptár		Török naptár		Órák a valódi délben	
	5649. Tisri Marchesvan		1306. Moharrem Szafar		ó.	mp.
1	26		24		11 49	28·2
2	27		25		49	9·4
3	28		26		48	51·0
4	29		27		48	33·0
5	30	Ros Hachodes	28	4. Dsuma	48	15·3
6	1	Marchesvan, Sz. N.	29		47	58·0
7	2		30		11 47	41·1
8	3		1	Szafar	47	24·6
9	4		2		47	8·5
10	5		3		46	52·9
11	6		4		46	37·7
12	7		5	5. Dsuma	46	22·1
13	8	Sz. Lech lecho	6		46	8·9
14	9		7		11 45	56·2
15	10		8		45	42·1
16	11		9		45	29·5
17	12		10		45	17·5
18	13		11		45	6·1
19	14		12	6. Dsuma	44	55·4
20	15	Szabbat Vajera	13	Szerencse-nap	44	45·2
21	16		14	} Szerencse-napok	11 44	35·8
22	17		15		44	26·9
23	18		16		44	18·8
24	19		17		44	11·4
25	20		18		44	4·8
26	21		19	7. Dsuma	43	58·8
27	22	Sz. Chaje Szara	20		43	53·7
28	23		21		11 43	49·3
29	24		22		43	45·6
30	25		23		43	42·8
31	26		24		43	40·8

Ⓜ HT. Okt. 19. 10 óra 25 perczkor este.

Ⓜ UN. Okt. 23. 3 óra 12 perczkor reggel.

November 1888.

Hét, hó és év napja	Róm. katolikus naptár	Protestáns naptár	Görög-keleti naptár 1888. okt., nov.	
Csüt.	1 306	Mindenszentek	Vidor, Viktor	20 Artém vt.
Pént.	2 307	<i>Halottak emléke</i> †	Gottlib	21 N. Hiláron
Szomb	3 308	Hubert pk, Ida	Hubert	22 Aczerb pk
Vas.	4 309	G. 24. Borr. Kár.	G. 23. Tr. Imre	23 B. 19. Jakab
Hétfő	5 310	Imre herczeg	Blandina	24 Aretás vt., A.
Kedd	6 311	Lénárt hv.	Lénárt	25 Marczsián
Szerda	7 312	Engelbert vt.	Adolf	26 Demeter nvt.
Csüt.	8 313	Gottfrid pk	Szevér	27 Nesztor vt.
Pént.	9 314	Tivadar vt. †	Tivadar	28 <i>Arzen</i> pk, Ter.
Szomb	10 315	Avellini András	Próbus	29 Anasztázia
Vas.	11 316	G. 25. Márton pk	G. 24. Tr. Márt.	30 B. 20. Zenób
Hétfő	12 317	Emilia	Jónás	31 Sztakis, A.
Kedd	13 318	Szaniszló hv.	Birics	1 Nov. Kozma
Szerda	14 319	Szerapion vt.	Levin	2 Aczindim, P.
Csüt.	15 320	Lipót őrgrof	Lipót	3 Aczepszim
Pént.	16 321	Otmár ap., Ódön †	Otmár	4 N. Joannicz
Szomb	17 322	Csodatevő Gerg.	Hugó	5 Galaktion
Vas.	18 323	G. 26. B.A.olt.ünn	G. 25. Tr. Ottó	6 B. 21. Pál pk
Hétfő	19 324	Erzsébet asszony	Erzsébet	7 Jeromos, Láz.
Kedd	20 325	Valoisi Bódog hv.	Ódön, Jolanta	8 Mihály főan.
Szerda	21 326	B. A. bemutatása	B. A. bemut.	9 Onezifor, P.
Csüt.	22 327	Cziczella sz., vt.	Cziczella	10 Eraszt ap.
Pént.	23 328	Kelemen pápa †	Kelemen	11 Győző, István
Szomb	24 329	Keresztes János	Emilia	12 Alam. János
Vas.	25 330	G. 27. Katalin sz.	G. 26. Tr. Kat.	13 B. 22. Ar. sz. J.
Hétfő	26 331	Konrád pk	Konrád, Árp.	14 Fülöp apostol
Kedd	27 332	Virgil pk	Virgil, Eber	15 K. e. b. kezd.
Szerda	28 333	Szoszturn	Rufusz	16 Máté ap. és ev.
Csüt.	29 334	Szaturnin	Noah	17 Naz. Gergely
Pént.	30 335	András, apostol †	András apost.	18 Plátó, Román

☪ UH. Nov. 4. 1 óra 19 perczkor reggel.

☪ EN. Nov. 10. 5 óra 32 perczkor este.

Akadémiai ülések

November havában.

-
- November 5. II. osztály.
» 12. III. osztály.
» 19. I. osztály.
» *Összes ülés.*
-

November 1891

[Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page]

November 1888.

Hó napja	Zsidó naptár	Török naptár	Órák a valódi délben
	5649. Marchesvan Kiszlev	1306. Szafar Rebî-el-avvel	
1	27	25	11 43 39·6
2	28	26 8. Dsuma	43 39·2
3	29 Szabbat Toldot	27	43 39·6
4	30 Ros Hachodes	28	11 43 40·9
5	1 Kiszlev, Ros Hach.	29 Harsony(Egek)ünn.	43 42·9
6	2	1 Rebî-el-avvel	43 45·9
7	3	2	43 49·6
8	4	3	43 54·2
9	5	4 9. Dsuma	43 59·5
10	6 Szabbat Vajeeze	5	44 5·8
11	7	6	11 44 12·8
12	8	7	44 20·7
13	9	8 Medina székv.kihir.	44 29·4
14	10	9	44 38·9
15	11	10	44 49·3
16	12	11 10. Dsuma, Szent éj	45 0·5
17	13 Szabbat Vajislach	12 Mahumed szül. n.	45 12·5
18	14	13	11 45 25·3
19	15	14 } Szerencse-napok	45 39·0
20	16	15 }	45 53·5
21	17	16	46 8·8
22	18	17	46 25·0
23	19	18 11. Dsuma	46 41·8
24	20 Szabbat Vajeseb	19	46 59·6
25	21	20	11 47 18·5
26	22	21	47 37·3
27	23	22	47 57·3
28	24	23 Mahumed halál n.	48 18·0
29	25 Chanuka kezdete	24	48 39·4
30	26	25 12. Dsuma	49 1·5

⊕ HT. Nov. 18. 4 óra 32 perczkor este.

⊕ UN. Nov. 26. 6 óra 37 perczkor este.

Deczember 1888.

Hét, hó és év napja	Róm. katolikus naptár	Protestáns naptár	Görög-keleti naptár 1888. nov., decz.	
Szomb	1 336	Eligius pk	Longin	19 Abadiás pr.
Vas.	2 337	G. I. Adv. v. Bib.	G. I. Aurélia	20 B. 23. Lefej.G.
Hétfő	3 338	Xavéri Fer. hv.	Kasszián, At.	21 B. A. avattat.
Kedd	4 339	Borbála sz., vt.	Borbála	22 Filemon és t.
Szerda	5 340	Szabbás apát †	Abigail	23 <i>Névai Sánd.</i>
Csüt.	6 341	Miklós pk.	Miklós	24 Katalin nvt.
Pént.	7 342	Ambrus egyht. †	Ágota	25 Kelemen p.
Szom.	8 343	B.A.fogantatása	Agathé	26 György, Al.
Vas.	9 344	G. II. Adv. v. L.	G. II. Joakh.	27 B. 24. Perzs. J.
Hétfő	10 345	Judit, Melk. p. v.	Judit	28 Uj Istv., Jak.
Kedd	11 346	Damáz pápa	Damáz	29 Param. 370 v.
Szerda	12 347	Maxencz vt. †	Ottília	30 Adrás apost.
Csüt.	13 348	Lucza sz., vt.	Lucza	1 <i>Decz. Nahum</i>
Pént.	14 349	Nikáz pk. †	Nikáz	2 <i>Uros, Abak.</i>
Szomb	15 350	Iréne vt., Val. pk	Ignác	3 Szofroniás pr.
Vas.	16 351	G. III. Adv. v. Et.	G. III. Anan.	4 B. 25. Borb. sz.
Hétfő	17 352	Lázár pk	Lázár	5 Megsz. Szab.
Kedd	18 353	Graczián pk	Vunibald	6 Sz.-Miklós
Szerda	19 354	Nemezius Kánt. †	Ábrahám	7 Ambrus pk
Csüt.	20 355	Ammon, Liberát	Ammon	8 Patáp, Kifa a.
Pént.	21 356	Tamás apostol †	Tamás apost.	9 <i>B. A. fogant.</i>
Szomb	22 357	Zéno vt. Demet. †	Beata	10 Menáz, Herm.
Vas.	23 358	G. IV. A. y. Vikt.	G. IV. Dagob.	11 B. 26. Dáv. L.
Hétfő	24 359	Ádám és Éva †	Ádám és Éva	12 Szpiridion pk
Kedd	25 360	Nagy-Karácson	Nagy-Kar.	13 Eusztrát, Or.
Szerd.	26 361	Istrán I. vért.	Istv. I. vért.	14 Tirzus
Csüt.	27 362	János ap. és ev.	Ján. ap. és ev.	15 Eleutér vt.
Pént.	28 363	Apró szentek †	Apró szentek	16 Aggeus pr.
Szomb	29 364	Tamás vt.	Jonathán	17 Dániel próf.
Vas.	30 365	G. Dáv. kir. és pr.	G. Dávid	18 B. 27. Sebesty.
Hétfő	31 366	Szilveszter pápa	Szilveszter	19 <i>Dániel, Bon.</i>

☉ UH. Decz. 3. 11 óra 22 perczkor reggel.

☾ EN. Decz. 10. 8 óra 2 perczkor reggel.

Akadémiai ülések

December havában.

-
- December 3. II. osztály.
» 10. III. osztály.
» 17. *Összes ülés.*
-
-

1881

December 1881

1881

Deczember 1888.

Hó napja	Zsidó naptár		Török naptár		Órák a valódi délben	
	5649. Kiszlev Tebet		1306. Rebí-el-avvel Rebí-el-accher		ó.	p. mp.
1	27	Szabbat Mikeez	26		11 49	24·3
2	28		27		11 49	47·7
3	29		28		50	11·8
4	30	Ros Hachodes	29		50	36·4
5	1	Tebet, Ros Hachod.	30		51	1·6
6	2	Chanuka vége	1	Rebí-el-accher	51	27·3
7	3		2	13. Dsuma	51	53·4
8	4	Szabbat Vajigas	3		52	20·1
9	5		4		11 52	47·2
10	6		5		53	14·7
11	7		6		53	42·5
12	8		7		54	10·7
13	9		8		54	39·1
14	10	Assziri beteb. (Bn.)	9	14. Dsuma	55	7·9
15	11	Szabbat Vajechi	10		55	36·9
16	12		11		11 56	6·2
17	13		12		56	35·6
18	14		13	} Szerencse-napok	57	5·2
19	15		14		57	35·0
20	16		15		58	4·8
21	17		16	15. Dsuma	58	34·7
22	18	Szabbat Szemot	17		59	4·6
23	19		18		11 59	34·5
24	20		19		12 0	4·5
25	21		20		0	34·3
26	22		21		1	4·1
27	23		22		1	33·8
28	24		23	16. Dsuma	2	3·3
29	25	Szabbat Vaera	24		2	32·5
30	26		25		12 3	1·6
31	27		26		3	30·5

☉ HT Decz. 18. 11 óra 57 perczkor reggel.

☾ UN. Decz. 26. 7 óra 16° perczkor reggel.

Januáriuſ 1888.

Hó napja	☉ N a p				☾ H o l d			
	hossza o	declin. o	kelte ó. p.	leny. ó. p.	hossza	declin. o	kelte ó. p.	leny. ó. p.
1	280 32	☾ 23 2 d.	7 51	4 16	☾	18 26 é.	6 45 e.	9 12 r.
2	281 33	" 22 57	51	17	☾	15 48	7 54	9 51
3	282 34	" 22 52	51	18	mp	12 16	9 6	10 26
4	283 35	" 22 46	51	19	mp	8 3	10 20	10 56
5	284 36	" 22 39	50	20	☽	3 21 é.	11 34	11 25
6	285 37	" 22 32	50	21	☽	1 33 d.	reggel	11 52
7	286 38	" 22 25	50	22	☽	6 24	0 49 r.	0 20 e.
8	287 40	☾ 22 17 d.	7 50	4 23	mp	10 55 d.	2 5 r.	0 50 e.
9	288 41	" 22 9	49	24	mp	14 49	3 20	1 24
10	289 42	" 22 0	49	25	☽	17 51	4 33	2 5
11	290 43	" 21 51	49	27	☽	19 47	5 44	2 52
12	291 44	" 21 42	48	28	☽	20 28	6 49	3 47
13	292 45	" 21 32	48	30	☽	19 55	7 43	4 48
14	293 46	" 21 22	47	31	☽	18 11	8 28	5 52
15	294 48	☾ 21 11 d.	7 47	4 32	☽	15 39 d.	9 6 r.	7 0 e.
16	295 49	" 21 0	46	33	☽	12 20	9 38	8 6
17	296 50	" 20 48	46	35	☽	8 33	10 5	9 11
18	297 51	" 20 36	45	36	☽	4 30	10 30	10 14
19	298 52	" 20 24	45	38	☽	0 20 d.	10 53	11 15
20	299 53	☽ 20 11	44	39	☽	3 48 é.	11 15	reggel
21	300 54	" 19 58	43	41	☽	7 46	11 38	0 17 r.
22	301 55	☽ 19 45 d.	7 42	4 42	☽	11 27 é.	0 3 e.	1 19 r.
23	302 56	" 19 31	41	43	☽	14 43	0 32	2 21
24	303 57	" 19 17	40	44	☽	17 23	1 6	3 23
25	304 58	" 19 2	39	46	☽	19 19	1 45	4 23
26	305 59	" 18 47	38	48	☽	20 20	2 31	5 21
27	307 0	" 18 32	37	50	☽	20 18	3 26	6 16
28	308 1	" 18 16	36	51	☽	19 6	4 29	7 5
29	309 2	☽ 18 0 d.	7 34	4 52	☽	16 48 é.	5 38 e.	7 49 r.
30	310 3	" 17 44	33	54	mp	13 27	6 52	8 26
31	311 4	" 17 28	31	56	mp	9 18	8 7	8 59

A nap hossza január. 1-én
8 óra 25 perc
A nap januáriusban 1 órával
nő.

☽ UN. Jan. 6. 0 ó. 59 p. este.
☽ UH. Jan. 13. 9 ó. 55 p. reg.
☽ EN. Jan. 21. 6 ó. 6 p. reg.
☽ HT. Jan. 29. 0 ó. 35 p. reg.

Januáriuſ 1888.

B o l y g ó k

jegye és neve	hó napja	recta	declin.	kelte	delel.	leny.
		ascens. ó. p.	o /	ó. p.	ó. p.	ó. p.
♀ Merkur	1	18 2	24 19 d.	7 15 r.	11 19 r.	3 23 e.
	7	18 43	24 30	7 33	11 37	3 41
	13	19 25	23 51	7 48	11 56	4 4
	19	20 8	22 19	7 59	0 15 e.	4 31
	25	20 50	19 51	8 3	0 34	5 5
♀ Venus	1	15 38	16 40 d.	4 9 r.	8 55 r.	1 41 e.
	7	16 6	18 15	4 22	9 0	1 38
	13	16 35	19 37	4 34	9 6	1 38
	19	17 5	20 42	4 47	9 12	1 38
	25	17 35	21 28	4 57	9 18	1 39
♂ Mars	1	12 51	3 8 d.	0 20 r.	6 9 r.	11 58 r.
	7	13 1	4 7	0 10	5 55	11 40
	13	13 10	5 1	11 59 e.	5 41	11 23
	19	13 19	5 51	11 48	5 26	11 4
	25	13 27	6 37	11 36	5 10	10 44
♃ Jupiter	1	15 42	18 49 d.	4 25 r.	9 0 r.	1 35 e.
	9	15 48	19 6	4 1	8 35	1 9
	17	15 54	19 23	3 37	8 9	0 41
	25	15 59	19 38	3 12	7 43	0 14
	♄ Saturnus	1	8 29	19 31 é.	6 11 e.	1 47 r.
11		8 26	19 43	5 26	1 4	8 42
21		8 23	19 56	4 43	0 22	8 1
♅ Uranus	1	13 4	6 5 d.	0 45 r.	6 22 r.	11 59 r.
	11	13 4	6 8	0 7	5 43	11 19
	21	13 5	6 9	11 28 e.	5 4	10 40
♆ Neptun	1	3 43	17 57 é.	1 33 e.	9 1 e.	4 29 r.
	11	3 42	17 55	0 53	8 21	3 49
	21	3 42	17 54	0 13	7 41	3 9

Merkur 18-án a Nappal felső együttállásban van, nem látható.

Venus hajnalcsillag, 4 óra után felkel.

Mars 5-én a Nappal negyedfényben van, az éj második felében a Spika felett látható.

Jupiter e hó elején reggel 4 óra után felkel.

Saturnus a rák csillagképben egész éjjel látható, 11-én éjfél után 1 órakor delel, 23-án a Nappal szemben áll. Mozgása retrograd.

Uranus 1-én éjfél után felkel, a szűz csillagképben a Spika közelében látható. 7-én a Nappal negyedfényben van.

Februárius 1888.

Hó napja	☉ N a p				☾ H o l d					
	hossza		declin.	kelte	leny.	hossza	declin.		kelte	leny.
	o	'	o	'	ó. p.		ó. p.	o		
1	312	5	≈	17 11 d.	7 30	4 58	mp	4 36 é.	9 23 e.	9 29 r.
2	313	5	"	16 54	29	59	mp	0 21 d.	10 38	9 57
3	314	6	"	16 36	28	5 1	mp	5 17	11 54	10 25
4	315	7	"	16 18	26	2	m	9 54	reggel	10 54
5	316	8	≈	16 0 d	7 25	5 4	m	13 57 d.	1 9 r.	11 27 r.
6	317	9	"	15 42	23	5	∞	17 9	2 22	0 4 e.
7	318	9	"	15 24	22	6	∞	19 20	3 33	0 47
8	319	10	"	15 5	20	7	∞	20 23	4 38	1 38
9	320	11	"	14 46	19	9	∞	20 13	5 35	2 34
10	321	12	"	14 26	17	11	≈	18 56	6 23	3 38
11	322	12	"	14 7	16	13	≈	16 39	7 3	4 43
12	323	13	≈	13 47 d.	7 14	5 14	∞	13 35 d.	7 38 r.	5 48 e.
13	324	14	"	13 27	13	16	∞	9 57	8 7	6 55
14	325	14	"	13 7	11	18	∞	5 57	8 32	8 0
15	326	15	"	12 46	10	20	∞	1 46 d.	8 55	9 2
16	327	15	"	12 26	8	22	∞	2 25 é.	9 18	10 3
17	328	16	"	12 5	6	24	∞	6 28	9 41	11 5
18	329	16	"	11 44	5	25	∞	10 17	10 5	reggel
19	330	17	∞	11 23 d.	7 3	5 26	∞	13 40 é.	10 31 r.	0 8 r.
20	331	17	"	11 1	1	28	∞	16 32	11 2	1 8
21	332	18	"	10 40	6 59	29	∞	18 44	11 38	2 8
22	333	18	"	10 18	57	31	∞	20 6	0 20 e.	3 6
23	334	19	"	9 56	55	33	∞	20 29	1 10	4 2
24	335	19	"	9 34	54	34	∞	19 45	2 9	4 54
25	336	19	"	9 12	52	36	∞	17 54	3 16	5 40
26	337	19	∞	8 49 d.	6 50	5 37	∞	14 56 é.	4 28 e.	6 21 r.
27	338	20	"	8 27	49	39	mp	11 0	5 44	6 56
28	339	20	"	8 4	47	40	mp	6 20	7 2	7 27
29	340	20	"	7 42	45	42	mp	1 15	8 21	7 56

A nap hossza február. 1-én
9 óra 28 perc.

A nap februáriusban 1 óra
29 percczel nő.

☉ UN. Febr. 4. 8 ó. 42 p. e.
☽ UH. Febr. 12. 1 ó. 9 p. r.
☾ EN. Febr. 20. 3 ó. 15 p. r.
☽ HT. Febr. 27. 1 ó. 14 p. e.

Februárius 1888.

B o l y g ó k

jegye és neve	hó napja	recta ascensio		declin.		kelte		delel.		leny.	
		ó.	p.	o	✓	ó.	p.	ó.	p.	ó.	p.
♀ Merkur	1	21 39	15 49 d.	8	5 r.	0 55 e.	5 45 e.				
	7	22 19	11 32	7	59	1 10	6 21				
	13	22 52	6 59	7	47	1 20	6 53				
	19	23 13	3 10	7	29	1 18	7 7				
	25	23 15	1 27	6	59	0 56	6 53				
♀ Venus	1	18 11	21 56 d.	5	8 r.	9 27 r.	1 46 e.				
	7	18 43	21 55	5	15	9 34	1 53				
	13	19 14	21 32	5	21	9 42	2 3				
	19	19 45	20 46	5	24	9 49	2 14				
	25	20 16	19 38	5	25	9 57	2 29				
♂ Mars	1	13 36	7 23 d.	11	20 e.	4 51 r.	10 22 r.				
	7	13 42	7 56	11	6	4 34	10 2				
	13	13 48	8 23	10	50	4 16	9 42				
	19	13 52	8 43	10	32	3 57	9 22				
	25	13 55	8 57	10	13	3 36	8 59				
♃ Jupiter	1	16 4	19 50 d.	2	48 r.	7 18 r.	11 48 r.				
	9	16 8	20 1	2	22	6 51	11 20				
	17	16 11	20 10	1	55	6 23	10 51				
	25	16 14	20 17	1	28	5 55	10 22				
♄ Saturnus	1	8 19	20 9 é.	3	54 e.	11 34 e.	7 14 r.				
	11	8 16	20 20	3	11	10 52	6 33				
	21	8 13	20 30	2	27	10 9	5 51				
♅ Uranus	1	13 4	6 8 d.	10	43 e.	4 20 r.	9 57 r.				
	11	13 4	6 4	10	3	3 40	9 17				
	21	13 3	5 59	9	23	3 0	8 37				
♆ Neptun	1	3 42	17 54 é.	11	29 r.	6 57 e.	2 25 r.				
	11	3 42	17 55	10	50	6 18	1 46				
	21	3 42	17 56	10	10	5 38	1 6				

Merkur 19-ike körül este 7 óraker lenyugszik, látható.

Venus hajnalsillag 5 óra után felkel.

Mars a szűz csillagképben este 11 órától reggelig látható.

Jupiter e hó elején este 11 óraker felkel, 24-én a Nappal negyedfényben van.

Saturnus a rák csillagképben egész éjjel látható, 1-én este 11:5 óraker delel. Mozgása retrograd.

Uranus e hó elején este 10:5 után felszall, a szűz csillagképben a Spika közelében reggelig látható. Mozgása retrograd.

Neptun 16-án a Nappal negyedfényben van.

Márczius 1888.

Hó napja	☉ N a p				☾ H o l d			
	hossza o /	declin. o /	kelte ó. p.	leny. ó. p.	hossza	declin. o /	kelte ó. p.	leny. ó. p.
1	341 20	☾ 7 19 d.	6 43	5 43	☾ 3 54 d.	9 39 e.	8 25 r.	
2	342 20	" 6 56	41	45	☾ 8 47	10 58	8 55	
3	343 20	" 6 33	38	47	☾ 13 6	reggel	9 27	
4	344 20	☾ 6 10 d.	6 36	5 48	☾ 16 36 d.	0 14 r.	10 4 r.	
5	345 20	" 5 47	34	50	☾ 19 3	1 25	10 46	
6	346 20	" 5 23	32	51	☾ 20 20	2 33	11 34	
7	347 20	" 5 0	30	53	☾ 20 27	3 31	0 28 e.	
8	348 20	" 4 37	28	54	☾ 19 26	4 21	1 29	
9	349 20	" 4 13	26	56	☾ 17 24	5 3	2 32	
10	350 20	" 3 50	24	57	☾ 14 33	5 38	3 37	
11	351 20	☾ 3 26 d.	6 22	5 58	☾ 11 4 d.	6 9 r.	4 42 e.	
12	352 20	" 3 2	20	6 0	☾ 7 10	6 35	5 47	
13	353 20	" 2 39	18	2	☾ 2 59 d.	6 58	6 51	
14	354 19	" 2 15	16	3	☾ 1 13 é.	7 21	7 53	
15	355 19	" 1 51	14	5	☾ 5 21	7 44	8 55	
16	356 19	" 1 28	12	6	☾ 9 17	8 6	9 57	
17	357 19	" 1 4	10	8	☾ 12 49	8 32	10 58	
18	358 18	☾ 0 40 d.	6 8	6 9	☾ 15 52 é.	9 1 r.	11 58 e.	
19	359 18	" 0 17 d.	6	10	☾ 18 16	9 34	reggel	
20	0 17	☾ 0 7 é.	4	12	☾ 19 54	10 12	0 56 r.	
21	1 17	" 0 31	2	13	☾ 20 38	10 59	1 53	
22	2 16	" 0 54	0	14	☾ 20 20	11 53	2 45	
23	3 16	" 1 18	5 58	16	☾ 18 57	0 54 e.	3 32	
24	4 15	" 1 42	56	17	☾ 16 27	2 2	4 13	
25	5 14	☾ 2 5 é.	5 54	6 19	☾ 12 54 é.	3 15 e.	4 50 r.	
26	6 14	" 2 29	52	20	☾ 8 31	4 33	5 23	
27	7 13	" 2 52	50	21	☾ 3 29 é.	5 53	5 54	
28	8 12	" 3 15	48	23	☾ 1 50 d.	7 14	6 23	
29	9 12	" 3 39	46	25	☾ 7 3	8 35	6 53	
30	10 11	" 4 2	44	26	☾ 11 49	9 56	7 25	
31	11 10	" 4 25	42	28	☾ 15 47	11 13	8 1	

A nap hossza márczius 1-én :
11 óra.

A nap márcziusban 1 óra
46 perczzel nő.

☾ UN. Márcz. 5. 4 ó. 42 p. r.
☾ UH. Márcz. 12. 5 ó. 37 p. e.
☾ EN. Márcz. 20. 10 ó. 0 p. e.
☾ HT. Márcz. 27. 11 ó. 24 p. e.

Márczius 1888.

B o l y g ó k

jegye és neve	hó napja	recta	declin.	kelte	delel.	leny.
		ascensio ó p.	o /	ó. p.	ó. p.	ó. p.
♀ Merkur	1	23 2	2 9 d.	6 30 r.	0 24 e.	6 18 e.
	7	22 41	4 48	5 57	11 39 r.	5 21
	13	22 28	7 30	5 32	11 2	4 32
	19	22 29	9 1	5 16	10 39	4 2
	25	22 41	9 9	5 6	10 28	3 50
♀ Venus	1	20 41	18 26 d.	5 25 r.	10 2 r.	2 39 e.
	7	21 11	16 42	5 22	10 8	2 54
	13	21 40	14 41	5 18	10 14	3 10
	19	22 9	12 26	5 12	10 19	3 26
	25	22 37	9 58	5 5	10 24	3 43
♂ Mars	1	13 56	9 2 d.	9 54 e.	3 17 r.	8 40 r.
	7	13 56	9 1	9 31	2 54	8 17
	13	13 54	8 51	9 4	2 28	7 52
	19	13 51	8 33	8 35	2 1	7 27
	25	13 46	8 8	8 5	1 32	6 59
♃ Jupiter	1	16 16	20 20 d.	1 9 r.	5 37 r.	10 5 r.
	9	16 18	20 24	0 40	5 7	9 34
	17	16 19	20 25	0 10	4 37	9 4
	25	16 19	20 25	11 38 e.	4 5	8 32
	♄ Saturnus	1	8 11	20 37 é.	1 49 e.	9 32 e.
11		8 9	20 44	1 7	8 51	4 35
21		8 8	20 47	0 26	8 10	3 54
♅ Uranus	1	13 2	5 52 d.	8 46 e.	2 23 r.	8 0 r.
	11	13 1	5 44	8 5	1 43	7 21
	21	12 59	5 35	7 24	1 2	6 40
♆ Neptun	1	3 42	17 58 é.	9 35 r.	5 3 e.	0 31 r.
	11	3 43	18 1	8 56	4 25	11 54 e.
	21	3 44	18 4	8 17	3 46	11 15

Merkur 3-án a Nappal alsó együttállásban van, nem látható.

Venus hajnalcsillag, 5 óra után felszáll.

Mars 1-én este 10 óraker felkel, a szűz csillagképben reggelig látható. Mozgása retrograd.

Jupiter éjfél körül felszáll.

Saturnus a rák csillagképben egész éjjel látható, 1-én este 9:5 óraker delel. Mozgása retrograd.

Uranus a szűz csillagképben egész éjjel látható, 1-én reggel 2 óra után delel. Mozgása retrograd.

Április 1888.

Hó napja	☉ N a p				☾ H o l d				
	hossza o	declin. o	kelte ó. p.	leny. ó. p.	hossza	declin. o	kelte ó. p.	leny. ó. p.	
1	12 9	γ	4 48 é.	5 40	6 29	♈	18 40d.	reggel	8 41 r.
2	13 8	"	5 11	38	31	♈	20 20	0 24 r.	9 28
3	14 7	"	5 34	36	32	♈	20 44	1 27	10 22
4	15 6	"	5 57	34	34	♈	19 56	2 21	11 21
5	16 5	"	6 20	32	35	♈	18 6	3 5	0 25 e.
6	17 4	"	6 43	30	37	♈	15 25	3 42	1 30
7	18 3	"	7 5	28	38	♈	12 3	4 13	2 35
8	19 2	γ	7 28 é.	5 26	6 39	♉	8 14d.	4 39 r.	3 39 e.
9	20 1	"	7 50	24	40	♉	4 8d.	5 4	4 42
10	21 0	"	8 12	22	41	♉	0 7 é.	5 27	5 44
11	21 59	"	8 34	20	43	♉	4 19	5 49	6 47
12	22 57	"	8 56	18	45	♉	8 20	6 11	7 48
13	23 56	"	9 18	16	46	♉	12 3	6 35	8 50
14	24 55	"	9 39	14	47	♉	15 16	7 4	9 51
15	25 54	γ	10 1 é.	5 12	6 49	♊	17 53 é.	7 34 r.	10 50 e.
16	26 52	"	10 22	10	51	♊	19 46	8 9	11 46
17	27 51	"	10 43	8	52	♊	20 46	8 52	reggel
18	28 49	"	11 4	6	53	♊	20 47	9 42	0 39 r.
19	29 48	♌	11 24	5	55	♊	19 46	10 39	1 28
20	30 46	"	11 45	3	56	♊	17 42	11 43	2 9
21	31 45	"	12 5	1	57	♊	14 37	0 52 e.	2 47
22	32 43	♌	12 25 é.	4 59	6 59	♋	10 37 é.	2 5 e.	3 22 r.
23	33 42	"	12 45	57	7 0	♋	5 53	3 22	3 51
24	34 40	"	13 5	55	2	♋	0 30 é.	4 42	4 20
25	35 38	"	13 25	53	3	♋	4 42d.	6 4	4 48
26	36 37	"	13 44	52	5	♋	9 50	7 27	5 19
27	37 35	"	14 3	50	6	♋	14 20	8 48	5 53
28	38 33	"	14 22	49	7	♋	17 51	10 6	6 32
29	39 31	♌	14 40 é.	4 47	7 8	♌	20 5d.	11 15 e.	7 18 r.
30	40 30	"	14 59	45	10	♌	20 59	reggel	8 12

A nap-hossza ápr. 1-én:

12 ó. 49 perc.

A nap áprilisban 1 ó. 36 perc-
czel nő.

☾ UN. Ápr. 3. 1 ó. 58 p. este.

☽ UH. Ápr. 11. 10 ó. 24 p. reg.

♂ EN. Ápr. 19. 1 ó. 8 p. este.

♁ HT. Ápr. 26. 7 ó. 38 p. reg.

Április 1888.

B o l y g ó k

jegye és neve	hó napja	recta ascensio ó. p.	declin. o ' /	kelte ó. p.	delel. ó. p.	leny. ó. p.
♀ Merkur	1	23 5	7 48 d.	4 56 r.	10 25 r.	3 54 e.
	7	23 32	5 34	4 49	10 28	4 7
	13	0 3	2 31	4 44	10 35	4 26
	19	0 37	1 15 é.	4 36	10 45	4 54
	25	1 15	5 56	4 30	10 59	5 28
♀ Venus	1	23 9	6 53 d.	4 55 r.	10 28 r.	4 1 e.
	7	23 37	4 7	4 47	10 32	4 17
	13	0 4	1 16	4 37	10 35	4 33
	19	0 31	1 37 é.	4 28	10 39	4 50
	25	0 58	4 29	4 19	10 42	5 5
♂ Mars	1	13 38	7 30 d.	7 27 e.	0 57 r.	6 27 r.
	7	13 29	6 52	6 51	0 25	5 59
	13	13 21	6 12	6 26	11 52 e.	5 28
	19	13 12	5 33	5 41	11 20	4 59
	25	13 4	4 59	5 6	10 48	4 30
♃ Jupiter	1	16 18	20 22 d.	11 9 e.	3 37 r.	8 5 r.
	9	16 16	20 18	10 36	3 4	7 32
	17	16 14	20 12	10 2	2 30	6 58
	25	16 11	20 4	9 26	1 55	6 24
♄ Saturnus	1	8 8	20 49 é.	11 43 r.	7 27 e.	3 11 r.
	11	8 8	20 48	11 4	6 48	2 32
	21	8 9	20 44	10 25	6 9	1 53
♅ Uranus	1	12 58	5 24 d.	6 38 e.	0 17 r.	5 56 r.
	11	12 56	5 14	5 56	11 36 e.	5 16
	21	12 54	5 4	5 14	10 55	4 36
♆ Neptun	1	3 45	18 8 é.	7 35 r.	3 4 e.	10 33 e.
	11	3 46	18 13	6 55	2 25	9 55
	21	3 47	18 17	6 16	1 47	9 16

Mars 11-én a Nappal szemben áll, a szűz csillagképben egész éjjel látható, éjféltkor delel. Mozgása retrograd.

Jupiter e hó elején este 11 óraker felkel, az Antares felett reggelig látható. Mozgása retrograd.

Saturnus a rák csillagképben látható, 1-én reggel 3 óra után leszáll, 19-én a Nappal negyedfényben van.

Uranus 4-én a Nappal szemben áll, a szűz csillagképben egész éjjel látható, 1-én éjfélt után delel. Mozgása retrograd.

Május 1888.

Hó napja	☉ N a p				☾ H o l d			
	hossza o /	declin. o /	kelte ó. p.	leny. ó. p.	hossza	declin. o /	kelte ó. p.	leny. ó. p.
1	41 28	♄ 15 17 é.	4 43	7 12	♃ 20 33 d.	0 15 r.	9 10 r.	
2	42 26	" 15 35	41	13	♃ 18 57	1 4	10 14	
3	43 24	" 15 52	39	14	♃ 16 24	1 44	11 19	
4	44 22	" 16 9	38	16	♃ 13 7	2 18	0 26 e.	
5	45 20	" 16 27	37	17	♃ 9 22	2 46	1 30	
6	46 18	♄ 16 43 é.	4 36	7 19	♃ 5 16 d.	3 10 r.	2 34 e.	
7	47 16	" 17 0	34	20	♃ 1 1 d.	3 32	3 37	
8	48 14	" 17 16	33	21	♃ 3 14 é.	3 55	4 39	
9	49 12	" 17 32	31	22	♄ 7 21	4 16	5 40	
10	50 10	" 17 48	30	24	♄ 11 12	4 39	6 43	
11	51 8	" 18 3	28	25	♄ 14 36	5 5	7 45	
12	52 6	" 18 18	27	27	♄ 17 26	5 35	8 44	
13	53 4	♄ 18 33 é.	4 26	7 28	♄ 19 33 é.	6 11 r.	9 42 e.	
14	54 2	" 18 47	24	29	♄ 20 49	6 50	10 37	
15	54 59	" 19 1	23	31	♄ 21 6	7 36	11 27	
16	55 57	" 19 15	22	33	♄ 20 23	8 31	reggel	
17	56 55	" 19 29	21	34	♄ 18 38	9 32	0 10 r.	
18	57 53	" 19 42	19	35	♄ 15 53	10 37	0 49	
19	58 50	" 19 55	18	36	♄ 12 14	11 47	1 22	
20	59 48	♄ 20 7 é.	4 17	7 37	♄ 7 51 é.	1 0 e.	1 52 r.	
21	60 46	" 20 19	16	38	♄ 2 55 é.	2 16	2 20	
22	61 43	" 20 31	15	39	♄ 2 20 d.	3 35	2 47	
23	62 41	" 20 42	14	40	♄ 7 33	4 55	3 15	
24	63 39	" 20 53	13	41	♄ 12 23	6 17	3 46	
25	64 36	" 21 4	12	42	♄ 16 28	7 38	4 22	
26	65 34	" 21 15	11	44	♄ 19 22	8 54	5 3	
27	66 31	♄ 21 24 é.	4 10	7 45	♄ 20 56 d.	10 0 e.	5 54 r.	
28	67 29	" 21 34	9	46	♄ 21 3	10 56	6 51	
29	68 26	" 21 43	8	47	♄ 19 51	11 42	7 56	
30	69 24	" 21 52	7	48	♄ 17 33	reggel	9 4	
31	70 21	" 22 1	7	49	♄ 14 24	0 19 r.	10 12	

A nap hossza május 1-én:
14 óra 29 perc.

A nap májusban 1 óra 13 perc-
zel nő.

☾ UN. Máj. 3. 1 ó. 3 p. r.
♄ UH. Máj. 11. 2 ó. 40 p. r.
♄ EN. Máj. 19. 0 ó. 21 p. r.
♄ HT. Máj. 25. 2 ó. 56 p. e.

Május 1888.

B o l y g ó k

jegye és neve	hó napja	recta ascensio ó. p.	declin. o /	kelte ó. p.	delel. ó. p.	leny. ó. p.
♀ Merkur	1	1 56	10 23 é.	4 26 r.	11 17 r.	6 8 e.
	7	2 43	15 17	4 25	11 40	6 55
	13	3 34	19 48	4 30	0 8 e.	7 46
	19	4 28	23 15	4 40	0 38	8 36
	25	5 19	25 10	4 56	1 6	9 16
♀ Venus	1	1 25	7 18 é.	4 10 r.	10 46 r.	5 22 e.
	7	1 53	10 2	4 1	10 50	5 39
	13	2 21	12 38	3 52	10 54	5 56
	19	2 49	15 4	3 46	10 59	6 12
	25	3 18	17 16	3 40	11 5	6 30
♂ Mars	1	12 57	4 32 d.	4 33 e.	10 17 e.	4 1 r.
	7	12 51	4 14	4 3	9 48	3 33
	13	12 47	4 7	3 36	9 21	3 6
	19	12 45	4 10	3 10	8 55	2 40
	25	12 45	4 23	2 46	8 31	2 16
♃ Jupiter	1	16 9	19 58 d.	9 0 e.	1 29 r.	5 58 r.
	9	16 5	19 47	8 23	0 54	5 26
	17	16 1	19 37	7 47	0 18	4 49
	25	15 57	19 25	7 10	11 42 e.	4 14
♄ Saturnus	1	8 11	20 38 é.	9 49 r.	5 32 e.	1 15 r.
	11	8 14	20 30	9 13	4 55	0 37
	21	8 17	20 20	8 38	4 19	0 0 é.
♅ Uranus	1	12 53	4 56 d.	4 32 e.	10 14 e.	3 56 r.
	11	12 52	4 48	3 50	9 33	3 16
	21	12 51	4 42	3 10	8 53	2 36
♆ Neptun	1	3 49	18 22 é.	5 38 r.	1 9 e.	8 40 e.
	11	3 51	18 27	5 1	0 32	8 3
	21	3 52	18 32	4 22	11 54 r.	7 26

Merkur 11-én a Nappal a felső együttállásban van, nem látható. De e hó vége felé látható, este 9 óra után leszáll.

Mars a szűz csillagképben tartózkodik, e hó közepén este 9 óraker delel, reggel 3 óraker lenyugszik. Mozgása retrograd. 5-én az Uranussal együttáll.

Jupiter 22-én a Nappal szemben áll, a skorpió csillagképben egész éjjel látható, éjfélkor delel. Mozgása retrograd.

Saturnus arák csillagképben látható, éjfél után lenyugszik.

Uranus a szűz csillagképben egész éjjel látható, 1-én este 10 óraker delel. Mozgása retrograd.

Neptun 20-án a Nappal együtt áll.

Június 1888.

Hó napja	☉ N a p				☾ H o l d			
	hossza o /	declin. o /	kelte ó. p.	leny. ó. p.	hossza	declin. o /	kelte ó. p.	leny. ó. p.
1	71 19	II 22 9 é.	4 6	7 50	☾	10 41 d.	0 50 r.	11 20 r.
2	72 16	„ 22 16	6	51	☾	6 35	1 15	0 25 e.
3	73 14	II 22 24 é.	4 5	7 51	☾	2 19 d.	1 38 r.	1 29 e.
4	74 11	„ 22 31	5	52	☾	2 0 é.	2 2	2 31
5	75 8	„ 22 37	4	53	☾	6 11	2 23	3 33
6	76 6	„ 22 43	4	54	☾	10 9	2 45	4 35
7	77 3	„ 22 49	3	55	☾	13 43	3 9	5 36
8	78 1	„ 22 55	3	56	II	16 46	3 37	6 37
9	79 58	„ 22 59	2	56	II	19 8	4 9	7 37
10	79 55	II 23 4 é.	4 2	7 57	II	20 40 é.	4 48 r.	8 33 e.
11	80 53	„ 23 8	2	58	☾	21 14	5 32	9 25
12	81 50	„ 23 12	2	58	☾	20 47	6 25	10 11
13	82 47	„ 23 15	1	59	☾	19 17	7 25	10 51
14	83 44	„ 23 18	1	59	☾	16 47	8 28	11 25
15	84 42	„ 23 21	1	59	mp	13 23	9 35	11 56
16	85 39	„ 23 23	1	8 0	mp	9 15	10 47	reggel
17	86 36	II 23 25 é.	4 1	8 0	☾	4 33 é.	délben	0 23 r.
18	87 34	„ 23 26	1	0	☾	0 29 d.	1 14 e.	0 50
19	88 31	„ 23 27	1	0	☾	5 36	2 32	1 17
20	89 28	„ 23 27	1	1	m	10 31	3 51	1 45
21	90 25	☾ 23 27	2	1	m	14 51	5 9	2 16
22	91 22	„ 23 27	2	1	☾	18 16	6 28	2 54
23	92 20	„ 23 26	2	1	☾	20 27	7 40	3 39
24	93 17	☾ 23 25 é.	4 3	8 1	☾	21 14 d.	8 42 e.	4 32 r.
25	94 14	„ 23 23	3	1	☾	20 36	9 34	5 34
26	95 11	„ 23 21	3	1	☾	18 43	10 16	6 42
27	96 8	„ 23 19	4	1	☾	15 49	10 51	7 53
28	97 6	„ 23 16	4	1	☾	12 11	11 18	9 2
29	98 3	„ 23 13	5	1	☾	8 7	11 42	10 10
30	99 0	„ 23 9	5	1	☾	3 48	reggel	11 15

A nap hossza jún. 1-én :

15 óra 44 perc.

A nap jún. 20-ig 16 pezel nő ;
innen jún. végeig 4 pezel fogy.

A leghosszabb nap jún. 20-án :
16 óra.

☾ UN. Jún. 1. 2 ó. 10 p. este.

☾ UH. Jún. 9. 5 ó. 50 p. este.

☾ EN. Jún. 17. 8 ó. 6 p. reg.

☾ HT. Jún. 23. 10 ó. 24 p. este.

Június 1888.

B o l y g ó k

jegye és neve	hó napja	recta	declin.	kelte	delel.	lenny.
		ascensio ó. p.	o ' /	ó. p.	ó. p.	ó. p.
♀ Merkur	1	6 12	25 34 é.	5 18 r.	1 30 e.	9 43 e.
	7	6 48	24 44	5 37	1 43	9 49
	13	7 15	23 12	5 48	1 46	9 44
	19	7 32	21 23	5 52	1 39	9 26
	25	7 37	19 37	5 44	1 21	8 58
♀ Venus	1	3 53	19 30 é.	3 36 r.	11 12 r.	6 48 e.
	7	4 24	21 5	3 34	11 19	6 54
	13	4 55	22 20	3 34	11 26	7 18
	19	5 27	23 11	3 36	11 34	7 32
	25	5 59	23 39	3 43	11 43	7 43
♂ Mars	1	12 46	4 51 d.	2 23 e.	8 5 e.	1 47 r.
	7	12 50	5 24	2 4	7 44	1 24
	13	12 54	6 4	1 49	7 26	1 3
	19	13 0	6 52	1 35	7 8	0 41
	25	13 7	7 45	1 22	6 51	0 20
♃ Jupiter	1	15 53	19 15 d.	6 36 e.	11 12 e.	3 45 e.
	9	15 49	19 5	6 2	10 36	3 10
	17	15 45	18 55	5 26	10 1	2 36
	25	15 42	18 47	4 50	9 26	2 2
♄ Saturnus	1	8 21	20 8 é.	8 0 r.	3 40 e.	11 20 e.
	11	8 25	19 54	7 26	3 4	10 42
	21	8 30	19 39	6 53	2 30	10 7
♅ Uranus	1	12 50	4 37 d.	2 24 e.	8 8 e.	1 52 r.
	11	12 49	4 35	1 44	7 28	1 12
	21	12 49	4 35	1 5	6 49	0 33
♆ Neptun	1	3 54	18 37 é.	3 40 r.	11 12 r.	6 44 e.
	11	3 55	18 41	3 1	10 34	6 7
	21	3 57	18 46	2 23	10 0	5 29

Merkur a Nap lenyugta után látható, este 9-5 órak. leszáll.

Mars a szűz csillagképben van, e hó közepén éjfélután 1 óraker lenyugszik. 7-én az Uranussal együtt áll.

Jupiter a skorpió csillagképben egész éjfél látható, e hó elején este 11 óraker delel. Mozgása retrograd.

Saturnus este látható, 11 óra után leszáll.

Uranus a szűz csillagképben látható, 1-én reggel 2 óra előtt lenyugszik. Mozgása retrograd.

Július 1888.

Hó napja	☉ N a p				☾ H o l d			
	hossza o	declin. o	kelte ó. p.	leny. ó. p.	hossza	declin. o	kelte ó. p.	leny. ó. p.
1	99 57	☉ 23 5 é.	4 6	8 1	☽ 0 34 é.	0 5 r.	0 20 e.	
2	100 54	" 23 0		6 0	☽ 4 51	0 27	1 22	
3	101 51	" 22 55		7 0	♄ 8 55	0 49	2 23	
4	102 49	" 22 50		8 0	♄ 12 39	1 13	3 26	
5	103 46	" 22 44		9 7 59	♄ 15 53	1 39	4 28	
6	104 43	" 22 38		10 59	♁ 18 29	2 9	5 27	
7	105 40	" 22 32		10 58	♁ 20 18	2 45	6 25	
8	106 38	☉ 22 25 é.	4 11	7 58	☉ 21 11 é.	3 28 r.	7 20 e.	
9	107 35	" 22 18		12 57	☉ 21 1	4 18	8 8	
10	108 32	" 22 10		13 57	♁ 19 48	5 16	8 51	
11	109 29	" 22 2		14 56	♁ 17 32	6 20	9 29	
12	110 26	" 21 54		14 55	♁ 14 19	7 27	10 0	
13	111 24	" 21 45		15 54	♁ 10 19	8 38	10 29	
14	112 21	" 21 36		16 53	♁ 5 44	9 50	10 55	
15	113 18	☉ 21 26 é.	4 17	7 53	♁ 0 48 é.	11 4 r.	11 22 e.	
16	114 15	" 21 16		18 52	♁ 4 14 d.	0 18 e.	11 48	
17	115 13	" 21 6		19 51	♁ 9 7	1 34	reggel	
18	116 10	" 20 56		20 50	♁ 13 32	2 52	0 17 r.	
19	117 7	" 20 45		21 49	♁ 17 11	4 8	0 51	
20	118 4	" 20 33		22 48	♁ 19 47	5 21	1 31	
21	119 2	" 20 22		23 47	♁ 21 6	6 27	2 19	
22	119 59	♁ 20 10 é.	4 24	7 46	♁ 21 1 d.	7 22 e.	3 17 r.	
23	120 57	" 19 58		26 45	♁ 19 38	8 8	4 21	
24	121 54	" 19 45		27 44	♁ 17 6	8 47	5 30	
25	122 51	" 19 32		28 43	♁ 13 42	9 18	6 43	
26	123 48	" 19 19		29 42	♁ 9 43	9 45	7 51	
27	124 45	" 19 5		31 41	♁ 5 24	10 8	8 59	
28	125 43	" 18 51		32 39	☽ 0 58	10 30	10 5	
29	126 40	♁ 18 37 é.	4 33	7 37	☽ 3 25 é.	10 53 e.	11 9 r.	
30	127 38	" 18 22		34 36	♄ 7 38	11 17	0 11 e.	
31	128 35	" 18 7		36 35	♄ 11 29	11 41	1 14	

A nap hossza július 1-én:

15 óra 55 perc

A nap júliusban 56 percczel
fogy.

☾ UN. Júli. 1. 5 ó. 9 p. reg.

☽ UH. Júli. 9. 7 ó. 33 p. reg.

♁ EN. Júli. 16. 1 ó. 29 p. este.

☽ HT. Júli. 23. 7 ó. 1 p. reg.

☾ UN. Júli. 30. 9 ó. 46 p. este.

Július 1888.

B o l y g ó k

jegye és neve	hó napja	recta	declin.	kelte	delel.	leny.
		ascensio ó. p.	o /	ó. p.	ó. p.	ó. p.
♀ Merkur	1	7 32	18 16 é.	5 22 r.	0 52 e.	8 22 e.
	7	7 18	17 37	4 47	0 14	7 41
	13	7 2	17 46	4 7	11 35 r.	7 3
	19	6 55	18 37	3 32	11 4	6 36
	25	7 1	19 45	3 9	10 47	6 25
♀ Venus	1	6 31	23 41 é.	3 51 r.	11 51 r.	7 51 e.
	7	7 3	23 18	4 2	délben	7 58
	13	7 35	22 30	4 14	0 8 e.	8 2
	19	8 7	21 19	4 29	0 16	8 3
	25	8 37	19 45	4 45	0 23	8 1
♂ Mars	1	13 15	8 43 d.	1 11 e.	6 36 e.	0 1 r.
	7	13 24	9 44	1 1	6 21	11 41 e.
	13	13 34	10 49	0 52	6 7	11 22
	19	13 45	11 57	0 44	5 54	11 4
	25	13 57	13 6	0 37	5 42	10 47
♃ Jupiter	1	15 41	18 42 d.	4 25 e.	9 1 e.	1 37 r.
	9	15 39	18 38	3 52	8 28	1 4
	17	15 38	18 36	3 19	7 55	0 31
	25	15 38	18 38	2 47	7 23	11 59 e.
	♄ Saturnus	1	8 35	19 22 é.	6 20 r.	1 55 e.
11		8 40	19 4	5 47	1 21	8 55
21		8 45	18 45	5 14	0 46	8 18
♅ Uranus	1	12 50	4 36 d.	0 26 e.	6 10 e.	11 54 e.
	11	12 50	4 40	11 48 r.	5 31	11 14
	21	12 51	4 46	11 9	4 52	10 35
♆ Neptun	1	3 58	18 19 é.	1 44 r.	9 18 r.	4 52 e.
	11	3 59	18 52	1 7	8 40	4 13
	21	4 0	18 55	0 29	8 2	3 35

Merkur 9-én a Nappal az alsó együttállásban van, nem látható. De e hó vége felé a Nap kelte előtt látható, 3 óraker felkel.

Venus 11-én a Nappal a felső együttállásban van, nem látható.

Mars az éj első felében a Spika közelében látható, éjfél előtt lenyugszik. 22-én a Nappal negyedfényben van.

Jupiter e hó elején este 9 óraker delel, éjféltán 1 óraker lenyugszik. Mozgása retrograd.

Saturnus este látható, 1-én 9 5 óraker leszáll.

Uranus 1-én éjfél előtt leszáll, 4-én a Nappal negyedfényben van.

Augusztus 1888.

Hó napja	☉ N a p				☾ H o l d			
	hossza o ' "	declin. o ' "	kelte ó. p.	leny. ó. p.	hossza o ' "	declin. o ' "	kelte ó. p.	leny. ó. p.
1	129 32	♈ 17 52 é.	4 37	7 33	♄ 14 58 é.	reggel	2 15 e.	
2	130 30	" 17 37	38	32	♄ 17 42	0 9 r.	3 16	
3	131 27	" 17 21	40	31	♄ 19 46	0 43	4 15	
4	132 25	" 17 5	41	29	♄ 20 59	1 24	5 11	
5	133 22	♈ 16 49 é.	4 42	7 27	♄ 21 11 é.	2 11 r.	6 2 e.	
6	134 20	" 16 32	44	26	♄ 20 18	3 8	6 47	
7	135 17	" 16 15	45	24	♄ 18 19	4 10	7 27	
8	136 15	" 15 58	47	23	♄ 15 19	5 16	8 2	
9	137 13	" 15 41	48	21	♄ 11 27	6 27	8 32	
10	138 10	" 15 23	49	20	♄ 6 55	7 40	8 59	
11	139 8	" 15 6	51	18	♄ 1 57	8 54	9 26	
12	140 5	♈ 14 47 é.	4 52	7 17	♄ 3 8 d.	10 9 r.	9 53 e.	
13	141 3	" 14 29	53	15	♄ 8 5	11 26	10 21	
14	142 1	" 14 11	54	14	♄ 12 36	0 43 e.	10 52	
15	142 58	" 13 52	55	12	♄ 16 25	1 57	11 29	
16	143 56	" 13 33	57	10	♄ 19 14	3 9	reggel	
17	144 54	" 13 14	58	8	♄ 20 53	4 15	0 13 r.	
18	145 52	" 12 54	5 0	6	♄ 21 13	5 14	1 5	
19	146 49	♈ 12 35 é.	5 1	7 4	♄ 20 15 d.	6 3 e	2 6 r.	
20	147 47	" 12 15	3	2	♄ 18 7	6 43	3 13	
21	148 45	" 11 55	5	1	♄ 15 1	7 17	4 24	
22	149 43	♄ 11 35	6	6 59	♄ 11 13	7 45	5 34	
23	150 41	" 11 14	7	57	♄ 6 58	8 10	6 44	
24	151 38	" 10 54	8	55	♄ 2 30 d.	8 32	7 49	
25	152 36	" 10 33	9	53	♄ 1 58 é.	8 55	8 54	
26	153 34	♄ 10 12 é.	5 11	6 51	♄ 6 18 é	9 18 e.	9 58 r.	
27	154 32	" 9 51	12	49	♄ 10 19	9 42	11 1	
28	155 30	" 9 30	13	47	♄ 13 54	10 9	0 2 e.	
29	156 28	" 9 8	15	45	♄ 16 56	10 41	1 4	
30	157 26	" 8 47	16	43	♄ 19 15	11 17	2 3	
31	158 24	" 8 25	18	41	♄ 20 46	11 59	3 0	

A nap hossza aug. 1-én:
14 óra 56 percz.

A nap augusztusban 1 óra
33 perczel fogy.

☉ UH. Aug. 7. 7 ó. 37 p. este.
♄ EN. Aug. 14. 6 ó. 0 p. este.
♄ HT. Aug. 21. 5 ó. 37 p. este.
♄ UN. Aug. 29. 3 ó. 35 p. este.

Augusztus 1888.

B o l y g ó k

jegye és neve	hó napja	recta		declin.		kelte		delel.		lenny.	
		ó.	p.	o	'	ó.	p.	ó.	p.	ó.	p.
♀ Merkur	1	7 28	20 45	é.	3 2	r.	10 46	r.	6 30	e.	
	7	8 5	20 35		3 17		11 0		6 43		
	13	8 52	18 55		3 49		11 22		6 55		
	19	9 40	15 46		4 31		11 47		7 3		
	25	10 26	11 39		5 13		0 10	e.	7 7		
♀ Venus	1	9 13	17 31	é.	5 5	r.	0 31	e.	7 57	e.	
	7	9 42	15 16		5 22		0 36		7 50		
	13	10 11	12 47		5 40		0 42		7 44		
	19	10 39	10 5		5 57		0 46		7 35		
	25	11 7	7 14		6 13		0 50		7 27		
♂ Mars	1	14 11	14 27	d.	0 33	e.	5 29	e.	10 26	e.	
	7	14 24	15 37		0 26		5 18		10 10		
	13	14 37	16 46		0 22		5 8		9 54		
	19	14 52	17 54		0 18		4 59		9 40		
	25	15 6	18 59		0 15		4 50		9 25		
♃ Jupiter	1	15 38	18 41	d.	2 20	e.	6 56	e.	11 32	e.	
	9	15 39	18 47		1 50		6 25		11 0		
	17	15 41	18 55		1 22		5 56		10 30		
	25	15 42	19 6		0 54		5 27		10 0		
♄ Saturnus	1	8 51	18 23	é.	4 37	r.	0 8	e.	7 39	e.	
	11	8 56	18 3		4 5		11 34	r.	7 3		
	21	9 1	17 42		3 34		11 0		6 26		
♅ Uranus	1	12 52	4 54	d.	10 28	r.	4 10	e.	9 52	e.	
	11	12 53	5 3		9 51		3 32		9 13		
	21	12 55	5 14		9 15		2 55		8 35		
♆ Neptun	1	4 1	18 57	é.	11 45	e.	7 15	r.	2 53	e.	
	11	4 2	18 59		11 6		6 36		2 14		
	22	4 2	18 59		10 27		5 57		1 35		

Merkur e hó elején a Nap kelte előtt látható, 3 óraker felszáll. 24-én a Nappal a felső együttállásban van, nem látható.

Mars este látható, e hó közepén 10 óraker lenyugszik.

Jupiter este látható, e hó elején 11 óra után leszáll.

20-án a Nappal negyedfényben van.

Saturnus 2-án a Nappal együtt áll, nem látható.

Uranus este látható, 1-én este 10 óra előtt lenyugszik.

Neptun 25-én a Nappal negyedfényben van.

Szeptember 1888.

Hó napja	☉ N a p				☾ H o l d			
	hossza o ' "	declin. o ' "	kelte ó. p.	leny. ó. p.	hossza	declin. o ' "	kelte ó. p.	leny. ó. p.
1	159 22 mp	8 3 é.	5 19	6 40	☾	21 19 é.	reggel	3 53 e.
2	160 21 mp	7 41 é.	5 20	6 38	☾	20 49 é.	0 51 r.	4 41 e.
3	161 19 "	7 19	22	36	☾	19 14	1 50	5 22
4	162 17 "	6 57	23	34	☾	16 33	2 55	5 59
5	163 15 "	6 35	25	32	mp	12 55	4 6	6 31
6	164 14 "	6 12	26	29	mp	8 29	5 20	7 0
7	165 12 "	5 50	27	27	☽	3 29 é.	6 36	7 27
8	166 10 "	5 27	29	25	☽	1 46 d.	7 54	7 54
9	167 9 mp	5 5 é.	5 30	6 23	☾	6 55 d.	9 12 r.	8 22 e.
10	168 7 "	4 42	32	21	☾	11 42	10 30	8 53
11	169 5 "	4 19	33	19	☾	15 45	11 47	9 29
12	170 4 "	3 56	34	17	☾	18 51	1 1 e.	10 12
13	171 2 "	3 33	36	15	☾	20 46	2 9	11 1
14	172 1 "	3 10	37	13	☾	21 24	3 10	11 58
15	172 59 "	2 47	39	11	☾	20 44	4 1	reggel
16	173 58 mp	2 24 é.	5 40	6 9	☾	18 54 d.	4 43 e.	1 2 r.
17	174 56 "	2 1	41	7	☾	16 3	5 17	2 11
18	175 55 "	1 37	42	5	☾	12 27	5 47	3 18
19	176 54 "	1 14	44	3	☾	8 20	6 12	4 27
20	177 52 "	0 51	46	1	☾	3 55 d.	6 36	5 34
21	178 51 "	0 27	47	5 59	☾	0 36 é.	6 57	6 40
22	179 50 ☽	0 4	48	56	☾	5 2	7 20	7 44
23	180 49 ☽	0 19 d.	5 50	5 54	☾	9 12 é.	7 43 e.	8 48 r.
24	181 47 "	0 43	51	52	☾	12 59	8 9	9 51
25	182 46 "	1 6	53	50	☾	16 13	8 38	10 53
26	183 45 "	1 30	54	48	☾	18 47	9 12	11 52
27	184 44 "	1 53	55	46	☾	20 34	9 52	0 50 e.
28	185 43 "	2 16	56	44	☾	21 27	10 39	1 44
29	186 42 "	2 40	58	42	☾	21 19	11 33	2 33
30	187 41 ☽	3 3 d.	6 0	5 40	☾	20 9 é.	reggel	3 17 e.

A nap hossza szept. 1-én :
13 óra 21 perc.

A nap szeptemberben 1 óra
41 percczel fogy.

☾ UH. Szept. 6. 6 ó. 12 p. r.
☾ EN. Szept. 12. 11 ó. 16 p. e.
☾ HT. Szept. 20. 6 ó. 41 p. r.
☾ UN. Szept. 28. 9 ó. 46 p. r.

Szeptember 1888.

B o l y g ó k

jegye és neve	hó napja	recta ascensio ó. p.	declin. o /	kelte ó. p.	delel. ó. p.	leny. ó. p.
♿ Merkur	1	11 15	6 17 é.	5 59 r.	0 31 e.	7 3 e.
	7	11 52	1 37	6 34	0 45	6 56
	13	12 27	2 55 d.	7 6	0 56	6 46
	19	13 0	7 11	7 33	1 5	6 37
	25	13 31	11 5	7 58	1 12	6 26
♀ Venus	1	11 39	3 45 é.	6 34 r.	0 54 e.	7 14 e.
	7	12 6	0 41	6 52	0 58	7 4
	13	12 33	2 24 d.	7 8	1 1	6 54
	19	13 0	5 28	7 25	1 4	6 43
	25	13 27	8 28	7 42	1 8	6 34
♂ Mars	1	15 25	20 12 d.	0 12 e.	4 40 e.	9 8 e.
	7	15 41	21 9	0 10	4 33	8 56
	13	15 57	22 2	0 8	4 26	8 44
	19	16 15	22 50	0 5	4 19	8 33
	25	16 32	23 31	0 4	4 14	8 24
♃ Jupiter	1	15 47	19 17 d.	0 30 e.	5 3 e.	9 36 e.
	9	15 51	19 31	0 3	4 35	9 7
	17	15 55	19 46	11 36 r.	4 8	8 40
	25	16 1	20 2	11 12	3 42	8 12
	♄ Saturnus	1	9 6	17 21 é.	2 57 r.	10 22 r.
11		9 11	17 1	2 25	9 48	5 11
21		9 16	16 43	1 52	9 13	4 34
♅ Uranus	1	12 57	5 27 d.	8 34 r.	2 13 e.	7 52 e.
	11	12 59	5 41	7 57	1 36	7 15
	21	13 2	5 54	7 20	0 58	6 36
♆ Neptun	1	4 2	18 59 é.	9 44 e.	5 18 r.	0 52 e.
	11	4 2	18 59	9 5	4 39	0 13
	21	4 2	18 57	8 25	3 59	11 33 r.

Mars este látható, 9 órakor lenyugszik, 11-én a *Jupiter*-rel együtt áll.

Jupiter este látható, e hó elején 9 óra után leszáll.

Saturnus reggel látható, 1-én reggel 3 órakor felkel.

Uranus 1-én este 8 óra előtt lenyugszik.

Október 1888.

Hó napja	☉ N a p				☾ H o l d			
	hossza o /	declin. o /	kelte o. p.	leny. ó. p.	hossza	declin. o /	kelte ó p.	leny. ó. p.
1	188 40	♌ 3 26 d.	6 1	5 38	♌ 17 54 é.	0 35 r.	3 54 e.	
2	189 39	" 3 50		2 36	♍ 14 38	1 43	4 28	
3	190 38	" 4 13		3 34	♍ 10 28	2 56	4 58	
4	191 38	" 4 36		5 32	♍ 5 35	4 11	5 26	
5	192 37	" 4 59		6 30	♌ 0 17 é.	5 28	5 54	
6	193 36	" 5 22		7 28	♌ 5 7 d.	6 48	6 22	
7	194 35	♌ 5 45 d.	6 8	5 26	♍ 10 16 d.	8 10 r.	6 52 e.	
8	195 35	" 6 8		10 24	♍ 14 47	9 31	7 26	
9	196 34	" 6 31		11 21	♌ 18 19	10 48	8 7	
10	197 33	" 6 54		13 19	♌ 20 38	0 1 e.	8 54	
11	198 33	" 7 18		14 17	♌ 21 36	1 6	9 51	
12	199 32	" 7 39		16 15	♌ 21 13	2 0	10 53	
13	200 32	" 8 1		17 13	♌ 19 37	2 45	éjféltkor	
14	201 31	♌ 8 24 d.	6 19	5 11	♍ 16 58 d.	3 21 e.	reggel	
15	202 31	" 8 46		20 9	♌ 13 32	3 51	1 9 r.	
16	203 30	" 9 8		22 8	♌ 9 32	4 17	2 17	
17	204 30	" 9 30		24 6	♌ 5 11	4 40	3 24	
18	205 30	" 9 52		25 4	♌ 0 40 d.	5 2	4 30	
19	206 29	" 10 13		27 2	♌ 3 49 é.	5 24	5 34	
20	207 29	" 10 35		28 0	♌ 8 7	5 46	6 38	
21	208 29	♌ 10 56 d.	6 30	4 59	♌ 12 4 é.	6 11 e.	7 42 r.	
22	209 28	" 11 17		31 57	♌ 15 31	6 38	8 44	
23	210 28	♍ 11 38		33 56	♌ 18 20	7 11	9 45	
24	211 28	" 11 59		35 54	♌ 20 22	7 48	10 43	
25	212 28	" 12 20		36 52	♌ 21 33	8 31	11 38	
26	213 28	" 12 41		38 50	♌ 21 45	9 21	0 29 e.	
27	214 28	" 13 1		39 48	♌ 20 56	10 19	1 14	
28	215 28	♍ 13 21 d.	6 41	4 47	♌ 19 5 é.	11 23 e.	1 52 e.	
29	216 28	" 13 41		43 46	♌ 16 14	reggel	2 27	
30	217 28	" 14 0		44 44	♍ 12 29	0 31 r.	2 57	
31	218 28	" 14 20		46 42	♍ 7 56	1 44	3 25	

A nap hossza okt. 1-én :

11 ó. 37 perc.

A nap októberben 1 ó. 41 perc-
ezel fogy.

☉ UH. Okt. 5. 3 ó. 50 p. este.

☾ EN. Okt. 12. 6 ó. 45 p. regg.

♌ HT. Okt. 19. 10 ó 25 p. este.

♍ UN. Okt. 28. 3 ó. 12 p. regg.

Október 1888.

B o l y g ó k

jegye és neve	hó napja	recta ascensio ó. p.	declin. o /	kelte ó. p.	delel. ó. p.	leny. ó. p.
♿ Merkur	1	13 59	14 31 d.	8 20 r.	1 17 e.	6 14 e.
	7	14 25	17 22	8 35	1 19	6 3
	13	14 46	19 22	8 44	1 16	5 48
	19	14 57	20 8	8 36	1 4	5 32
	25	14 52	18 57	8 0	0 35	5 10
♀ Venus	1	13 55	11 21 d.	8 0 r.	1 12 e.	6 24 e.
	7	14 23	14 5	8 17	1 17	6 17
	13	14 52	16 37	8 35	1 22	6 9
	19	15 21	18 55	8 53	1 28	6 3
	25	15 52	20 54	9 10	1 35	6 0
♂ Mars	1	16 50	24 5 d.	0 3 e.	4 8 e.	8 13 e.
	7	17 9	24 32	0 0 d.	4 3	8 6
	13	17 28	24 51	11 55 r.	3 58	8 1
	19	17 47	25 0	11 53	3 54	7 55
	25	18 7	25 1	11 48	3 49	7 50
♃ Jupiter	1	16 5	20 15 d.	10 54 r.	3 22 e.	7 50 e.
	9	16 11	20 32	10 31	2 57	7 23
	17	16 17	20 50	10 5	2 31	6 57
	25	16 24	21 7	9 43	2 7	6 31
♄ Saturnus	1	9 20	16 26 é.	1 16 r.	8 37 r.	3 58 e.
	11	9 23	16 11	0 42	8 1	3 20
	21	9 26	15 58	0 7	7 25	2 43
♅ Uranus	1	13 4	6 9 d.	6 45 r.	0 21 e.	5 57 e.
	11	13 6	6 23	6 9	11 44 r.	5 19
	21	13 9	6 38	5 33	11 7	4 41
♆ Neptun	1	4 2	18 56 é.	7 46 e.	3 19 r.	10 52 r.
	11	4 1	18 53	7 6	2 39	10 12
	21	4 0	18 50	6 26	1 59	9 32

Mars este látható, 8 óraker lenyugszik.

Jupiter este látható, e hó elején 8 óra előtt leszáll.

Saturnus reggel látható, 1-én éjjélután 1 óraker felkel.

Uranus 10-én a Nappal együtt áll, nem látható.

November 1888.

Hó napja	☉ N a p				☾ H o l d					
	hossza		declin.	kelte	leny.	hossza	declin.		kelte	leny.
	o	'	o	'	ó. p.		ó. p.	o	'	ó. p.
1	219	28	♍	14 39 d.	6 47	4 40	♄	2 48 ó.	3 0 r.	3 52 e.
2	220	28	"	14 58	49	39	♄	2 38 d.	4 19	4 20
3	221	28	"	15 17	50	37	♍	8 3	5 39	4 48
4	222	29	♍	15 35 d.	6 52	4 35	♍	13 2 d.	7 2 r.	5 19 e.
5	223	29	"	15 54	53	34	♄	17 11	8 24	5 58
6	224	29	"	16 11	54	33	♄	20 8	9 43	6 44
7	225	29	"	16 29	56	32	♄	21 40	10 55	7 39
8	226	30	"	16 47	57	30	♄	21 43	11 56	8 42
9	227	30	"	17 4	59	29	♄	20 25	0 44 e.	9 50
10	228	30	"	17 21	7 1	28	♄	17 58	1 25	10 59
11	229	31	♍	17 37 d.	7 2	4 27	♄	14 38 d.	1 57 e.	reggel
12	230	31	"	17 53	4	26	♄	10 42	2 24	0 8 r.
13	231	32	"	18 9	5	24	♄	6 23	2 47	1 16
14	232	32	"	18 25	7	23	♄	1 53 d.	3 9	2 22
15	233	33	"	18 40	9	22	♄	2 38 ó.	3 31	3 26
16	234	33	"	18 55	10	20	♄	7 0	3 52	4 29
17	235	34	"	19 10	12	19	♄	11 5	4 15	5 33
18	236	34	♍	19 24 d.	7 13	4 18	♄	14 43 ó.	4 41 e.	6 35 r.
19	237	35	"	19 38	15	17	♄	17 46	5 12	7 37
20	238	35	"	19 51	16	16	♄	20 4	5 46	8 38
21	239	36	♄	20 4	18	15	♄	21 30	6 27	9 34
22	240	37	"	20 17	19	14	♄	22 0	7 15	10 26
23	241	37	"	20 30	21	13	♄	21 28	8 10	11 13
24	242	38	"	20 42	22	12	♄	19 57	9 11	11 53
25	243	39	♄	20 53 d.	7 24	4 12	♄	17 26 ó.	10 16 e.	0 29 e.
26	244	40	"	21 5	25	11	♄	14 2	11 24	0 59
27	245	40	"	21 16	26	10	♄	9 52	reggel	1 26
28	246	41	"	21 26	28	10	♄	5 4 ó.	0 36 r.	1 52
29	247	42	"	21 36	29	9	♄	0 9 d.	1 51	2 18
30	248	43	"	21 46	30	9	♄	5 31	3 8	2 45

A nap hossza november 1-én
9 óra 53 percz.

A nap novemberben 1 óra
14 perczel fogy.

☉ UH. Nov. 4. 1 ó. 19 p. r.
☾ EN. Nov. 10. 5 ó. 32 p. e.
♄ HT. Nov. 18. 4 ó. 32 p. e.
♄ UN. Nov. 26. 6 ó. 37 p. e.

November 1888.

B o l y g ó k

jegye és neve	hó napja	recta	declin.	kelte	delel.	leny.
		ascens. ó. p.	o /	ó. p.	ó. p.	ó. p.
♿ Merkur	1	14 24	14 36 d.	6 42 r.	11 39 r.	4 34 e.
	7	14 3	10 56	5 40	10 55	4 10
	13	14 6	10 18	5 17	10 34	3 51
	19	14 27	12 9	5 22	10 31	3 40
	25	14 57	15 0	5 42	10 37	3 32
♀ Venus	1	16 28	22 48 d.	9 29 r.	1 43 e.	5 57 e.
	7	17 0	24 0	9 45	1 51	5 57
	13	17 32	24 47	9 58	2 0	6 2
	19	18 4	25 8	10 9	2 9	6 9
	25	18 37	25 3	10 16	2 17	6 18
♂ Mars	1	18 29	24 50 d.	11 42 r.	3 45 e.	7 48 e.
	7	18 49	24 30	11 37	3 41	7 45
	13	19 9	24 1	11 30	3 37	7 44
	19	19 29	23 22	11 22	3 33	7 44
	25	19 49	22 34	11 14	3 29	7 44
♃ Jupiter	1	16 30	21 21 d.	9 23 r.	1 45 e.	6 7 e.
	9	16 37	21 37	9 1	1 21	5 41
	17	16 45	21 52	8 38	0 57	5 16
	25	16 52	22 6	8 15	0 33	4 51
	♄ Saturnus	1	9 29	15 47 é.	11 27 e.	6 44 r.
11		9 31	15 40	10 50	6 7	1 24
21		9 32	15 37	10 11	5 28	0 45
♅ Uranus	1	13 11	6 52 d.	4 52 r.	10 26 r.	4 0 e.
	11	13 13	7 6	4 17	9 49	3 21
	21	13 15	7 19	3 41	9 11	2 43
♆ Neptun	1	3 59	18 47 é.	5 42 e.	1 14 r.	8 46 r.
	11	3 58	18 44	5 2	0 34	8 6
	21	3 57	18 40	4 21	11 53 e.	7 25

Merkur 1-én a Nappal az alsó együttállásban van, nem látható. Azonban e hó közepén látható, reggel 5 óra után felkel.

Venus esti csillag, 6 órakor leszáll. 1-én a Jupiterrel együtt áll.

Mars este látható, 8 óra előtt lenyugszik.

Jupiter este látható, 1-én 6 órakor leszáll.

Saturnus 1-én este 11:5 órakor felkel. 12-én a Nappal negyedfényben van.

Uranus e hó vége felé reggel látható, 3 óra után felkel.

Neptun 22-én a Nappal szemben áll.

Deczember 1888.

Hó napja	☉ N a p				☾ H o l d			
	hossza o ' /	declin. o ' /	kelte ó. p.	leny. ó. p.	hossza	declin. o ' /	kelte ó. p.	leny. ó. ..
1	249 44	♂ 21 55 d.	7 31	4 9	♍	10 43 d.	4 28 r.	3 14 e.
2	250 45	♂ 22 4 d.	7 32	4 8	♍	15 20 d.	5 50 r.	3 48 e.
3	251 46	" 22 12	33	8	♌	18 59	7 15	4 31
4	252 47	" 22 20	34	7	♌	21 17	8 32	5 21
5	253 47	" 22 28	35	7	♌	22 2	9 40	6 21
6	254 48	" 22 35	36	7	♌	21 15	10 37	7 31
7	255 49	" 22 42	37	6	♌	19 8	11 22	8 42
8	256 50	" 22 48	38	6	♌	15 58	11 58	9 54
9	257 51	♂ 22 54 d.	7 39	4 6	♌	12 3 d.	0 27 e.	11 4 e.
10	258 52	" 22 59	40	6	♌	7 45	0 53	reggel
11	259 53	" 23 4	41	6	♌	3 13 d.	1 16	0 11 r.
12	260 54	" 23 8	42	6	♌	1 21 é.	1 37	1 18
13	261 56	" 23 12	43	6	♌	5 48	1 58	2 21
14	262 57	" 23 16	44	7	♌	9 59	2 20	3 24
15	263 58	" 23 19	44	7	♌	13 47	2 45	4 27
16	264 59	♂ 23 21 d.	7 45	4 7	♌	17 0 é.	3 13 r.	5 29 r.
17	266 0	" 23 23	46	7	♌	19 33	3 47	6 29
18	267 1	" 23 25	47	8	♌	21 16	4 26	7 30
19	268 2	" 23 26	48	8	♌	22 2	5 12	8 23
20	269 3	" 23 27	48	8	♌	21 47	6 5	9 11
21	270 4	♂ 23 27	49	9	♌	20 30	7 4	9 55
22	271 5	" 23 27	49	9	♌	18 14	8 7	10 31
23	272 6	♂ 23 26 d.	7 50	4 10	♍	15 5 é.	9 14 e.	11 3 r.
24	273 8	" 23 25	50	10	♍	11 10	10 23	11 32
25	274 9	" 23 23	50	10	♍	6 38	11 34	11 57
26	275 10	" 23 21	51	11	♍	1 40 é.	reggel	0 21 e.
27	276 11	" 23 18	51	11	♍	3 30 d.	0 47 r.	0 46
28	277 12	" 23 15	51	12	♍	8 37	2 3	1 12
29	278 13	" 23 12	51	12	♍	13 23	3 20	1 42
30	279 15	♂ 23 8 d.	7 51	4 13	♍	17 26 é.	4 41 e.	2 19 e.
31	280 16	" 23 3	51	14	♍	20 22	6 1	3 3

A nap hossza decz. 1-én
8 óra 38 percz.

Anap deczember 23-ig 18 percz-
czel fogy; innen decz. végéig
3 perczcel nő.

☉ UH. Decz. 3. 11 ó. 22 p. reg.

☾ EN. Decz. 10. 8 ó. 2 p. reg.

☽ HT. Decz. 18. 11 ó. 57 p. reg.

☾ UN. Decz. 26. 7 ó. 16 p. reg.

A legrövidebb nap decz. 23-án: 8 ó. 20 percz.

Deczember 1888.

B o l y g ó k

jegye és neve	hó napja	recta ascens. ó. p.	declin. o /	kelte ó. p.	delel. ó. p.	leny. ó. p.
♀ Merkur	1	15 32	17 58 d.	6 9 r.	10 49 r.	3 29 e.
	7	16 9	20 37	6 37	11 3	3 29
	13	16 48	22 44	7 4	11 17	3 30
	19	17 28	24 12	7 30	11 35	3 40
	25	18 10	24 55	7 51	11 52	3 53
♀ Venus	1	19 9	24 30 d.	10 22 r.	2 26 e.	6 30 e.
	7	19 41	23 31	10 23	2 34	6 25
	13	20 12	22 8	10 23	2 41	6 59
	19	20 42	20 23	10 20	2 48	7 16
	25	21 11	18 18	10 15	3 53	7 31
♂ Mars	1	20 8	21 37 d.	11 5 r.	3 25 e.	7 45 e.
	7	20 27	20 31	10 54	3 21	7 48
	13	20 47	19 18	10 42	3 16	7 50
	19	21 5	17 57	10 32	3 12	7 52
	25	21 24	16 30	10 20	3 7	7 54
♃ Jupiter	1	16 58	22 15 d.	7 58 r.	0 15 e.	4 32 e.
	9	17 6	22 27	7 36	11 51 r.	4 6
	17	17 14	22 37	7 13	11 27	3 11
	25	17 21	22 46	6 51	11 4	3 17
♄ Saturnus	1	9 32	15 38 é.	9 32 e.	4 49 r.	0 6 e.
	11	9 32	15 41	8 53	4 10	11 27
	21	9 31	15 49	8 12	3 29	10 46
♅ Uranus	1	13 17	7 29 d.	3 4 r.	8 34 r.	2 4 e.
	11	13 19	7 39	2 27	7 56	1 25
	21	13 20	7 47	1 49	7 18	0 47
♆ Neptun	1	3 56	18 37 é	3 41 e.	11 13 e.	6 45 r.
	11	3 54	18 33	3 0	10 32	6 4
	21	3 53	18 31	2 20	9 52	5 24

Merkur 28-án a Nappal a felső együttállásban van, nem látható.

Venus esti csillag, 6 óraker lenyugszik.

Mars este látható, 8 óra előtt leszál.

Jupiter 9-én a Nappal együtt áll, nem látható.

Saturnus a *Regulus* előtt látható, 1-én este 9-5 óraker felkel. Mozgása retrograd.

Uranus reggel látható, 1-én 3 óraker felkel.

Égi tűnemények 1888-ban.

- Január. 1. Reggel 8 órakor a Nap a földközelen.
 Reggel 10 órakor Saturnus a Holddal együtt áll.
2. Este 5 órakor Venus a Jupiterrel együtt áll. Venus a Jupitertől 1°51'-el északra.
3. α Leonis fődése, együttállás ideje reggel 2 ó. 37 p. Délben Venusnak legnagyobb északi napközépi szélessége.
4. Éjfél után 1 órakor Merkur a naptávolban.
5. Délután 2 órakor Mars a Nappal negyedfényben.
6. Reggel 10 órakor Mars a Holddal együtt áll. Délben Uranus a Holddal együtt áll. Délután 59 perczkor a Hold az utolsó negyedben (☾ UN.)
7. Éjfélnélkor Uranus a Nappal negyedfényben.
8. Délután 2 órakor Hold a földközelen.
9. Délben Jupiter a Holddal együtt áll. Este 8 órakor Mars az Uranussal együtt áll. Mars az Uranustól 1° 40'-el északra.
10. Éjfél után 1 órakor Venus a Holddal együtt áll.
13. Reggel 4 órakor Merkur a Holddal együtt áll. Reggel 9 óra 55 perczkor újhold (☾ UH.)
18. Este 9 órakor Merkur felső együttállása a Nappal.
20. Délután 2 óra 45 pkor a Nap a vízöntő jegyébe lép.
21. Reggel 2 órakor Hold a földtávolban. Reggel 6 óra 6 pkor a Hold az első negyedben (☽ EN.)
23. Reggel 10 órakor Neptun a Holddal együtt áll. Délután 3 órakor Saturnus a Nappal szemben áll.
24. Reggel 11 órakor Merkurnak legnagyobb déli napközépi szélessége.
28. Délután 2 órakor Saturnus a Holddal együtt áll. Füdés.
- 28., 29. **Teljes holdfogyatkozás.** Budapesten látható.
 Jan. 28. este 8 ó. 47 pkor a fogyatkozás kezdete általában.
 Jan. 28. este 11 ó. 47 pkor a teljes sötétülés kezdete.
 Jan. 29. éjfél után 36 pkor fogyatkozás közepe.
 Jan. 29. éjfél után 1 ó. 26 pkor a teljes sötétülés vége.
 Jan. 29. reggel 2 ó. 26 pkor a fogyatkozás vége általában.
 A sötétülés nagysága a holdátmérő részeiben 1°65.
 E fogyatkozás Ázsia nyugoti felében, Európa,

Égi tűnemények 1888-ban.

- Afrika- és Dél-Amerikában és még Eszak-Amerika keleti felében látható.
- Jan. 29. Éjfélt után 35 perczkor holdtölte (☾ HT.)
- Febr. 2. Reggel 6 óraker Hold a földközelen.
Este 6 óraker Uranus a Holddal együtt áll.
3. Reggel 9 óraker Mars a Holddal együtt áll.
4. Este 8 ó. 42 pkor a Hold az utolsó negyedben (☾ UN.)
6. Éjfélt után 1 óraker Jupiter a Holddal együtt áll.
Jupiter I. holdjának fogyatkozása, belépés reggel 5 óra 11 perczkor.
7. Jupiter II. holdjának fogyatkozása, belépés reggel 4 óra 59 perczkor.
8. μ Sagittarii földése, együttállás ideje reggel 4 óra 23 perczkor.
Este 10 óraker Venus a Holddal együtt áll.
- 11., 12. **Részleges napfogyatkozás.** Budapesten nem látható.
Febr. 11-én este 11 óra körül a fogyatkozás kezdete általában.
Febr. 12-én reggel 2 $\frac{1}{2}$ óra táján a fogyatkozás vége általában.
A fogyatkozás nagysága a napátmérő részeiben 0 \cdot 5. E fogyatkozás főleg a déli sarkvidékeken, részben Dél-Amerika déli csúcsán is látható.
12. Éjfélt után 1 óra 9 perczkor újhold (☾ UH.)
Reggel 11 óraker Merkur a felszálló pályacsomójában.
13. Reggel 10 óraker Merkur a Holddal együtt áll.
16. Délután 1 óraker Neptun a Nappal negyedfényben.
17. Éjfélt után 1 óraker Merkur a napközelen.
Reggel 3 óraker Merkurnak legnagyobb keleti elongációja (18° 7').
19. Este 11 óraker Hold a földtávolban.
20. Reggel 5 ó. 19 pkor a Nap a halak jegyébe lép.
Este 6 óraker Neptun a Holddal együtt áll.
Reggel 3 ó. 15 pkor a Hold az első negyedben. (☾ EN.)
 α Tauri földése, együttállás ideje este 6 ó. 4 pkor.
22. Jupiter I. holdjának fogyatkozása, belépés reggel 3 ó. 27 pkor.
24. Reggel 10 óraker Jupiter a Nappal negyedfényben.
Este 9 óraker Saturnus a Holddal együtt áll.
26. α Leonis földése, együttállás ideje este 7 ó. 39 pkor.

Égi tűnemények 1888-ban.

Febr. 27.	Reggel 8 órákor Merkurnak legnagyobb északi napközépi szélessége.
	Délután 1 óra 14 perczkor holdtölte (☾ HT.).
28.	Délután 2 órákor Venus a leszálló pályacsomójában.
29.	Jupiter I. holdjának fogyatkozása, belépés reggel 5 óra 20 perczkor.
	Este 5 órákor Hold a földközelen.
	Éjfél táján Uranus a Holddal együtt áll.
Márcz. 1.	Éjfél körül Mars a Holddal együtt áll.
3.	Este 8 órákor Merkúr alsó együttállása a Nappal.
4.	Délben Jupiter a Holddal együtt áll.
5.	Reggel 4 ó. 42 pkor a Hold az utolsó negyedben (☾ UN).
7.	ξ ² Sagittarii fődése, együttállás ideje reggel 4 óra 14 perczkor.
9.	Jupiter I. holdjának fogyatkozása, belépés éjfél után 1 óra 42 perczkor.
	Este 10 órákor Venus a Holddal együtt áll. Födés.
10.	Jupiter II. Holdjának fogyatkozása, belépés reggel 4 óra 27 perczkor.
11.	Reggel 7 órákor Merkúr a Holddal együtt áll.
12.	Este 5 óra 37 perczkor újhold (☾ UH.).
16.	Jupiter I. holdjának fogyatkozása, belépés reggel 3 óra 35 perczkor.
	Délután 3 órákor Hold a földtávolban.
18.	Reggel 3 órákor Neptun a Holddal együttáll.
20.	Reggel 5 ó. 27 pkor a Nap a kos jegyébe lép.
Tavaszk kezdete.
	Este 10 órákor a Hold az első negyedben (☾ EN.)
21.	Este 8 órákor Merkúr a leszálló pályacsomójában. ζ Geminorum fődése, együttállás ideje este 10 ó. 23 pkor.
23.	Reggel 5 órákor Saturnus a Holddal együtt áll.
27.	Este 11 óra 24 perczkor holdtölte (☾ HT.)
28.	Reggel 3 órákor Merkúr a Venussal együtt áll.
Merkúr a Venustól 2'-el északra.
	Reggel 9 órákor Uranus a Holddal együtt áll.
	Éjfél körül Hold a földközelen.
29.	Reggel 3 órákor Mars a Holddal együtt áll.
31.	γ Librae fődése, együttállás ideje éjfél után 3 pkor.
Reggel 6 órákor Merkurnak legnagyobb nyugoti elongációjá (27° 49').
	Este 8 órákor Jupiter a Holddal együtt áll.
Aprilis 1.	Éjfélután 1 órákor Merkúr a naptávolban.

Égi tűnemények 1888-ban.

Április	<p>1. Jupiter I. holdjának fogyatkozása, belépés éjféltől 1 ó. 50 pkor.</p> <p>2. Este 9 órakor Venus a naptávolban.</p> <p>3. Jupiter II. holdjának fogyatkozása, belépés éjféltől 1 ó. 25 pkor.
Délután 1 ó. 58 pkor a Hold az utolsó negyedben (☾ UN.).   4. Délután 2 órakor Uranus a Nappal szemben áll.   8. Jupiter I. holdjának fogyatkozása, belépés reggel 3 ó. 44 pkor.
Éjfél körül Merkur a Holddal együtt áll.   9. Éjfél után 2 órakor Venus a Holddal együtt áll.   11. Jupiter II. holdjának fogyatkozása, belépés reggel 3 ó. 59 pkor.
Reggel 7 órakor Mars a Nappal szemben áll.
Reggel 10 ó. 24 pkor újhold (☽ UH.)
Éjfél körül Hold a földtávolban.   14. Reggel 5 órakor Merkur a Venussal együtt áll.
Merkur a Venustól 1° 1'-el délre.
Reggel 11 órakor Neptun a Holddal együtt áll.   17. Jupiter I. holdjának fogyatkozása, belépés éjféltől 6 pkor.   19. Délután 1 órakor Saturnus a Holddal együtt áll Fűdés.
Délután 1 ó. 8 pkor a Hold az első negyedben. (☾ EN.
Délután 3 órakor Saturnus a Nappal negyedfényben.
Délután 4 ó. 58 pkor a Nap a bika jegyébe lép.   21. Reggel 10 órakor Merkurnak legnagyobb déli napközépi szélessége.   24. Jupiter I. holdjának fogyatkozása, belépés éjféltől 2 órakor.
Este 6 órakor Uranus a Holddal együtt áll.
Este 10 órakor Mars a Holddal együtt áll.   25. Reggel 10 órakor Venusnak legnagyobb déli napközépi szélessége.   26. Reggel 7 ó. 38 pkor holdtölte (☽ HT.)
Reggel 10 órakor Hold a földközelen.</p> <p>28. Reggel 2 órakor Jupiter a Holddal együtt áll.</p>
Május	1. Jupiter I. holdjának fogyatkozása, belépés reggel 3 ó. 53 pkor. 2. Jupiter I. holdjának fogyatkozása, belépés este 10 ó. 22 pkor. 3. Éjfél után 1 ó. 3 pkor a Hold az utolsó negyedben (☾ UN.).

Égi tűnemények 1888-ban.

Május	4.	♃ Aquarii fődése, együttállás ideje reggel 3 óra 55 perczkor.
	5.	Este 7 óraker Mars az Uranussal együtt áll. Mars az Uranustól 34'-el északra.
	6.	Jupiter II. holdjának fogyatkozása, belépés reggel 4 ó. 59 pkor.
	7.	Jupiter III. holdjának fogyatkozása, kilépés reggel 2 ó. 21 pkor.
	9.	Reggel 10 óraker Venus a Holddal együtt áll.
	10.	Reggel 2 óraker Hold a földtávolban.
Reggel 10 óraker Merkur a felszálló pályacsomójában.
	11.	Este 10 óraker Merkur a Holddal együtt áll.
Éjfél után 1 óraker Merkur felső együttállása a Nappal.
Reggel 2 ó. 40 pkor újhold (☾ UH.).
Este 7 óraker Neptun a Holddal együtt áll.
	13.	Jupiter II. holdjának fogyatkozása, belépés reggel 3 ó. 35 pkor.
	14.	♄ Tauri fődése, együttállás ideje este 7 ó. 56 pkor.
	15.	♊ Geminorum, együttállás ideje este 7 ó. 34 pkor.
Éjfél után Merkur a napközben.
Reggel 9 óraker Merkur a Neptunnal együtt áll.
Merkur a Naptuntól 2° 32'-el északra.
	16.	Este 10 óraker Saturnus a Holddal együtt áll. Fődés.
	17.	Jupiter I. holdjának fogyatkozása, belépés reggel 2 ó. 10 pkor.
	19.	Éjfél után 21 perczkor a hold az első negyedben (☾ EN.).
	20.	Reggel 11 óraker Neptun a Nappal együtt áll.
	22.	Délután 4 ó. 58. pkor a Nap az ikrek jegyében lép.
Éjfél után Mars a Holddal együtt áll.
Reggel 2 óraker Uranus a Holddal együtt áll.
Reggel 6 óraker Jupiter a Nappal szemben áll.
	23.	Jupiter II. holdjának fogyatkozása, kilépés este 9 ó. 53 pkor.
	24.	Este 8 óraker Hold a földközben.
♌ Librae fődése, együttállás ideje este 9 ó. 15 pkor.
	25.	Reggel 8 óraker Merkurnak legnagyobb északi napközépi szélessége.
Reggel 8 óraker Jupiter a Holddal együtt áll.
	26.	Délután 2 ó. 56 pkor holdtölte (☾ HT.).
Jupiter I. holdjának fogyatkozása, kilépés éjfél után 40 pkor.

Égi tűnemények 1888-ban.

- Május 28. ξ^2 Sagittarii fődése, együttállási deje reggel 3 óra
7 pkor.
31. Jupiter II. holdjának fogyatkozása, kilépés éjfélt
után 28 pkor.
 δ Capricorni fődése, együttállás ideje reggel 2 ó.
1 pkor.
- Június 1. Este 2 óraker Venus a Neptunnal együtt áll. Venus
a Neptuntól 54'-el északra.
Délután 2 ó. 10 pkor a Hold az utolsó negyed-
ben (☾ UN.)
2. Jupiter I. holdjának fogyatkozása, kilépés reggel
2 ó. 34 pkor.
5. Este 8 óraker Mars a leszálló pályacsomójában.
6. Reggel 10 óraker Hold a földtávolban.
7. Reggel 7 óraker Mars az Uranussal együtt áll. Mars
az Uranustól 47'-el délre.
8. Reggel 3 óraker Neptun a Holddal együtt áll.
9. Este 9 óraker Venus a Holddal együtt áll.
9. Este 5 ó. 50 pkor újhold (☾ UH.)
10. Jupiter I. holdjának fogyatkozása, kilépés este
10 ó. 57 pkor.
11. Este 10 óraker Merkur a Holddal együtt áll.
Jupiter III. holdjának fogyatkozása, kilépés este
10 ó. 17 pkor.
12. Reggel 2 óraker Merkurnak legnagyobb keleti
elongációja ($24^\circ 25'$).
13. Reggel 9 óraker Saturnus a Holddal együtt áll. Fődés.
17. Reggel 8 ó. 6 pkor a Hold az első negyedben.
(☾ EN.)
- Este 7 óraker Merkur a leszálló pályacsomójában.
18. Jupiter I. holdjának fogyatkozása, kilépés éjfélt
után 51 pkor.
Reggel 9 óraker Uranus a Holddal együtt áll.
Délután 2 óraker Mars a Holddal együtt áll.
19. Jupiter III. holdjának fogyatkozása, kilépés reg-
gel 2 ó. 16 pkor.
20. Este 5 óraker Venus a felszálló pályacsomójában.
21. Reggel 1 óra 58 pkor a Nap a rák jegyébe lép.
Nyár kezdete.
Délben Jupiter a Holddal együtt áll.
22. Éjfélt után 1 óraker Hold a földközelenben.
23. Este 10 ó. 24 pkor holdtölte. (☾ HT.)
24. Jupiter II. holdjának fogyatkozása, kilépés este
9 ó. 37 pkor.

Égi tűnemények 1888-ban.

- Jún. 27. : Capricorni fődése, együttállás ideje éjfélután 7 pkor.
28. Éjfélután Merkur a naptávolban.
- Júl. 1. Reggel 5 ó. 9 pkor a Hold az utolsó negyedben
(☾ UN.)
2. Jupiter II. holdjának fogyatkozása, kilépés éjfé-
után 14 pkor.
3. Este 6 órakor Nap a földtávolban.
Jupiter I. holdjának fogyatkozása, kilépés este
11 ó. 9 pkor.
4. Éjfélután 1 órakor Hold a földtávolban.
Este 10 órakor Uranus a Nappal negyedfényben.
5. Délben Neptun a Holddal együtt áll.
9. **Részleges napfogyatkozás:** Budapesten nem lát-
ható.
Reggel 6 óra körül a fogyatkozás kezdete általában.
Reggel 9 óra után a fogyatkozás vége általában.
A fogyatkozás nagysága a napátmérő részeiben 0·5.
E fogyatkozás csak az indiai Óceán déli részében
látható.
Reggel 7 ó. 33 pkor újhold (☉ UH.)
Reggel 6 órakor Merkur a Holddal együtt áll.
Reggel 6 órakor Venus a Holddal együtt áll.
Reggel 6 órakor Merkur alsó együttállása a Nappal.
Reggel 7 órakor Merkur a Venussal együtt áll.
Merkur a Venustól 5° 32'-el délre.
10. Este 9 órakor Saturnus a Holddal együtt áll.
11. Este 8 órakor Venus felső együttállása a Nappal.
15. Délután 3 órakor Uranus a Holddal együtt áll.
16. Délután 1 ó. 29 pkor a Hold az első negyedben
(☽ EN.)
Délután 2 órakor Mars a Holddal együtt áll.
18. Reggel 9 órakor Merkurnak legnagyobb déli nap-
középi szélessége.
Este 5 órakor Jupiter a Holddal együtt áll.
♃ Librae fődése, együttállás ideje este 9 ó. 59
pkor.
19. Este 8 órakor Hold a földközelen.
Jupiter I. holdjának fogyatkozása, kilépés este
9 ó. 27 pkor.
22. o Sagittarii fődése, együttállás ideje éjfélután 1 ó.
41 pkor.
Este 8 órakor Mars a Nappal negyedfényben.
23. **Teljes holdfogyatkozás:** Budapesten nem látható.
Reggel 5 ó. 11 p. a fogyatkozás kezdete általában.

Égi tűnemények 1888-ban.

- Reggel 6 ó. 10 pkor a teljes sötétülés kezdete.
 Reggel 7 ó. 1 pkor a fogyatkozás közepe.
 Reggel 7 ó. 52 pkor a teljes sötétülés vége.
 Reggel 8 ó. 51 pkor a fogyatkozás vége általában.
 A sötétülés nagysága a holdátmérő részeiben 1·8.
 E fogyatkozás Afrika nyugoti felében, délnyugoti Európában és Amerikában látható.
 Budapesten a Hold 50 perczel a fogyatkozás kezdete előtt lenyugszik.
- Júl. 24. Reggel 7 ó. 1 pkor holdtölte (☾ HT.)
 Reggel 5 órákor Venus a napközében.
 Jupiter III. holdjának fogyatkozása, kilépés este 10 ó. 14 pkor.
26. Jupiter II. holdjának fogyatkozása, kilépés este 9 ó. 24 pkor.
 Jupiter I. holdjának fogyatkozása, kilépés este 11 ó. 21 pkor.
27. Délután 2 órákor Venus a Saturnussal együtt áll. Venus a Saturnustól 35'-el északra.
29. Délután 4 órákor Merkurnak legnagyobb nyugoti elongációja. (19° 32').
30. Este 9 ó. 46 pkor a Hold az utolsó negyedben (☾ UN).
31. Este 7 órákor Hold a földtávolban.
- Aug. 1. f Tauri fődése, együttállás ideje reggel 2 ó. 36 pkor. Este 9 órákor Neptun a Holddal együtt áll.
2. Éjfélután 1 órákor Saturnus a Nappal együtt áll.
6. Reggel 9 órák. Merkur a felszálló pályacsomójában.
 Reggel 10 órákor Merkur a Holddal együtt áll.
7. Reggel 10 órákor Saturnus a Holddal együtt áll.
Részleges napfogyatkozás: Budapesten nem látható.
 Este 6 óra után a fogyatkozás kezdete általában.
 Este 8 óra után a fogyatkozás vége általában.
 A fogyatkozás nagysága a napátmérő részeiben 0·2.
 E fogyatkozás az északi tenger egy részében, északi Grönlandban, Iszlandban, Skótországbán, a szkandinávi félszigeten, Ázsia északi partjának nyugoti részében, részenként még Finnlandban, délnyugoti és északi Németországban, hol a Nap a fogyatkozás vége előtt leszáll, — látható.
8. Este 7 óra 37 perczkor újhold (☽ UH).
11. Reggel 10 órákor Venus a Holddal együtt áll.
 Éjfélután Merkur a napközében.

Égi tűnemények 1888-ban.

- Jupiter I. holdjának fogyatkozása, kilépés este 9 óra 40 perczkor.
- Aug. 13. Este 10 órakor Uranus a Holddal együtt áll.
14. Este 10 órakor Mars a Holddal együtt áll.
Reggel 5 órakor Merkur a Saturnussal együtt áll. Merkur a Saturnustól 39'-el északra.
Délután 1 órakor Hold a földközelen.
15. Este 6 órakor a Hold az első negyedben (☾ EN).
Éjfélután Jupiter a Holddal együtt áll.
Reggel 5 órakor Venusnak legnagyobb északi napközi szélessége.
20. Reggel 8 órakor Jupiter a Nappal negyedfényben.
21. Reggel 7 órakor Merkurnak legnagyobb északi napközi szélessége.
Este 5 óra 37 perczkor holdtölte (☉ HT).
22. Este 7 óra 2 pkor a Nap a szűz jegyébe lép.
24. Reggel 2 órakor Merkur felső együttállása a Nappal.
25. Reggel 4 órakor Neptun a Nappal negyedfényben.
27. ξ^2 Ceti fődése, együttállás ideje reggel 2 ó. 7 pkor.
Jupiter I. holdjának fogyatkozása, kilépés este 7 óra 58 perczkor.
- Jupiter II. holdjának fogyatkozása, kilépés este 9 óra 15 perczkor.
28. Délután 2 órakor Hold a földtávolban.
29. Reggel 5 órakor Neptun a Holddal együtt áll.
Este 3 órakor 35 perczkor a Hold az utolsó negyedben (☾ UN).
- Szept. 1. ν Geminorum fődése, együttállás ideje éjfélután 35 p.
4. Éjfélután 1 órakor Saturnus a Holddal együtt áll. Födés.
6. Reggel 6 óra 12 perczkor ujhold (☾ UH).
7. Éjfélután 1 órakor Merkur a Holddal együtt áll.
8. Reggel 8 órakor Venus a Holddal együtt áll.
8. Reggel 8 órakor Uranus a Holddal együtt áll.
9. Délben Hold a földközelen.
11. Reggel 11 órakor Mars a Holddal együtt áll.
Reggel 11 órakor Jupiter a Holddal együtt áll.
Este 3 órakor Mars a Jupiterrel együtt áll. Mars a Jupitertől $2^{\circ} 13'$ -el délre.
12. Este 11 óra 16 perczkor a Hold az első negyedben (☾ EN).
13. Este 6 órakor Merkur a leszálló pályacsomójában.
19. Reggel 5 órakor Merkur a Venussal együtt áll. Merkur a Venustól $1^{\circ} 40'$ -el délre.

Égi tűnemények 1888-ban.

Szept. 19.	Este 6 óraker Merkur az Uranussal együtt áll.
Merkur az Uranustól 1° 29'-el délre.
	Este 8 óraker Venus az Uranussal együtt áll. Venus az Uranustól 14'-el északra.
	Jupiter I. holdjának fogyatkozása, kilépés este 8 óra 11 perczkor.
20.	Reggel 6 óra 41 perczkor holdtölte (☾ HT).
21.	Jupiter II. holdjának fogyatkozása, kilépés este 6 óra 26 perczkor.
22.	Este 4 óra 26 perczkor a Nap a mérleg jegyében lép. Ősz kezdete.
23.	Este 11 óraker Merkur a naptávolban.
25.	Reggel 9 óraker Hold a földtávolban.
Délután 1 óraker Neptun a Holddal együtt áll.
28.	Reggel 9 óra 46 perczkor a Hold az utolsó negyedben (☾ UN.)
29.	♄ Geminorum fődése, együttállás ideje éjféltűán 1 ó. 3 pkor.
Okt. 1.	Este 4 óraker Saturnus a Holddal együtt áll. Fődés.
5.	Este 3 ó. 50 pkor újhold (☾ UH.)
Este 8 óraker Uranus a Holddal együtt áll.
7.	Reggel 5 óraker Venus a Holddal együtt áll.
Reggel 6 óraker Merkur a Holddal együtt áll.
Reggel 8 óraker Hold a földközéiben.
8.	♋ Librae fődése, együttállás ideje este 4 ó. 43 pkor.
Este 5 óraker Merkurnak legnagyobb keleti elongációja (25° 14').
9.	Reggel 2 óraker Jupiter a Holddal együtt áll.
Este 11 óraker Merkur a Venussal együtt áll.
Merkur a Venustól 3° 9'-re délre.
10.	Reggel 4 óraker Mars a Holddal együtt áll.
Reggel 6 óraker Venus a leszálló pályacsomójában.
Délután 1 óraker Uranus a Nappal együtt áll.
12.	Reggel 6 ó. 45 pkor a Hold az első negyedben (☾ EN.)
14.	Reggel 9 óraker Merkurnak legnagyobb déli napközépi szélessége.
19.	Este 10 ó. 25 pkor holdtölte (☾ HT)
21.	♆ Ceti fődése, együttállás ideje reggel 1 ó. 45 pkor.
22.	Este 7 óraker Neptun a Holddal együtt áll.
Este 11 óraker Hold a földtávolban.
23.	Éjféltűán 48 pkor a Nap a skorpió jegyében lép.
Jupiter II. holdjának fogyatkozása, kilépés este 6 ó. 14 pkor.

Égi tűnemények 1888-ban.

Okt.	24.	χ^1 Orionis fődése, együttállás ideje este 11 ó. 56 pkor.
	28.	Reggel 3 ó. 12 pkor a Hold az utolsó negyedben (☾ UN.)
	29.	Reggel 5 óraker Saturnus a Holddal együtt áll.
Nov.	1.	Éjfélután 1 óraker Merkur alsó együttállása a Nappal. Este 10 óraker Venus a Jupiterrel együtt áll. Venus a Jupitertől 1° 31'-el délre.
	2.	Reggel 9 óraker Merkura felszálló pályacsomójában. Reggel 10 óraker Uranus a Holddal együtt áll.
	3.	Délután 1 óraker Merkur a Holddal együtt áll.
	4.	Éjfélután 1 ó. 19 pkor újhold (☾ UH.) Este 4 óraker Hold a földközélen.
	5.	Este 8 óraker Jupiter a Holddal együtt áll.
	6.	Reggel 4 óraker Venus a Holddal együtt áll. Este 11 óraker Merkur a napközélen.
	8.	Éjfélután 1 óraker Mars a Holddal együtt áll.
	9.	Este 3 óraker Mars legnagyobb déli napközépi szélessége.
	10.	Este 5 óra 32 pkor a Hold az első negyedben (☾ EN.)
	12.	Éjféltán Saturnus a Nappal negyedfényben.
	13.	Délután 2 óraker Venus a naptávoiban.
	17.	Reggel 6 óraker Merkurnak legnagyobb északi napközépi szélessége. Reggel 8 óraker Merkurnak legnagyobb nyugoti elongációja (19° 34').
	18.	Este 4 ó. 32 pkor holdtölte (☾ HT.)
	19.	Éjfélután Neptun a Holddal együtt áll. Reggel 4 óraker Hold a földtávolban.
	21.	Este 9 óra 25 pkor a Nap a nyilas jegybe lép.
	22.	Este 9 óraker Neptun a Nappal szemben áll.
	25.	Délután 2 óraker Saturnus a Holddal együtt áll.
	26.	Este 6 ó. 37 pkor a Hold az utolsó negyedben (☾ UN.)
	29.	Este 10 óraker Uranus a Holddal együtt áll.
Decz.	2.	Reggel 10 óraker Merkur a Holddal együtt áll.
	3.	Reggel 5 óraker Hold a földközélen. Reggel 11 ó. 22 pkor újhold (☾ UH.) Este 5 óraker Jupiter a Holddal együtt áll. Este 6 óraker Mars a napközélen.
	6.	Reggel 3 óraker Venus a Holddal együtt áll. Reggel 3 óraker Venus legnagyobb déli napközépi szélessége.

Égi tűnemények 1888-ban.

Decz.	9.	Este 11 órakor Mars a Holddal együtt áll. Födés.
	10.	Éjjélután Jupiter a Nappal együtt áll.
Reggel 8 ó. 2 pkor a Hold az első negyedben
(☾ EN.)
	16.	Este 6 órakor Merkur a leszálló pályacsomójában.
Reggel 4 órakor Neptun a Holddal együtt áll.
Reggel 5 órakor Hold a földtávolban.
	17.	Reggel 7 órakor Merkur a Jupiterrel együtt áll.
Merkur a Jupitertől $1^{\circ} 8'$ -el délre.
	18.	Reggel 11 ó. 57 pkor a holdtölte (☽ HT.)
	20.	Este 10 órakor Merkur a naptávolban.
	21.	Reggel 10 ó. 48 pkor a Nap a bak jegyébe lép.
Tél kezdete.
	22.	Este 7 órakor Saturnus a Holddal együtt áll.
	26.	Reggel 7 ó. 16 pkor a Hold az utolsó negyedben
(☾ UN.)
	27.	Reggel 9 órakor Uranus a Holddal együtt áll.
	28.	Este 8 órakor Merkur felső együttállása a Nappal.
	31.	Este 3 órakor Jupiter a Holddal együtt áll.
Este 4 órakor Hold a földközelen.
Este 5 órakor Nap a földközelen.

A polgári és csillagászati naptár berendezése.

E polgári és csillagászati naptár az idő- és ünnepszámításon kívül magában foglalja a 5-ik laptól a 29-ik lapig a polgári naptárt, nevezetesen: a római katolikus-, prótestáns-, görög-keleti-, zsidó- és török-naptárt, továbbá az órákat a valódi délben. E lapok alsó részein vannak a Hold fényváltásai följegyezve. A 30-ik laptól az 53-ik lapig vannak a Nap, Hold és bolygók naplói. Ezek után következnek az égi tüntemények.

Órák a valódi délben.

A Napot használjuk időmérőül. A Napnak mindenkori óraszöge a *Nap valódi idejének*, és azon idő, mely a Napnak két egymásra következő delelése közé esik, a *Nap valódi napjának* nevezetik. Valamely helyen null óra valódi napidő van, a midőn a Nap e hely délkörén átmegy. A valódi napidő használata a polgári életben kényelmetlen, mert a Nap nem mozog egyenletesen. A nap ugyanis nem mozog az aequatorban, hanem az eclipticában, minek következtében recta ascensiója egyenlőtlenül nő. De a Nap még az eclipticában is egyenlőtlenül mozog. Ezen okoknál fogva a Nap recta ascensiója, és ezzel annak óraszöge vagyis a valódi napidő egyenlőtlenül nő. Minthogy azonban a polgári életben használt órák egyenletesen mozognak, tehát a valódi napidőt nem mutatják, azért a valódi napidő a polgári életben nem használható, tehát a polgári életben az egyenletesen haladó idő, egy képzelt közép-mozgású Napnak az ideje használtatik, mely *közép nap-időnek* nevezetik.

A Napnak két egymásra következő, a tavaszi ponton átmenő átvonulása között 366.24222 csillagnap múlik el, azaz bizonyos állócsillag ezen idő alatt, mely *fordulati* (tropikus) *évnek* nevezetik, 366.24222-szer teszi meg az éggömbön naponkénti keringését, vagy a délkörön ennyiszor megy át. De mivel a Nap az eclipticában saját mozgása következtében ugyanazon idő alatt az aequator 24 óráját átfutja, azért a Nap mint álló csillag egy fordulati évben egygyel kevesebbszer vonal át a délkörön, azaz 365.24222-szer. A fordulati év ép annyi napra osztatik, mely *középnapnak* nevezetik. Tegyük tehát fel, hogy egy képzelt Nap az aequatorban egyenletesen mozog, úgy e képzelt (közép) Nap óraszöge lesz a középidő. A középnap kezdődik, ha a képzelt (közép) Nap a délkörben van. A közép (képzelt) Nap e szerint majd a valódi Nap előtt,

majd az után van. A közép- és valódi napidő közti különbség *időegyenletnek* nevezetik. Ezen időegyenlet segítségével a 7. laptól a 29. lapig a páratlan számú lapokon az utolsó oszlopban „órák a valódi délben“ megjelöléssel vannak 12 óra valódi napidőnek megfelelő közép-idők napról-napra följegyezve. Ezen adatok azt adják, hogy a jó zsebórának megnyit kell mutatni akkor, midőn a valódi Nap a volt budapesti egyetemi csillagászati observatorium délkörén átvonul, vagy ha valamely napon a jó napóra 12 órát mutat, ekkor a jó zsebórának amaz oszlopban följegyzett időt kell mutatni. Például febr. 14-én a jó zsebórának 12 ó. 14 p. 26 mp., ellenben nov. 19-én 11 ó. 45 p. 39 mp. időt kell mutatni akkor, a midőn a jó napóra az illető napokon 12 órát mutat.

A Nap és Hold hossza és declinációja.

A 30. laptól egész az 52. lapig a páros számú lapokon a Nap és Hold hossza és declinációja van följegyezve. A Hold hossza az állatöv jegyeivel közelítően van kifejezve. Az adatok a budapesti középidőre szólnak.

A Nap és Hold kelte és lenyugta.

A 30. laptól az 52. lapig a páros számú lapokon van följegyezve a Nap és Hold kelte és lenyugta Budapesten. A Hold kelte és lenyugta oszlopaiban helyenként áll „reggel“. Ugyanis megtörténik, hogy a Holdnak egymásra következő kelte és lenyugta között több mint 24 óra telik el, ha tehát a Hold ekkor éjfél előtt felkel vagy lenyugszik, úgy a Hold lenyugta vagy kelte nem történik a következő napon, hanem másodnapra. E megjelölés „reggel“ tehát azt jelenti, hogy e napon a Hold nem nyugszik le vagy nem kelt fel.

A bolygók recta ascensiója és declinációja.

A 31. laptól egész az 53. lapig a páratlan számú lapokon a bolygók látszó recta ascensiói és declinációi vannak följegyezve. Az égi test helyének a látszó éggömbön való fölkeresésére és meghatározására különböző koordináta-rendszer áll rendelkezésünkre. Azon legnagyobb kör, mely az égi test helyén és a világsarkokon keresztül van fektetve, tehát az aequatorra merőleges, *declináció- vagy órákörnek* nevezetik.

E legnagyobb körnek azon része, mely az aequator és az égi test helye között van, *declináció*nak neveztetik. A declináció mellett „é“ vagy „d“ betű áll, a szerint a mint az égi test az északi vagy déli félgömbön van. Az aequator azon része, mely a tavaszi pont és a declinációkör között van, az égi test *recta ascensiójának* neveztetik, és időben van kifejezve 360 fokra 24 órát, tehát 15 fokra 1 órát számítva.

A bolygók kelte, delelése és lenyugta.

A 31. laptól az 53. lapig a páratlan számú lapokon a bolygók kelte-, delelése- és lenyugtából, továbbá a Nap kelte- és lenyugtából meg lehet határozni, vajjon melyik bolygó lesz látható és mikor, reggel, este vagy talán egész éjjel? E célra ugyanazon lapokon alul egy rövid útmutatás van följegyezve.

Égi tünetmények.

Az 54. laptól egész 65 lapig vannak az égi tünetmények, a mint azok egymásra következnek, összeállítva. Ezek közül felemlítendőek:

A Hold fényváltozásai, u. m. *újhold* (☾ UH), *első negyed* (☾ EN), *holdtölte* (☽ HT) és *utolsó negyed* (☾ UN).

Együttállás (conjunctio), *szembenállás* (oppositio), *negyedfény* (quadratura). Ha az égi testeknek egyenlő hosszúságuk vagy egyenlő *recta ascensiójuk* van, akkor azt szoktuk mondani, hogy azok *eclipticális* vagy *aequatoriális együttállásban* (conjunctio) vannak. Merkúr- és Venusnál van kétféle együttállás ugyanis *alsó* és *felső*. Ha azok a Nap és Földünk között vannak, akkor az együttállás *alsónak*; ha pedig a Nap áll e bolygók és Földünk között, akkor *felsőnek* neveztetik. Ha hosszai vagy *recta ascensiói* 180 fokkal különböznek egymástól, akkor *szembenállásban* (oppositio) vannak. Ha végre hosszai vagy *recta ascensiói* 90 fokkal különböznek egymástól, akkor *negyedfényben* (quadratura) állanak.

Fel- és leszálló pályacsomó. A bolygó *fel- vagy leszálló pályacsomójában* van, a szerint a mint az az *ecliptica* síkján az éggömb déli feléből az északiba vagy megfordítva megy át.

Legnagyobb északi vagy déli szélesség. A bolygó legnagyobb északi vagy déli szélességben van, ha az az *ecliptica* felett legmagasabban, vagy az alatt legalacsonyabban van.

Merkurnak legnagyobb keleti vagy nyugoti elongációja. Ha a Merkúr a Naptól keletre vagy nyugotra legnagyobb távol-

ságban van, akkor az a legnagyobb keleti vagy nyugoti elongációjában van.

Napközeli (perihelium), *naptávol* (aphelium). A bolygó napközeli vagy naptávolban van, ha annak a Naphoz való távolsága legkisebb vagy legnagyobb.

Földközeli (perigaeum), *földtávol* (apogaeum). A Hold földközeli vagy földtávolban van, ha annak a Földünkhöz való távolsága legkisebb vagy legnagyobb.

Csillagfödés. Mivel valamennyi égi test közül a Holdunk a Földünkhöz legközelebb áll, azért azon égi testeket, melyeket útjában talál, elfüdi. E tűnemény *csillagfödésnek* nevezetik. Ha az égi test bolygó, akkor az *bolygófödésnek* nevezetik.

Az égi tűnemények közé vannak még felvéve a *Nap és holdfogyatkozások*, úgy valamint a *Jupiter holdjainak fogyatkozásai* is.

Jegyek és rövidítések.

ó. óra	r. reggel
p. percz (idő)	e. este
mp. másodpercz (idő)	é. észak declináció
° fok	d. déli declináció.
' percz (ív)	

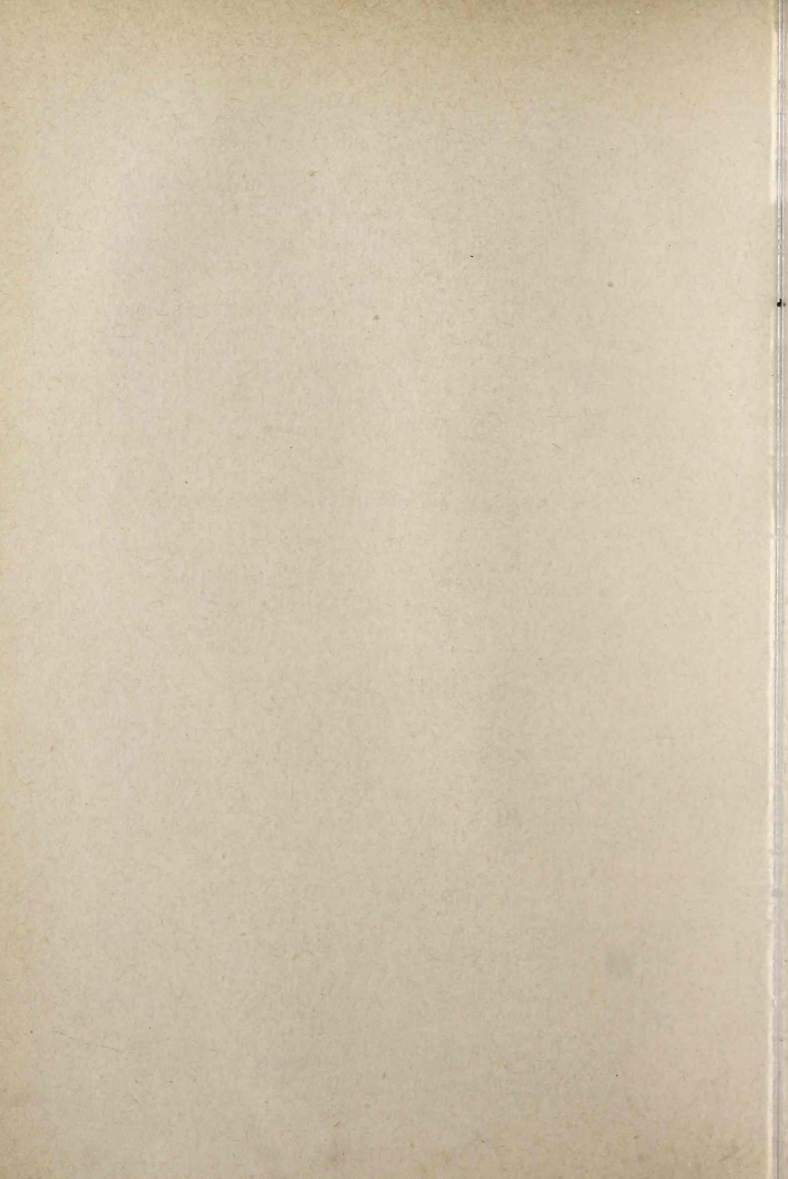
Az állatöv jegyei.

0. Υ kos 0°—30°	VI. $\♄$ mérleg . . . 180°—210°
I. $\♈$ bika 30°—60°	VII. $\♏$ skorpió . . . 210°—240°
II. $\♊$ ikrek 60°—90°	VIII. $\♎$ nyilas . . . 240°—270°
III. $\♉$ rák 90°—120°	IX. $\♐$ bak 270°—300°
IV. $\♌$ oroszlán . . . 120°—150°	X. $\♑$ vizöntő . . . 300°—330°
V. $\♍$ szűz 150°—180°	XI. $\♊$ halak . . . 330°—360°

A naprendszerünk.

☉ Nap 265 apró bolygó	♁ Földünknek van 1	2
♀ Merkur 7 Jupiter	♂ Marsnak " 2	f
♀ Venus 6 Saturnus	♃ Jupiternek " 4	p
♁ Föld 5 Uranus	♄ Saturnusnak " 8	d
♂ Mars 4 Neptun	♅ Uranusnak " 4	o
	♆ Neptunnak " 1	n

A Napon, 273 bolygón, 20 holdon kívül, van a naprendszerünknek még 35 visszatérő üstököse.

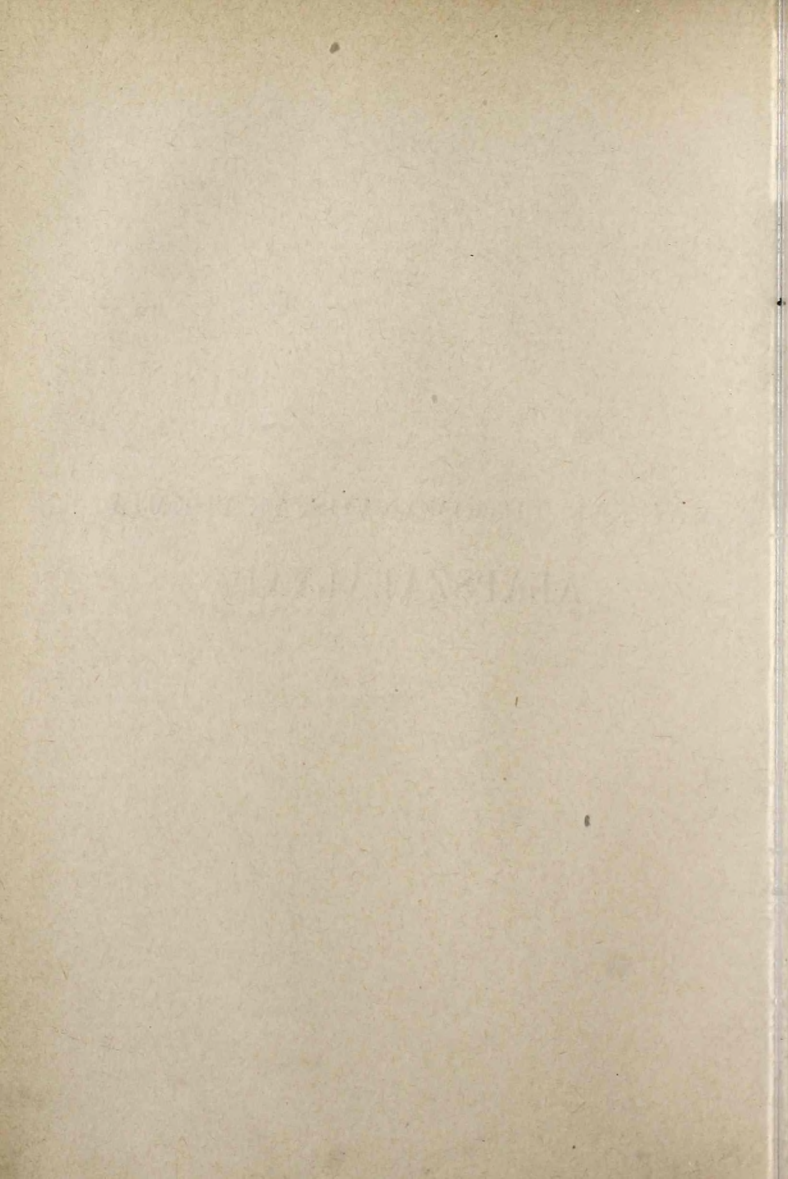

A

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA

ALAPSZABÁLYAI.

A M. T. AKADÉMIA ALAPSZABÁLYAI.

I. FEJEZET.

Czél és eszközök.

1. §.

A M. T. Akadémia Budapesten, Ő cs. és ap. királyi Felsége különös oltalma alatt álló tudományos intézet, melynek *czélja a tudomány és irodalom magyar nyelven művelése és terjesztése.*

2. §.

E czélra tudományos *vizsgálatokat* és kísérleteket tétet, tudományos *fölfedezéseket* elősegít, *eredeti munkákat* irat, régi és új *remekirókat* s egyéb jeles *műveket* fordítat.

3. §.

A történet, nyelv, irodalom és művészet *emlékeit* tölkeresi, s a tudomány gyarapodására *szolgálókat* megismerteti.

4. §.

Tudományos szempontból, különösen a haza minden tekintetben megismertetésére, *utazásokat* tétet vagy segél.

5. §.

A tudományos, valamint a szépirodalmi munkásságot *jutalomtételek* által is éleszti és irányozza.

6. §.

A tudományos *ismereteket* könyvtára, valamint eredeti és fordított munkák kiadása és felolvasások által *terjeszti.*

7. §.

Jeles munkák *kiadását* eszközli vagy elősegíti.

8. §.

Kitűnő tudósoknak, munkásságuk folytatására, a *menyire* teheti, *segélypénzt* rendel.

9. §.

Saját *munkálkodása eredményeit* nyomtatásban közzéteszi.

10. §.

A törvényhozás és kormány által hozzáutasított *tudományos kérdésekben* véleményt mond.

11. §.

Mind ez ügyeket az Akadémia s illetőleg az igazgatótanács tagjai különmemű *ülésekben* végezik: még pedig a *szellemi* ügyeket első sorban az *osztályok* intézik, az *anyagi* ügyeket az *igazgató-tanács* kezeli; mind az osztályok, mind az igazgató-tanács az Akadémia alapszabályai értelmében.

II. FEJEZET.

Az Akadémia szervezete.

12. §.

Az Akadémia szervezetét alkotják: az *elnök*, *másodelnök*, az alább meghatározott minőségű *tagok*, az *igazgatótanács*, a *főtítkár*, az *osztályok elnökei és titkárai*, s a szükséges *tiszti- és szolgaszemélyzet*.

III. FEJEZET.

T a g o k.

13. §.

A *tagok* *belső*k és *külső*k; *belső*k, kik a magyar tudományosságot mozdították elő, akár hathatós pártfogás, akár irodalmi munkálkodás által; *külső*k, kik a tudományt nem magyar nyelven művelik. A *belső tagok* *tiszteletiek*, *rendesek* és *levelezők*.

14. §.

A *tiszteleti* tagok vagy oly tudománypártoló hazafiak közül választandók, kiknek megnyerése által az Akadémia díse s java öregbedését várja, vagy oly jeles tudósok és írók közül, kik a tudomány vagy az Akadémia körül érdemeket szereztek. Számuk a 24-et meg nem haladhatja. Az Akadémia mindennemű ülésében székök és szavazatuk van.

15. §.

A *rendes* tagok az érdemesebb levelező tagok közül választandók. Számuk a 60-at meg nem haladhatja. Az Akadémia mindennemű ülésében székök és szavazatuk van. Kötelességök a tudomány művelése. Az Akadémia által rájuk bizott teendők teljesítése, s folytonos részvét az Akadémia munkásságában.

16. §.

A *levelező* tagok jeles munkálkodásuk által kitűnt magyar tudósok és írók sorából választandók. Számuk általában nincs meghatározva. Az Akadémia mindennemű ülésében székök, s osztályuk üléseiben szavazatuk is van. Kötelességök a tudomány művelése, s az Akadémia által rájuk bizott teendők teljesítése.

17. §.

A *külső* tagok azon nem magyarul író tudósok sorából választandók, kik vagy a tudományosság körül érdemeik által hírt szereztek, vagy Magyarországot vagy az Akadémiát közlelbről érdeklő munkával az Akadémia különös kitüntetésére méltókká lettek. Az Akadémia mindennemű ülésében székök van.

18. §.

Minden *tag* valamely *osztályba* van sorozva.

19. §.

Minden *tagot* az illető osztálynak, titkos szavazat útján, a jelenlevő tagok kétharmad szótöbbséggel tett ajánlata alapján, a nagygyűlés szintén titkos szavazással s kétharmad szótöbbséggel *választ*.

20. §.

Minden újonnan választott rendes és levelező tag, osztályába tartozó dolgozattal, egy év alatt, *széket foglal*, s ez megtörtévé, az elnök és főtitkár által aláírt *oklevéllel* tiszteltetik meg, mely őt akadémiai jogai gyakorlatába helyezi. A tiszteleti és külső tagoknak azonnal megválasztatásuk után adatik ki az oklevél. Az oklevél minden tagot, a benne kitett akadémiai *czime* nyilvános viselésére is feljogosít.

IV. FEJEZET.

O s z t á l y o k.

21. §.

Az osztályok száma három, u. m.:

1. a nyelv- és széptudományi osztály;
2. a bölcséleti, társadalmi és történeti tudományok osztálya;
3. a matematikai és természettudományok osztálya.

22. §.

Az I. osztálynak 6 tiszteleti s 12 rendes, a II. és III. osztálynak külön-külön 9 tiszteleti s 24 rendes tagja lehet.

V. FEJEZET.

I g a z g a t ó T a n á c s.

23. §.

Az igazgató-tanácsot a két elnök, a főtitkár s 24 tag alkotja. E 24 tag, felerészben az alapítók és oly férfiak sorából, kiknek megnyerése által az Akadémia díszje és java öregbédését várja, felerészben akadémiai belső tagokból, egyszerű többséggel oly módon *választatik*, hogy 12-öt kizárólag az igazgató-tanács, 12-öt kizárólag az Akadémia választ.

24. §.

Az igazgató-tanács tagjainak az igazgatósági és elegyes (41., 43., 46. §§.) ülésekben *szavazatuk* és *székök*, — az összes ülésekben, a nagygyűlésen s a közülésben *székök* van.

25. §.

Az igazgató-tanács azon tagjai, kikből az a jelen alapszabályok fogantatásakor áll, megmaradnak, s csak az üres helyek lesznek a fentebbi intézkedés (23. §.) értelmében betöltendők; megjegyeztetvén, hogy az igazgató-tanácsban most benn levő tiszteleti tagok úgy tekintetnek, mintha már az Akadémia által választottak volna.

26. §.

Az igazgató-tanács örökdik az Akadémia *vagyona* fölött, s annak állásáról az Akadémiának évenként kimerítő jelentést tesz. Az Akadémia bevételeit és kiadásait kezelteheti valamely hazai pénzügyintézet által is; ez esetben azon intézetet ő választja meg, s az azzal való viszonyokat ő szabályozza.

Választ egyszersmind egy *gondnokot*, kinek teendői a 47. §-ban vannak meghatározva.

27. §.

Intézkedései különösen kiterjednek:

1. Az alapítványi tőkékre s kiadott kölcsönökre, melyekre nézve gondoskodik, hogy a törvények értelmében biztosíttassanak, s kamataik pontosan befolyjanak.

2. Az általa választott gondnokra és *ügyészre*, kik közvetlenül tőle függenek, s az ő utasítása szerint járnak el.

28. §.

Ezek szerint *hatáskörébe* esnek: a pénzügyi kimutatások és számadások megvizsgálása, a gondnok és ügyész utasítása, eljárásaik helybenhagyása, az évi költségvetés megállapítása, a gazdasági ügyek tárgyalása; általában az Akadémia pénzügyének intézése.

VI. FEJEZET.

Ülések.

29. §.

Az osztály-ülések tárgyai: mindennemű tudományos előadás és eszmecsere, jelentések és kisebb közlések tétele, tudományos indítványok és vállalatok tárgyalása, a jutalomügyi s tagválasztási előkészületek, az osztály költségvetése iránt javaslatétel.

30. §.

Az *igazgató-tanács ülésének* tárgyai fentebb (a 26., 27., 28. §§-ok alatt) elő vannak sorolva.

31. §.

Az *összes ülések* tárgyai: gyász- és emlékbeszédek, tisztviselők (52. §.) választása, az illető osztály véleménye alapján a nagygyűlésnek fönem tartott jutalmak odaitélése, s új jutalomkérdések kitűzése, munkák iratása s kiadatása, az összes Akadémiát illető indítványok, s az osztályi és igazgatósági ülésekből áttett ügyek tárgyalása s eldöntése.

32. §.

A *nagygyűlések* tárgyai: az osztályokba, illetőleg (23. §.) az igazgató-tanácsba tagok, osztály-titkárok választása, az osztályok jelentése alapján jutalmak odaitélése, s új jutalomkérdések kitűzése.

A nagygyűlésen az Akadémia által meghívott hazai tudományos egyesületek magokat egy-egy tagjok által képviseltethetik. E küldöttek, a nagygyűléssel kapcsolatban lévő osztály-tanácskozásokban, szakaik szerint beosztva, véleményt s indítványt is terjeszhetnek elő.

33. §.

Az *elegyes ülések* tárgya: az elnökök és főtítkár választása, valamint a 61. §-ban jelzett esetben az alapszabályok változtatása tárgyában szavazás, az ugyanazon §-ban szabályozott módon.

34. §.

Hogy a *végzéseknél érvényök* legyen: az osztályi és igazgatósági ülésekben legalább 9, az összes ülésekben legalább 12, a nagygyűlésen s az *elegyes ülésben* legalább 25, szavazattal bíró, tag jelenléte szükséges. A szavazatok egyenlősége esetében nem hozatik határozat.

35. §.

Az elsorolt ülések oly ügyeket, melyek folytonos munkásságot, vagy bővebb megvitatást vagy tervezést igényelnek, *bizottságokhoz* utasítanak. A bizottságok vagy állandók, vagy ideiglenesek.

Az *állandó* bizottságokra bizonyos folyó munkák és teendők, gyűjtések, nyomozások, könyvkiadások bizatnak. Tagjaikat vagy közvetlenül, vagy az illető osztály ajánlatára, az összes ülés választja, ha szükségesnek látszik, *segédtagokul* oly szakférfiak közül is, kik nem tagjai az Akadémiának.

Az *ideiglenes* bizottságokat az illető ülés bizonyos munkák, pályairatok, fontos indítványok, számadások stb. megvizsgálására, minden külön alkalommal külön küldi ki, a megnyíiben lehet, saját kebeléből. Teendők elvégeztével megbízásuk megszűnik.

36. §.

Az ünnepélyes *közülés* tárgyai: évi jelentés az Akadémia munkásságáról, emlékbeszédek, tudományos és költői művek felolvasása, jutalmak, jutalomkérdések s az új választások kihirdetése.

37. §.

Az osztályi, összes és közülések *nyilvánosak*; szükség esetében az osztályi és összes ülések *zártakká* alakulhatnak.

38. §.

Az osztályülésekben az osztályelnök, az Akadémia minden egyéb ülésein az akadémiai elnök, vagy távollétében a másodelnök *elnököl*; ezek jelen nem létében az *elnöklés joga* az osztályülésben az osztálybeli legrégibb tiszteleti vagy rendes tagot, összes ülésben a legidősb osztály-elnököt, igazgatósági és elegyes ülésben a legrégibb igazgató-tanácsi tagot, nagygyűlésen a legrégibb tiszteleti tagot illeti. Az *osztályok*, három évenként, tiszteleti vagy rendes tagokból, és ha az Akadémia másképp nem rendelkezett, a *bizottságok* is, magok *választják* elnökeiket.

39. §.

Mindenik osztály *havonként* 1—3 osztályülést, az igazgatótanács *havonként* egy igazgatósági ülést, az összes Akadémia *havonként* egy összes ülést, *évenként* pedig egy nagygyűlést s ezzel összekötött ünnepélyes közülést, szükség esetén elegyes ülést tart; az elnök azonban bármelyik ülést soron kívül is összehívhatja.

VII. FEJEZET.

Tisztviselők.

40. §.

Az elnök az összes Akadémia élén áll; képviseli hatóságok és magánosok irányában, ügyeit közvetlenül vezérli, szabályai pontos megtartása s határozatai végrehajtása fölött őrködik.

41. §.

Az elnököt az elegendő ülés, a tiszteleti, rendes és igazgatósági tagok titkos szavazatával, egyszerű többséggel, a belső tagok sorából, három évre választja. A három év leteltével újra megválasztható. A választás Ő felsége megerősítése alá bocsátandó.

42. §.

Az elnököt, gátoltatása esetében, a másodelnök pótolja.

43. §.

A másodelnök választása úgy történik, mint az elnöké, s szintén Ő felsége megerősítése alá bocsátandó. A másodelnök azonban a három év leteltével a legközelebbi három évi cyclusra meg nem választható.

44. §.

Egyik elnöknek Budapesten kell laknia.

45. §.

A főtitkár az Akadémia határozatainak a szellemi téren végrehajtója, viszi a nagygyűlés, összes, igazgatósági és elegendő ülések jegyzőkönyveit; a nagygyűlésen, az összes és elegendő ülésekben előadóképen működik, folytatja az összes Akadémia levelezését, írja történetét, évi jelentését s mindennemű tudósításait, szerkeszti Évkönyveit, ügyel könyvkiadásaira, őrzi levéltárát.

A főtitkár akadályoztatása esetében az elnökség az osztálytitkárok közül helyettest nevez.

46. §.

A főtitkárt az elegendő ülés titkos szavazattal, egyszerű többséggel, a rendes tagok sorából választja.

47. §.

A főtitkár mellé, ajánlata alapján, az elnök *segédet* nevez ki. A segéd a főtitkár közvetetlen rendelkezése alatt áll.

48. §.

A *gonánok* az Akadémia határozatainak anyagi téren végrehajtója, az igazgató-tanács ülésein, gazdasági ügyekben, mint előadó működik, örködik az épületek fölött. Működéséről az igazgató-tanács előtt évenként beszámol.

49. §.

A gondnokot az igazgató-tanács, egyszerű többséggel *választja*.

50. §.

Mindenik *osztálynak* egy külön *titkára* van. Ezek az illető osztály előadói, szerkesztik kiadványait, jegyzőkönyveit és tudósításait, viszik az osztálybeli levelezést.

51. §.

Az osztálytitkárokat, az illető osztályok ajánlatai alapján, a nagygyűlés, titkos szavazással, egyszerű többséggel a rendes tagok sorából *választja*. Akadályoztatásuk esetére az osztályelnök nevez ki *helyettest*.

52. §.

A *főkönyvtárnokot*, az Akadémia ajánlata alapján, a gróf Teleki nemzetség alapító ága *nevezi* ki a belső tagok sorából; az *alkönyvtárnokokot* és a könyvtár egyéb tisztviselőit, a könyvtári bizottság ajánlata alapján, az akadémiai elnökség *nevezi* ki.

53. §.

Az *ügyészt* az igazgató-tanács *nevezi* ki.

54. §.

Az *írnokokat*, *javítnokokat* és a *cselédeket* az elnök *nevezi* ki. Az írnokok és javítnokok közvetlenül a főtitkárnak vannak alárendelve.

VIII. FEJEZET.

Fizetések és díjak.

55. §.

A főtitkár és segéde, a gondnok, az osztálytitkárok, a könyvtár-személyzet, a gyűjteményőrök, az ügyész, az írnokok és javítnokok az igazgató-tanács által megszabandó *évdíjat* kapnak.

56. §.

A cselédeknek az igazgató-tanács szab *bért*.

57. §.

Mely tisztviselők és cselédek *lakjanak* az Akadémia épületében, az igazgató-tanács határozza meg.

58. §.

Azon tisztviselők, kik a jelen alapszabályok foganatosításakor fizetésben állanak, *fizetésüket* holtig *megtartják*.

59. §.

A *rendes tagok*, mihelyt a pénztár ereje engedi, mindnyájan, addig pedig a régibbség szerint következők, az igazgató-tanács által meghatározandó számmal, évi *fizetést* húznak.

60. §.

A tagoknak az Akadémia megbízásából végzett munkálatai, valamint az Akadémia nyomtatványai közé fölvetett dolgozataik *dijaztatnak*.

IX. FEJEZET.

Alapszabályok módosítása.

61. §.

Az alapszabályok módosítása iránt indítványt mind az Akadémia összes ülésében, mind az igazgató-tanács ülésében lehet tenni.

Az indítványnak az illető testületben szavazattal bíró, legalább is öt tag által aláírva kell beadatnia.

Az indítvány tárgyalására vegyes-bizottság küldetik ki az Akadémia elnökének elnöklete alatt, mely bizottságba az igazgató-tanács hat tagot, az összes-ülés szintén hat tagot küld ki; ez utóbbiak sorába mindegyik osztály két-két tagot titkos szavazással választ.

A bizottság, a beadott indítványt tárgyalván, jelentését az összes-ülés és igazgató-tanács elébe terjeszti. Ha az indítványt mind két testület elfogadja vagy elveti: az ügy elintézettnek tekintetik.

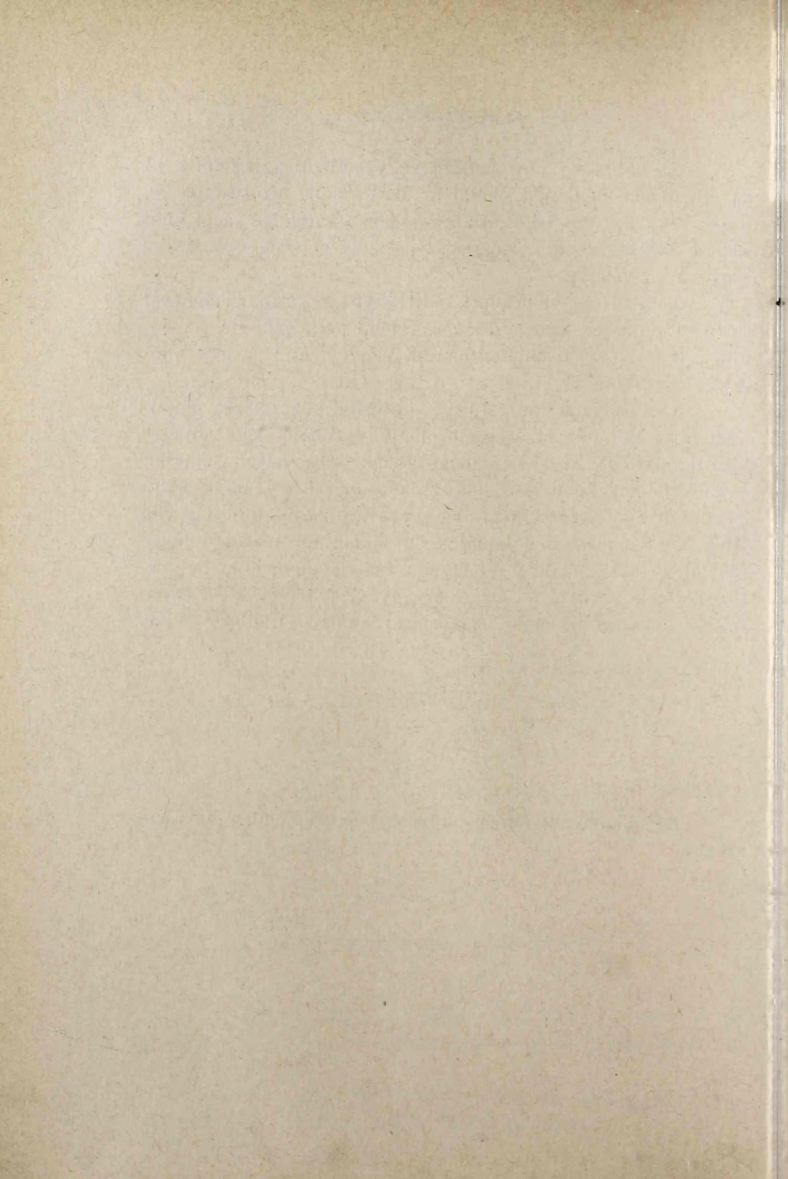
Ha ellenben a két testület határozatai közt eltérés mutatkozik: az eldöntés a nagygyűlés idején tartandó elegyes ülésre bízatik, olyképen, hogy az igazgató-tanács összes jelenlevő tagjai, és az Akadémia többi tiszteleti és rendes tagjai, egyenlő számban gyakorolják a szavazatjogot; ha egyik testületből több tag van jelen, mint a másiktól, közülök annyi tag kisorsolandó, hogy számuk a másik testület jelenlevő tagjaival egyenlő maradjon, Az elnök is szavaz. A végzés érvényességéhez *legalább tizenkilencz szavazó* jelenléte szükséges; általános többség dönt.

X. FEJEZET.

S z ü n e t.

62. §,

Az Akadémia július, augusztus és szeptember havában szünetel.

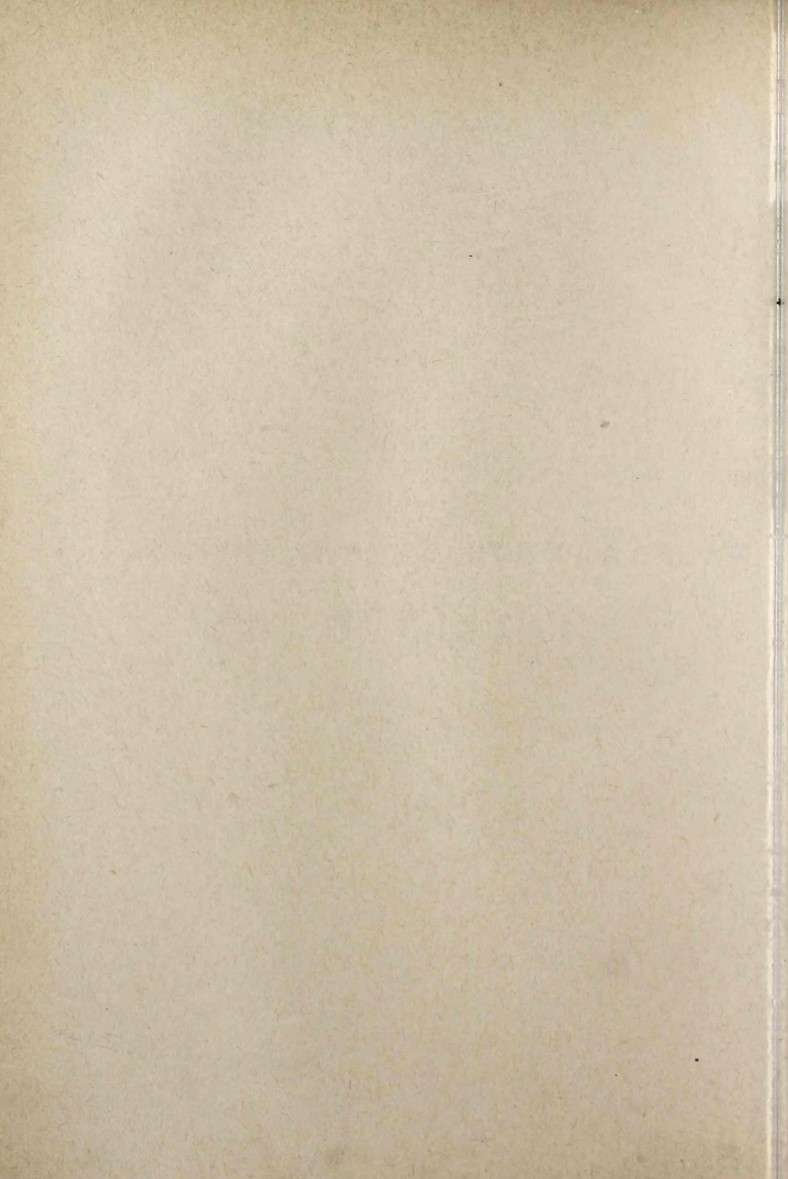

A

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA

ÜGYRENDE.

A M. T. AKADÉMIA ÜGYRENDE.

I.

O s z t á l y o k.

1. §. Az Akadémia, alapszabályai értelmében, három tudomány-osztályból áll, a melyeknek köre következőképen állapítottatott meg:

I. Nyelv- és széptudományi osztály.

A) Nyelv és irodalom.

Általános és különös nyelv- és írástörténet.

Általános és különös nyelvtudomány.

Főleg a magyar s vele rokon nyelvtudomány egész terjedelmében; tehát a magyar nyelvtörténet, hasonlítás, nyelvtan és szótárírás, a nyelvjárások megismertetése, s a nép- és köznyelv emlékeinek gyűjtése, magyarázata és kiadása.

Nyelvbeli előadás tudománya.

Irodalom-történet; könyvészet általán, s különösen a hazai és nemzeti; régi magyar jeles írók kiadásai.

A nevezetesebb magyar munkák bírálata, nyelv tekintetében.

B) Széptudományok.

Általános és különös szépműtan, hangzó, képző és mímező művészetek elmélete.

Műtörténet, műbírálathat.

Szóló művészetek: szép próza, különösen szónoklat.

Költészet.

Régi és új nemzetek remekiróinak fordítása.

II. Philosophiai, társadalmi és történelmi tudományok osztálya.

A) *Philosophia.*

Ember- és lélektan.

Elméleti philosophia.

Gyakorlati philosophia, névszerint észjog és erkölestan; a vallás és történet philosophiája.

A philosophia történelme és bírálata.

Nevelés- és oktatás-philosophia.

B) *Társadalmi tudományok.*

Államtudományok és történelmök.

Statisztika.

Ethnographia.

Törvények elmélete és története.

Nemzetek joga.

Közjog.

Magánjog.

Egyházi jog.

Jogtudomány történelme.

Összehasonlító jogtudomány.

C) *Történelmi tudományok.*

Történetírás elmélete.

Emberiség és művelődés történelme.

Egyetemes és különös történetírás, polgári és egyházi, főleg hazai.

Politikai földrajz, nemzedékrend- és időtan, továbbá régiség-, érem-, oklevél-, czimer- és pecséttan.

A hazai történelem felvilágosítására szolgáló közirományok, oklevelek s egyéb történeti emlékek nyomozása, kútfők gyűjtése, kiadása, bármely nyelven legyenek írva.

Életrajzok, s itt is különösen a hazaiak.

III. Matematikai és természettudományok osztálya.

A) *Mathematika.*

Tiszta mathesis.

Mechanika, elméleti természettan és elméleti csillagászat.

B) Természettudományok.

Ásványtan, földtan, természeti és matematikai földrajz, növénytan, állattan, anthropologia.

Kísérleti természettan, physikai csillagászat, meteorologia, vegytan.

Boncz- és élettan.

C) Alkalmazott matematikai és természettudományok.

Politikai számtan.

Geodaesia.

Géptan, műtan, bányászat, építési és hajózási tudományok.

Hadtudományok.

Gazdasági tudományok.

Orvosi tudományok.

II.

Tagok.

2. §. Minden osztály az Alapszabályok 14—15. §§-ai által meghatározott számú tiszteleti, rendes és — határozatlan számú — levelező-tagokból áll.

3. §. A tiszteleti tagok erkölcsi kötelességei az Alapszabályok 14. §.-ból folynak. Elvárja tőlök az Akadémia, hogy ülésein minél gyakrabban megjelenjenek, és érdekeit buzgóan előmozdítsák.

4. §. A rendes tagok kötelességei, az Alapszabályok 15. §. alapján, a következők:

a) Időnként szaktudományuk előbbvitelére szolgáló értekezéseket tartani, és folytonosan részt venni az Akadémia munkásságában.

b) A szakjokban feltűnő nevezetesebb haladásokat, valamint a tudományosság előmenetelére szolgálható tényeket és adatokat és észleleteket az illető osztályban ismertetni, különösen pedig, a mi a hazában a tudományt, nemzeti nyelvet s művészetet illetőleg figyelemreméltó történik, bejelenteni.

c) A tudományok magyar nyelven gyarapítására az Akadémián kívül is törekedni.

d) A vélemény-adásra hozzájuk utasított mindennemű nyomtatott vagy kézirati munkákat, pályairatokat, találmányokat, fölfedezéseket, javaslatokat megvizsgálni, s irott jelentést tenni rólok.

e) Minden egyéb, az osztálytól a szabályok értelmében nyert megbízásokban eljárni.

5. §. *A levelező tagok* az illető osztály által velök vélemény-adás végett közölt tárgyról jelentést tesznek, valamint a tudományosság előmenetelére szolgálható tényeket, adatokat, észleleteket az illető osztálylyal közlik, s különösen azt, a mi a hazában a tudományt, nemzeti nyelvet s művészetet illetőleg figyelemre méltó történik, bejelentik; végre irodalmi munkásságukkal a hazai tudományosság előmozdítására törekednek.

6. §. Az Akadémia tagjai tartoznak *tudományos dolgozataik jegyzékét* évenként a főtitkári hivatalhoz beküldeni, a végre, hogy az Almanachban közrebocsáttassék.

7. §. Az Akadémia tagjai fölkéretnek, hogy *önbiographiai följegyzéseiket*, pecsét alatt, a főtitkári hivatalhoz küldjék be, hogy azokat haláluk után fel lehessen használni.

III.

Titkárok.

8. §. A *főtitkár* teendőit az Alapszabályok 45. §-a határozza meg. a) Az ülések jegyzőkönyveit három nap alatt elkészíti, és az elnök által kijelölt tagokkal hitelesítetteti; nyomatköszb indítvány esetében az indítványozó hitelesítőnek jelöltetik ki. b) Mind ezen, mind az osztálytitkárok által hozzá beadott jegyzőkönyveket a szükséges számú példányokban letisztáztatja. c) Az illető határozatokat a jegyzőkönyv hitelesítésétől számítandó 8 nap alatt okvetetlen végrehajtja, akadály esetében az elnököt értesíti. A végrehajtásról könyvet visz, melybe a végrehajtandó pont rövid tartalma, a végrehajtás módja s ideje pontosan feljegyzendő. d) A jegyzőkönyv azon szakaszát, melynél fogva valamely ügyben választmány bizatik meg, kiírhatja, s az illető választmányi elnöknek legfeljebb 8 nap alatt, sürgetős esetben hamarabb is, saját aláírásával, megküldi, hogy ez a kiküldött tagokat egybehivathassa, s a választmány a jegyzőkönyvileg kijelölendő zárnagra jelentését beadhassa. e) A függőben levő tárgyakat, be nem adott jelentéseket stb. nyilván tartja, elintézésöket koronkint sürgeti, s ha eredménye nem lenne, az Akadémiának jelentést tesz. f) A levelezést vezeti. Ez, a mennyiben az Aka-

démia nevében, külföldi intézetekkel és tudósokkal folytattatik, két nyelven szerkesztendő, t. i. az eredeti magyar szöveg mellett, mely mint olyan aláíratik, oldallag latinul, vagy azon tudományos testületek nyelvén, melyekhez a levél az Akadémia nevében intéztetik. *g)* Szerkeszti az Akadémia Évkönyvének a közülesi tárgyakat tartalmazó részeit, Értesítőjét, Almanachját s minden nyomtatványát, melyek nem az osztályok vagy bizottságok gondjai alá tartoznak. *h)* Az Akadémia levéltárára felügyel, s belőle a tagoknak csak térítvény mellett kölcsönöz. *i)* Az akadémiai kiadások költségeit a költségvetés alapján utalványozza, s erről könyvet vezet. Az utalványozás körül követendő eljárást az igazgató-tanács ügyrendje szabályozza. *k)* Az Akadémia vagyoni ügyei körül az igazgató-tanács ügyrendjében megállapított teendőket végezi. *l)* Gondoskodik arról, hogy a főtitkári hivatal tisztviselői és az akadémiai javítók kötelességeiket pontosan teljesítsék.

9. §. Az *osztálytitkárok*, kik az Alapszabályok 50. §-a értelmében, az osztály előadói, jegyzői és szerkesztői: *a)* Az osztályülés jegyzőkönyvét, ülés után 24 óra alatt elkészítvén, hitelesíttetik, s beküldik a főtitkárhoz, hogy a szükséges példányokban leírassa. Egy példány az osztály használatára marad. *b)* Az osztály hatásköréhez tartozó határozatokat nyolcz nap alatt foganatosítják. *c)* Szerkesztik az osztály kiadványait. *d)* A főtitkár által hozzájuk áttett mindennemű hivatalos iratokról és beadványokról iktató, valamint az általok kiadott irományokról s az osztálybeli levelezésről kiadó-könyvet vezetnek. *e)* Mint az osztályelnök megbízottjai, ők gondoskodnak az osztály-értekezlet havonkinti, vagy szükség esetében rendkívüli egybehívásáról. *f)* Jegyzőkönyvét szintén vezetik és határozatait végrehajtják. *g)* Gondoskodnak arról, hogy osztályuk ülésein tudományos előadásban hiány ne legyen; e végre az osztályértekezletet jóeleve figyelmeztetik; szükség esetén egyes tagokat is felszólítanak. *h)* Az üléseken előforduló tárgyak sorrendjét elkészítik, és kellő időben a hirlapoknak megküldik. *i)* Gondoskodnak arról, hogy a pályamunkák bírálói jelentéseiket idején elkészítsék, hogy a pályázatok felett a kitűzött határnapon döntenek lehessen. *k)* Figyelemben tart-

ják az osztály kiadásait, és az osztály költségvetése terhére kifizetendő számlákat s utalványokat ellenjegyzik, illetőleg azok utalványozására a főtitkárt felhívják.

IV.

Elhunyt tagok végtisztelete és emlékezete.

10. §. Elhunyt tagjait az Akadémia a következő végtiszteletben részesíti:

a) Az Akadémia palotájára gyász-lobogót tűz ki.

b) Ha a haláleset Budapesten fordul elő, az Akadémia tagjai részt vesznek a temetésen, és ha ez az akadémiái ülés idejére esnék, az ülés más napra halasztatik el.

c) Ha az elhunyt tag oly szegénységben halna el, minél fogva tisztességes eltemetése sem lenne eszközölhető; erről az Akadémia gondoskodik.

11. §. Az Akadémia elhunyt tagjai emlékezetét háromféle módon tiszteli meg:

a) *Rövid gyászjelentéssel*, a melylyel az elhunyt tag halálát valamely barátja vagy a főtitkár a legközelebbi összes ülésben az Akadémia tudomására hozza.

b) *Nekrologgal*, mely az elhunyt életéhez s irói pályájához tartozó adatokat tartalmazza. Erről az osztálytitkárok gondoskodnak. Kiadatik az Almanachban.

c) *Emlékezéseddel*, mely az elhunyt életét, munkálkodását és hatását szónoki előadásban terjeszti elő. Ez az Értekezésekben, és ha a közülesen tartatott, az Évkönyvekben adatik ki.

d) Az Akadémia az iránta és a tudomány körül kiválóan érdemesült elhunyt tagjainak *arczképét* saját palotája termeiben elhelyezi. Ezt csak a nagygyűlés döntheti el, titkos szavazás útján.

V.

Tagválasztás.

12. §. Minden akadémiái tag csak a saját osztályába, a saját tudományszakával foglalkozó egyéneket ajánlhat tagokul.

Az ajánló tagok az ajánlott egyén minősítvényét, az Alap-

szabályok 15. és 16. §§-ai értelmében, a szakképzettség, a magyar nyelven kifejtett tényleges és folytonos tudományos munkásság kimutatásával és az ajánlott irodalmi munkáinak felsorolásával, írásban indokolják. Minden ajánlás egy tag aláírásával mutattatik be. Az irodalmi munkák, ha kevésbé ismeretesek, az ajánlathoz csatolandók. Pusztán gyakorlati, habár tudományos képzettségen alapuló munkásság, nem tekinthető elegendő jogczimnek a rendes, levelező és kültagok választásánál. A tiszteleti tagságra nézve az Alapszabályok 14. §-a az irányadó.

Az írásbeli ajánlatot márczius 31-ig a főtitkári hivatalhoz kell beküldeni. E határidőn túl azon évre ajánlatok el nem fogadtatnak.

A beérkezett ajánlatokat a főtitkár átteszi az illető osztályhoz, és egész terjedelmökben közzéteszi az Értesítő áprilisi füzetében.

Egy héttel a nagygyűlés előtt az ajánlatok, a főtitkár által, tudomás végett, a többi osztályokkal kölcsönösen közöltetnek.

A nagygyűlés első napján, mindegyik osztály a saját tagjai által ajánlottakra, titkos szavazattal szavaz, és azokat, a kik legalább kétharmad szótöbbséget nyertek, mint az osztály ajánlottait, indokolt jelentésben az összes Akadémia elé terjeszti. Tiszteleti vagy rendes tagot csak annyit ajánlhat az osztály, a hány hely az illető osztályban betöltendő.

Az osztályok e jelentései a nagygyűlés második napján felolvastatnak.

A nagygyűlés harmadik napján az összes Akadémia tiszteleti és rendes tagjai, titkos szavazattal és $\frac{2}{3}$ szótöbbséggel választják meg a tagokat. — A szavazás sorshuzás útján megállapítandó sorrendben, osztályonként, előbb a tiszteleti, azután a rendes és levelező, végre a kültagokra történik, az ajánlottaknak az osztályban nyert szavazataik sorrendjében, golyózás által.

VI.

Akadémiai ülések.

13. §. Az Akadémia hetenkint egyszer, u. m. hétfőn délután 5 órakor tart ülést; szükség esetén, vagy valamelyik osztály kívánatára, többször és más napon is tarthat.

14. §. Minden hónap utolsó hétfőjén *összes ülés*, a többi hétfői napokon pedig felváltva *osztályülések* tartatnak; úgy, hogy a nyelv- és széptudományok után a philosophiai, társadalmi és történelmi, ezek után pedig a matematikai és természettudományok osztályülése következék; e sor után ujra kezdődik.

VII.

Összes ülés.

15. §. A rendes összes ülések tárgyai:

- a) Emlékbeszédék elhunyt tagok felett.
- b) A tagok elhunytáról szóló gyászjelentések bemutatása és ezzel kapcsolatban az osztályokhoz intézendő felhívás, hogy az emlékbeszédokről gondoskodjanak.
- c) Az akadémiai igazgató-tanács, osztályok, bizottságok, a hatóságok, társulatok, intézetek és magánosok részéről az Akadémia elé terjesztett ügyek bejelentése és elintézése.
- d) Az egész Akadémiát érdeklő indítványok megvitatása, illetőleg azok tárgyalására bizottságok kiküldése, és a bizottsági jelentések megvitatása. Az indítványok írásban nyujtatnak be. A tárgyalásukra kiküldött bizottságoknak az indítványozók mindenkor tagjai.
- e) Az állandó bizottságok tagjainak megválasztása az Alapszabályok 35. §-a értelmében.
- f) Nem-tagok részére, hogy értekezéseiket az Akadémia osztályülésein személyesen felolvashassák, az engedély megadása.
- g) Az akadémiai költségvetésnek, valamint az osztályok és bizottságok kívánatainak, a deczemberi ülésből fölterjesztése az igazgató-tanácshez.
- h) A deczemberi ülésen a jövő évi ülések sorrendjének bemutatása.
- i) Az Ügyrend módosítása.
- k) Uj jutalom-alapítványok szabályzatának megállapítása.
- l) A nagygyűlés által az összes ülésre bizott pályázati ügyek elintézése.
- m) Könyvkiüldemények és egyéb ajándékok bejelentése.

n) A főkönyvtárnoki tisztre ajánlás. Üresedés esetében, a könyvtári bizottság indokolt javaslatot terjeszt elő, a melynek meghallgatása után az összes ülés, titkos szavazással, abszolút többséggel, a belső tagok sorából, szabadon megválasztja azt az egyént, a kit a Teleki-nemzetségnek kinevezés végett ajánl.

o) Oly esztendőkbén, a mikor a gróf Karátsonyi-dramai-jutalom odaitérendő, a márcziusi összes-ülésem felolvastatik a pályázatról szóló jelentés, s ennek alapján az ülés eldönti a pályázat sorsát.

p) Oly esztendőkbén, a mikor a Péczely-alapítványból kítüzött drámai jutalom odaitérendő, az októberi összes-ülésem felolvastatik a pályázatról szóló jelentés, és ennek alapján az ülés eldönti a pályázat sorsát.

VIII.

Rendkívüli összes-ülések.

16. §. A pályamunkák beküldésére kítüzött határnapot követő legelső osztályülés előtt összes-ülés tartatik, a melynek tárgya a pályamunkák bemutatása. A jeligés levelek az Akadémia és az elnök pecsétjeivel lepecsételt borítékokba tétetnek, és megőrzés végett a főtitkárnak adatnak át. A pályamunkák megbirálásáról az illető osztályok gondoskodnak.

17. §. Márczius 19-én, mint gróf Teleki József nevénapján, összes-ülés tartatik, melynek egyedüli tárgya a gróf Teleki-pályázatról szóló birálati jelentés felolvasása, és annak alapján a jutalom odaitélése.

A mennyiben a jutalom a 135. §. értelmében föltételésem ítéltetett oda, a jutalmazott munka jeligés levele eltétetik. Ha szerzője fél év alatt jelentkezik, a levél a jelentkezést követő összes-ülésem felbontatik. Ha nem jelentkezik, a levél az októberi összes-ülésem elégettetik.

18. §. Az október havi első osztályülést összes-ülés előzi meg, a szünet alatt beérkezett tárgyak bejelentése végett.

19. §. Valahányszor szükségesnek mutatkozik, az elnökség rendkívüli összes-ülést hirdet. Ez esetben a fővárosban tartózkodó tagokhoz meghívók küldetnek, az ülés tárgyainak megjelölésével.

20. §. Az összes-ülések nyilvánosak, de valahányszor az elnök szükségesnek látja, az ülést zártnak nyilatkoztatja.

21. §. Szavazattal a tiszteleti és rendes tagok bírnak. Három tag kívánatára az elnök titkos szavazást rendel el. Absolut többség dönt.

IX.

Osztályülések.

22. §. Az osztály-ülések tárgyai szorosán szakbeli előadások és közlések, melyek az illető tudomány előmozdítását eszközölhetik.

a) Ily értekezések és emlékiratok az illető osztály köréből, s azok fölött szóbeli eszmecsere.

b) Nagyobb kézirati munkákból egyes szakaszok közlése, az egésznek ismertetésével.

c) Mindennemű érdekes közlemények, melyek a tudományok s illetőleg a szépművészetek haladását tárgyazzák, tehát ide vágó figyelemreméltó esetek; vizsgálódások, tapasztalatok, melyek akár az eddigi tanok megerősítésére vagy megvilágítására, akár új nézetek megállapítására szolgálnak.

d) Találmányok bemutatása és fölfedezések bejelentése.

e) Nagy figyelmet érdemlő bel- és külföldi munkák ismertetése.

f) Bel- és külföldi nagyhirü, s a tudomány veszteségével elhunyt férfiak munkálkodása és hatásuknak méltatása, ha nem voltak is az Akadémia tagjai.

g) Az osztályértekezletek közérdekű határozatainak bejelentése.

h) Az osztályok körébe tartozó bizottságok működéséről és határozatairól szóló jelentések.

23. §. Minden tagnak joga van előadását, bizonyos ülésnapra, az illető titkárral bejegyeztetni. Ha az ekkép jelentkezők száma kelleténél nagyobb volna, az előadás idejére nézve, a körülményekhez képest, az osztálytitkár, vagy az osztályértekezlet intézkedik.

24. §. Az osztályülési tudományos előadásokra nézve:

a) A felolvasó köteles előadni értekezését a részére en-

gedett *egy óra* alatt, vagy egészen felolvasván azt, ha terjedelme engedi, vagy vázlatban terjesztvén elő, mutatóványok közlése mellett. A vázlat szóbeli ismertetés is lehet. Az értekezésnek több ülésben folytatólagos előadása, csak az osztály kívánatára történhetik. Köteles továbbá a felolvasott értekezésnek a szerző által elkészített kivonatát, még az ülés folytán, az Értesítő számára beadni.

b) Nem-akadémikusok, kik valamely értekezést az Akadémia előtt fel kívánnak olvastatni, azt csak az osztályértekezlet helybenhagyásával, s valamely osztálybeli tag útján tehetik. Ha pedig személyesen akarnak előadást tartani, erre minden egyes esetben az Akadémia engedélyét kell kikérniök, melyet az illető osztály előterjesztése alapján, az összes ülés ad meg.

c) Minden értekezés kirendelt bírálók szavazata alapján vétetik fel az „Értekezések“ című akadémiái közlönybe.

d) Az előadott munkáról szabadon rendelkezhetik a szerző. Ha azonban az előadó tag által másutt adatnék ki, fentartja magának az Akadémia azt saját közlönyében is kiadhatni, s ez esetben díj nélkül. Csak a közülési emlékbeszédek és pályázati jelentések tesznek e tekintetben kivételt.

25. §. Ha valaki fontosabb indítványt szándékozik tenni, jókor bejelenti az illető titkárnak, hogy az előrajzba fölvétesék; köteles ezt egyszersmind az Értesítő számára, még az ülés folytán, írásban is beadni.

26. §. Ha valamely elfogadott indítvány bővebb kidolgozására bizottság küldetik ki: az indítványozó mindenkor részt vesz benne.

27. §. Minden tagnak csak saját osztálya üléseiben van döntő szavazata; tanácskozó szavazattal azonban, valamint előadási joggal is, részt vehet bármely osztály ülésében.

28. §. Oly kérdésekre nézve, melyek természetöknél fogva több osztályt érdekelnek, fenmarad az összes-ülésre hivatkozás.

X.

Osztályértekezletek.

29. §. Minden osztály havonként egy, szükség esetén több osztály-értekezletet tart.

Ez értekezletek célja az osztály kebelében szerves munkásságot fejteni ki, az osztályüléseket előkészíteni, az osztálynak benső, úgyszólván házi, nemkülönben szakügyeit is fesztelen körben megvitatni, s az ülés határozata folytán tudományos tárgyak körül bizottságilag eljárni, jelesen:

a) Gondoskodik az értekezlet az ülésekben előadandó tárgyakról.

b) Megvizsgálhatja egy tagjával, a nem-tag által feladásra benyújtott értekezést, s elfogadás esetén elő is adhatja.

c) Megállapítja, hogy valamely nem-tag olvashat-e az ülésben személyesen.

d) A főtítkártól hozzá áttett, vagy a szerzőtől egyenesen benyújtott kéziratokat egy tagjával megbíráltatja; s véleményét ad, érdemes-e azokat az osztályülésben előterjeszteni.

e) Lehetőleg oda törekszik, hogy az osztály tudomány-szakainak világszerte való haladása főbb mozzanatairól az ülésben időnként szemle tartassék.

f) Általában ellenőrökdi, hogy az ülésekben a tudomány állásához és méltóságához illő előadások tartassanak.

g) Minden, az osztályt illető tudományos és belügyek iránt mint véleményező, előkészítő, javaslattevő lép fel, s tanácskozása eredményét az ülés határozata alá terjeszti.

h) Formulázza a pályakérdéseket.

i) Pályamunkáknál bírálókat jelöl, s a hol szükséges, egyesíti véleményöket.

k) Gondoskodik az osztály elhúnyt tagjai fölött tartandó emlékezésedekről.

l) Gondoskodik az Értekezések során kiadandó munkálatok megbírálásáról.

m) Javaslatba hozza és az összes ülés elé terjeszti a maga költségvetését. Az igazgató-tanács által megszavazott összegeket a kijelölt célokra fordítja.

n) Az osztály körébe tartozó állandó bizottságok költségvetéseit az Akadémia elé terjeszti.

o) Az osztályelnöki vagy osztálytitkári tiszt üresedése esetén, azt ideiglenesen a legközelebbi nagygyűlésig betölti.

p) Az összes-ülés felhívására a bizottságokba az osztály részéről tagokat választ, és erről az összes-ülésnek jelentést tesz.

Az osztályértekezleteket az osztályelnök hívja egybe. Az illető osztály tagjaihoz meghívók küldetnek. Ha fontosabb tárgy lesz napirenden, az a meghívókon kitétetik.

Az osztályértekezleteken csak az illető osztály tagjai vannak jelen. A tiszteleti, rendes és levelező-tagok egyenlő szavazattal bírnak. Absolut többség dönt. Három tag kívánatára az elnök titkos szavazást rendel.

30. §. Az osztály, nagygyűlési értekezletében választja saját elnökét, állandó bizottságait, és ajánl osztálytitkárt.

XI.

Nagygyűlés.

31. §. A nagygyűlés rendszeren május hó folytán tartatik.

Az elnökség határozza meg, hogy mely napokon tartassék meg a nagygyűlés.

32. §. Egy hónappal előbb a nagygyűlés ülésének sorrendjét a főtitkár, körlevélben, az Akadémia összes beltagjainak tudomására hozza.

33. §. A nagygyűlés üléseiben közönség nem jelenhet meg.

34. §. A nagygyűlés első napján mindegyik osztály nagygyűlési értekezletet tart. Ennek tárgyai:

a) A nagyjutalom és Marczibányi-jutalom odaitélése tárgyában javaslattétel.

b) A pályamunkák birálatainak bemutatása.

c) Új pályakérdések formulázása.

d) Osztályelnök választása.

e) Osztálytitkár kijelölése.

f) Az állandó bizottságok tagjainak kijelölése.

g) Az osztályba ajánlott tagok fölött szavazás.

35. §. A nagygyűlés második napján az összes Akadémia tart ülést. Tárgyai:

a) A nagy-jutalom és Marczibányi-jutalom odaitéléséről szóló osztályi javaslat felolvasása és a két jutalom odaitélése

b) A pályázatok eldöntése.

c) A jutalmazott pályamunkák jeligés leveleinek felbontása, a többi jeligés levelek elégetése.

d) Az osztályok által formulázott új pályakérdések bejelentése.

e) Az osztályok tagajánlatainak bemutatása.

f) Az elhúnyt tagok arcképeinek a képes teremben való felvétele iránt, a 11. §. d) pontja értelmében, határozás.

g) Tagoknak, saját kérelmökre, egyik osztályból a másikba áthelyezése, azon osztály véleménye alapján, a melybe felvétetni óhajtanak.

h) Az ünnepélyes közülés programjának bemutatása.

36. §. A nagygyűlés harmadik napján az összes Akadémia második ülését tartja, melynek tárgyát a nagygyűlés hatásköréhez tartozó választások és a netán függőben maradt ügyek képezik.

XII.

Elegyes ülés.

37. §. Mikor az elnök vagy másodelnök állása, akár a három évi cyclus leteltével, akár halálozás vagy lemondás következtében betöltendő, vagy főtitkár választandó, a nagygyűlés harmadik napján elegyes ülés tartatik. Szükség esetén, az elnökök és a főtitkár választása végett, nagygyűlés idején kivül is megtartható az elegyes ülés; ez esetben a meghívó levelek egy hónappal előbb, az ülés tárgyának megjelölése mellett, küldendők szét.

38. §. Az alapszabályok 61. §-ában jelzett esetben, az alapszabályok változtatása iránt, a nagygyűlés idején tartandó elegyes ülés határoz.

XIII.

Közülés.

39. §. A közülés tárgyai:

a) Elnöki megnyitó beszéd.

b) Főtitkári jelentés az Akadémia munkálkodásáról; az eldöntött és kihirdetett pályázatokról; az elhúnyt és megválasztott tagokról.

c) Emlékbeszéd az Akadémia elhúnyt tagjai fölött.

d) Tudományos előadások.

40. §. A közülésen felolvasandó emlékbeszédeket és előadásokat az Akadémia és az osztályok elnökeiből s titkáraiból alakított bizottság állapítja meg.

XIV.

Állandó bizottságok.

41. §. Az állandó bizottságok a következők: a) Nyelvtudományi; b) Irodalomtörténeti; c) Classica-philologiai; d) Történelmi; e) Archaeologiai; f) Nemzetgazdasági; g) Matematikai és természettudományi; h) Hadtudományi; i) Könyvkiadó; k) Könyvtári bizottság.

42. §. E bizottságok közül: a nyelv- és irodalomtudományi, az irodalomtörténeti és classica-philologiai az I. osztály, a történelmi, archaeologiai és nemzetgazdasági a II. osztály, a matematikai és természettudományi, valamint a hadtudományi a III. osztály kifolyásának tekintendők, s az illető osztályhoz a következő viszonyban állanak:

a) A bizottságok tagjait az illető osztály, nagygyűlési osztályértekezletén, a megfelelő tudományszakkal foglalkozó akadémiai tagok sorából jelöli ki, és a legközelebbi összesülés elé terjeszti, a mely a bizottságok tagjait három évre megválasztja. Ha a három év tartama alatt új bizottsági tagok választása mutatkoznék szükségesnek, ez bármely összesülésen, az illető osztály ajánlatára, vagy közvetlenül megtörténhetnek; de az ekképen megválasztott tagok megbízatása az egész bizottságéval egy időben jár le.

b) A megalakult bizottságok, szintén három esztendőre, megválasztják elnöküket a tiszteleti vagy rendes tagok-, és előadójokat a tiszteleti, rendes, vagy levelező tagok sorából. Az előadónak évi tiszteletdíjt rendelnek. Az előadó a bizottság ülésein a jegyzőkönyvet vezeti, határozatait foganatosítja, jelentéseit szerkeszti, kiadványaira felügyel, a bizottság terhére kifizetendő számlákat és utalványokat ellenjegyzi, illetőleg azok kifizetésére a főtitkárt felhívja.

c) A bizottságok oly szakférfiak sorából, kik nem tagjai az Akadémiának, segédtagokat hívhatnak meg; a kiket az osztály útján, megválasztás végett, az összes-ülés elé terjesztenek. De ezeknek csak tanácskozó szavazatuk van.

d) A bizottságok évenként kétszer: az Akadémia nagygyűlése előtt, s az év végén, részletes jelentést mutatnak be működésükről az osztálynak. Az év végén készítendő jelentéshez a jövő évi munkásság tervrajza és a költségvetés csatolatik. E jelentések kinyomatnak az Értesítőben.

43. §. A *könyvkiadó* és *könyvtári* bizottságok az összes Akadémia kifolyásainak tekintendők.

1. A *könyvkiadó* bizottság tagjai: az Akadémia elnökei és titkárai, továbbá minden osztály által a nagygyűlési osztályértekezleten három évre választandó és a nagygyűlésen megerősítendő két-két akadémiai tag.

2. A *könyvtári* bizottság tagjai: az Akadémia elnökei és főtitkára, az osztályok elnökei és titkárai, s az Akadémia főkönyvtárnoka. Azon esetben, a mikor a főkönyvtárnok egyúttal osztályelnöki tiszteletet is visel, az illető osztály egy tagot választ a könyvtári bizottságba.

3. E bizottságok évenként kétszer, a szükséghez képest többször is, jelentést tesznek az Akadémiának.

XV.

Nyelvtudományi bizottság.

44. §. A nyelvtudományi bizottság működése körét teszi:

A) A szorosabb magyar nyelvtudomány, melynek feladata:

I. A magyar nyelv tudományos ismeretét eszközölni, és szigorú kritikával kidolgozott munkálatokban közrebocsátani.

II. A gyűjtött és gyűjtendő nyelvanyagot, a nyelv természetes fejlődéséhez alkalmazott rendszerben előadni, következképpen nyelvtanokról és szótárakról gondoskodni, különösen a tájszótár szerkesztését folytatni, s a mesterműszótárét megindítani.

III. A műnyelv alakulását szemmel tartani, s általában az irodalmi nyelv művelést olyképen ellenőrizni, hogy egyrészt hiányos nyelvismeretből folyó erőszakos szóképzéssé ne fajuljon; másrészt pedig az idegen nyelvek hatása a magyar nyelvnek grammatikai, különösen syntaktikai szerkezetét meg ne hamisítsa; végre az eddig elkövetett nyelvrontások lehető orvoslására törekedni.

B) A tágabb értelemben vett magyar nyelvtudomány, melynek feladata:

I. A magyarral hasonalkotásu altáji nyelveket behatóan tanulmányozni, s a mennyiben lehető, ismereteket nyelvtanok és szótárak útján előmozdítani.

II. Ez ismereteket tudományosan feldolgozni, kiváló tekintettel arra, hogy a magyar nyelv tényeinek földerítésére vagyis tudományos megfajtására szolgáljanak.

III. Más, bár nem hasonalkotásu nyelveknek, a melyek a magyarral történelmileg érintkeztek, reá gyakorolt hatását feltüntetni.

C) Az irodalomtörténet, melyre nézve a bizottság teendője:

I. Az alapszabályok 3. §-a értelmében az irodalom emlékeinek fölkeresése és megismertetése.

II. A magyar nyelv emlékek kiadása.

D) Az Akadémiától hozzá áttett ügyek elintézése.

A bizottság egyébiránt fentartja magának, hogy a működésének A) B) alatti tervrajzából folyó egyes adatokat időről-időre, a rendelkezésére álló anyagi eszközökhöz képest, maga határozza meg.

A nyelvtani, szótári és irodalmi munkálatok körében előállítandó egyes munkákról a bizottság alkalmilag előterjesztéseket tesz az osztályhoz, és szükség esetében, az elnökséghez és igazgatósághoz.

A bizottság állandó, rendes, folytonos kiadásainak tár-

gyai : 1. Régi nyelv- és irodalmi emlékek gyűjteménye.
2. Kisebb anyagok és dolgozatok, a melyek a bizottság közleményeiben jelennek meg.

XVI.

Irodalomtörténeti bizottság.

45. §. Az irodalomtörténeti bizottság feladata :

a) A magyar irodalomtörténeti kútfők fölkeresése, gyűjtése, kiadása ; különös figyelmet fordít az írók levelei, naplói, följegyzései kiadására, bármely nyelven irattak, s azokat „Irodalomtörténeti Adattár“ cím alatt, lehető teljességben igyekszik közrebocsátani.

b) Régibb írók kritikai kiadása, életrajzzal és jegyzetekkel. A már megindított „Régi magyar költők tára“ mellett megindít egy újabb folyamatot, melybe régibb íróink kiadatlan vagy csak egy pár példányban fenmaradt munkái vétetnek föl, vagy a legkitünőbb írók teljes és kritikai kiadásai bocsáttatnak közre. A munkák nem történeti sorrendben adatnak ki, hanem a körülmények szerint, s nem tesznek egymással kapcsolatos gyűjteményt.

c) Könyvészeti és irodalomtörténeti munkák iratása, felhívás és megbízás útján, s kiadásuk eszközlése.

XVII.

Classica-philologiai bizottság.

46. §. A classica-philologiai bizottság feladata :

I. A görög és római classicusoknak magyarra fordítása. Ezekből rendszeres gyűjteményt indít meg, melybe csak olyan fordításokat vesz föl, melyek mind a tudományos, mind az irodalmi követeléseknek lehetőleg megfelelnek.

II. Görög és római irodalomtörténeti munkák iratása és kiadásuk eszközlése.

III. Szövegkiadások, melyek önálló kritikai apparatuson alapulnak, vagy oly szövegé, mely a fordítással szembeállítva bocsáttatik közre.

IV. A philológiának hazánkbeli történetére vonatkozó adatok gyűjtése és feldolgozása.

V. A classicus irodalomnak a magunk irodalmára vonatkozó hatásának kiderítése.

VI. A magyarországi latin irodalom terén való kutató-sok és publicatiók.

E bizottság elé tartozik egyáltalában minden classica-philologiai ügy, mely az Akadémia körében előfordul. Ide tételnek át az Akadémiába beküldött mindazon munkák, melyek az ó-kor két classicus népének nyelvét és irodalmát illetik. A bizottság gondoskodik megbirálásukról, s ha az Akadémiához méltóknak itéli, az I. osztálynak, illetőleg az egész Akadémiának, kiadásra vagy támogatásra ajánlja.

XVIII.

Történelmi bizottság.

17. §. A történelmi bizottság feladata a magyar történelem kútfői fölkeresése, gyűjtése, kiadása. E végre *a)* levelezésbe bocsátkozik nyilvános és magán könyv- és levéltárak birtokosaival, őreivel, egyes gyűjtőkkel és történetkedvelőkkel az itt-ott fenmaradt kútfőszerű emlékekről való tudomás, regesták, hű másolatok szerzése végett. Különösen *b)* kötelességének tartja nem csak a rögtön kiadandókat gyűjteni, s közzétételüket azonnal eszközölni, hanem különben is mindent felhalmozni, a mi a reá bizott czélok elérésére szolgálhat; jelesül:

A) A Történelmi Tárbán, melynek főczélja a magyar történeti kútfők ismeretének előmozdítása s *kisebb kútfők* közlése. Ilyenek különösen: 1. Megyék, városok s kisebb községek községi életére, jogviszonyaira és szerkezetére vonatkozó iratok, mint statutumok, jegyzőkönyvek, jövedelmi és költségkimutatások. 2. Családok, uradalmak, egyházmegyék, káptalanok, szerzetek és egyházi községek történetére vonatkozó iratok, tehát az ok- és alapítványlevelek, végrendeletek, nemzedékrendi jegyzetek, jószágbecsük és jövedelmi kimutatások, egyházlátogatásról szóló jelentések, anyakönyvek és nekrologiumok kivonatai stb. 3. A földművelés, műipar és kereskedelem történetére vonatkozó emlékek, mint urbáriumok, czéhszabályok, árszabások, vásári kiváltságok stb. 4. A törvényhozás,

közigazgatás, országos pénzügy és jogszolgáltatás történetét felvilágosító jelentések, utasítások, magán-naplók, összeírások, nevezetesebb pörök és ítéletek. 5. A külviszonyokat felderítő állami szerződések, békekötések s rájuk vonatkozó követéségi utasítások, jelentések. 6. Egyes nevezetesebb eseményekre és személyekre vonatkozó okmányosorok, levelezések. 7. Régi kéziratokban és könyvekben található historiai följegyzések, továbbá kisebbféle naplók. 8. Tudományos intézetek történeti emlékei. 9. Felírások. 10. Levél-, könyv- és kéziratárak historiai kéziratainak és okmányainak ismertetése, kivonatai, regesták alakjában. 11. Utasító, ismertető sorozata a Magyarországot s régi tartományait illető, külföldön megjelenő historiai kútfőknek, úgy szintén külföldi munkákban találtató magyar historiai kútfőkölzések kivonatai. 12. Az Akadémiához érkező okmányok tartalomjegyzékes folyó sorozata.

B) A Magyar Történelmi Emlékekben. Ezek főosztályai:

a) Okmánytárak, egyes nagyobb korszakok, vidékek, hatóságok, családok, vagy tárgyak szerint, oklevelekből s másnemű hivatalos, és történeti érdekű magán-írományokból, melyek eddig vagy egészben, vagy részekben kiadatlanok, vagy kézen nem forgó, főleg külföldi munkákban jelenvén meg, írónk előtt nagyobbrészt ismeretlenek; vagy ha nálunk megjelentek is, részint nem jutottak még be okleveles gyűjteményeinkbe, részint igen hibásan adattak ki. b) Kútfőszerű történetírók. c) Országgyűlési írományok: acták, naplók, kiadatlan törvényszövegek. d) Magyarország diplomáciai emlékei.

C) A történelmi bizottság feladatával szoros kapcsolatban lévő külön munkák.

XIX.

Archaeologiai bizottság.

48. §. Minthogy a magyarországi műemlékek ideiglenes bizottsága a műemlékek fölkeresését, lajstromozását, lerajzolását, fentartását és helyreállítását feladatául tűzte ki, s e czélja elérésére országos javadalmazást nyer, a magyar nemzeti múzeum pedig az őskori lelhelyek kutatásáról s az ingó

müemlékek fentartásáról és gyűjtéséről gondoskodik: az archaeologiai bizottság feladata tudományos kiadványokra szorítkozik. A bizottság kiadja jelesül:

1. Az „*Archaeologiai Értesítő*“, melynek czélja a hazai és külföldi archaeologiai és műtörténelmi mozzanatok a közönséggel megismertetni, és kisebb archaeologiai s műtörténelmi czikkeket közölni.

2. Az „*Archaeologiai Közleményeket*“, melyekben nagyobb archaeologiai és műtörténelmi értekezések közöltetnek, különös tekintettel a Magyarorszáiban talált, vagy a hazai gyűjteményekben őrzött emlékekre.

3. A „*Magyarországi Régészeti Emlékeket*“ (*Monumenta Hungariae archaeologica*), melyekben egyes emlékek s vidékek tüzetes archaeologiai monographiái jelennek meg.

Mind a három kiadvány, kivált az utóbbi, illusztrációkkal jelen meg.

A bizottság, a mennyire a pénzviszonyok engedik, külön archaeologiai s műtörténelmi munkákat is ad ki.

XX.

Nemzetgazdasági bizottság.

49. §. A nemzetgazdasági bizottság feladata általában a nemzetgazdasági tudomány fejlődését és haladását figyelemmel kíséreni és ismertetni; különösen pedig munkássága körébe fölvenni azon fontonabb kérdéseket, a melyek Magyarország nemzetgazdasági fejlődésére befolyást gyakorolnak; végre azon statisztikai adatokat, melyek a magyar koronához tartozó országok közigazdasági viszonyaira vonatkoznak, más államok adataival is egybevetve, feldolgozni, s közzétételök által Magyarország nemzetgazdasági fejlődésének lehetőleg hű ismertetését eszközölni.

A bizottság folyóiratban, és a mennyiben a pénzviszonyok engedik, önálló munkákban bocsátja közre munkálkodásának eredményeit.

A bizottság feladataihoz tartozik: a nemzetgazdasági szakba vágó pályakérdések formulázása.

XXI.

Mathematikai és természettudományi bizottság.

50. §. E bizottság feladata a hazában a matematikai és természettudományi buvárokodást előmozdítani, és különösen Magyarországot természettudományi tekintetben átvizsgáltatni és megismertetni. Ehhez képest kiterjeszti működését az osztály körébe tartozó minden tudomány szak előmozdítására, mégis különös tekintettel van hazánk természeti viszonyainak tanulmányozására, megismertetésére és leírására. Kutatásokat, buvárlatokat tétet; kirándulásokat, utazásokat eszközöl; tárgyakat gyűjtet, melyek a főváros valamely országos intézetének gyűjteményében helyeztetnek el: egyes tudósokkal tervezett munkálatokat foganasított; ha szükségesnek látja, e végre pályázatot is hirdet; alkalmat szolgáltat a tudomány magasabb köréhez tartozó buvárlatok keresztülvitelére.

A kutatások és dolgozatok eredményét saját közlönyében, vagy az osztály egyéb kiadványaiban teszi közzé.

XXII.

Hadtudományi bizottság.

51. §. A hadtudományi bizottság feladata:

a) a hadtudományok fejlődési folyamatának figyelemmel kísérése;

b) a magyar hadtörténelmi események tanulmányozása és szakszerű ismertetése;

c) a hadművészetnek a magyar nemzetnél való fejlődésére vonatkozó adatok gyűjtése, feldolgozása és kiadása;

d) hadtudományi remekművek magyarra fordítottása és kiadása.

A hadtudományi bizottság az a) alatt említett feladatának „Általános Katonai Évkönyv“-ek, — a b) és c) alatt említett feladatának pedig „Magyar Hadtörténelmi Füzetek“ kiadása által felel meg, és a mennyire a viszonyok engedik, a valóban örök becsü hadtudományi remekműveket magyarra fordítottja és kiadja.

XXIII.

Könyvkiadó bizottság.

52. §. Az Akadémiának két czélt tűznek ki alapszabályai: a tudomány *művelését és terjesztését*. Ez utóbbi feladat megoldására van hivatva a könyvkiadó bizottság, mely e czélből eredeti és fordított munkákat ad ki. Ezek megválasztásában irodalmunk legszembetűnőbb hiányainak betöltése és a művelt közönség igényeinek kielégítése képezi a főszempontokat.

E czélből előfizetés útján könyvkiadó-vállalatot indít meg, mely három különálló sorozatból áll; ezek:

I. A történelem,

II. Az irodalom,

III. A jog- és államtudományok körét karolják át. (A természettudományok körét egyelőre a Természettudományi Társulat hasonló irányu vállalatának engedi át, mely az Akadémia segélyezésével jelen meg.)

XXIV.

Könyvtári bizottság.

53. §. A könyvtári bizottság feladata:

a) A könyvtár kezelése, rendezése, kiegészítése és lajstromozása tárgyában rendelkezni, a fő felügyeletet gyakorolni, és esetleg javaslatait az Akadémia elé terjeszteni.

b) Az újabb könyvek szerzése iránt az Akadémia egyes osztályai és bizottságai, úgyszintén a könyvtárnok részéről előterjesztendő javaslatokat és kívánatokat tárgyalni.

c) A vidéki akadémiai tagok és a Budapesten lakó nemtagok kölcsönkérése tárgyában határozni.

d) A könyvadományozásokat és a csere-viszonyokat illető kérvények és előterjesztések tárgyában javaslatokat tenni.

e) Működéséről évenként rendszeres jelentést tenni az Akadémiának.

XXV.

Akadémiai Évkönyvek.

54. §. Az Évkönyvekbe szánt, előbb az illető osztály-ülésben egész kiterjedésökben, vagy kivonatosan felolvasott, s osztályilag megvizsgált és elfogadott értekezések legott az elfogadás után, és — a mennyiben külön füzetet alkothatnak — egyenkint is, külön czímlappal kinyomatva jelennek meg; félretétetvén belőlök bizonyos példányszám, hogy a mikor az ilyen, egyenkint közzétett kiadványok 50—60 ívre gyűltek, gyűjtő-czím és tartalomjegyzék hozzáadásával, mint évkönyvi kötetet, ki lehessen adni újra és együtt, a következő négy osztályban:

a) Az elsőbe a közülési tárgyak vétetnek fel.

b) A többi három, a három osztály ülésein felolvasott legkiválóbb értekezéseket tartalmazza, a melyek t. i. nagyobb fontosságú vizsgálatok eredményeit foglalják magokban, és formai tekintetben is megfelelnek a magasabb irodalmi igényeknek. Ezeket az osztálytitkárok szerkesztik.

XXVI.

Akadémiai Értesítő.

55. §. A Magyar Tudományos Akadémia Értesítője kisebb füzetekben folytonosan megjelenő olyan folyóirat, melyben az akadémiai ülések, időrendben, az osztályok elkülönzése, vagy szakszerinti csoportosítása nélkül, következnek egymásra. E közlöny folytonos egészset alkot, melynek füzetei a naptári évvel kezdődnek és záródnak, egy évfolyam egy kötetet tevén. A füzetek folyó számot kapnak.

Az Értesítő szerkesztője a főtítkár.

Tartalmát teszik:

a) Az osztály-ülésekben előadott minden értekezés kivonata (egy-egy kivonat legfeljebb 8 nyomtatott lapra terjedhet), továbbá az ülésen felolvasott könyvismertetések és előterjesztések.

b) A közülésben felolvasott értekezések kivonatai, ha szintén maga az értekezés az Évkönyvekben jelen is meg.

c) Kisebb emlékbeszédek.

d) Az Akadémia mindennemű (osztály-, összes- és igazgatósági) üléseinek és nagygyűléseinek tárgyalásai; a közönség elé nem való dolgok elhagyásával.

e) A kiadás végett beadott művek és értekezések bírálatai vagy egészben, vagy tartalmas kivonatban. El nem fogadott művek és értekezések bírálatai. azonban csak úgy közölhetnek, ha általános irodalmi becsek van, és ha a közönségre s írókra nézve tanulságosak.

f) Pályaművek bírálatai.

g) Az Akadémiának ajándékozott s külföldi intézetek részéről cserébe küldött könyvek jegyzéke.

h) Minden kivonat, indítvány, jelentés stb.

Minden ülés előtt kitétetik az elnöklő neve, de a jelen voltak névsora elmarad.

Az Értesítőhöz rajz, ábralap s ilyetén melléklet nem járul.

XXVII.

Akadémiai Értekezések.

56. §. Az *Értekezések* című közlöny, az Akadémia I. és II. osztályának ülésein felolvasott vagy felolvasottnak vett s a bírálók által elfogadott értekezéseket tartalmazza, a mennyiben ezek nem az Évkönyvekbe vannak szánva. (Az Akadémia és a szerzők rendelkezési jogát a 24. §. d) pontja szabályozza.)

57. §. Az értekezésekben megjelent minden egyes értekezés külön füzetet képez, melynek címlapja a borítékon kettős címet visel: fölül a gyűjtő cím áll; alább mint főcím az értekezés címe nagyobb alakban és a szerző neve stb. Minden értekezés önállóan tekintetvén, benn a fehér lapon saját címét viseli, s kettős lapszámozással van ellátva. Mikor az egy csoporthoz tartozó értekezések 30—40 ívre gyűlnek, külön címlap és tartalomjegyzék nyomatik a kötethez.

Az értekezések a szükséges ábrákkal s egyéb mellékletekkel jelennek meg.

Az értekezések, a hat fő tudomány szerint, hat osztályra vannak elkülönítve, jelesül:

1. Értekezések a nyelv- és széptudományok
2. Értekezések a philosophiai
3. Értekezések a társadalmi
4. Értekezések a történelmi
5. Értekezések a matematikai, és
6. Értekezések a természettudományok köréből.

Külön osztályt képeznek az Akadémia ülésein felolvasott Emlékbeszédnek.

E felosztás szerint a füzetek külön folyószámot kapnak.

58. §. Az értekezésekbe szánt minden dolgozat, az illető osztálytitkárnak adatik át. A kellő bírálatról az osztály gondoskodik.

59. §. E mellett fentartatik a szerkesztők ellenőrzési joga, mint felelősségök kifolyása, mely szerint semmi olyan nem vétethetik föl az Értekezésekbe, a mi az Akadémia szabályaiba ütköznék. Ha a szerző az osztálytitkár kifogásaiba bele nem nyugszik, az ügy osztály-értekezlet elé terjesztetik.

60. §. A matematikai és természettudományi Értekezések sorába való fölvételnél nem egyedül a dolgozat tudományos értéke dönt. Csak oly értekezések vétetnek föl, melyeknél a tartalom kifejtésére az osztály külön Értesítőjében (lásd 63. §.) engedhető hely nem elégséges, és a melyeknek terjedelmesen történendő közzététele az Akadémia és a tudomány érdekében fekszik, és a rendelkezésre álló rendes fedezet keretén belül lehetséges.

61. §. Az értekezések terjedelme öt ívet meg nem haladhat. A dolgozatok kellőleg kidolgozott tudományos értekezések legyenek. Feldolgozatlan anyagalmaz, csak megérintett s külön mellékletül felhordott oklevelek, és sajtó alá adandó munkákból való mutatványok az Értekezésekben nem foglalhatnak helyet.

62. §. Az Akadémia megvárja a szerzőktől, hogy értekezéseiket hibátlanul, tisztán és olvashatólag írva adják be legott az előadás után. Csak fontos akadályok teszik megengedhetővé, hogy valamely értekezés időrenden kívül, utólag iktattassék be.

XXVIII.

Mathematikai és Természettudományi Értesítő.

63. §. A M. T. Akadémia III. osztálya, tudományos munkálatait két folyóiratban teszi közzé: az Értesítőben és az Értekezésekben; az Értesítő némileg a „Comptes rendus“-nak, az Értekezések a „Mémoire“-oknak felelven meg. (Lásd 60. §.)

Az Értesítő a III. osztály által választott szerkesztő-bizottság vezetése alatt áll. E bizottság az osztálytitkár elnöklése alatt 8 tagból alakul (egy-egy a matematikára, kísérleti s elméleti physikára, chemiára, zoológiára, botanikára, mineralogia- és geológiára, végre egy az orvosi tudományokra); szükség esetén a III. osztály más tagjait is véleményadás végett meghívhatja, és saját tagjai köréből választja az Értesítő szerkesztőjét.

Az Értesítő füzetekben, szükség szerint ábrákkal, rendszerint két héttel a III. osztály ülései után, jelen meg; egy-egy évfolyam októbertől júniusig terjed.

Az Értesítő közleményei az ülésekben előterjesztett munkálatok kivonatai, melyek a dolgozat tudományos gondolatmenetét és tartalmát, a mennyiben a megértésre szükséges, részletezve, de a mennyire e mellett lehetséges, rövid fogalmazásban adják. Az egyes cikkek rendszerint egy nyomtatott ívnél nem lehetnek nagyobbak, a szerkesztő-bizottságnak azonban jogában áll, terjedelmesebb dolgozat föl vételét is megengedni. Ha pedig egy ívnél kisebb terjedelmű, egész kiterjedésében az Értesítőbe jó.

Minden előadó köteles az Értesítőnek szánt kivonatot, az ülés folyama alatt benyújtani, különben az Értesítőben csak az előadás czíme lesz közzétéve. Az ily kivonat utólagos közlése az Értesítő valamely későbbi füzetében, csak a szerkesztő-bizottság külön határozata alapján történhetik.

Hogy valamely közlemény úgy tartalomra, mint terjedelemre nézve megfelel-e a követelményeknek, a felett első sorban a szerkesztő-bizottság határoz. Ha a szerző e határozattal nincs megelégedve, munkája a rendes úton lesz bírálendő, és ha elfogadtatik, utólagosan fölveendő az Értesítőbe, hol

ily esetben először csak az előadás címe lesz följegyezve, úgy mintha a szerző nem nyújtott volna be kivonatot.

Ha valamely szerző közleményét az Értesítőbe akarja fölvetetni, a nélkül, hogy tartalma az Akadémia ülésén külön előadatnék, az illető, akár tagja az Akadémiának, akár nem, dolgozatát az ülés előtt a III. osztály titkárának átküldi. A titkár az ily dolgozatoknak csak címét jelenti be az ülésen, és azután átteszi a szerkesztő-bizottsághoz, mely elfogadás esetében a dolgozatot az Értesítőben kiadja.

Az Értesítő szerkesztőjének tiszteletdíja 300 frt; az Értesítőbe fölvetett közlemények ivenként 30 frttal díjaztatnak, azon eset kivételével, midőn a közlemény az Értekezésekben megjelenendő nagyobb dolgozat kivonata.

XXIX.

· Akadémiai Almanach.

64. §. Az évenként október havában kiadandó Almanach tárgyai:

- a) Közönséges és csillagászati naptár.
- b) Alapszabályok és ügyrend.
- c) Az akadémiai tagok névsora és irodalmi munkálataik felsorolása.
- d) A nagygyűlés elé terjesztett főtitkári és pénztári jelentések.
- e) Az elhunyt tagok névsora eleitől fogva.
- f) Az utolsó évben elhunyt tagok nekrológiái.
- g) Az akadémiai kiadványok sora.

XXX.

Nyomtatás végett beadott kéziratok megvizsgálása és kiadása.

65. §. Az Akadémia csak oly kéziratokat kíván saját költségén kiadni, melyek akár eredetiek, akár fordítások legyenek, jóval fölülmúlván a közészerűt, az irodalom bármely ágának is díszére s előmenetelére szolgálnak; végre előadás és nyelv tekintetében is megütik a mértéket.

66. §. A bírálók a következőkre figyeljenek:

I. Ha a munka tudományos és *a)* eredeti: a szükséges előkészületek célirányos használása mellett, helyes rendszerrel és a mennyire lehet, kimerítőleg adja elő tárgyát;

b) Ha fordítás: vagy azon megjegyzéssel adatik ki, hogy az eredetinek mind magában vett, mind a mi szükségéhez mért becseről hozassék határozat, vagy csak a fordítás és nyelv minőségéről; és itt nem szóhoz tapadó, hanem az értelmet híven és világosan visszaadó fordítás kívántatik.

II. Ha a munka szépirodalmi és *a)* eredeti: csak úgy fogadható el, ha vagy magában igen jeles, vagy az illető irodalmi ágának, jelen állapotában, érezhető előmenetelére s gyarapítására szolgálhat.

b) Ha fordítás: ismét vagy az eredetinek becse felől is, vagy csak a fordítás minőségéről kívántatik ítélet. Fordítástól azt kívánja az Akadémia, hogy az eredetinek — mind értelmét s kifejezése formáját, mind hangját, s a mennyire lehet, egész külső minéműségét tekintve — hű másolata legyen, hibátlan, keresetlen, tárgyhoz szabott szép nyelven.

67. §. E tekinteteket állandóan szem előtt tartó, nem szerfölött bő, de okokkal támogatott s határozottan kifejezett vélemények váratnak az iránt, ha vajjon:

a) minden észrevétel nélkül egyszerűen elfogadhatónak tartja-e a véleményadó a kéziratot, vagy

b) Elfogadandónak tartja ugyan jelen állapotában is, de némely észrevételeket kiván a kézirat szerzőjével közöltetni, emennek tetszése szerint leendő figyelembevétel végett, vagy

c) Csak bizonyos észrevételek tekintetbe-vétele után, és így föltétlenül tartja-e a kéziratot elfogadhatónak, vagy

d) Kereken visszautasítandónak.

68. §. A föltétellel vagy a nélkül elfogadott kéziratokról a vizsgálók észrevételei, használat végett, az illető szerzőkkel közöltetnek.

69. §. Ha valamely kézirat eredeti gyanánt adatik be, s a vizsgálatból kitetszik, hogy fordítás vagy plagium, az illető az Akadémia egyszerűen mellőzi.

70. §. Az Akadémiának minden kiadványában, az Akadémia helyesírása használtatik.

71. §. Ha valamely szerző olyan munka kiadhatása végett, mely tárgyánál fogva csekély kelettel biztat, pénzbeli segedelemért folyamodik: a munka szigorú vizsgálat alá vétetik, s ha megjelenése az irodalom és tudomány előmozdítására szolgálónak bizonyul be, az igazgatóság segélypénzt rendelhet.

72. §. Nem akadémiai tagoktól, bármely munka csak az osztályértekezlet útján terjeszthető az Akadémia elé. Minden ily munka a főritkárhoz küldendő be, a ki azt az osztálytitkárokhoz teszi át, s ezek azt megvizsgálás végett az osztályértekezlet elé terjesztik. Azonban, renden kívül, az akadémiai tagok, bármely nem akadémiai tag munkáját ajánlhatják az osztályértekezletnek bírálatra. Az osztályértekezlet intézkedik a bírálatról, és miután az bemutatott, esetről-esetre határoz az iránt, vajjon a bírálat az összes ülés elé terjesztessék-e.

73. §. *A kör négyyszögítését, a szögletnak három egyenlő részre metszését és az örök-mozgó feltalálását tárgyazó értekezések vizsgálatlanul visszautasíthatnak.*

XXXI.

Kézirat-tulajdonjog.

74. §. Az Évkönyvek- és Értekezésekben díj mellett kiadott dolgozatok, megjelenésüktől számítandó egy esztendeig az Akadémia kizárólagos tulajdonai.

75. §. Minden egyéb, az Akadémiától díj mellett külön kiadott munka tíz évig az Akadémiáé.

76. §. Az Akadémia tulajdonát képező értekezéseknek és munkáknak fordításban való közrebocsátásához az Akadémia engedélyét kell kikérni. Kivételt csak a közülési tárgyak képeznek. A könyvkiadó bizottságtól kiadott fordításoknál a tulajdonjog a törvényben megállapított idő alatt az Akadémiáé.

77. §. Oly irományok, melyeket az Akadémia saját használatára s nem kiadásra szerkesztett, megegyezése nélkül, ki nem adhatók.

78. §. A jutalmat nem nyert pályamunkák kéziratai öt évig az Akadémia levéltárában maradnak; azután a könyvtárnak adatnak át. De a tulajdonjog a szerzőé marad.

79. §. Az Akadémia költségén kiadott munkák sem testületeknek, sem magánosoknak nem ajánlhatók.

XXXII.

Tisztelet-díjak.

80. §. Az *Évkönyvekben* megjelenő emlékbeszédek és értekezések tiszteletdíja, ívenkint 40 frt, a mely azon esetre is kifizettetik, ha az illető munkák előbb másutt megjelentek.

81. §. Az *Értesítőben* kiadott bírálati jelentések, nekrológok és oly akadémiái előadásoknak a kivonatai, melyek sem az *Évkönyvekben*, sem az *Értekezések* során meg nem jelennek — és két lapnál nagyobb terjedelműek, de nyolcz lapot meg nem haladnak — laponkint két forinttal díjaztatnak.

82. §. Az *Értekezések* során megjelenő dolgozatok tiszteletdíja ívenkint 30 frt.

83. §. Egyéb önálló munkák, vagy rajzos mellékletek tiszteletdíját az illető osztályok és bizottságok, esetről-esetre állapítják meg.

84. §. A szerzők az Akadémia részéről külön kiadott munkájokból 25 példányt; a gyűjteményes munkák azon füzetiből, illetőleg köteteiből, melyekben dolgozataik megjelennek, — a mennyiben kívánják — 5 példányt kapnak. A gyűjteményes munkákba fölvetett dolgozataikból, saját költségökön, 25 példányt különnyomatot rendelhetnek.

XXXIII.

Az Akadémia jutalmai.**Nagyjutalom és Marczibányi-mellékjutalom.**

85. §. Az Akadémia minden esztendőben 200 aranyat, mint nagyjutalmat, és a Marczibányi alapítványból (lásd 87. §.) 50 aranyat, mint másodjutalmat tűz ki, a melyekre felváltva az

Akadémia köréhez tartozó tudományok terén, hét évi időközben megjelent munkák pályáznak.

A tudományok sorrendje a következő: 1888-ban (1881—87-ről) a történelmi, 1889-ben a természettudományokra (1882—1888-ról), 1890-ben a matematikai (1883—1889-ről), 1891-ben a philosophiai (1884-1890-ről), 1892-ben a társadalmi tudományokra (1885—91-ről), 1893-ban a nyelvtudományi (1886—92-ről), 1894-ben a széptudományokra (1887—1893-ról) kerül a sor.

86. §. A sorrendben levő tudományszak terén, a lefolyt hét évi időközben megjelent munkák közül az nyeri el a jutalmat, mely az illető osztály ítélete alapján a legkitünőbb, és egyszersmind a tudomány terén jelentékeny haladást tett, vagy a melynek formai tekintetben nagy irodalmi értéke van. Ha ilyen munka nem található, a nagy-jutalom ki nem adható.

87. §. *A Marczibányi-jutalom.* Puchói és esókai Marczibányi Imre 1815. évben kelt végrendeletében 500 váltó forint évi járadékot alapított oly czélból, hogy az évenként, a nyomtatásban megjelent legjobb magyar munka szerzőjének adassék. Ez alapítványhoz később a Marczibányi család több tagja járulván, az ezek által adott összegek 1845-ben, midőn azokat az Akadémia saját kezelése alá vette, már 9195 váltó forintba mentek. E tőke kamataiból és a fentebb említett évi járadékból az Akadémia két jutalmat tűz ki, az egyiket 50 aranyból állót, mint Marczibányi mellék-jutalmat, mely évenként azon munkának ítéltetik oda, mely a nagyjutalommal kitüntetett munkához értékre legközelebb áll; — vagy a mikor a nagyjutalom ki nem adatik — a sorrendben levő tudományszak terén megjelent munkák közül viszonylag legjobbnak ítéltetett; a másikat, 40 aranyból állót, melyről alább lesz szó.

88. §. Az Akadémia a nagygyűlésen kihirdeti, hogy milyen szakú s mely időközben megjelent munkák pályáznak a következő nagygyűlésen a nagy-jutalomra, és a Marczibányi-díjra; felszólítván mind azokat, kiknek az e körbe eső munkájok nyomtatásban megjelent, hogy azt bizonyos kitűzött határidőig az akadémiai főtitkárhoz küldjék be, följegyezvén röviden, a mit munkájok kiváló vonásának tartanak. E figyelmeztetés azonban korántsem zárja ki azt, hogy a be nem kül-

dött munka, melyről a tagoknak tudomásuk van, szintén pályázhasson.

89. §. A nagy jutalmat és a Marczibányi-jutalmat, az illető osztálynak, a nagygyűlési osztályértekezleten történt megállapodása értelmében, a nagygyűlés ítéli oda.

90. §. Nyerhet nagy-jutalmat bármely munka, mely a következő (91.) szakaszban ki nem vétetik; különben megjegyzendő:

a) Hogy ha valamely, több kötetből álló munka kiváló jelességű, egyes részei is jutalmazhatók; de hasonló körülmények között mindenkor a teljes munka nyeri el a jutalmat

b) Egyes íróknak összegyűjtve kiadott olyféle jeles munkái, melyek részenként vagy darabonként már ezelőtt megjelentek; ide nem értvén mindazáltal a valóságos második kiadásokat.

c) Oly munkák, melyek valamely nagyobb gyűjtemény részét teszik, de külön is megjelentek.

d) Fordítás csak remek nyerhet jutalmat, és nagyjutalomra érdemesíthető eredeti mű hiányában.

e) Ha meghalt író munkája íteltetnék legjobbnak, minden egyes esetben különösen határoztatik meg, kiadassék-e az elhunyt örökösének a jutalom, vagy ne?

91. §. Nem nyerhetnek nagyjutalmat:

a) A több író dolgozataiból álló gyűjtemények s az ilyen gyűjteményekben előforduló egyes dolgozatok. — Gyűjtemények alatt nem értetnek az Akadémia Évkönyvei és Értekezései.

b) A külön megjelent munkák pusztá második kiadása. Oly jeles nagyobb munkák azonban, melyek először gyűjteményben jelentek meg, ezután külön is kiadattak, e külön kiadásban nem tekintetnek pusztá második kiadásnak.

c) Az Akadémia bármely jutalmában részesült munkák; kivéve a Szilágyi-jutalmat.

92. §. Minden munka azon évben tekintetik megjelentnek, a mely a címlapon áll. Azon esetre, ha valamely munkán kétféle évszám állna, a későbbi tartatik elhatározónak; a mely munkán pedig évszám épen nem fordul elő, az maga zárja ki magát a jutalomért pályázható munkák sorából.

XXXIV.

Bézsán József alapítványa.

93. §. Néhai Bézsán József hazánkfia végrendeletileg 40,000 forint alapítványt tett az Akadémia részére. Ez összeg 1874. folytán be is fizettetett azon kívánat kifejezésével, hogy az összeg kamatjaiból időnkint egy, legalább ezer osztrák értékű forintból álló jutalom tűzessék ki a természettudományi, fizikai, vegytani, matematikai és ezekkel rokon tudományok köréből feladott kérdés legjobb megoldására; és egy másik, szintén annyi összegű jutalom, a történelmi, archaeologiai, philosophiai, és ezekkel rokon tudományokból vett kérdés legjobb megoldására; a kérdések kijelölése és kitűzése, valamint a jutalmak odaitélése is természetesen az Akadémiát illetvén.

E végrendelet értelmében az Akadémia

a) 3—3 évenként, (1887., 90., 93.) egy-egy 1200 forintból — aranyban — álló jutalmat tűz ki; még pedig (1887.) a II. osztály a végrendeletben megnevezett tudományok köréből, (1890.) az I. osztály az irodalomtörténet, műtörténet és esztetika köréből, (1893.) a III. osztály a végrendeletben megnevezett tudományok köréből vett kérdés legjobb megfejtésére.

b) A jutalom csak általános (absolut) becsű munkának adatik ki. A mely jutalom a maga évében ki nem adatott, arra kérdés nem tűzhető ki többé.

c) A jutalmat nyert munka tulajdoni joga a szerzőé marad; azonban egy év alatt köteles kiadni művét; ha ezt nem teszi, az első kiadás joga az Akadémiát fogja illetni.

XXXV.

Első Magyar Biztosító-Társaság alapítványa.

94. §. E társaság 1860. máj. 26-ki közgyűlésén elhatározta, hogy évenként 300 frtot fog az Akadémia rendelkezésére bocsátani, 200 frtot pedig évenként tőkésíteni, míg az egész 10,000 frtra föl nem szaporodik. Úgy az évi 300 forint, mint később a 10,000 frtnyi tőke kamatai is, az Akadémia belátása szerint, statisztikai és nemzetgazdasági czélokra, különösen pályakérdések kitűzésére fordítandók. A társaság be nem várva, míg a 200 frt évi járulék tőkésítése által a 10,000

forintnyi alapítvány létre jő, 1879. márczius hó 15-én tartott közgyűlésében elhatározta, hogy a 6,100 frtra emelkedett tőkét 10,000 frtra kiegészíti, és 5%-os magyar földhitelintézeti záloglevelekben az Akadémiának kifizeti. E határozat foganatosítván, a 10,000 frtnyi alapítvány befizettetett.

Az alapítvány évi 500 frtnyi kamatjának, az alapítvány szellemében való felhasználásáról, a nemzetgazdasági bizottság javaslatára, az Akadémia minden esztendőben a nagygyűlésen határoz.

Midőn az Akadémia ez alapból jutalmat tűz ki, ez az Első m. általános biztosító társaság nevében adatik ki.

XXXVI.

Bulyovszky Gyula alapítványa.

95. §. Néhai Bulyovszky Gyula végrendeletileg 2000 frt alapítványt tett az Akadémia részére, azzal a rendelkezéssel, hogy annak kamataiból két-évenként 200 frt jutalom tűzessék ki ódai költeményre, megemléttetvén, hogy az alapító végrendeletileg kifejezett óhajtaása értelmében kívánatos, hogy az óda tárgya lehetőleg a magyar nemzet hazafias küzdelmeinek érzelem- és eszmeköréből vétessék.

Ehhez képest az Akadémia két évenként, nagygyűlésén tűzi ki a 200 frt pályadíjt. A jutalom csak önálló becsű műnek adatik ki. Ha ily mű a pályázók között nem volna, a jutalom a következő évre ismét kitűzetik, s ha akkor sem akadna jutalomra érdemes munka, a következő évben esedékesse váló 200 frt-hoz csatoltatik, s 400 frt pályadíj tűzetik ki. Ha a pályázat akkor is sikertelen volna, a jutalom az Akadémia szabad rendelkezésére marad.

Az Akadémia a jutalmat esetleg szorosabban meghatározott tárgyú ódai pályázatra is kitűzheti, ha annak tárgya a fentebb meghatározott körbe sorozható.

XXXVII.

Bük László alapítványa.

96. §. Felső-pulyai Bük László birtokos 1882. ápril 15-én kelt alapító levelével 320 hold kiterjedésű tóttii erdőbirtokát a M. Tudom. Akadémiának birtokába boesátotta, oly feltétel alatt,

hogy azt az Akadémia adja el, az árából befolyó pénzt tőkésítse, s kamatait évenként a tőkéhez csatolja, mindaddig, míg az összeg akkorává növekszik, hogy annak három évi kamatja elegendő legyen egy-egy nagyobb monographiának megjutalmazására. Akkor azután e sorrendben minden három évben készíttessék el egy-egy monographia. Még pedig:

1. A Hunyadiak kora folytatásául II. Ulászló és II. Lajos kora a mohácsi vészig.

2. Magyarország három részre osztásának története egy pontos földabroszszal, mely hazánk akkori képét ábrázolja.

3. A protestantismus behozásának, megalakulásának, fejlődésének története Magyarországon, Erdélyben és a hódoltságban, a XVI. és XVII. században, a szatmári békéig, tekintettel az iskolázás történetére s egyszersmind annak kitüntetésével, hogy a szabad vallásgyakorlat hogyan fejlődött a három különböző területen.

4. Erdély históriája a nemzeti fejedelmek alatt, tekintettel a művelődés történetére.

5. A török uralkodás története hazánkban.

6. Magyarország története a XVI. században, a mohácsi vésztől a bécsi békéig.

7. Magyarország története a XVII. században a bécsi békétől a karloviezi békéig.

8. A Rákóczy-felkelés története.

9. Magyarország és Erdély története II. József trónra lépéteig.

Óhajtja és megmásíthatlanul kívánja, hogy ama sorrendben, mint alapító levelében következnek, készíttessenek e monographiák, egyik a másik után, még pedig az Akadémia tetszése szerint vagy nyílt pályázat, vagy egyenes megbízás útján, a mint ezt az Akadémia koronként könnyebben eszközölhetőnek fogja találni. A jutalom mindig csak absolut becsesel bíró munkának adható ki. Ha valamelyik kérdésre nyílt pályázat útján nem érkezik felelet, s megbízás útján sem készül el, — a kérdés mindaddig tüzessék ki, míg annak eredménye lesz. Többire nézve az Akadémia pályázati feltételeit kívánja megtartatni.

Akkor, midőn mind a kilencz monographia elkészült, az egész alapítványi összeg teljesen és végleg az Akadémia szabad rendelkezésére bocsáttatik, oly módon, hogy a kamatokat tetszése szerint fordíthatja tudományos munkák készíttetésére.

Az Igazgató Tanács 1885. márczius 29. tartott ülésében a tóttii birtoknak 7500 frton eladását, és ezen összegből a birtok kezelésére fordított 500 frtnyi költségnek levonását határozván el, a fenmaradt 7000 frt képezi a Bük László-féle alapítványt.

1. Ezen alapítványból minden három esztendőben (1888, 1891, 1894) egy ezer forint fordíttatik az alapító levélben megjelölt történeti monographiák jutalmazására.

2. Az Akadémia minden egyes esetben a II. osztály javaslatára határoz a fölött, vajjon a monographia megírására nyílt pályázat hirdettessék-e, vagy pedig egyenes megbízás adassék.

3. Ha nyílt pályázat hirdettetik, a tervrajzok megbirálás végett a Történelmi bizottsághoz tétetnek át.

4. Ha a nyílt pályázat eredménytelen marad, egyenes megbízás adatik.

5. A megbízást a II. osztály a Történelmi bizottság javaslatára adja.

6. Mindkét esetben a megbizandó szakférfiúval egyet-értőleg megállapíttatik a munka elkészülésének határideje. Ha a határidőig a munka el nem készül, az osztály határoz a fölött, vajjon újabb határidő tűzessék-e ki, vagy új megbízás adassék.

7. Mindkét esetben a munka szabályszerű birálat alá bocsáttatik, és a jutalom csak absolut becsesel biró munkának adatik ki.

8. A munka a szerző tulajdona marad, és a mennyiben az Akadémia adja ki, a szerzőnek a rendes tiszteletdíjra is igénye van.

XXXVIII.

Dóra Szilárd alapítványa.

97. §. Dóra Szilárd, bécsi nagykereskedő hazánkfia, két-ezer forintból álló, s az 1867-ki máj. 27-én tartott összes-ülésben elnökileg bejelentett alapítványt bocsátott az Akadémia ren-

delkezésére, olyformán, hogy a nevezett összeg tőkésített kamatjából, három-évenként ötven darab arany pályadíj tűzessék ki a kereskedelem körébe vágó tudományos értekezésre.

A jutalom csak önálló, tudományos becsesel bíró munkának ítéltetik oda. Ha ilyen nem érkezik be, az 50 arany jutalom a következő jutalomhoz csatoltatik. A mennyiben e megkettőztetett jutalomra sem pályáz önálló becsű munka, a jutalom az Akadémia alaptőkéjéhez csatoltatik.

A jutalmazott munkát szerzője tartozik kiadni; ha ezt egy év alatt nem teszi, a tulajdonjog az Akadémiára száll.

A pályakérdések minden három év elteltével a nagygyűlésen tüzetnek ki.

XXXIX.

A pesti hazai első takarékpénztár-egyesületnek Fáy András nevére tett alapítványa.

98. §. (1.) A pesti hazai első takarékpénztár-egyesület, alkotója Fáy András érdemei kegyeletes elismeréséül, nevére alapítványt tett, melynek állaga egyszer-mindenkorra változhatatlanul húszezer forintban, osztrák értékben, évi kamata pedig minden levonás, de viszont a kamatok kamatozása nélkül ezer forintban osztr. ért. állapított meg. Az alább következő határozmányok szerint ki nem adott díjak szintén kamatoztatás, de egyszersmind levonás nélkül is, jelen szabályzat értelmében leendő felhasználásukig, az alapító takarékpénztárnál maradnak és kezeltetnek. Ezen alapítvány kezelését a pesti hazai első takarékpénztár-egyesület magának tartotta fenn; a jutalmak kihirdetését és odaitélését a M. Tud. Akadémia gyakorolja.

99. §. (2.) A pesti hazai első takarékpénztár-egyesület ezen alapítvány kamataiból minden három évben, pályázat útján 3000 frt jutalmat tűz ki, magyar nyelvenirt oly szak tudományos munkák jutalmazására, melyek az illető szak tudomány európai színvonalát emelik vagy legalább fölérlik, s a hazai tudományosságnak hasznos szolgálatot tesznek.

100. §. (3.) Azon szaktudományt, melyben a pályakérdés

kitűzendő, a pesti hazai első takarékpénztár-egyesület jelöli ki, azonban az ekkép kijelölt szaktudomány köréből a pályakerdést az Akadémia állapítja meg, formulázza és hirdeti ki.

101. §. (4.) A pályamunkák bírálatát az Akadémia szabályai értelmében eszközli, s a jutalmat a 2. pontban körülírt kellékeknek megfelelő munkának az Akadémia nagygyűlése ítéli oda.

102. §. (5.) Szépirodalmi, szépművészeti feladatok e jutalom tárgyai nem lehetnek. Fordított munkák nem pályázhatnak.

103. §. (6.) Ha a pályázat útján kiírt jutalom, megfelelő pályamunka hiányában, kiadható nem volna, úgy az akkép lesz felhasználandó, hogy abból két, és pedig egy 2000 frt, és egy 1000 frtos díj alkottatik, és újabb nyilvános pályázat mellőzésével egyes szakférfiak megbízandók lesznek, hogy ezen díjakért külön-külön, egy-egy munkát készítsenek azon szaktudományi körből vagy kérdésről, mely nekik kitűzetik.

104. §. (7.) Azon szaktudományi körök, melyekből a megbízás útján megoldandó kérdések veendőek, a pesti hazai első takarékpénztár-egyesület által jelöltetnek ki, a kérdéseket az Akadémia állapítja meg, formulázza, s ezek megoldására a megbízásokat egyes hazai szakférfiaknak szintén ő adja. Az ily megbízás útján készült munkák bírálata és jutalmazása az Akadémia által szintén a jelen szabályok 2. és 4. pontja értelmében történik.

105. §. (8.) Ha az ily megbízás útján készült munkák a 2. pontban körülírt kellékek hiányában jutalomra nem érdemeltetnének, azon esetben, a 6. pontban körülírt eljárás ismételtetik, azaz a kitűzött jutalomdíjak más, szintén a pesti hazai első takarékpénztár-egyesület által kijelölendő szaktudomány körében újabb megbízások útján megírandó szakmunkák díjazására lesznek fordítandók, s ezen eljárás a 6. és 7. pont értelmében mindaddig ismételtetik, míg a jutalom, a jelen szabályok értelmében, kiadható lesz.

106. §. (9.) A 3000 frt pályadíj 3 évenkiint mindenkor kitűzetik, tekintet nélkül arra, hogy az azt megelőző díj vagy díjak már kiadattak-e vagy sem.

107. §. (10.) A 3000 frt pályadíjjal jutalmazott munka a

szerző tulajdona marad, köteles azonban azt egy év alatt legalább 300 példányban kinyomtatni, s három nyomtatott példányát a pesti hazai első takarékpénztár-egyesületnek díjtalanul átadni. A jutalom csak ezen feltételek teljesítése után fizettetik ki.

108. §. (11.) Ha a M. T. Akadémia az ezen szabályzat szerint reá ruházott jogok gyakorlatában, bármely oknál fogva, akadályozva lenne, úgy azok a pesti hazai első takarékpénztár-egyesületre visszaszállanak.

109. §. (12.) Ezen szabályok csak a pesti hazai első takarékpénztár-egyesület beleegyezésével módosíthatók. A netalán szükséges módosítás a pesti hazai első takarékpénztár-egyesület vagy a M. T. Akadémia kezdeményezésére, a pesti hazai első takarékpénztár-egyesület és a M. T. Akadémia küldötteinek együttes tanácskozmányában vétetik tárgyalás alá; ezen tanácskozmány eredménye fölött azonban a határozás egyrésztől a M. T. Akadémiának, másrésztől a pesti hazai első takarékpénztár-egyesületnek tartatik fenn.

XL.

Farkas-Raskó-alapítvány.

110. §. Farkas István pécsi lakos, Farkas-Raskó alapítvány czimen, végrendeletileg 2000 frtot hagyományozott az Akadémiának, oly czélból, hogy hirdettessék évenként pályázat egy hazafias költeményre, s a pályaművek közül a műbeccsel bíró leghazafiasbnak pályadíjúl adassanak ki a kamatok (100 forint) minden év ápril 6-án. A hagyomány az Akadémia pénztárába befizettetett.

Az Akadémia e jutalomra nézve a következőket állapítja meg:

1. A Farkas-Raskó jutalom minden évben kitűzetik hazafias költeményre, mely lehet hymnus, óda, elégia, dal, ballada, költői beszélyke, sőt tanköltemény és satira is. Az I. osztálynak joga van minden egyes esetben az előszámlált műfajok közül csak egyre tűzni ki a jutalmat.

2. A pályaművek beküldésének határnapja minden év szeptember 30-ka. A pályázat eredménye a következő márczius havában tartandó összes-ülésen tétetik közzé, a jutalom pedig ápril 6-kán adatik ki.

3. A pályaművek megbirálásában az I. osztály által választandó három akadémiai tag jár el, a kik magok közül megbíznak egyet, a ki a többség nézetét pártolja, hogy indokolt jelentést tegyen az összes-ülésnek a pályázat eredményéről.

4. A jutalom csak önálló becsű műnek adatik ki; ki nem adás esetében az Akadémia tőkjéhez csatoltatik.

5. A jutalmazott mű a szerző tulajdona marad, a ki azt önállóan, vagy valamely folyóiratban két hónap alatt tartozik kiadni; ellenkező esetben a tulajdonjog az Akadémiára száll.

XLI.

Fekesházy Mihály alapítványa.

111. §. A vallás- és közoktatásügyi magyar királyi minisztérium részéről, az ennek kezelése alá bocsátott Fekesházy alapítványból, a Magyar Tudományos Akadémia javaslata alapján, minden ötödik évben ötszáz forintnyi jutalom adatik ki egy nem magyarok számára, a hazában divatozó bármely nyelven (a magyaron kívül) írt, a magyar nyelv és irodalom megismertetésére rendelt, s nyomtatásban megjelent tan-, kézi- vagy olvasó könyvnek; — mire a hazai írók időről-időre figyelmesekké tételnek. Azon esetben, ha az Akadémia véleménye szerint ily jutalomra érdemes könyv nem taláztatnék, a minisztérium az Akadémia útján ily könyvekre pályázatot hirdet vagy megbízást ad. A jutalmat nyert pályamunka, vagy a megbízás útján készült munka tulajdonjoga iránt a minisztérium esetről-esetre határoz.

XLII.

Gorove László és István alapítványa.

112. §. Gattájai Gorove László 1839. február 18-án kelt alapító-levelével egyezer pengő forintot alapított a végből, hogy kamataiból az Akadémia pályakérdéseket tűzzön ki, felváltva az erkölestudomány, széptan és a magyar műveltség-történet köréből. Ez alapítványt az alapító fia Gorove István akad. tiszt. tag, 1872. július 7-én alkotott végrendeletében oly összegre emelte, a melynek kamataiból évenként száz arany jutalmat lehessen kifizetni. Ez intézkedéséhez képest a végren-

delet végrehajtója 1881. november 28-án, 10,278 frtot fizetett le az Akadémia pénztáránál.

Az Akadémia e szerint, minden esztendőben, Gorove-díj cím alatt száz arany pályadíjat fog kitűzni. A pályakérdést az I. és II. osztály felváltva ily sorrendben tűzi ki: 1888, 1891, 1894. stb. az I. oszt. széptani; 1889, 1892, 1895. stb. a II. osztály magyar műveltség-történeti; 1887, 1890, 1893. stb. ugyancsak a II. osztály erkölestudományi kérdést.

A jutalom csak önálló, tudományos becsesel bíró munkának íteltetik oda. A mennyiben ily munka nem érkezik be, a jutalom ki nem adatik, és az Akadémia alaptökéjéhez csatoltatik. A jutalmazott munkát a szerző köteles kiadni; ha ezt egy esztendő alatt nem teszi, a tulajdonjog az Akadémiára száll.

XLIII.

Gróf Karátszonyi Guidó alapítványa.

113. §. Gróf Karátszonyi Guidó 1858. márczius 30. kelt alapító levelével 10,000 forintot alapított, oly végből, hogy annak kamatai a legjobb szindarab szerzőjét illessék. E jutalomdíj két évre tüzetik ki, mindenkor 200 aranyban, megoszthatatlanul; oly módon, hogy a pályaművek beadásának állandó határnapja minden második páratlan számú év (1889. 1891. 1893. stb.) szeptember 30-ka, a jutalom kiadásáé pedig a következő páros évek márcziusi összes ülése.

114. §. A jutalomért felváltva, egyik versenyzési időszakon komoly drámai művek pályáznak, hová nemcsak szomorú-játékok, hanem másnemű, u. m. történeti, regényes, polgári színművek, drámai erkölesrajzok stb. is értetnek; — a következő pályázási időszakon viszont vígjátékok, ide értve a vígjáték valamennyi fajtát.

115. §. A nyelvtudományi osztálynak joga van e jutalom mindkét nemének, minden egyes esetben, közelebbi minősítését meghatározni, mely drámai irodalmunk és színpadunk állapotához képest szükségesnek vagy kívánatosnak mutatkozik.

116. §. A pályaművek megbirálásában az osztály által választandó öt akadémiai tag jár el. Ezek közös értekezleten szótöbbséggel határozzák el, melyik mű nyerje el a jutalmat.

melyik dicsértessék meg. Ezután választanak magok közül oly tudósítót, a ki a többség nézetét pártolja, a ki saját felelőssége alatt értekezik az egész pályázatról, és ennek, a közmegállapodás szerint, alaposan indokolva adja elő eredményét.

117. §. A jutalom a viszonylag legjobb műnek csak úgy adatik ki, ha egyszersmind drámai, színi és nyelvi tekintetben is becsesnek, s így a kitüntetésre méltónak bizonyúl be.

118. §. Ha ilyen magában is kitünő mű nem akad, s így a jutalom sem adható ki: a fenmaradt kétszáz arany a legközelebbi jutalomdíjhoz csatolandó, mely azonban a 112. §. szerint újlag két-két évre tűzetik ki. Ily esetben 400 db. arany lesz a pályadíj.

Ha a jutalmat másodízben sem lehetne kiadni, a ki nem adott 400 arany az Akadémia rendelkezésére marad, s a nyelv- és széptudományi osztály javaslata alapján, a drámai irodalom emelését eszközlő művek előállítására vagy utólagos megjutalmazására fordítandó, még pedig:

a) vagy a 400 arany jutalom esedékessé váltát megelőző öt év alatt fölmerült, drámai, színi és nyelvi tekintetben becses és pályadíjt nem nyert színmű utólagos megjutalmazására, mire nézve az Akadémia I. osztályának e célra esetenként választandó öt tagú bizottsága tesz véleményes javaslatot; *b)* vagy a dramaturgia körébe tartozó elméleti vagy irodalomtörténeti feladatok megfejtésének pályázás vagy megbízás útján eszközzésére; ha pedig ilyenek a 400 arany jutalom esedékessé váltát megelőző öt évben már nyomtatásban megjelentek volna, ezek utólagos jutalmazására; *c)* vagy végre óvagy újabbkori classicus drámai művek kitünő fordításának eszközzésére, szintén megbízás vagy pályázás útján; ha pedig ilyenek a 400 arany jutalom esedékessé váltát megelőző öt évben már nyomtatásban megjelentek, ezek utólagos jutalmazására.

119. §. A jutalmazott színmű a szerző tulajdona marad, s azzal szabadon rendelkezhetik. Ha azonban három hónap alatt ki nem nyomatná művét: a kiadás joga az Akadémiára száll. A megbízás útján készített műfordítások és dramatur-

giai művek a szerző, illetőleg fordító tulajdonát képezik, a ki tartozik egy esztendő alatt munkáját kinyomatni, ha ezt nem teszi, az Akadémiának joga van azt tiszteletdíj nélkül kiadni.

XLIV.

Kereskedelmi csarnok Széchenyi-adománya.

120. §. A magyar kereskedelmi csarnok 1880. május 17-én tartott ülésében elhatározá, hogy gróf Széchenyi István emlékszobrának leleplezése alkalmából, a nagy férfiú emléke iránti kegyeletének kifejezésére, mind addig, míg a csarnok fennáll, három évenként ezer magyar frankot ajánl föl oly czélból, hogy az Akadémia minden három évben „A magyar kereskedelmi csarnok Széchenyi-adománya“ cím alatt, a kereskedelmet közvetlenül érdeklő tudományos kérdésre pályázatot hirdessen. A pályakérdést a nemzetgazdasági bizottság javaslatára, és a II. osztály fölterjesztésére, az Akadémia tűzi ki. A pályadíj csak absolut tudományos becsű munkának íteltetik oda. Ha ilyen nem érkezik be, a pályakérdés újból kitüzendő. Ha másodízben kihirdetett jutalomra önálló becsű munka nem érkezik, a jutalom az Akadémia alaptökéjéhez csatoltatik.

A jutalmazott munka a szerző tulajdona marad, a ki azonban köteles azt egy év lefolyása alatt közrebocsátani, és egy példányt a kereskedelmi csarnoknak beküldeni. Ha a szerző egy év alatt ki nem adja, a munka az Akadémia tulajdonába megy át.

XLV.

Kóczán Ferencz alapítványa.

121. §. Kóczán Ferencz 1887. június 6-án kelt alapító levelében 12,000 forintot alapított oly czélból, hogy kamatjából 100 db. arany adassék évenként, a pályatársai között legjobb magyar történeti színmű szerzőjének; és 2000 forintot, melynek évi 100 frt kamatjából e pályázat bírálói díjaztassanak.

Ehhez képest: 1. Az Akadémia évenként a pályázó színművek tárgykörét akkép jelöli ki, hogy e körök kisebb korszakokban, az ősmondákon kezdve, az egész magyar történelmet felöleljék 1848-ig. Csak akkor áll szabadságában az Akadémiának, korszak kijelölése nélkül is, általában magyar történeti színművekre tűzni ki a jutalmat, ha a korszakok chronologiai rendben egyszer már kitűzettek.

2. A színművek lehetnek tragédiák, vígjátékok és középfaú drámák; a mondai alapon írt színművek ép úgy nincsenek kizárva a pályázatból, mint a csak történeti háttérűek. Súly fektetendő a színszerúségre, a verses forma előnyeül tekintetik a műnek, hasonló vagy közel hasonló társak fölött.

3. A jutalom a viszonylag legjobb műnek is mindig kiadatik, még pedig megosztatlanul. Ha egyetlen pályamű sem érkezik, a ki nem adott jutalom a következő évihez csatolatik.

4. Ha valamelyik évben a jutalom, sikerültebb pályaművek nem létében, oly színműnek adatnék ki, mely a bírálók véleménye szerint nem áll irodalmi színvonalon, ugyan e tárgykör mindaddig újra kitűzendő, míg a jutalmat oly színmű nem nyeri, mely megüti az irodalom színvonalát.

5. Ha már négy-öt oly színmű jutalmaztatott, melyek legalább az irodalom színvonalán állanak: *Magyar Történeti Színműtár a Kóczán-alapítványból* cím alatt egy gyűjtemény indítandó meg (I., II., III. stb. kötet megjelölésével a címlapon), melyben az így jutalmat nyert színművek kiadandók. A szerzőnek jutalmat nyert színműve tulajdona marad, s így ki is adhatja bármikor, azonban e gyűjtemény számára díj nélkül tartozik átengedni. A gyűjtemény kiadhatása végett, a körülmények szerint, egy vagy két évre a pályázat felfüggesztetik, s a ki nem adott jutalomból s bírálói díjból fedeztetnek a kiadások költségei. A netalán fenmaradt összeg, valamint a kiadásból netalán befolyó jövedelem részint az aranyak vásárlásánál előforduló árfolyami különbözetek fedezésére, részint pedig a bírálóknak szánt összeg pótlására fordítandók.

6. A Kóczán-jutalomért versenyző pályamunkák beadásának állandó határnapja május 31., a jutalom kiadásáé pedig az erre következő december 3. az alapító nevenapja.

7. A pályaművek megbírálásában az osztály által választandó három akadémiai tag jár el. Ezek közös értekezleten határozzák el, melyik mű nyerje el a jutalmat, melyik dicsértessék meg. Ezután választanak magok közül oly előadót, a ki a többség nézetét pártolja, s a ki saját felelőssége alatt értekezik az egész pályázatról, és ennek közmegállapodás szerint, alaposan megokolva adja elő eredményét. Ha a jutalom oly műnek adatik ki, mely nem áll irodalmi színvonalon, e körülmény a jelentésben megemlítendő, minthogy az ily színművek a kiadandó Színműtárba föl nem vétetnek.

8. A bírálók az Akadémia által újabban elfogadott mód szerint díjaztatnak, az e célra letett 2000 firt alapítvány kamataiból, s részben a Színműtár esetleges jövedelméből.

XLVI.

Lévay Henrik alapítványa.

122. §. Kistelki Lévay Henrik, az Első magyar általános biztosító-társaság alapító tagja és vezérigazgatója, 1878. jún. 27. kelt levelében 10,000 forint alapítványt tett oly célból, hogy az Akadémia annak évi ötös kamatát jutalomkérdések kifizetésére fordítsa. Ez alapítványból tehát:

Minden évben 500 frtnyi jutalom tüzetik ki, felváltva nemzetgazdasági és mezőgazdasági kérdésekre; továbbá a hazai történetből és irodalomtörténetből vett essay-szerű monographiákra.

A tudományok sorrendje a következő:

1887-ben a II. osztály, nemzetgazdasági kérdésre;

1888-ban a II. osztály, a hazai történetből vett monographiára;

1889-ben a III. osztály, mezőgazdasági kérdésre;

1890-ben az I. osztály, a magyar irodalomtörténetből vett monographiára tüzi ki a jutalmat;

Az osztályoknak szabadságukban áll: akár zárt jeligés levél mellett pályázatot hirdetni, akár nyílt ajánlatok és tervrajzok beküldésére hívni föl a szakférfiakat.

A mennyiben a zárt pályázatoknál nem érkeznék pályamunka, vagy a beérkezettek közül egy sem volna önálló becsű; nyílt pályázatoknál pedig elfogadható ajánlat nem érkeznék: az illető osztály a ki nem adott jutalmat a következő jutalomhoz csatolhatja; vagy pedig a kitűzött jutalomkérdés megoldásáról, illetőleg a monographia kidolgozásáról megbízás útján gondoskodik.

Ha a megkettőztetett, vagy másodízben kihirdetett jutalomra önálló becsű munka nem érkezik, a jutalom az Akadémia alaptökéjéhez csatoltatik.

A jutalmazott munkát szerzője kiadni tartozik, ha ezt egy év leforgása alatt nem teszi, a tulajdonjog az Akadémiára száll.

XLVII.

Lukács Krisztina nevére Lukács Móríczt által tett alapítvány.

123. §. Lukács Móríczt 1881. november 5-én elhunyt akadémiai tiszteleti tag, végrendeletében 20,000 forint névértékű záloglevelet, mint alapítványi tőkét, hagyományozott az Akadémiának, oly czélből, hogy „a tőke kamataiból évenként Lukács Krisztina-féle jutalom cím alatt díj tűzessék ki valamely tudományos kérdés vagy feladat, nemcsak relativ, de absolut becsű megoldására.“

E szerint az Akadémia a Lukács Krisztina-féle alapítványból minden esztendőben ezer forint jutalomdíjt tűz ki valamely tudományos kérdés megoldására, és pedig felváltva minden esztendőben más tudomány köréből. A tudományok sorrendje a következő:

- 1888. matematikai tudomány,
- 1889. széptudomány,
- 1890. nyelvtudomány,
- 1891. történeti tudomány,
- 1892. társadalmi tudomány,
- 1893. bölselettudomány stb.
- 1894. természettudomány.

Az illető osztály, a melyhez a sorrendben következő tudományszak tartozik, nagygyűlési értekezletén formulázza a tudományos feladatot; megállapítja, vajjon annak megoldására zárt vagy nyílt pályázat hirdetendő-e, és kitűzi a határnapot. Határozatát a nagygyűlés elé terjeszti.

A jutalmat csak önálló becsű munka nyerheti el. A jutalmazott munka szerzője köteles azt egy esztendő alatt kiadni; ha ezt nem teszi, a tulajdonjog az Akadémiára száll. A jutalmazott munka címlapján ki lesz tüntetve, hogy a Lukács Krisztina-féle jutalmat elnyerte.

Ha a pályázat eredménytelen marad, azaz önálló becsű munka nem érkezik, az Akadémia, az illető osztály javaslatára, határoz a fölött, vajjon az ezer forint jutalmat más kérdésre tűzze-e ki, vagy pedig a legközelebbi alkalommal, mikor ugyanazon tudományszakra kerül a sor, 2000 forint jutalmat tűzzön ki.

A mennyiben a másodízben kihirdetett vagy ily megkettőztetett jutalomra se érkeznek érdemes munka, a jutalomösszeg az Akadémia alaptőkéjéhez csatoltatik.

XLVIII.

Marczibányi Imre alapítványa.

124. §. A Marczibányi alapítványból (lásd 87. §.) minden második esztendőben az Akadémia, az I. osztály javaslatára, a magyar nyelvtudomány köréből veendő pályakérdésre 40 arany jutalmat tűz ki. A jutalom csak önálló, tudományos becsű munkának adatik ki. A mennyiben ily munka nem érkezik be, a jutalom ki nem adatik, és az Akadémia alaptőkéjéhez csatoltatik. A jutalmazott munkát a szerző ki-

adni tartozik, ha ezt egy esztendő lefolyása alatt nem teszi, a tulajdonjog az Akadémiára száll.

XLIX.

Gróf Nádasdy Tamás nevére, gróf Nádasdy Ferencz által tett alapítvány.

125. §. Ifj. gr. Nádasdy Ferencz 1857. jan. 11. kelt alapító-levelében, korán elhunyt testvére Tamás nevére 5000 frtot alapított, oly czélból, hogy annak kamatai a legjobb elbeszélő költemény szerzőjének megjutalmazására fordíttassanak. Ehhez képest minden páratlan számú évre (1889. 91. stb.) száz aranyból álló jutalom hirdettetik a legjobb elbeszélő költeményre. Tárgya lehet történeti, mondai vagy a jelen életből vett. Szükséges, hogy a mű lelemény, jellemrajz, compositió, költői tárgyalás, nyelv és versbeli technika tekintetében költészetünk díszére szolgáljon. Ha ilyen önálló becsű mű nem akadna a pályázó művek között, a díj ki nem adatik, hanem újra kihirdetendő. A mennyiben a másodízben kihirdetett pályázatnál önálló becsű munka nem érkezik, a jutalom az Akadémia alaptökéjéhez csatoltatik.

A koszorúzott mű a szerző tulajdona marad, ki e művet egy esztendő alatt közrebocsátani tartozik. Ha ezt nem teszi, az Akadémiának joga van díj nélkül kiadni.

L.

Oltványi Pál alapítványa.

126. §. Oltványi Pál földéaki lelkész 1870-ben, úrbéri papirokbán 1200 forintot bocsátott a M. Tud. Akadémia rendelkezésére, olyformán, hogy ez összeg tőkésített kamataiból négyévenként pályadíj tűzessék ki a magyarországi kath. egyház történetéből vett tudományos feladatra.

A jutalom csak absolut tudományos becsű munkának adatik ki.

Ha a jutalom egy alkalommal ki nem adatik, a közelebb kitűzendő pályadíjhoz csatolandó.

A jutalmazott munka a pályanyertes tulajdona marad, a ki a műből, ha kinyomatja, 3 példányt, ha pedig 2 év alatt ki nem nyomtatja, egy másolatot köteles a csanádi piüspökség levéltárába beküldeni.

LI.

Péczeley József alapítványa.

127. §. Péczeley József akadémiai rendes tag, 1841. ápr. 13-kán kelt alapító levelével 5000 pengő forintot ajánlott fel, oly feltételek mellett, „hogy ezen summa az évenkénti kamatokból mindaddig növekedni engedtessék, míg évi kamataiból, (a Társaság alaptőkéje növelésére fordítandó hatodnak levonása után) száz aranyos jutalom formáltathatik, mely évenként, egyik esztendőben a magyar (legszélesebb értelemben vett) történettudományból fölteendő kérdés legjobb megfejtőjének; másikkban egy, tárgyát ugyancsak a magyar történetből vett, drámairónak adassék; kéretvén az Akadémia, hogy mindkettőben a bíraskodást, az elsőben a kérdés-feladást is, vállalja magára, s mindent a jutalmak körül általa gyakorolni szokott módon végezzen; kikötvén még különösen: *a*) hogy a történettudományi kérdés kidolgozására mindenkor két esztendő engedtessék; *b*) hogy a drámai jutalomért nemcsak az azon esztendőben, melyen éppen a jutalmazás sora van, hanem az előbbiben megjelent minden föntebb meghatározott tárgyú drámák is vívhatnak; *c*) számba csupán magyar nyelven írt munkák jöhetnek; *d*) mindegyik jutalom csak úgy adathatik ki, ha lesz mű, melyet arra az illető akadémiai bizottság érdemesnek ítél; ellenkező esetben a történettudományi jutalom fordíttassék mindenkor az Akadémia, — a drámai pedig a pesti nemzeti színház pénzalapjának szaporítására; *e*) ha pénzváltozás, vagy akármely véletlen eset által valamikor a tőkepénznek híja esnék, függesztessenek föl a jutalmazások mindannyiszor és mindaddig, míg a tőke magamagát kiegészíti; *f*) ha eljő az idő, melyben a magyar játékszín teljes kifejlésével, a nemzeti színiköltő elégséges ösztönt és jutalmat találанд a nemzet, a mívelt nagy közönség részvételében: meghatározni ezen időpontot, s azontúl a drámai jutalmat más, a

kor szükségeinek inkább megfelelő, szellemileg rokon célra fordítani, az Akadémiától függjön; g) ha az Akadémia megszűnne, valamint egyedüli, úgy teljes joga legyen az Akadémia akkori igazgatóságának ezen alapítványról, szabad tettszése szerint, de csak valamely hazai tudományos intézet javára rendelkezni.

Az igazgatóság ezt az alapítványt elfogadta, — és az ötezer pengő forintnyi összeg az Akadémia pénztárába befizettetett. Az Igazgató Tanács 1880. október 23-án tartott ülésében elhatározta, hogy a fölszaporodott összeg kamataiból évenként ezer arany forint, az alapító szándékával öszhangzóan, jutalmazásokra fordíttassék. A jutalom szabályai következők:

1. Az ezer forintnyi jutalom fölváltva egyik esztendőben az *első osztályt*, másik esztendőben a *második osztályt* illeti.

2. Az Akadémia abból indulva ki, hogy bár eljött már az idő, melyben a magyar játékszín nagy mértékben kifejlődött, és a „színiköltő elégséges ösztönt és jutalmat talál a nemzet és a közönség részvételében“, de mivel a *történelmi drámát* a költők még ez idő szerint is kevésbé művelik és kevésbé pártolja a közönség, s így az Akadémia ösztönzésére szorúl; kívánatosnak látja megkísértését annak: vajjon egy nagyobb jutalom kifizetése lendíthet-e ügyén, vagy másutt rejlik-e e műfaj hanyatlásának oka? Ennélfogva az Akadémia egyelőre történelmi drámák jutalmazására fogja fordítani az egyik Péczely-díjat; föntartván azonban magának, hogy később, a nyert tapasztalatok és körülmények szerint máskép rendelkezék.

3. A *drámai pályázat* föltételei a következők:

a) A Péczely-pályadíjra csak tisztán a magyar történelemből vett színművek pályázhatnak, úgy tragédiák, mint középfajú drámák és vígjátékok, akár kötött nyelven, akár prózában írva.

b) Pályaműveknek tekintetnek minden oly magyar történelmi színművek, a melyek a kijelölendő két évben megjelentek nyomtatásban, vagy ha nyomtatásban nem jelen-

tek is meg, valamely színpadon előadattak, s kéziratban az Akadémiához beküldettek az utolsó évet követő év márczius utolsó napjáig.

c) A már pályadíjt nyert színművek is pályaműveknek tekintetnek, kivéve a Karátsonyi-pályadíjjal, mint legnagyobb drámai pályadíjjal jutalmazott színműveket.

d) A pályadíj csak úgy adatik ki, ha a bíráló bizottság a pályaművek között jutalomra méltó színművet talál. A ki nem adott pályadíj a Nemzeti színház pénzalapjához csatoltatik mind addig, míg az Akadémia e drámai pályadíjról a körülmények szerint máskép nem rendelkezik. Ha idővel az alapított összeget az Akadémia más, a kor szükségéinek inkább megfelelő, szellemileg rokon ezélra fordítaná, ez esetben a ki nem adott pályadíj az Akadémia pénzalapjához csatoltatik.

e) A pályaművek megbirálását az I. osztály által választandó három akadémiai tag teljesíti, kik közös értekezleten szótöbbséggel határozzák el, melyik mű nyerje el a jutalmat, melyik dicséртessék meg. Ezután választanak magok közül oly előadót, a ki a többség nézetét pártolja, a ki saját felelőssége alatt értekezik az egész pályázatról, és ennek, a közmegállapodás szerint, alaposan indokolva adja elő eredményét. A jutalom mindíg a kijelölt két évet követő évben, őszszel adatik ki, az akadémiai szünetet követő első összes ülésen.

f) Ha a jutalmat nyert mű még nyomtatásban meg nem jelent, a szerző tartozik azt három hónap alatt kinyomatni, mit ha tenni elmulasztana, az Akadémia adhatja ki, mint bármely más munkáját, még pedig külön díj nélkül.

4. *A történettudományi pályázat föltételei pedig a következők:*

a) A pályakérdés a legszélesebb értelemben vett magyar történettudomány köréből veendő, minélfogva a hazai történelem segédtudományai: az archaeologia, a diplomatika, heraldika stb. nincsenek kizárva. E történelmi pályakérdések minden második esztendőben, (88., 90., 92. stb.) a nagygyűlésen hirdettetnek ki.

b) A pályamunkák elkészítésére két esztendő engedtetik.

c) A jutalom a naggyűlésen ítéltetik oda, s csak absolut tudományos becsű munkának adatik ki.

d) A ki nem adott jutalom nem tűzhető ki újra; az összeg az Akadémia alaptőkéjéhez csatoltatik.

e) A jutalmazandó munka a szerző tulajdona marad, a ki köteles egy év alatt kiadni művét; ha ezt nem teszi, az Akadémia föl van jogosítva, a munkát külön tiszteletdíj nélkül kiadni.

LII.

Sámuel Alajos alapítványa.

128. §. Néhai Sámuel Alajos prépost 1856. kelt végrendeletében 1000 forintot hagyományozott oly czélból, hogy annak kamatait évenként a legjobb nyelvtudományi értekezés szerzője kapja. A kamatokat az Akadémia 15 aranyra egészítvén ki, a naggyűlésen évenként 15 darab arany, oly szorosán nyelvészeti értekezésnek adatik ki, melyet a közelebb lefolyt évben megjelent nyelvészeti értekezések között a nyelvtudományi osztály legjobbnak ítél, akár külön, akár gyűjteményben jelent meg. Kivétetnek mindazáltal: a) változatlan második kiadások; b) olyan dolgozatok, melyekben a tárgy személyekkel van összeszőve; c) akadémiai vagy más jutalmat nyert pályamunkák.

LIII.

Szilágyi István alapítványa.

129. §. Nemes Szilágyi István gombkötőmester és pestvárosi képviselő, 1862-dik évi május 3-án kelt végrendeletében, a Magyar Tudományos Akadémiának 2000 forintot hagyományozott, oly föltétellel, hogy e tőke mindenkor tíz éven át kamatoztassék, és az egybegyűlt kamatok s a kamatok kamatai minden tizedik év lefolytával az Akadémia részéről jutalomkép adassanak ki azon írónak, ki e tíz év alatt legjobb történeti munkát irt Magyarországról. Ez alapítványi tőke a végrendelező halála után, 1864. aug. 1 én az Akadémia pénz-

tárába befizettetett. Az Akadémia e jutalomra nézve a következőket állapítja meg :

a) E jutalomra igényt tarthatnak a jutalom kiadását megelőző tiz év alatt (1884—1893, 1894—1903. stb.) magyar nyelven nyomtatásban megjelent munkák, melyek Magyarország történetét tárgyalják, és pedig akár az ország teljes történetét, akár az egyes korszakok történetét tartalmazzák. Ha kétség merülne föl, vajjon valamely munka e jutalomra igényt tarthat-e, a kérdés a II. osztály értekezletén titkos szavazattal, abszolút többséggel döntetik el.

b) Minden munka azon évben tekintetik megjelentnek, a mely év a címlapon áll.

c) A második és utóbbi kiadások szintén elnyerhetik e jutalmat, a mennyiben a korábbi kiadás még nem nyerte el.

d) E jutalom kiadatik oly munkáknak is, melyek az Akadémiától bármely más jutalmat nyertek.

e) Ha e jutalom elhúnyt író munkájának íteltetnék oda, az Akadémia esetről-esetre határozza meg, vajjon az az örökösöknek kiadassék-e.

f) E jutalom nem osztható meg.

g) E jutalom, az illető tiz év alatt megjelent munkák közül a viszonylag legjobboknak, mindenesetre kiadatik.

h) E jutalmat, a II. osztály javaslata alapján, a nagygyűlés ítéli oda.

LIV.

Sztrokay Antal nevére Sztrokay Lujza által tett alapítvány.

130. §. Molnár Jánosné Sztrokay Lujza asszony, atyja, nemesesói Sztrokay Antal akadémiai rendes tag nevére, emlékének megörökítéseül, egyezer arany alapítványt tett. Ennek kamataiból az Akadémia minden két esztendőben száz arany díjt tűz ki a jog- és államtudomány körébe tartozó pályamunka készítésére; vagy pedig a két év alatt e szakban megjelent legkitünőbb munka jutalmazására. Az Akadémia, a II. osztály javaslata alapján, határoz a fölött, vajjon a száz arany pályakérdés kifizetésére vagy utólagos jutalmazásra fordítandó-e.

a) Ha pályakérdést tűz ki az Akadémia, a jutalom csak önálló, tudományos becsesel bíró munkának íteltetik oda. Ha a jutalomra érdemes pályamunka nem érkezik, ugyanazon kérdés száz arannyal másodízben hirdetendő ki, vagy pedig a száz arany a következő jutalomhoz csatolandó. Ha a másodízben kihirdetett pályázatra önálló becsű munka nem érkezik, a jutalom az Akadémia alaptökéjéhez csatoltatik. A jutalmazott munkát szerző tartozik kiadni; ha ezt egy év lefolyása alatt nem teszi, a tulajdonjog az Akadémiára száll.

b) Mikor az Akadémia a száz arany díjt utólagos jutalmazásra fordítja, ez szintén csak önálló becsű munkának íteltetik oda.

Ha ugyanazon nagygyűlésen a nagyjutalom a jog- és államtudományi szak legjelesebb munkájának íteltetnék, a melyet a Sztrokay-jutalom is megilletne: e jutalom azon munkának íteltetik oda, a mely amahhoz becsre legközelebb áll. Ha az Akadémia társadalmi-tudományi nagyjutalmát megszüntetné, a Sztrokay-díj mindig utólagos jutalmazásra fog fordíttatni.

LV.

Gróf Teleki József alapítványa.

131. §. Gróf Teleki József, az Akadémiának hosszú évek során át volt első elnöke, 1854. kelt végrendeletében 12,000 forintot hagyományozott a végből, hogy ennek kamatjából 100 arany adassék évenként, a pályatársai között legjobb szindarab írójának. E száz aranyból álló jutalom évenként adatik ki, még pedig egymást követő két-két évben, az érte pályázó legjobb szomorújátéknak, és szintén egymást követő két-két évben a legjobb vígjátéknak; tehát 1887—1888. vígjátékok, 1889—90. szomorújátékok pályáznak. Emezek sorában csak valódi tragédiák fogadhatnak el, a középfaajok kizárásával: amazokban tiszta vígjátékok, tehát a bohózatok mellőzésével.

132. §. A Teleki-jutalomért versenyző pályamunkák beadásának állandó határnapja szeptember 30-dika, a jutalomkiadásé az erre következő márczius 19-dike, a dicsőült alapító nevenapja.

133. §. A pályamunkák megvizsgálásában, az alapító végintézkedéséhez képest, vegyes bizottság jár el, mely egy akadémiai tiszteleti tag elnöklete alatt, két akadémiai és két nemzeti színházi tagból áll. Ez intézkedésből azon vezérnézete tűnik ki a dicsőült alapítónak, hogy e művek a költői becsessel színszerűséget párosítsanak.

134. §. Az e jutalomért pályázó szomorújátékok mindenestre versekben legyenek írva, még pedig lehető gonddal és szigorral. A verses forma vígjátékban is előnyéül tekintetik a műnek hasonló, vagy közel hasonló becsű társak fölött.

135. §. A jutalom a viszonylag legjobb műnek is mindig kijár, még pedig megosztatlanul.

136. §. A jutalom odaítéléséről szóló jelentést a bizottság többségét képező tagok egyike szerkeszti; s oly esetben, midőn a bírálók egy művet sem találnak jutalomra érdemesnek, ez a jelentés azon megjegyzéssel tétetik közzé, hogy ha az író, a rosszaló ítélet daczára is, fel akarja venni a díjat, félév alatt jelentse ebbeli szándékát a főtitkári hivatalnál. Ha az író jelentkezik, a nevét rejtő jeligés levél felbontatván, részére a jutalomdíj azonnal utalványoztatik. Ha ellenben a mondott félévi határidő alatt a pályanyertes író nem jelentkeznék: a nevét rejtő jeligés levél elégettetvén, a pályadíj a következő évi jutalomdíjhoz csatoltatik.

137. §. A jutalmat nyert mű előadásra a nemzeti színház sajátja, kiadásra az íróé.

LVI.

Ullmann Károly nevére, Ullmann Imre és testvérei által tett alapítvány.

138. §. Ullmann Imre és testvérei, atyjoknak Ullmann Károly budapesti nagykereskedőnek elhúnyta alkalmából, 1880. május 4-ikén 3000 firt osztrák arany-járadékot bocsátottak az Akadémia rendelkezésére, oly czélból, hogy ez összegnek három évi időközben fölszaporodó kamatait, megboldogult atyjok nevét viselő jutalomdíj alapítására használja föl, és a kitűzendő kérdést a nemzetgazdasági tudományok köréből válassza. A kérdést a nemzetgazdasági bizottság javaslatára,

és a II. osztály fölterjesztésére, az Akadémia tűzi ki. A pályadíj (360 forint aranyban) csak absolut tudományos becsű munkának íteltetik oda. Ha a másodízben kihirdetett jutalomra önálló becsű munka nem érkezik, a jutalom az Akadémia alaptökéjéhez csatoltatik. A jutalmazott munkát szerzője kiadni tartozik, ha ezt egy év leforgása alatt nem teszi, a tulajdonjog az Akadémiára száll.

A jutalomdíj minden három év elteltével (1888., 91.) tűzetik ki.

LVII.

Vitéz József alapítványa.

139. §. Vitéz József udvari ügyvivő 1816-ban végrendeletileg 1000 váltó forintot hagyományozott, oly czélból, hogy kamatai tudományos pályakérdések kitűzésére fordíttassanak. Az alaptökét az országos pénztár kezeli, mely évenként, kamat fejében, 42 forintot szolgáltat át az Akadémiának, a mely négyévenként negyven arany pályadíjat tűz ki. A pályakérdést felváltva a II. osztály a magyar történettudomány és a III. osztály a természettudományok köréből veszi. A jutalom csak önálló, tudományos becsű munkának íteltetik oda.

A mennyiben ily munka nem érkezik, a jutalom ki nem adatik és az Akadémia alaptökéjéhez csatoltatik. A jutalmazott munkát a szerző kiadni tartozik; ha ezt egy év lefolyása alatt nem teszi, a tulajdonjog az Akadémiára száll.

LVIII.

Általános pályázati szabályok.

140. §. Minden rendű pályairat, a kitett határnapiig, az Akadémia főtitkárához küldendő; azon túl semminemű ily munka el nem fogadtatván. A „kitett határnapiig“ kifejezést úgy kell értelmezni, hogy a postán feladott pályaművekre nézve e határnapon nem a beérkezés, hanem a postára-adás napja értetik. Minden oly pályamű tehát, a melynek postai jegye mutatja, hogy a beküldési határnapon már postára volt

adva, pályázatra bocsáttatik, ha később érkeznek is be az Akadémiához.

141. §. A pályamű idegen kézzel, tisztán írva, lapszámozva és kötve legyen.

142. §. A szerző nevét, polgári állását és lakhelyét tartalmazó pecsétes levelen ugyanazon jelige álljon, mely a pályamű homlokán áll. A pecsétes levélben netalán följegyzett kikötések, föltételek, vagy a versenyügyben régtől fogva szokásos eljárástól való eltérések iránti kívánatok tekintetbe nem vétetnek.

143. §. Álnév alatt pályázónak a jutalom ki nem adatik.

144. §. Bármely, ha csak formai szabálynak is elhanyagolása, elejti a pályázót a jutalomtól.

145. §. Ha a jeligés levél felbontása után kitetszenék, hogy a munka saját kezeirása a szerzőnek, műve elesik a jutalomtól.

146. §. Az Akadémia minden rendű tagjai, az Ügyrendben tárgyalt bármely jutalmakért versenyezhetnek.

147. §. A jutalmat nem nyert pályairatok kéziratái az Akadémia levéltárában maradnak, s csak engedély mellett másolhatók le.

148. §. A szerzőnek tilos akár levél útján, akár más-kép közlekedni a bírálókkal. Ha a jeligés levélkének felnyitása után napfényre kerülne a közlekedés, a kézirat elesik a jutalomtól. Az ilyen érintkezésről netalán értesített bíráló köteles az összes ülésnek jelentést tenni róla, lepecsételt levélben, mely ott a jutalom kiosztásakor felbontatik.

149. §. A mindennemű pályamunkák beküldési határnapját követő legközelebbi ülésben — mely ha osztályülés, mindannyiszor egyszersmind összes ülés is lesz — a főtitkár bemutatja a pályamunkákat. Mihelyt ezek formáság tekintetében elfogadtattak, s jeligés leveleik közös borítékban lepecsételtettek, azonnal átadatnak az illető osztályoknak, a melyek legott összeülnek, kebelökből bírálókat választanak, s a legközelebbi akadémiai összes ülésnek jóváhagyás végett a bírálókat bejelentik.

150. §. Az Akadémia minden egyes esetben, melyben valamely pályázat eszközlése vagy kezelése iránt megkerestetik, a szükség és körülmények szerint határozza el annak el-

vagy elnem-fogadását, valamint az ily rendkívüli pályázat külön föltételeit és szabályait is.

151. §. A már egyszer bármely jutalomra beküldött pályamunkát, szerzője többé vissza nem vonhatja.

152. §. A mely pályamunka fordításnak, vagy plagiumnak bizonyúl be, egyszerűen mellőztetik.

153. §. A bírálók a részökről akár jutalomra és mellékjutalomra, akár dicséretre ajánlott pályamunkák iránt külön, részletes és okokkal támogatott véleményt terjesztenek az osztály elé. Az ilyen vélemény közölhető is az illető szerzőkkel, de a tudósításnak a kereken elmellőzöttekről szóló részei nem adatnak ki.

154. §. A pályaművekről az osztályok összesített véleményei tételnek közzé; a közülésben mindazonáltal a véleményekből csak kivonatos jelentések olvastatnak fel.

LVIII.

Edl- és Holczer-féle ösztöndíj-alapítvány.

155. §. Néhai dr. Edl Kálmán, saját és fivére Holczer Miklós nevére 16,000 forintnyi alapítványt tett végrendeletileg az Akadémiánál, oly módon, hogy ez alapítvány kamataiból évenként két ösztöndíj (300—300 frt) adassék egy orvosi és egy polytechnikumi növendéknek; amaz „dr. Edl. Kálmán,“ emez „Holczer Miklós ösztöndíj“ nevezet alatt; a kamatból fönmaradó részt pedig az Akadémia szabad rendelkezésére bízta, azon kéréssel mégis, hogy ha ez a rész netán magyar tudományos munkák díjazására használtatnék fel, a díjazásban a természet-tudományi munkáknak, főleg az orvosi szakműveknek, elsőségök legyen.

156. §. I. *Az Edl-ösztöndíj föltételei:*

a) Az alapító akarata szerint: csak a tanfolyam két utolsó évében (4. és 5.) lévő és csak katolikus vagy helvét hitvallású növendék díjaztatik. Egyenlő képzettségű és érdemű folyamadók közt elsőbbsége van a katolikusnak.

b) A díjazott tartozik a 4. és 5-dik tanévet Bécsben végezni, s egy osztályt a közkórházban szorgalmasan látogatni.

c) A díjazott tartozik az 5-ik évben a birálatot megálló két orvosi értekezést írni, legyen az elméleti tárgy, vagy személyesen észlelt érdekes kórfolyam, s valamelyik budapesti magyar orvosi szaklapban kiadni.

d) Ha a díjazott megfelel kötelezettségének, és a 4-dik vagy 5-dik év lefolytával valamely szaktudományban külön képzettséget akar szerezni: az Akadémia az ösztöndíj élvezetét még egy évre meghosszabbíthatja.

e) Ha az illető meg nem felel kötelezettségének, az ösztöndíjtól időközben is elesik.

II. A *Holczer-ösztöndíj* föltételei ugyanazok; de itt az kívánatlik, hogy a díjazandó magát Zürichben képezze ki; és hogy valamely technikai vagy matematikai s természettudományi tárgyról értekezést írjon s egy megfelelő budapesti magyar szaklapban közzétegye.

157. §. Közös föltételek mindkét ösztöndíjra nézve:

a) A folyamodás a főtitkári hivatalhoz küldessék be mindenkor július 25-ig bezárólag. Melléklendő az iskolai bizonyítvány (könyvecske) a lefolyt iskolai évről.

b) Az, a ki az erre kinevezett állandó bizottság ítélete nyomán ösztöndíjra érdemesnek találtatik, erről a főtitkár által értesítettik, s az összeg felét Bécsbe vagy Zürichbe menetele előtt, másik felét pedig a jövő iskolai félév kezdetén kapja meg, az ottani tanintézetben nyert bizonyítvány (könyvecske) alapján.

LIX.

A Kazinczy-alap.

158. §. Az 1859. év október 27-én tartott Kazinczy-díszlakoma alatt indítványozta gróf Dessewffy Emil a Kazinczy-alap létesítését.

Az általa sajátkezüleg írt aláírási ív így hangzik:

„Aláírási ív egy Kazinczy-alapra. *Rendeltetése: a dicsőült nagy hazafi és íróhoz méltóan fejezni ki irányában a nemzet háláját.*

Ezen egész ügy vezetésére és intézésére fölkéretnek az aláírók által gr. Dessewffy Emil, br. Eötvös József, Deák Ferencz, Ürményi József, b. Kemény Zsigmond, Kazinczy Gábor.

Az említett hazafiak mindegyike feljogosíttatik halála esetére maga helyett mást jelölni ki és nevezni a fönteb-
biek közé.“

Az íven 75 aláírás olvasható. Az aláírt összeg 5386 frt.

Ezzel a Kazinczy-alap intéző bizottsága meg volt ala-
kitva, és már november 2-án a gyűjtőívek szétküldésével meg-
kezdette működését. Az aláírási íveken a gyűjtés célja és az
alap rendeltetése következőképen volt körülírva :

„Azon czélból, hogy Kazinczy Ferencz nemzetiségünk
és irodalmunk emelésére tett érdemeinek emléke maradandó
legyen, hogy utódai közül azok, kik szegénységgel küzköd-
nek, fölsegíttessenek, és hogy Széphalom, hol fáradozott és
hamvad, idegen kézből megmentve biztosíttassék ezen eset
megújulása ellen, és fennálljon mint a nemzet haláljának em-
léke, aláírtak...“

Az alap pénztára kezelésére Tóth Lőrincz akadémiai
pénztárnok kéretett föl, a kinek kezéhez az aláírásokból be-
folyt 49,638 frt 96 kr.

A bizottság, az aláírási felhívásban jelölt feladatával
összhangzóan, hármas czélt tűzött ki magának : a széphalmi
birtok megszerzését : Széphalmon Kazinczy-emlék létesítését ;
a Kazinczy-utódok segítését.

E hatáskörében egészen függetlenül járt el. És bár a
bizottság elnöke és pénztárnoka az Akadémiánál is ugyanazt
a tisztet viselték, a bizottság és az Akadémia között egyálta-
lában semmiféle kapcsolat nem állott fenn.

Mindazáltal gr. Desseffy Emil, mikor Kazinczy Bálint-
tól a széphalmi és alsó-regmeczi birtokrészeket megvásárolta,
tekintettel a politikai viszonyokra, az 1861. ápril 2-án kelt
szerződést „a Kazinczy nevet viselő alapítványt intéző és a
fölött örökös M. T. Akadémia képviselésében“ kötötte meg.
Az eladók megengedik, hogy az eladott fekvőségek „a Ka-
zinczy-alapítványt intéző M. T. Akadémia, mint tulajdonos
névére telekkönyvileg átírassanak.“ A szerződés szerint a vé-
telár fele „a vevő M. T. Akadémia által, az intézkedése alatti
Kazinczy-alapítványból“ fizettetett ki. Sőt a szerződést gróf

Dessewffy Emil írta alá „*A M. Tud. Akadémia képviselőtében, annak ez idő szerinti elnöke.*“

A szerződés a zemplén- és abaújmezei birtokrészekre vonatkoztván, a sátoralja-újhelyi és kassai telekkönyvi irodákhoz jutott. Az előbbi a rudabányácskai birtokrészeket a M. Tud. Akadémia, mint „a Kazinczy-alapítványt intéző tulajdonos nevére“ — az utóbbi az alsó-regmeczi és kisbányácskai (széphalmi) birtokrészeket „a Kazinczy-alapítvány részére“ kebelezte be.

Gróf Dessewffy Emil, a legnemesb szándék által vezéreltetve, és bölcs előrelátásból — de az Akadémia megkérdezése nélkül — intézkedett.

Az Igazgató Tanács 1872. október 27-ki ülésének jegyzőkönyvében kinyilatkoztatja, hogy „az Akadémia vagy annak Igazgató Tanácsa, mint olyan, sem a gyűjtésbe, sem a gyűjtött összegről való rendelkezésbe be nem folyt, jegyzőkönyveiben semmi ilyenmű intézkedésnek nyoma nincs.“

Mint a Kazinczy-birtok megvásárlása, úgy annak kezelése és a Kazinczy-utódok segélyezése tárgyában is, a Kazinczy-bizottság egészen függetlenül járt el.

Az Akadémiában először az 1867. október 7-iki összes ülésen fordult elő ezen ügy. Olvastatott Zemplén megye levele, melyben az Akadémiát fölkéri, hogy gondoskodását irányozza Széphalom felé, és eszközölje ott egy mauzóleum építését.

Az ügy áttétetett a nyelvtudományi osztályhoz, mely december 2-án tartott ülésében azt javasolta, hogy kéressék föl az Akadémia elnöke: szólítsa fel a Kazinczy-bizottságot, hogy működéséről „a Bérczy Károly halála által elmaradt tudósítást további rendelkezés végett, az Akadémiával közölje.“ — Az összes ülés 1868. január 27-én elfogadta e javaslatot. De a felszólalásnak eredménye nem volt.

Az Igazgató Tanács 1868. márczius 26-ki ülésében, mikor Kazinczy Ferencz kézirati maradványainak megvásárlására a kivánt összeg megszavazása forgott szőnyegen — „ügyrokonságnál fogva“ — mint a jegyzőkönyv mondja — szóba-hozatott a Kazinczy-féle háznak megmentése és emlék-

szerü kiépítése, s miután a pusztulásnak indult ház haladék nélküli intézkedést igényelt, s ezen felül már gyűlt is össze e czélra 50,000 forintnyi tőke, szükségesnek találtatott egy kisebb bizottság kiküldetése, mely az ügyállásról, a tervről és annak kiviteléről, valamint a tőke tovább kezeléséről az Igazgatóságnak benyújtandó véleményt adjon.“ E bizottság tagjaivá: gr. Cziráky János, b. Sennyey Pál és Kubinyi Ágoston választottak.

E bizottság — valószínűleg azért, mert a kellő okmánykészlet nem állott rendelkezésére — nem nyújtott be véleményt, és az Igazgató Tanács az alap kezelése tárgyában mitsem határozott.

Mindazáltal 1869. május 30-án b. Eötvös József az Igazgató Tanácstól kért és nyert felhatalmazást, hogy a Kazinczy-alap egy részét az emléképület befejezésére fordíthassa.

És 1870. elején Tóth Lőrincz a Kazinczy-alap pénztárát, az Akadémia vagyonát kezelő M. Földhitelintézetnek szolgáltatta át.)*

Az Igazgató Tanács újlag bizottságot küldött ki, mely az alapítványra vonatkozó számadások, aláírási ívek, naplók és irományok átvétele után 1872. február 27-ikén terjesztette elő jelentését, mely az alapítvány vagyoni állapotát kiderítve, a birtok eladását ajánlotta — „mivel az alap jövedelme az évdíjasok segélyezésére és az emlék befejezésére s fentartására nem elegendő.“

Az Igazgató Tanács az elnökséget az eladás foganatosítására felhatalmazta, és az emléképület befejezése iránt intézkedett. Ezzel az alap kezelését *tényleg* átvette. — De az ügyet végleg elintézettnek nem tartotta.

Ugyanis az 1872. október 27-iki ülésen felolvastatván

*) E szerint az összes <i>bevétel</i> volt:	65,015 frt 06 kr.
A <i>kiadás</i> a) Széphalom megszerzésére	20,436 „ 12 „
b) A mauzóleumra	20,828 „ 68 „
c) A Kazinczyak segélyezésére	12,850 „ 67 „
d) Kezelési költségekre	382 „ 08 „
	<hr/>
	54,497 frt 55 kr.

Zemplén megye irata, a Kazinczy-alap kezelésének egy, az Akadémiának is számadásra köteles megyei bizottságra ruházása iránt; válaszában kifejté, hogy az Igazgató Tanács, báró Eötvös József kérésére „határozta magát arra, hogy e, mondhatni gazdátlan alapítvány ügyét megvizsgálja, — azt pedig, hogy kezelését is átvegye, a vizsgálat eredményétől függeszté föl. Attól fogva hozzá kezdett e minden irányban bonyolódott ügy tisztázásához, melynek zavarait nevelte az, hogy a volt bizottság jegyzőkönyvei, jegyzője halála után, nem voltak feltalálhatók — az alapvagyon számadásait kezdettől fogva megvizsgáltatta, és most kötelességének tartja az ügy tisztázását és rendezését folytatni és bevégezni.“

1873. január 12-én megújított a birtok eladására vonatkozó határozat, de az eladás nem sikerült. Az Igazgató Tanács a birtok bérlete iránt időnként intézkedett; az alap készpénz-maradványából befejezte a mauzóleum építését, és a Kazinczy-utódoknak, a körülményekhez képest, segélyösszegeket utalványozott.

Az 1875. ápril 25-ki ülésen az elnökség az árverés kihirdetésével és az emlékkert végleges rendbehozásával megbízott.

A birtok eladása most sem sikerült. És 1876. január 23-án az Igazgató Tanács, „mitán a Kazinczy-pénzalap az építési költségek által már csaknem egészen fölemésztetett, a birtok jövedelme pedig az épület fentartására s a kert létesítésére és jó karban tartására is alig elegendő“ — az utódoknak nyújtandó segélyezést teljesen megszüntette.

Ily módon a birtok bérleti jövedelméből évenként fölösleg maradt fenn, a mely 1882. végéig 6,597 forintra gyűlt fel.

E szerint az Igazgató Tanács, első feladatát, az alap pénzügyi s gazdasági ügyeinek rendezését sikeresen megoldotta.

Az alap további rendeltetésére és kezelésére nézve, az Igazgató Tanács 1883. márczius 11-iki ülésében a következő határozatokat hozta:

Az adományok gyűjtésére kibocsátott íveken olvasható fölhívás értelmében, az alapnak hármas rendeltetése van:

1. Kazinczy Ferencz emlékét megörökíteni ;
2. Kazinczy Ferencz szegénységgel küzdő utódait fölsegíteni ;
3. Széphalmot, mint a nemzet hálájának emlékét fön-tartani.

E hármaz czéllal összhangzólag, a széphalmi birtok tiszta jövedelme, mely a jelen körülmények között 900 forintra tehető:

a) a széphalmi mauzóleum fön-tartására és a kert diszítésére;

b) Kazinczy emlékének irodalmi megörökítésére; végre

c) egy oly alap létesítésére fog fordíttatni, a melyből Kazinczy Ferencz egyenes fiontódai ösztöndíjakban részesüljenek.

A széphalmi mauzóleum fön-tartására s a kert diszítésére szükségelt költségek levonása után fönmaradó összeg két egyenlő részre osztatik, az egyik az ösztöndíjalaphoz csatol-tatik, a másik az I. osztálynak a kijelölt czélra rendelkezésére bocsáttatik.

Ugyanezen a módon használtatik föl a megtakarított tőke, a melyből a mauzóleumban és kertben tervezett diszítés munkálatok befejezése után, a mauzóleumban rendezendő ünnepélyen kiosztandó iskolai pályadíjakra, a sárospataki ref. collégiumnak, a s.-pataki állami tanítóképezdének, és a sátor-alja-újhelyi gymnasiumnak 300 frt fog átadatni.

LX.

Könyvkiadó hivatal.

159. §. Az Akadémia összes kiadványainak elárúsítása az akadémiai könyvkereskedés feladata.

160. §. Az Akadémia kiadványai, díjtalanul és bérmentve megküldetnek :

a) Az *akadémiai elnököknek* és a *főtitkárnak* az Akadémia összes kiadványai.

b) A *beltagoknak* az Évkönyvek, Almanach, Értesítő, Emlékbeszédek és saját osztályuknak értekezései : külön kívánatra, mely a főtitkárnál bejelentendő, a más osztályok értekezései is.

c) A *kültagoknak*, a mennyiben megkérdezve óhajtásukat nyilváníadják, ugyanazon kiadványok évenként egyszer, ezenkívül az „Ungarische Revue“ minden füzete megjelenése után azonnal.

d) *osztályelnökök* és *titkárok* az illető osztályok és bizottságok minden kiadványát kapják; a *bizottsági tagok* szintén az illető bizottságok kiadványait; a kik valamely munkát az Akadémia megbízásából bíráltak, azt megjelenésekor megkapják hivatalból; az *osztály tagjai* megkapják osztályuk kiadványait, ha a megjelenéstől számított három hónap alatt esetről-esetre a főtitkári hivatalnál jelentkeznek; minden akadémiai tag, a mennyiben a fentebbi kedvezményeket igénybe nem veheti, az Akadémia valamennyi kiadványait, a főtitkári utalványára, fele áron kapja.

e) A hazai és külföldi tudományos *intézeteknek* és *társulatoknak*, — részint ajándéku, részint csereviszony alapján — a könyvtári bizottság ajánlatára, az összes ülés határozatával megállapított kiadványok évenként egyszer küldetnek meg; szintűgy:

f) a hírlapoknak és szakközlönyöknek, a melyek sorozatát, minden év elején, a könyvtári bizottság állapítja meg.

LXI.

Könyvtári szabályok.

I. A köz-olvasóterem szabályai.

1. §. A M. Tud. Akadémia könyvtárának köz-olvasóterme nyitva áll nem csak az akadémiai tagok, hanem mindenki előtt, a ki tudományos czélból óhajt olvasni, azzal a megszorítással, hogy a főgymnasiumok és reáliskolák tanulói ifjúságából csak a VII. és VIII. osztály tanulói nyernek bejárás jogot, ha igazgatóik bizonyító levelével vannak ellátva.

2. §. Az 1. §-ban megnevezett közönség számára, a köz-olvasóterem naponkint délutáni 3 órától 7 óráig áll nyitva.

3. §. Az akadémiai tagok, egyetemi tanárok és külföldi vendégek számára a köz-olvasóterem a délutáni órákon kívül nyitva áll naponkint délelőtti 11 órától d. u. 1 óráig.

4. §. A könyvtár zárva van a közönség előtt:

a) vasárnapokon, újév napján, továbbá húsvét, pünkösd és karácsony két-két napján;

b) az akadémiai köz-ülés napján;

c) július 1-től augusztus 31-ig.

5. §. A könyvtár köz-olvasótermét látogató vendégek nyomtatott kérő lapokra írják a könyv címét, saját nevüket és lakásukat. Az ekkép betöltött lap a könyvtártsízt kezei közt marad.

6. §. Rendszerint csak egy kötet adatik ki olvasás végett egyszerre. Midőn azonban valamely munkának sikeres használata vagy a tudományos czél több könyv használatát teszi szükségessé, ez is megengedettik.

7. §. Az olvasó több különböző munkát is kaphat egymás után; de tervetlen, pusztá kapkodást eláruló követelések visszautasítottak.

8. §. Kivonatokat, másolatokat és jegyzéseket az olvasó csak írónnal és csak saját papirosán tehet. Erre nézve a legnagyobb vigyázat és tisztaság ajánltatik, nehogy a könyveken, rajzokon, abroszokon stb. folt vagy másféle sérelem ejtessék. Viaszzal vagy olajjal itatott, vagy szalmia-papiroson át rajzolni, javításokat és jegyzéseket könyvekbe írni, leveleket behajtani, végre könyveket alátétül használni tilos.

9. §. Ha az olvasó sérelmet ejt valamely munkán, a kár teljes megtérítésével tartozik; s míg ezt nem teljesíti, nem használhatja a könyvtárt.

10. §. Az olvasóteremben a legnagyobb csend legyen. Az egymás között, vagy akár a tisztekkal fenhargon való beszélgetés, és a rendnek bármínemű megzavarása tilos.

11. §. A tisztviselők és szolgák kötelesek az olvasóval udvariasan bánni, óhajtásaikat a szabályok határai között készséggel teljesíteni: viszont az olvasóktól is amazok irányában illedelmes viselet váratik.

II. Az akadémiai könyvtár könyveinek kikölcsönzését illető szabályok.

1. §. A könyvtár tisztviselősege a Budapesten lakó akadémiai tagoknak és egyetemi tanároknak, azon órákban, a

melyekben a könyvtár rendesen nyitva áll, a két havi szünet alatt pedig minden hétfőn déli 11—12 között egy hónapra adhat ki könyveket használat végett, nyomtatott s a kölcsönvevőktől aláírandó térítvény mellett.

2. §. Az egy hónap elteltével, a kölcsönvevő maga tartozik visszaküldeni a kivett könyvet, szabadságában állván azt, ha időközben más kölcsönvevő nem jelentkezett, ismét egy hónapra magához venni.

3. §. Ha a kölcsönvevő a 2. §-ban megszabott kötelességének meg nem felel, a könyvtár tisztviselőse elküldi hozzá a könyvtár egyik szolgáját, a kölcsönvett könyvekért. A kölcsönvevő minden térítvény után 20 krt fizet a szolgának.

4. §. A kölcsönvevő meghalálózása esetére a könyvtár tisztviselőse tartozik a kölcsönvett könyvek visszaszerzéséről haladéktalanul gondoskodni, s eljárásáról a könyvtári bizottságnak jelentést tenni.

5. §. Vidéken lakó akadémiai tagoknak csak a könyvtári bizottság megegyezésével küldhet a könyvtár tisztviselőse könyveket. A könyvkérést tárgyzó levél ideiglenes térítvénynek tekintetik. A küldött könyvekhez csatolt formszerű térítvényt a kölcsönvevők aláírásukkal ellátva, posta fordultával, tartoznak bérmentesen visszaküldeni, valamint két hónap leteltével a kölcsönvett könyveket is saját költségökön és megfelelő értékbiztosítással. A kik e kötelességöknek meg nem felelnek, azoknak a könyvtár nem kölcsönöz ki többé könyveket.

6. §. Budapesten lakó nem-tagjai az Akadémiának csupán a könyvtári bizottság megegyezésével, s általa meghatározandó biztosíték mellett, kaphatnak ki könyveket.

7. §. Olyan munkák, melyekre a könyvtárban folytonosan szükség van; továbbá ritka munkák, a melyeket elveszés esetében nehéz visszapótolni; sok kötetű munkák egyes kötetei (kivéve az olyan munkákat, melyeket a könyvtár több példányban bír) és végre kéziratok, rendszerint nem adatnak ki a könyvtárból. A lehető kivételeket esetről esetre a könyvtári bizottság határozza meg.

8. §. A kölcsönzésekről két kölcsönkönyv vitetik, a me-

lyek egyikében a kölcsönadott könyvek czíme, másikában a kölcsönvevők neve iratik ki vezérszóúl; mindkettőbe a kölcsönadás napja és a visszatérítés határideje bejegyeztetik. A térítvények gondosan őrzendők, s csak a könyvek sértetlen visszaadása után adatnak vissza.

III. Irodalomtörténeti okiratokat illető szabályok.

1. §. Az Akadémia kéziratárában őrzött irodalomtörténeti vonatkozású újabbkori (1772-től) kéziratoknak, u. m. magyar írók kiadott és kiadatlan munkáinak, naplóinak, jegyzeteinek, levelezéseinek kiadása, az irodalomtörténeti bizottságnak van fentartva.

2. §. Ezeknek akár egész terjedelemben, akár kivonatban közzétételét, egyeseknek csak kivételes esetekben, maga a bizottság engedheti meg.

3. §. Az Akadémia mindazáltal e kéziratoknak tudományos értékesítésétől nem akarván a szakférfiakat elzárni, a fönnemlített kéziratoknak tanulmányozását történeti és irodalomtörténeti munkák íróinak megengedi; olyképen, hogy azok, úgy a fölhasználás czélját és módját, mint a fölhasználható kéziratokat írásban jelentik be a bizottság elnökének, a ki az engedélyt szintén írásban adja ki. Ez írásbeli bejelentést akadémiái tagok közvetlenül, mások pedig egy akadémiái tag ajánlásával intézik a bizottság elnökéhez, a ki az általa adott engedélyeket a bizottságnak utólag tudomására hozza.

4. §. A mennyiben az elnök saját felelősségére nem volna hajlandó az engedélyt megadni, a kérvényt a bizottság elé terjeszti.

5. §. Élő írók munkáit és levelezéseit csak az illetők frott engedélyével teheti közzé, és bocsátja a tanulmányozók rendelkezésére.

6. §. A kéziratok fölhasználása, nem-akadémiái tagoknak, csak a könyvtár helyiségében engedhető meg.

AZ IGAZGATÓ TANÁCS ÜGYRENDE.

I.

Általános határozatok.

1. §. Az Igazgató Tanács, az Alapszabályok értelmében, kezeli az Akadémia vagyonát és intézi pénzügyeit. E szerint gondoskodik arról, hogy az Akadémia vagyona megőriztesék, gyümölcsözőn, a magán áldozatkészség és az állami támogatás igénybevételével gyarapodjék, és az alapítók szándékai szerint használtassék.

2. §. Megfelelő módon intézkedik, hogy a be nem fizetett alapítványok biztosíttassanak, kamatjaik rendesen fiztessenek. A mennyiben az alapítók vagy örökösök kötelezettségeiknek nem tesznek eleget, a törvényes eljárás megindítását elhatározza.

3. §. Elfogadja az új alapítványokat, adományokat és hagyományokat; az ezekhez netalán hozzácsatolt föltételeket megvizsgálja; a kiállítandó alapító oklevelek és kötelező iratok szövegét megállapítja, illetőleg azok megállapításához hozzájárul; készpénzben vagy egyéb értékekben kiszolgáltató adományok és hagyományok átvételét eszközli.

4. §. A jelzálogilag biztosított alapítványok befizetése után a törlési engedélyt megadja.

5. §. Az Akadémia pénzeinek elhelyezéséről intézkedik, a vásárlandó értékpapírokat kijelöli.

6. §. Az Akadémia értékpapirjait, pénztárát és számadásait saját kebeléből kiküldendő bizottság által megvizsgálja;

e bizottság jelentését tárgyalja; a mennyiben a kezelés kifogástalannak bizonyult, a fölmentést megadja.

7. §. Megállapítja az Akadémia költségvetését.

8. §. Gondoskodik az előre nem látott szükségletek fődözéséről.

9. §. Az Akadémia ügyészenek jelentéseit, a jogügyi bizottság javaslatai alapján, tárgyalja, azt utasításokkal ellátja, költség számláit megvizsgálta.

10. §. Az Akadémia palotájára és bérházára nézve a tulajdonos jogait gyakorolja és kötelességeit teljesíti. Gondoskodik arról, hogy az épületek minden veszélytől meg legyenek óva, és díszben fentartassanak, és lehetőleg jövedelmezővé tétessenek.

11. §. Minden esztendőben az épületeket építész által megvizsgálta; a szükségesnek mutakozó nagyobb javítások- és átalakításokról költségvetést készített, s foganatosításukat elrendeli.

12. §. A palotában és bérházban kibérlendő helyiségek bérösszegét megállapítja. A befolyó jövedelemről minden év végén jelentést készített.

13. §. Az Akadémia tisztviselőinek és szolgálainak, a körülményekhez képest, ingyen-lakásokat engedélyez.

14. §. Megszabja az Akadémia rendes tagjainak, tisztviselőinek, szolgálainak fizetését, lakbérét, egyéb illetményeit és jutalomdíjait.

15. §. A munkaképtelenné vált, vagy önhibájokon kívül elbocsátott tisztviselők és szolgálak nyugdíja, esetleg végkielégítése iránt intézkedik.

16. §. Választja titkos szavazattal, absolut többséggel, azon igazgató-tagokat, a kik nem az Akadémia köréből választandók; továbbá ugyanazon módon az ügyészt és gondnokot.

17. §. Az elegyes ülésben részt vesz az elnökök és a főtitkár választásában.

18. §. Az Akadémia vagyoni állásáról jelentést készített, mely évenként a nagy gyűlés idején kinyomatik.

19. §. Évenként négy rendes ülést tart:

a) a januáriusi összes-ülés előtt a költségvetést állapítja meg, és a számadások megvizsgálása iránt intézkedik;

b) husvét előtt a számadások megvizsgálásáról szóló és az ügyészi jelentést tárgyalja;

c) husvét után az üresedésben levő igazgatói helyeket betölti; a nagygyűlés elé terjesztendő jelentést megállapítja;

d) az októberi összes-ülés előtt, a szünet alatt beérkezett ügyek iránt intézkedik.

A mikor a szükség kívánja, az elnökség rendkívüli ülést hív össze, a melynek főbb tárgyai a meghívókon fölemlítendőek.

20. §. A jegyzőkönyvet a főtitkár vezeti, és az ülést követő három nap alatt, az elnök által kijelölt, két igazgató-tag hitelesíti.

21. §. A határozatokat az elnökség foganatosítja, és erről a következő ülésben jelentést tesz.

II.

Állandó bizottságok.

22. §. Az Igazg. Tanácsnak három állandó bizottsága van:

a) A *pénzügyi* bizottság az Akadémia vagyoni állására vonatkozó ügyeket, jelentéseket tárgyalja, a költségvetést előkészíti, az akadémiai számadásokat megvizsgálja; a könyvkiadó hivatal és a házgondnok könyveinek és számadásainak átvizsgálásáról gondoskodik.

b) A *jogügyi* bizottság az Akadémia jogügyei fölött ellenőrzést gyakorol; az akadémiai ügyész jelentéseit tárgyalja; midőn fontosabb esetekben az ügyész utasítást kér, az elnökség ezen bizottság véleményét kéri ki, s ennek alapján intézkedik.

c) Az *építészeti* bizottság az Akadémia palotája és bérháza körül teendő fontosabb intézkedéseket tárgyalja. Intézkedik a palotának és bérháznak évenként szakértők által megvizsgáltatásáról.

23. §. Az állandó bizottságok, üléseikről jegyzőkönyvet vezetnek, és azt az Igazgató Tanács elé terjesztik.

III.

Földhitelintézet.

24. §. Az Akadémia alaptökéjét, jövedelmeit és pénztárát a Magyar Földhitelintézet — 1869. június 19-én tett hazafias szellemű ajánlata értelmében — kezeli.

25. §. Az Akadémia összes értékpapirjai, alapítványi levelei, szerződesei stb. ez intézet pénztári helyiségében, külön szekrényben őriztetnek. Azokról jegyzék vezetetik, melynek egy-egy példánya a főtitkári hivatalban és az akadémiai ügyésznél őriztetik. Az értékpapirokban történt változásokról minden évben kimutatás készítettik.

26. §. Az Akadémia pénzügyi állapotának hű visszatiüközése czéljából, a Földhitelintézet, a kettős könyvvezetési rendszernek megfelelőleg, vezeti könyveit. A pénztári könyvet pótolja az intézet könyveiben az Akadémia részére nyitott folyó számla, mely az Akadémia nevében történt mindennemű bevételezést és kifizetést feltüntet.

27. §. A folyó számlán az Akadémia javára mutatkozó egyenleg, úgyszintén az intézet által, szükség esetén, nyújtandó előleg után, a koronkint fennálló intézeti kamatláb számíttatik.

28. §. A Földhitelintézet veszi át az országos dotatiót, a házbért, a künn levő alapítványok kamatait, beváltja az értékpapirok szelvényeit.

29. §. Evidentiában tartja az Akadémia minden rendű követeléseit.

30. §. Minden év végén az Igazgató-Tanács elé terjeszti:

a) a vagyonmérleget;

b) a veszteség- és nyereményszámlát;

c) az alapítványok állásáról, a befizetett és hátralékos kamatokról szóló kimutatást;

d) az utolsó év lefolyása alatt az Akadémia javára tett alapítványok, adományok és hagyományok jegyzékét;

e) a következő évben várható bevételek előirányzatát.

31. §. Az Akadémia értékpapirjainak és zárszámadásainak megvizsgálását, minden esztendő elején, az Igazgató-Tanács által kiküldött bizottság eszközli, melynek jelentése alapján a felmentés megadatik.

32. §. A rendes tagok, tisztviselők és szolgák rendes fizetéseit és járandóságait, a főtitkári hivatal által minden év elején közölt kimutatás értelmében — fizetési könyvre szolgáltatja ki.

33. §. Az Akadémia egyéb fizetéseit a főtitkár, vagy akadályoztatása esetén az elnök által rendelt helyettesének, kivételes esetekben, az elnökség utalványára eszközli.

IV.

Főtitkári hivatal.

34. §. A főtitkári hivatalban utalványozási könyv vezetetik, mely a főtitkári segéd kezei között van. Minden évben a budget egyes rovatainak, szükség esetén a rovatok egyes címzeinek külön lapok nyitattnak. Minden lap élére iktattatik a budget megfelelő tétele; továbbá: előjegyeztetnek azon összegek, melyek az illető rovat terhére, fizetési könyvekre fizetnek ki. Az utalványozott összegek egyidejűleg az utalvány kiadásával bevezettetnek. Minden hónapban az utalványozott tételekről szóló kimutatás közöltetik a Földhitelintézettel, hogy így a két könyv megegyezzen.

35. §. Az utalványokat a főtitkár, ennek hosszabb időre terjedő távolléte alatt, az elnök által rendelt helyettes; a főtitkár javára kiállított utalványokat pedig az elnök írja alá, — a kiadások természete szerint: az osztálytitkárok, bizottsági előadók, szerkesztők, főkönyvtárnok, házgondnok, könyvkiadó hivatali tisztviselő ellenjegyzése mellett.

36. §. A főtitkár kötelessége a fölött őrködni, hogy a kiadások a költségvetésben megállapított összeget meg ne haladják; továbbá, hogy ezek az Igazgató Tanács által kijelölt célokra fordíttassanak.

37. §. A főtitkár az utalványozást megtagadja, ha az előírányzott összeg ki van már merítve; és ha kétségei vannak az iránt, vajjon a kívánt összegek nem fordíttatnak-e idegen célokra; — mikor ez utóbbi eset fordul elő, három nap alatt tartozik az elnöknek jelentést tenni.

38. §. Előlegeket a tisztviselőknek és szolgáltnak az elnök, a főtitkár ajánlatára engedélyez: ha fontos okok, hosszas betegségek, a családban előforduló haláleset stb. forognak fenn. Az előleg, mely az egy évi rendes fizetés harmad-

részét meg nem haladhatja, tíz egyenlő havi részletben fizetendő vissza. Új előleg csak akkor kérhető, ha az előbbi már teljesen törlesztve van.

39. §. Irói tiszteletdíjakra a főtitkár, az osztálytitkár, illetőleg a bizottsági előadó ajánlatára, utalványozhat előleget, a benyújtott kézirat kétharmadának erejéig.

V.

A költségvetés.

40. §. A bizottságok részletes és megokolt költségelőirányzatukat, a lefolyt év dotációjának felhasználásáról szóló jelentésekkel, december havában az illető osztály elé terjesztik, a mely azokat a saját előirányzatával és jelentésével a decemberi összes ülésnek bemutatja.

41. §. Ugyanakkor a főtitkár és a házgondnok is elkészíti az évi szükségletről szóló költségvetést.

42. §. A mint a Földhitelintézet benyújtotta a vagyonmérleget és a remélhető bevételekről szóló előirányzatot, az elnökség, előleges tájékozás végett, a pénzügyi bizottsággal közli.

43. §. Ezután az elnökség a végből, hogy kellő tájékozást nyerjen az Akadémia kívánatairól, és arról, hogy a kiadásokat mikép lehessen a bevételekkel teljes arányba hozni, az osztályok elnökeivel és titkáraival értekezletet tart.

44. §. A költségvetést az Igazgató Tanács megállapítja, mire az, az Akadémia januáriusi összes ülésében bemutatattván, a Földhitelintézettel, és egyes tételei az illető osztályokkal, bizottságokkal, házgondnokkal stb. közöltetnek.

45. §. A mennyiben évközben merülnek fel előre nem látott szükségletek, melyek a költségvetésben nem találnak fedezetet, tudományos természetű ügyekben az összes ülés útján, személyi és építkezési ügyekben a pénzügyi bizottság útján tétetik az Igazgató Tanácsnak előterjesztés.

46. §. A tudományos czélokra előirányzott, de az osztályok és bizottságok által az év végeig fel nem használt összegek továbbra is az Akadémia rendelkezésére állanak. A

mérlegben a különféle tartozások között számoltatnak el, a költségvetésben pedig a bevételhez csatoltatnak.

VI.

Ü g y é s z.

47. §. Feladata az Akadémia vagyonának és érdekeinek megóvására, biztosítására és követelésének érvényesítésére a szükséges intézkedéseket megtenni.

48. §. Gondoskodik a régi alapítványok biztosításáról, a künnlevő tőkék kamatainak és az új hagyományoknak behajtásáról.

49. §. A szerződéseket és alapító okleveleket fogalmazza vagy revideálja. Jogi kérdésekben véleményt ad.

50. §. Törvényszéki tárgyalásoknál az Akadémiát helyettesíti vagy helyettesítéséről gondoskodik.

51. §. Evidentiában tartja a halasztó feltételhez kötött hagyományokat. Ezekről, valamint a függőben levő perekről és egyéb eljárásairól évenként jelentést terjeszt, a jogügyi bizottság útján, az Igazgató Tanács elé, és időközben az elnökségtől kér utasítást.

Költségszámláját az elnöknek mutatja be.

52. §. A jogügyi bizottság üléseiben megjelen, és ott a kívánt felvilágosításokat megadja.

VII.

Házgondnok.

53. §. A házgondnok főkötelessége az Akadémia palotájában és bérházában a biztosság, rend és tisztaság felett őrködni.

54. §. Köteles magának teljes helyismeretet szerezni, hogy a mutatkozó vagy előforduló hiányokat észrevegye, és helyreállításuk iránt javaslatot tegyen.

55. §. Különös gondot fordít a csatornákra, víz- és légszusz-vezetékekre, a vízfűtési szerkezetekre és kéményekre, valamint a felsővilágítású tetőszerkezetekre.

56. §. Felelős az összes bútorok, háziszerek és eszközök megőrzése s jókarban tartásáért. Azokról leltárt készít, ezt folytonosan kiegészíti. Ezen leltárt, valamint számadásait és költségelőirányzatát, évenként, az elnökség útján az építészeti bizottság elé terjeszti.

57. §. Köteles tűzbiztossági szempontból a legkiválóbb örökösre.

58. §. A szolgaszemélyzetre felügyel, azt kötelességeinek pontos teljesítésére szorítja, körében a fegyelmet fentartja, a hanyag, engedetlen viseletű szolgát megintí. A mennyiben az intés eredménytelen, a főtitkár útján az elnökségnek jelentést tesz.

Hazai és külföldi intézetek, melyeknek az Akadémia kiadványai megküldetnek.

a) Azon hazai intézetek és társulatok sorozata, a melyeknek az Akadémia kiadványai megküldetnek.

- Arad.* Kir. főgymnasium.
 „ Állami főreáliskola.
 „ Kölcsey-egylet.
Baja. Főgymnasium.
Balázsfalva. Gör. kath. főgymnasium.
Békés-Gyula. Békésmegyei művelődés-történeti egylet.
Belényes. Gör. kath. főgymnasium.
Besztercebánya. Kir. kath. főgymnasium.
 „ Evang. gymnasium.
Bonyhád. Evang. főgymnasium.
Brassó. Kath. főgymnasium.
 „ Evang. főgymnasium.
 „ Közép kereskedelmi iskola.
Budapest. M. Nemzeti Múzeum könyvtára.
 „ M. kir. Egyetem könyvtára.
 „ M. kir. miniszterelnökség könyvtára.
 „ Vallás- és közoktatásügyi minisztérium könyvtára.
 „ Orsz. képviselőház könyvtára.
 „ Egyetemi olvasókör.
 „ Műegyetem könyvtára.
 „ M. kir. honvéds. Ludovica Akadémia.
 „ Tanárképző intézet főgymnasiuma.
 „ M. kir. egyetemi kath. főgymnasium. II. ker.
 „ Kegyes tanítórendi főgymnasium IV. ker.
 „ Ágost. hitv. ev. főgymnasium IV. ker.
 „ Kir. kath. főgymnasium V. ker.
 „ Reform. főgymnasium. IX. ker.
 „ Állami főreáliskola. II. ker.
 „ Állami főreáliskola V. ker.

- Budapest.* Községi főreáliskola. IV. ker.
 „ Községi főreáliskola. VIII. ker.
 „ M. kir. orsz. statisztikai hivatal.
 „ Nemzeti színészeti tanoda.
 „ Magyarhoni földtani társulat.
 „ Földművelés-, ipar- és kereskedelemügyi m. k.
 minisztérium statisztikai osztálya.
 „ Magyar Történelmi társulat.
 „ Központi papnövelde könyvtára.
 „ Országos minta-rajztanoda.
 „ M. k. természettud. társulat.
 „ M. nemzeti múzeum érem- és régiség osztálya.
 „ Főváros statisztikai hivatala.
 „ Országos magyar iparegyesület.
 „ Magy. kir. földtani intézet.
 „ Fővárosi tanító-testület.
 „ Budai állami tanító-képezde.
 „ Nemzeti színház könyvtára.
 „ Állami közép-ipartanoda.
- Csik-Somlyó.* Kath. főgymnasium.
Csurgó. Helv. hitv. főgymnasium.
Debreczen. Reform. főiskola.
 „ Országos gazdasági intézet.
Déva. Állami főreáliskola.
 „ Hunyadmegyei régészeti és tört. egyeslet.
Eger. Érseki joglyceum.
 „ Kath. főgymnasium.
Eperjes. Kir. kath. főgymnasium.
 „ Evang. collegium.
Esztergom. Sz. B. R. főgymnasium.
Fehértemplom. Állami főgymnasium.
Fiume. M. kir. állami főgymnasium.
Gospić. Gymnasium.
Győr. Állami főreáliskola.
 „ Kir. jogakadémia.
 „ Kath. főgymnasium.
Gyulafehérvár. Batthyányi-könyvtár.

Gyulafehérvár. Alsó-fehérmegyei történelmi, régészeti és természettudományi egyesület.

Herény. Observatorium.

Hódmezővásárhely. Ref. főgymnasium.

Igló. Ágost. hitv. ev. főgymnasium.

Jászberény. Kerületi kath. főgymnasium.

Kalocsa. Érseki főgymnasium.

Kaposvár. Állami főgymnasium.

Kassa. Kir. jogakadémia.

„ Premontr. r. főgymnasium.

„ Állami főreáliskola.

„ Felső-magyarországi múzeum-egyesület.

Kecskemét. Helv. hitv. jogakadémia.

„ Kegyes tanítórendi főgymnasium.

„ Állami főreáliskola.

Késmárk. Ágost. hitv. kerületi lyceum.

Kiskúnhidas. Helv. hitv. főgymnasium.

Kolozsvár. M. kir. egyetem könyvtára.

„ Kath. főgymnasium.

„ Helv. hitv. főiskola.

„ Unitar. főgymnasium.

Körmöcbánya. Állami főreáliskola.

Kubin. (Alsó-) Csaplovics-könyvtár.

Léva. Kegyesrendi gymnasium.

Losoncz. Kir. főgymnasium.

„ Közkönyvtár.

Lőcse. Állami főreáliskola.

„ Kir. főgymnasium.

Lugos. Kir. kath. főgymnasium.

Magyar-Óvár. Gazdasági akadémia.

Marosvásárhely. Teleki-könyvtár.

„ Ref. főiskola.

Máramaros-Sziget. Helv. hitv. főiskola.

Medgyes. Evang. főgymnasium.

Miskolcz. Helv. hitv. főiskola.

„ Kath. Algymnasium.

Nagybánya. Főgymnasium.

- Nagybecskerek.* Községi főgymnasium.
Nagyenyed. Ref. Bethlen-főiskola.
Nagykanizsa. Kath. főgymnasium.
Nagykálló. Állami főreáliskola.
Nagykörös. Helv. hitv. főgymnasium.
Nagy-Szalonta. Nagygymsnasium.
Nagyszében. Állami főgymnasium.
 " Evang. főgymnasium.
 " Verein für Sieb. Landeskunde.
 " Verein für Naturwissenschaften.
 " Erdélyi román irodalmi és népművelődési
 egylet.
Nagy-Szombat. Érseki főgymnasium.
Nagyvárad. Kir. jogakadémia.
 " Állami főreáliskola.
 " Premontr. r. főgymnasium.
 " Biharmegyei régészeti egylet.
Naszód. Gör. kath. főgymnasium.
Nyitra. Kath. főgymnasium.
Páncsova. Állami reálgymnasium.
Pápa. Helv. hitv. főiskola.
Pécs. Állami főreáliskola.
 " Püspöki joglyceum.
 " Kath. főgymnasium.
Pozsony. Városi főreáliskola.
 " Kir. jogakadémia.
 " Kir. kath. főgymnasium.
 " Ágost. hitv. lyceum.
 " Verein für Naturwissenschaften.
 " Kereskedelmi akadémia.
Pozsony-Szentgyörgy. Kegyesr. algymnasium.
Rimaszombat. Egyesült protestáns főgymnasium.
Rozsnyó. Kath. főgymnasium.
 " Ágost. hitv. főgymnasium.
Sárospatak. Reform. főiskola.
Segesvár. Evang. főgymnasium.
Selmeczbánya. Ágost. hitv. főgymnasium.

- Sepsi-Szt.-György.* Ref. Székely-Mikó-főiskola.
Sopron. Evang. ker. lyceum.
Sopron. Sz.-Benedekrendi főgymnasium.
 " Állami főreáliskola.
Sümeg. Reáliskola.
Szabadka. Községi főgymnasium.
Szarvas. Ágost. hitv. főgymnasium.
Szatmár. Kir. kath. főgymnasium.
Szászváros. Ref. Kún-iskola.
Szeged. Somogyi könyvtár.
 " Kegyesrendi főgymnasium.
Székelyudvarhely. Ref. Collegium.
 " Kath. főgymnasium.
 " Állami főreáliskola.
Székely-Keresztúr. Unitarius középtanoda.
 " Székely nemzeti múzeum.
Székesfehérvár. Főgymnasium.
 " Községi főreáltanoda.
Szombathely. Főgymnasium.
 " Vas megyei régészeti egylet.
Temesvár. Állami főreáliskola.
 " Főgymnasium.
 " Délmagyarországi természettud. társulat.
 " " tört. és régészeti társulat.
Torda. Unitárius gymnasium.
Trencsén. Kir. kath. főgymnasium.
Trsztena. Kir. kath. algymnasium.
Ungvár. Kir. kath. főgymnasium.
Ujvidék. Kir. kath. főgymnasium.
 " Matica Szerbska.
Vác. Kegyesrendi főgymnasium.
Zágráb. Kir. egyetem könyvtára.
 " Múzeum könyvtára.
 " Akadémia könyvtára.
 " Horvát archaeol. társaság.
Zenta. Gymnasium.
Zombor. Kir. főgymnasium.

b) Azon külföldi intézetek és társulatok sorozata, melyeknek az Akadémia kiadványai megküldetnek.

Altenburg. Historische und Antiquarische Gesellschaft.
Amsterdam. K. Akademie von Kunsten en Wetenschappen.

Athen. Egyetemi és nemzeti könyvtár.

Augsburg. Histor. Kreisverein im Regierungsbezirke Schwaben u. Neuburg.

Baltimore. Johns Hopkins University.

Basel. Naturforschende Gesellschaft.

Bécs. Akademischer Verein der Naturhistoriker.

„ Alterthumsverein.

„ K. k. Naturhistorisches Hofmuseum.

„ K. k. Centralcommission zur Erhaltung und Erforschung der Baudenkmäle.

Bécs. A bécsi Pázmány-intézeti magyar irodalmi iskola.

„ A bécsi műegyetem mellett fennálló olvasó-kör.

„ K. k. Geographische Gesellschaft.

„ Kaiserl. Akademie der Wissenschaften.

„ Geologische Reichsanstalt.

„ K. k. Zoologisch-Botanische Gesellschaft.

„ Seminarium für Oesterreichische Geschichtsforschung.

Bécs. K. k. Hofbibliothek.

„ K. k. Universitätsbibliothek.

„ K. k. Haus-, Hof- und Staats-Archiv.

„ Kriegsarchiv.

Belgrad. Société Savante Serbe.

Berlin. Kön. preuss. Akademie der Wissenschaften.

„ Gesellschaft für allg. Erdkunde.

„ Porosz statisztikai hivatal.

Bern. Schweizerische Naturforschende Gesellschaft.

Bonn. Verein der Alterthumsfreunden im Rheinlande.

Bordeaux. Société des Sciences physiques et naturelles.

Breslau. Verein für Geschichte u. Alterthümer Schlesiens.

Brünn. Bibliothek des Mähr.-Schles. Landes-Ausschusses.
 „ Historisch-statistische Section der k. k. Mährisch-Schlesischen Gesellschaft für Ackerbau, Natur-, u. Landeskunde.

Brüssel. Académie Koyale des Sciences et Belles-lettres.

„ Société Numismatique Belge.

Bukarest. Román akadémia.

Calcutta. Asiatic Society of Bengal.

Catania. Accademia Gioenia di Scienze Naturali.

Cherbourg. Société des Sciences Naturelles et Mathématiques.

Christiania. Société des Sciences.

Cincinnati. Ohio State Agricultural Society.

Danzig. Naturforschende Gesellschaft.

Darmstadt. Historischer Verein für das Herzogthum Hessen.

Dijon. Acad. des Sciences et Belles-lettres.

Dorpat. Estnische Gelehrte Gesellschaft.

„ Meteorol. Obresvatorium.

Dresda. Kön. sächsischer Alterthums-Verein.

Dublin. Royal Society.

Edinburg. Royal Society.

Firenze. Società Italiana. di Antropologia e di Etnologia.

„ Bibliotheca Nazionale Centrale.

„ Accademia della Crusca.

„ R. Soprintendenza degli Archivi Toscani.

„ Istituto di Studi Superiori Storico-pratici.

Frankfurt a. Main. Physikalischer Verein.

Genf. Société de Physique et d'Histoire Naturelle.

Görlitz. Oberlausitzische Gesellschaft.

Göttinga. Kön. Gesellschaft der Wissenschaften.

Graz. Histor. Verein für Steiermark.

„ Akad. Olvasóegylet.

„ Histor. Seminarium an der k. k. Universität.

Halle. A magyar tanulók könyvtára.

„ Bibliothek der Deutschen Morgenländischen Gesellschaft.

- Harlem.* Société Hollandaise des Sciences.
 „ Fondation de P. Teyler van der Hulst.
Helsingfors. Finska Vetenskaps-Soc'etetens.
 „ Suomalaisen Kirjallisuuden Seura.
 „ Societas pro Fauna et Flora Fennica.
 „ Suomalais-Ugrilainen Seura (Société finno-ougrienne.)
Helsingfors. Kotikielen Seura (Gesellschaft für Heimsprache.)
Innsbruck. A cs. kir. Egyetem könyvtára.
 „ Ferdinandeum für Tyrol.
Jena. Bibliotheca Hungarorum.
 „ Thüring. Verein für Geschichte u. Alterthumskunde.
Kiel. Schleswig-Holstein-Lauenburgische Gesellschaft für vaterländische Geschichte.
Klagenfurt. Histor. Gesellschaft für Kärnthen.
Königsberg. Physikalisch-Ökonomische Gesellschaft.
Kopenhaga. Académie Royale.
 „ Société des antiquaires du Nord.
Krakó. K. Gelehrte Gesellschaft.
Laibach. Histor. Verein für Krain.
Lansing. (Michigan). Agricultural College.
Leiden. Musée néerlandais d'antiquités.
Leipzig. Kön. S. Ges. der Wissenschaften.
Lemberg. Ossolinskisches Institut.
Liége. Institut Archéologique Liégeois.
Linz. Museum Francisco-Carolinum.
Lissabon. Academia Reale des Sciencias.
London. Society of Antiquaries.
 „ Philological Society.
 „ R. Institution of Great Britain.
 „ R. Astronomical Society.
 „ Royal Asiatic-Society.
 „ Royal Geographical Society.
 „ Royal Society.
 „ Athropological Institute.
Lüneburg. Alterthumsverein.

- Luxembourg.* Section Historique de l' Institut.
Madrid. Academia Reale des Scienziar exactas.
Mainz. Verein für Erforsch. Rheinischer Geschichte u. Alterthümer.
Manchester. Literary and Philosophical Society.
Meckl.-Schwerin. Verein für Mecklenb. Geschichte und Alterthumskunde.
Modena. Status Archivum.
Montpellier. Académie des Sciences.
Montreal. Natural History Society.
Moskva. Société d' Archéologie.
München. K. Bayerische Akademie der Wissenschaften.
 „ Historischer Verein für Oberbayern.
Namur. Société Archéologique de Namur.
Nápoly. Reale Accademia di Archeologie.
 „ Grande Archivio di Stato.
 „ R. Accademia delle Scienze fisiche e mathem.
 „ R. Accademia delle Scienze morali e politiche.
 „ Biblioteca Nazionale.
New-York. American Geographical Society.
Nürnberg. Germanisches Museum.
Odessa. Société des Naturalistes de la nouvelle Russie.
Oldenburg. Alterthumsverein.
Paderborn. Verein für Geschichte u. Alterthumskunde
 Westphalens.
Paris. Bibliotheque de l'Institut de France.
 „ Société Géographique.
 „ Annuaire Géologique Universel.
Pétersvár. Académie Imp. des Sciences.
 „ Commission Archéologique.
 „ Observatoire Phisque Central.
 „ Soc. Imp. Géographique de Russie.
Philadelphia. American Philosophical Society.
 „ American Acad. of Matural Sciences.
Prága. Verein Böhmischer Mathematiker.
 „ Museum des Königreiches Böhmen.
 „ Verein für Geschichte der Deutschen in Böhmen.

- Prága.* K. Böhm. Gesellsch. der Wissenschaften.
 „ Verein Böhmischer Philologen.
Regensburg. Historischer Verein für die Oberpfalz.
Riga. Gesellsch. für. Gesch. und Alterthumskunde der
 russischen Ostseeprovinzen.
Riga. Società Geografica Italianna.
Róma. Istituto di Corrispondenza Archeologica.
 „ Accademia dei Lincei.
 „ Vatikáni könyvtár.
Salzburg. Vaterländ. Museum Carolino-Augusteum.
San-Francisco. Academy of Sciences.
San-Louis. Academy of Sciences.
Spalato. K. k. Archaeologisches Museum.
Stockholm. Académie R. des Sciences.
Strassburg. Kais. Universitäts- u. Landes-Bibliothek.
 „ Histor. Litter. Zweigverein des Vogesenclubs.
Stuttgart. Württembergischer Alterthumsverein.
Triest. Società Adriatica di Scienze Naturali.
 „ Museo civico di Storia Naturale.
Ulm. Verein für Kunst u. Alterthümer.
Velenceze. Archivio Generale.
 „ Istituto R. Veneto delle Scienze ed Arti.
Washington. United States Geological Survey.
 „ Departement of Agriculture of the United
 States of America.
Washington. Smithsonian Institution.
Weimar. Statist. Bureau der vereinigten Thüring. Staaten.
Wiesbaden. Verein für Nassauische Alterthumskunde.
Zürich. Antiquarische Gesellschaft.
 „ Bibliothek des Ungarischen Vereines.

Az akadémiai kiadványok ajándék-példányainak szétküldése.

1. Az Akadémia összes kiadványai a belföldi tagoknak, hatóságoknak és intézeteknek azonnal megjelenésök után, kezeszkötés alatt, postán megküldetnek.

2. A kiadványok szétküldése azon nyomda-intézet által eszközöltetik, a melynél nyomatnak. A szétküldéssel járó költségek (minden darab után egy krajezár) az Akadémia által megtérítetnek. A czimszalagok az Akadémia költségén nyomatnak.

3. Az összes hazai felső iskolák és főgymnasiumok az Akadémia minden kiadványát kapják.

4. A főreáltanodáknak és gazdasági akadémiáknak: az Almanach, az Értekezések, az I. és III. osztály kiadványai, a Nemzetgazdasági és Természettudományi Bizottságok kiadványai küldetnek meg.

5. Egyéb tanintézetek, a mennyiben az Akadémiához fordulnak, évenként egyszer részesülnek a rendelkezésre álló könyvkészletből ajándékküldeményekben, a melyek a szünet alatt állítatnak össze és a tanév kezdetén expedíaltatnak. Azon tanintézetek, melyek a 3. és 4. csoporton kívül állanak és ekkorig az Akadémia határozatából állandóan részesültek könyv-ajándékokban, ezentúl újabb kérvény nélkül is részesülnek.

6. Az Akadémia összes kiadványai megküldetnek: a Magyar Nemzeti Múzeumnak két példányban, a képviselőház, a miniszterelnökség, cultuszminisztérium, a budapesti egyetemi olvasóköri könyvtárának, az alsó-kubini Csaplovics, a gyulafehérvári Batthyányi-, a szegedi Somogyi-, a marosvásárhelyi Teleki- és a losonczyi közkönyvtárnak, a nagyszombati Verein für sieb. Landeskunde, az újvidéki szerb Matica, a zágrábi Akadémia és Múzeum, a bécsi Egyetem és Akadémia részére, úgyszintén a cs. kir. udvari könyvtárnak.

7. A hazai történelmi, régészeti és természettudományi társulatok felhatalmaztatnak, hogy a nyomtatott kéréslapok útján egyenesen az akadémiai könyvkereskedéstől ingyen szerezhessék be a köriükhöz tartozó akadémiai kiadványokat.

8. A külföldi tudományos intézeteknek, melyekkel az Akadémia csereviszonyban áll, minden esztendőben egyszer, az akad. szünet folyamán, küldetnek meg az akadémiai kiadványok. Ezen intézetek három csoportba osztályoztatnak, a szerint, a mint a) minden kiadványt kapnak, b) az I. és II.

osztály s bizottságaik, c) a III. osztály és bizottságai kiadványait kapják.

9. Az Ungarische Revue és a Naturwiss. Berichte egyes füzetei külön küldetnek meg a külföldi intézeteknek és tagoknak.

10. A kültagokat illető egyéb kiadványok évenként egyszer küldetnek szét.

Akadémiai pályázatok kihirdetése.

I. Nagyjutalom és Marczibányi mellék-jutalom.

1888-ban Történettudomány 1881—1887.

II. Bézsán-jutalom. 1200 frt.

1890-ben Irodalomtörténet, Műtörténet vagy Aesthetika.

III. Bulyovszky-jutalom. 200 frt.

1889. Ódai költeményre.

IV. Biztosító-Társaság alapja. 500 frt.

Minden esztendőben nemzetgazdasági föladatra. Nem szükségkép pályázat útján.

V. Bük-jutalom 1000 frt.

1888., 1891., 1894. Magyar történeti monographia.

VI. Dóra-jutalom. 50 arany.

1890., 1893. Kereskedelmi kérdésre.

VII. Fáy-jutalom. 3000 frt.

1889., 1892. A hazai első Takarékpénztár által meghatározandó szakból.

VIII. Farkas-Raskó-díj. 100 frt.

Minden évben hazafias költeményre.

IX. Fekesházy-jutalom. 500 frt.

Minden ötödik esztendőben idegen nyelvű kézikönyvekre.

X. Gorove-jutalom. 100 arany.

1888-ban Széptudomány.

1889-ben Magyar műveltségtörténet.

XI. Karátsonyi-jutalom. 200 arany.

1889-ben Vigjátékra.

XII. Kóczán-jutalom. 100 arany.

Minden évben magyar tört. színműre.

XIII. Kereskedelmi csarnok jutalma. 1000 frank.

1890. 1893. Kereskedelmi kérdésre.

XIV. Lévai-jutalom. 500 frt.

1888-ban Magyar történeti monographia.

XV. Lukács-jutalom. 1000 frt.

1888-ban Matematikai tudomány.

1889-ben Széptudomány.

1890-ben Nyelvtudomány.

XVI. Marczibányi-jutalom. 40 arany.

1888., 1890. Nyelvtudomány.

XVII. Nádasdy-jutalom. 100 arany.

1889., 1891. Költői elbeszélés.

XVIII. Oltványi-jutalom. 250 frt.

1890., 1894. Magyar kath. egyháztörténet.

XIX. Péczely-jutalom. 1000 arany forint.

1888-ban Magyar történettudomány.

XX. Sámuel-díj. 15 arany.

Minden esztendőben egy nyelvtud. értekezés utólagos jutalma.

XXI. Szilágyi-jutalom. 1000 frt.

1894-ben Magyar történelem. (Utólagos jutalmazás.)

1904-ben Ugyanaz.

XXII. Sztrokay-jutalom. 100 arany.

1888., 1890. Jog- és államtudomány.

XXIII. Teleki-jutalom. 100 arany.

1888. Vigjáték.

1889., 1890. Szomorújáték.

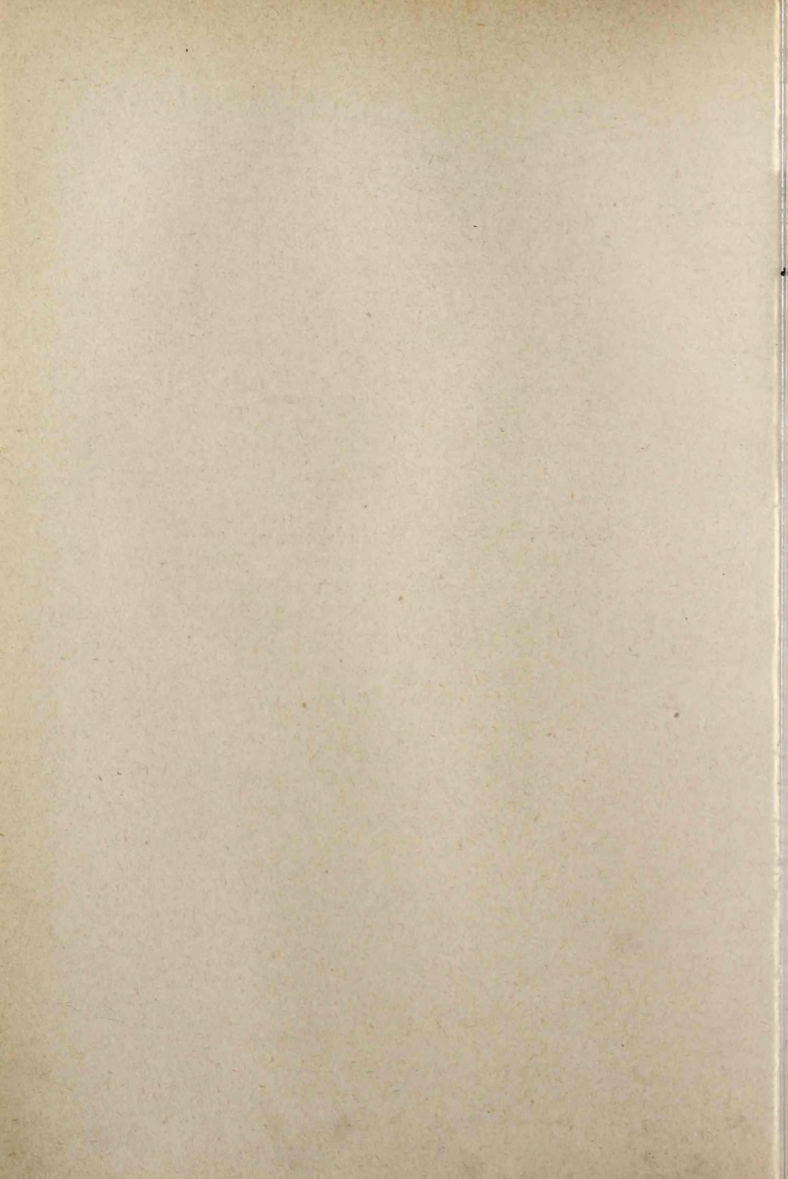
XXIV. Ullmann-jutalom. 360 forint aranyban.

1888., 1891. Nemzetgazdasági tudomány.

XXV. Vitéz-jutalom. 40 arany.

1891-ben Magyar történelem.

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIAI
NÉVKÖNYV.

Elnökség.

Elnök: TREFORT ÁGOSTON, vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter, ő cs. és apost. kir. Felsége val. belső titkos tanácsosa, a cs. vaskoronarend I. oszt. lovagja, az államtudományok tudora s országgyűlési képviselő. *Választatott 1885. május 28. Lev. taggá vál. szept. 3. 1841., tiszteletiré jan. 30. 1867. L. Budapesten, V. ker. Széchenyi-útca 1. sz.*

Másodelnök: STOCZEK JÓZSEF, kir. tan., bölcselett., okleveles mérnök, a m. főrendiház tagja, a vas-koronarend III. oszt. lovagja, a kir. József-műegyetem érdemesült igazgatója és rectora, a műszaki természettan rendes tanára, az orsz. közoktatási tanács alelnöke, a m. kir. középtanodai tanárképezde igazgatója, az orsz. középtanodai tanárvizsgáló bizottság elnöke, a magyar mérnök- és építész-egylet, a kir. magyar természettudományi társulat és az országos középtanodai tanár-egylet tiszteletbeli tagja. *Másodelnökké választott 1886. május 6. Lev. taggá vál. decz. 15. 1858., rendessé okt. 9. 1860. L. Budapesten, Üllői-út 7. sz.*

Igazgató-tanács.

1853. márczius 16-án vál.

B. SENNYEY PÁL (Kis-Zsenyeyi), a m. főrendiház elnöke, ő cs. és apost. kir. Felsége val. belső titkos tanácsosa, az aranygyapjas-rend vitéze, aranykulcsos híve, a cs. Lipót-rend nagy keresztese. *Lakik Budapesten, Múzeum-útca 6. sz.*

1855. ápr. 19-én vál.

SZÖGYÉNY-MARICH LÁSZLÓ (Magyar-Szögyényi), a sz. mm. és bölcelet tudora, magyar kir. tárnokmester, az aranygyapjas rend vitéze, ő cs. és ap. kir. Felsége valóságos belső titkos tanácsosa és aranykulcsos híve, a cs. Lipót-rend nagykeresztese. *L. Csóron, Fehérmegyében.*

1858. decz. 19-én vál.

Gr. APPONYI GYÖRGY (Nagy-Apponyi), ő cs. és ap. kir. Felsége valós. belső titkos tanácsosa, és aranykulcsos híve, a cs. Lipóttrend nagykeresztese. *L. Pozsonyban.*

1860. okt. 14-én vál.

B. VAY MIKLÓS (Vajai), m. kir. koronaőr, ő cs. és ap. kir. Felsége valós. belső titkos tanácsosa és aranykulcsos híve, a Szent-István-rend nagykeresztese, a tiszáninneri helyv. egyházkerület főgondnoka. *L. Budapesten és Golopon, u. p. Tállya.*

1866. jan. 21-én vál.

Gr. SZÉCSEN ANTAL (Temerini), ő cs. és apost. kir. Felsége val. belső titkos tanácsosa és udvari főmarsallja, az aranygyapjas-rend vitéze, a Szent-István-rend közép-keresztese, a M. Történelmi Társulat első elnöke, a Kisfaludy-társaság tiszteleti tagja. *Tiszt. taggá vál. 1877. máj. 24. L. Pozsonyban, Ventur-útca 105. sz.*

1867. márcz. 17. vál.

SIMOR JÁNOS, bibornok, esztergomi érsek, Magyarország herceg-prímása, fő és titkos kancellára, az apostoli sz. szék szül. követe, ő cs. és ap. kir. Felsége valóságos belső titkos tanácsosa, Esztergom vármegye örökös főispánja, a Szent-István és Szent-Január-rend nagykeresztese, római gróf, hittudor, a m. k. tudomány-egyetem hittani karának bekeblezett tagja. *L. Esztergomban.*

1868. márcz. 17-én vál.

HAYNALD LAJOS, bibornok, a kalocsai és bácsi törvényesen egyesült egyházmegyék érseke, Szent-István apostoli király és a cs. Lipót-rend, nemkülönben a belga Lipótrend, s a szászhercegi Erneszt-féle ház-rend nagykeresztese, ő császári és apostoli királyi Felségének valóságos belső titkos- s a könyvvizsgálással, a tanulmányok vezetésével, a hitterjesztéssel, s a búcsúk és szent ereklyék ügyével megbizott római szent gyülekezetek tanácsosa, római gróf, Róma város nemes polgára, császári és királyi tiszteletbeli udvari káplán, hittudor, a katholika religio római akadémiájának tagja, az Accademia dei Nuovi Lincei római társulatnak, a San Luca-féle római képzőművészeti akadémiának, az Institut egyptien, a palermói tud. akad., a Bukarestben levő romániai akadémiának, a természetvizsgálók Lipót-Károly-féle császári német akadémiájának Gerbert névvel, a magyar természetbuvárok budapesti egyesületének, a rajnai poroszországi és vestfáliai természetbuvárok társulatának, a franczia nemzeti cherbourgi, az erdélyi nagyszebeni természettani, a belgiumi, brandenburgi, regeusburgi és összes thüringai növénytani, a bécsi állat- és növénytani társulatoknak, a szt. Czeceziliáról nevezett római zeneakadémiának, a párisi philologiai társulatnak, a budapesti m. kir. egyetem hittani karának bekebelezett és a trieszti állatvédtársulat tagja, a magyarországi műemlékek országos bizottságának külltagja, a löveni egyetemen a természettudományok tiszteletbeli tudora, Baja és Erzsébetváros szab. kir. városok tiszteletbeli polgára, papi arany érdemkereszttes, stb. *Tiszt. taggá vál. márcz. 18. 1868. L. Kalocsán.*

1872. május 24-én vál.

STOCZEK JÓZSEF. (Lásd elnökség.)

1873. május 21-én vál.

PULSZKY FERENCZ (cselhalvai és lubóczi), bölcelet-tudor, a könyvtárak és múzeumok országos főfelügyelője, a M. Nemzeti Múzeum igazgatója, a m. képzőművészeti társulatnak elnöke, a képzőművészeti országos tanácsnak, úgy szín-

tén az őstörténelmi és embertani congressusok alelnöke, a Kisfaludy-Társaságnak, a berlini anthropologiai társulatnak, a római archaeologiai társulatnak, a békésmegyei, délmagyarországi és felvidéki régészeti egyletek tagja. *Levelező taggá választatott 1838. szept. 7-én, tiszteleti taggá 1841. szept. 3-án. L. Budapesten, a Múzeum épületében.*

1874. május 28-án vál.

TREFORT ÁGOSTON. (Lásd elnökség.)

1876. jún. 8-án vál.

THAN KÁROLY, kir. tan., a vaskoronarend III. oszt. lovagja, vegyészettudor, a m. k. tud. egyetemenél a vegyészettan ny. r. tanára, a vegytani intézet igazgatója, a királyi magyar természettudományi társulat volt elnöke, annak tiszteletbeli és választmányi tagja; az országos középtanodai tanárvizsgáló bizottságnak, a budapesti kir. orvosegyletnek, az országos közegészségügyi s közoktatási tanácsnak, a m. kir. központi mértékhitelítő bizottságnak rendes, a cherbourgi „Société des sciences naturelles“ levelező, a berlini „Deutsche chemische Gesellschaft“ külső, a magyar és osztrák gyógyszerész-egyletnek, a bars megyei gyógyszerész-egyletnek és a gráci magyar körnek tiszteleti tagja, a m. k. egy. orvostanhallgatók segélyegyletének dísztagja, a gyógyszerészettan-hallgatók segélyegyletének tiszteletbeli elnöke, a m. kir. egy. bölcséleti karának volt dékánja és a tud. egyetem volt rektora. *Lev. taggá vál. okt. 9. 1860., rendessé máj. 25. 1870. L. Budapesten, VIII. ker. Múzeum-körút 4. sz.*

1876. jún. 10-én vál.

Gr. ANDRÁSSY GYULA (csikszentkirályi és krasznahorkai), ő cs. és apost. kir. Felsege valóságos belső titkos tanácsosa, 1. oszt. spanyol grand, az aranygyapjas rend lovagja, Szent-István-rend nagykeresztese, a porosz fekete sas-rend, az orosz Szt.-András-rend és a többi császári orosz rendek, az olasz Annunciata-rend, a bajor Hubertus-rend, a szász rata-

korona-rend, a württembergi korona-rend, a franczia becsület-rend, a belga Lipót r., a görög megváltó r., a portugalli torony- és kard r., a török Osmanié r. (brillánsokban), a badeni hűség r., a németalföldi oroszán r. nagykeresztese, a souv. Johannita-rend Baillija és nagykeresztese, a svéd Serafin r. lovagja, a siami korona r. és a perzsa Shah-arczkép (brillánsokban) birtokosa, cs. kir. altábornagy, stb. *L. Budapesten, II. ker. Alsó fő-útca 11. sz. és Terebesen.*

1878. jún. 14-én vál.

SZÁSZ KÁROLY, bölcsellettudor, az egyetemes irodalomtörténet egyetemi magántanára, a dunamelléki helv. hitv. egyházkerület püspöke, a budapesti helv. hitv. egyház lelkésze s a Kisfaludy-Társaság tagja. *Levelező taggá vál. decz. 15. 1858., rendessé apr. 14. 1869. L. Budapesten, Kálvin-tér 7. sz.*

1881. febr. 20-án vál.

JÓZSEF (Károly, Lajos), cs. és magyar- s csehországi kir. herczeg, ausztriai Főherczeg, a magyar kir. honvédség főparancsnoka, az arany gyapjas rend, a m. kir. Sz.-István-rend, a württembergi korona, a hannoverai Sz.-György-, a belga Lipót-, a portugalli kard s torony-, a hassiai Lajos-, a szász-weimari fejér sólyom-, az oldenburgi házi s érdem-, a nassau arany oroszán, a szász herczegi Ernő s szerb királyi Takowarend nagykeresztese, az orosz sz. András-, Newsky Sándor-, sz. Anna, a porosz fekete és vörös sas-rend első osztályú s a bajor sz. Hubert-rend lovagja, a katonai érdemkereszt tulajdonosa hadidiszítménnyel, a cs. kir. 37. sz. gyalogezred tulajdonosa, lovassági tábornok. *L. Budapesten és Alesúthon.*

1881. november 28-án vál.

TISZA KALMÁN (borosjenői), m. kir. miniszterelnök és pénzügyminiszter, ő cs. és apost. kir. Felsege val. belső titkos tanácsosa, a Sz.-István-rend nagykeresztese, országgyűlési képviselő, a dunántúli helv. hitv. egyházkerület főgondnoka stb. *Budapesten, a miniszterelnöki palotában.*

Gr. KÁROLYI SÁNDOR, ö cs. és ap. kir. Felsőge aranykulcsos híve és val. belső titkos tanácsosa. *L. Budapesten, Eszterházy-utcza 22. sz. és Főthon.*

1883. május 17-én vál.

Gr. SZÉCHENYI BÉLA. *Tiszt. taggá vál. május 20. 1880. L. Budapesten, Lánczhíd-utcza 10. és N.-Czenken.*

HUNFALVY PÁL, kir. tanácsos, bölcslelettudor, a m. főrendiház tagja; a finn irodalmi társaság lev., az észttud. társaság tiszteletbeli, a berlini kir. tudományos akadémia lev., a párisi Société Philologique tiszteletbeli s a magyar orsz. közoktatási tanácsnak állandó tagja. *L. Budapesten, az Akadémia palotájában. Lev. taggá vál. szept. 3. 1841., rendessé decz. 15. 1858.*

GYULAI PÁL, bölcslelettudor, a m. főrendiház tagja, a Kisfaludy-Társaság elnöke, a m. kir. egyetemen a magyar irodalom nyilv. rendes tanára. *L. Budapesten, Főherczeg Sándor-utcza 13. sz. Lev. taggá vál. decz. 15. 1858. rendessé január 30. 1867.*

ZICHY ANTAL, a m. főrendiház tagja, a Kisfaludy-Társaság tagja, az orsz. képzőművészeti társaság alelnöke. *L. Budapesten, Wesselényi-utcza 68. sz. Lev. taggá vál. máj. 25. 1870., tiszteletivé máj. 24-én 1877.*

SZILY KÁLMÁN, (Nagy-Szigethi), kir. tanácsos, a vas-koronarend III. oszt. lovagja, a bölcsélet tiszt. tudora, a m. k. József-műegyetemen az elméleti természettan és analitikai mechanika ny. r. tanára, egyszersmind tanár a középiskolai tanárképző intézetben, a kir. m. természettudományi társulat elnöke, a délmagyarországi természettudományi társulat tiszteleti, az országos közoktatási tanács tagja; a nemzetközi méterbizottságnak és a m. kir. központi mértékhitelítő bizottságnak, a középiskolai tanárjelölteket vizsgáló bizottságnak és a m. mérnök- és építészegylet választmányának tagja. *L. Budapesten, Andrássy-út 108. sz. Lev. taggá vál. decz. 10. 1865., rendessé máj. 21. 1873.*

1883. máj. 19-én vál.

Gr. DESSEWFFY AURÉL, a Magyar Földhitelintézet elnöke. *L. Budapesten, Andrássy-út 78. sz.*

1884. június 7-én vál.

SZLÁVY JÓZSEF, ő cs. és apost. kir. Felseje val. belső titkos tanácsosa, koronaőr. *L. Budapesten, Eötvös-útcza 13. sz. és Zsitvaújfaluban. U. p. Verebély.*

1887. május 13-án vál.

KAUTZ GYULA, jogtudor, a cs. Lipót-rend lovagkeresztese, a budapesti tudomány-egyetemen a nemzetgazdaság és pénzügytan rendes, nyilvános, a politikai tudomány- és a magyar közjognak jogosított tanára; ugyanott az első és második alapvizsgálati, valamint az államtudományi államvizsgálati bizottságoknak tagja; volt egyetemi rektor; az országos statisztikai tanács tagja s az osztrák-magyar bank alkormányzója; a főrendiház tagja, a fővárosi iskolaszék elnöke, s a londoni nemzetközi statisztikai intézet tiszteleti tagja. *L. Budapesten, Zöldfa-útcza 28. sz. Lev. taggá vál. okt. 9. 1860., rendessé decz. 10. 1865.*

HUNFALVY JÁNOS, kir. tanácsos, az orosz sz. Szaniszló-rend lovagja, a francia közoktatási tiszt rendjének birtokosa, az egyetemes összehasonlító földrajz ny. r. tanára a budapesti tudomány-egyetemen, a m. földrajzi társulat elnöke, a k. m. természettudományi és földtani társulatok rendes, a genfi és antwerpeni földrajzi társulatok tiszteletbeli, a berlini, párisi és belga földrajzi társulatok lev. tagja. *L. Budapesten, II. k. Iskola-lépcső 1. sz. Lev. taggá vál. decz. 15. 1858. rendessé decz. 10. 1865.*

I. Nyelv- és széptudományi osztály.

Elnök:

HUNFALVY PÁL. (Lásd Igazg. Tanács.) *(Elnökké választott az osztály által 1886. május 6-án.)*

Tiszteleti tagok:

ZICHY ANTAL. (L. Igazg. Tanács.)

JOANNOVICS GYÖRGY, volt m. kir. államtitkár. *L.*

Budapesten, VII. ker., Király-útca 57. sz. Lev. taggá vál. január 30. 1867., tiszteletivé máj. 19. 1881.

JÓKAI MÓR, a Szent-István rend lovagja, a Kisfaludy-Társaság tagja, a Petőfi-Társaság elnöke, országgy. képviselő. *L. Budapesten, VIII. ker. Sándor-útca 17. sz. Lev. taggá vál. decz. 15. 1858., rend. decz. 20. 1861., tiszteletivé május 17. 1883.*

Gr. KUUN GÉZA, a főrendiház vál. tagja, az olasz koronarend középkeresztese, a szászvárosi ev. ref. collegium egyik főgondnoka, a hunyadmegyei tört. és rég. egyeslet elnöke s alapító tagja, a magyar történelmi társulat, a magyar heraldikai és genealogiai társaság s a budapesti philologiai társaság alapító tagja, a vajdahunyadvári egyeslet tiszteletbeli elnöke, az erdélyi magyar közművelődési egyesület igazgató választmányi tagja, ugyanezen egyesület irodalmi szakosztályának elnöke s hunyadvármegyei választmánya egyik elnöke, a dévai állami iskolák gondnokságának elnöke, Patrono del Museo Indiano, az „Ateneo di Scienze e lettere di Bassano“ tiszteletbeli tagja, a „Deutsche Morgenländische Gesellschaft“ r. tagja. *L. Maros-Németiben. Lev. taggá vál. jan. 30. 1867., tiszteletivé május 17. 1883.*

SZVORÉNYI JÓZSEF, cziszterczy szerzetbeli áldozár, az egri főgymnasium igazgatója. *L. Egerben. Levelező taggá vál. decz. 18. 1846., tiszteletivé május 6. 1886.*

Rendes tagok:

BALLAGI MÓR, bölselelettudor, a budapesti helv. hitv. theologiai intézetnél a keleti nyelvek és szent-írás-magyarázat tanára, a dunamelléki helv. hitv. egyházkerület és a pesti h. h. egyházmegye tanácsbirája, az egyetemes h. h. tanügyi bizottság elnöke, a magyarországi prot. egyeslet választmányi tagja, Budapest főváros bizottságának tagja, a budai állami tanító-képezde igazgató tanácsának, a budapesti iskolatanácsnak és tanügyi bizottságnak tagja, a Prot. Egyházi és iskolai lap szerkesztője. *L. Budapesten, Kimizsi-útca 29. sz. Lev. taggá vál. szept. 5. 1840., rendessé decz. 15. 1858.*

HUNFALVY PÁL. (L. Igazgató Tanács.)

GYULAI PÁL. (L. Igazgató Tanács.)

SZÁSZ KÁROLY. (L. Igazg. Tanács.)

BUDENZ JÓZSEF, bölcelelettudor, a m. kir. egyetemen az altaji összehasonlító nyelvészet rendes tanára, a helsingforszi finn irodalmi társaság (Suomalainen kirjallisuuden seura), a dorpati észt tudós társaság s a szentpétervári tud. Akadémia lev. tagja, az észt irodalmi társaság (Eesti kirjameeste selts) és a párisi Société philologique tiszt. tagja. *L. Budapesten, I. ker. Naphegy-útczái 68. sz. házzal szemközt. Lev. taggá vál. decz. 20. 1861., rendessé máj. 17. 1871.*

VÁMBÉRY ÁRMIN, a magyar kir. egyetemen a keleti nyelvek és irodalmak rk. tanára, a németországi és londoni keleti társaságok tagja, a berlini földrajzi társulat tiszteletbeli tagja, a londoni Anthropological Society magyarországi titkára; a török Medsidé-rend középkeresztese; az olasz sz. Móricz és Lázár, a mexicói Notre Dame de Guadalupe, a persa Sír ü Khursid rendek tiszt. jelvényeinek, nemkülönben a tudomány és művészet éretti nagy aranyérmek birtokosa. *L. Budapesten, Ferencz-József-rakpart 33. sz. Lev. taggá vál. okt. 9. 1860., rend. jún. 8. 1876.*

SZILÁDY ÁRON, ref. lelkész, a Kisfaludy-Társaság tagja. *L. Hulason. Lev. taggá vál. decz. 20. 1861., rendessé jún. 8. 1876.*

IMRE SÁNDOR, nyug. egyetemi tanár, a III. oszt. vas-koronarend lovagja. *L. Hódmezővásárhelytt. Lev. taggá vál. decz. 15. 1858., rendessé május 22. 1879.*

BEÖTHY ZSOLT, bölcelelettudor, m. kir. egyetemi tanár, a Kisfaludy-Társaság tagja és titkára. *L. Budapesten, az Akadémia palotájában. Lev. taggá vál. máj. 24. 1877., rendessé jún. 5. 1884.*

SZARVAS GÁBOR, kir. főgymn. nyug. tanár. *L. Budapest, VI. ker. Bulyovszky-útcza 6. sz. Levelező taggá vál. máj. 17. 1871., rendessé június 5. 1884.*

Megválasztott rendes tagok:

LÉVAY JÓZSEF, a Kisfaludy-Társaság tagja, Borsod m. főjegyzője. *L. Miskolczon. Lev. taggá vál. jan. 12. 1863. rendessé máj. 17. 1883.*

PONORI THEWREWK EMIL, böleselettudor, a budapesti m. kir. tudomány-egyetemen a classica philológiának nyilvános rendes tanára, a budapesti philologiai társaságnak tizedízben elnöke, a „Berliner Gesellschaft für das Studium der neueren Sprachen“ levelező, a bajai önképzőkör tiszteletbeli, az orsz. középiskolai tanáregyesületnek, a m. k. természet-tudományi társulatnak, a budapesti népszerű felolvasásokat rendező társulatnak s a magyar zeneművelő társaságnak rendes tagja, az orsz. közoktatási tanácsnak s az orsz. középiskolai tanárvizsgáló bizottságnak tagja, a középiskolai tanárképző intézet tanára. *L. Budapesten, a várban, Tárnok-útcza 12. sz. Levelező taggá vál. máj. 24. 1872., rendessé jún. 5. 1884.*

Levelező tagok:

BARABÁS MIKLÓS (markosfalvi), akadémiai képiró, a III. oszt. vaskorona-rend lovagja, a képzőművészeti társ. al-elnöke. *L. Budapesten, Múzeum-útcza 3. sz. Vál. szept. 10. 1836.*

SZABÓ ISTVÁN, roznányi megyei áldozár, plébános, a Kisfaludy-Társaság tagja. *L. Kazáron, u. p. Kisterenye. Vál. nov. 23. 1839.*

GONDOL DÁNIEL, nyug. miniszteri titkár. *L. Alvinczen. Vál. nov. 22. 1845.*

SZILÁGYI ISTVÁN, a máramaros-szigeti ref. főtanoda igazg. tanára. *L. M.-Szigeten. Vál. decz. 18. 1846.*

PODHORSZKY LAJOS. *L. Párisban. Vál. decz. 15. 1858.*

B. PODMANICZKY FRIGYES, ő cs. és ap. kir. felsége val. belső titkos tanácsosa, a fővárosi közmunka-tanács alelnöke, m. kir. honvédörnagya, országgyűlési képviselő. *L. Budapesten, Kerepesi-út 8. sz. Vál. decz. 16. 1859.*

ORMÓS ZSIGMOND (csicséri), Temesmegye s szab. kir. Temesvár város főispánja; főrendiházi tag; a Lipót-rend közép-, a Szent-István-rendnek pedig lovag-keresztes vitéze; a délmagyarországi múzeum-társulat elnöke. *L. Temesvárott. Vál. decz. 20. 1861.*

TÉLFY IVÁN, bölcselettudor, a theologia baccalaureusa, a budapesti m. k. egyetemen a classica philologia nyug.

r. tapára, a hellén irodalomterjesztő athéni társulat, az athéni Byron- és Parnassus-egyletnek, a hellén középkori kutatások konstantinápolyi társulatának, az athéni tanáregylet és a budapesti philologiai társaságnak tiszteleti, az Association pour l'encouragement des études grecques en France rendes, a páduai tudományos, irodalmi és művészeti akadémiának, s a görögországi archaeologiai társaságnak levelező tagja; a hellén Megváltó-rend aranykoronás keresztese; köz- és váltó-ügyvéd; a böleseleti karnak öt éven át volt dékánja. *L. Budapesten, VIII. ker. Kerepesi-út, Pannónia-szálló. Vál. jan. 20. 1864.*

BARNA FERDINÁND, múzeumi könyvtárőr. *L. Budapesten, a M. N. Múzeum épületében. Vál. márcz. 18. 1868.*

VADNAI KÁROLY, a „Fővárosi Lapok“ szerkesztője, a Kisfaludy-Társaság tagja, országgyűlési képviselő. *L. Budapesten, Lipót-útcza 27—21. sz. Vál. máj. 24. 1872.*

ARANY LÁSZLÓ, a Kisfaludy-Társaság tagja, a Magyar Földhitelintézet igazgatója, orsz. képviselő. *L. Budapesten, Bálvány-útcza 7. sz. Vál. máj. 24. 1872.*

BARTAL ANTAL, a magy. kir. tanárképző intézet gyakorló főgymnasiumának igazgatója, az orsz. középiskolai tanárvizsgáló bizottság tagja és alelnöke; az orsz. közokt. tanács tagja, az orsz. középiskolai tanáregyesületnek tiszteletbeli tagja. *L. Budapesten, VIII. ker. Trefort-útcza, a mintagymsium épületében. Vál. máj. 21. 1873.*

KELETI GUSZTÁV, az orsz. mintarajztanoda igazgatója, a Kisfaludy-Társaság tagja. *Lak. Budapesten, VI. ker. Andrássy-út 73. sz. Vál. máj. 28. 1874.*

BARTALUS ISTVÁN, a Kisfaludy-Társaság tagja. *L. Budapesten, Múzeum-körút 27. sz. Vál. máj. 26. 1875.*

BARNA IGNÁCZ, orvostudor; József cs. kir. főherceg s fenséges családjának fogorvosa; egyetemi volt m. tanár. *L. Budapesten, IV. ker. Szervita-tér 3. sz. Vál. jún. 8. 1876.*

GOLDZIHHER IGNÁCZ, egyet. m. tanár, a budapesti izr. község titkára. *L. Budapesten, VII. ker. Holló-útcza 4. sz. Vál. jún. 8. 1876.*

VOLF GYÖRGY, főgymn. tanár. *L. Budapesten, VI. ker. Nagy-János-útcza 24. sz. Vál. máj. 24. 1877.*

SIMONYI ZSIGMOND, a budapesti m. k. egyetemen ny. rk. tanár. *L. Budapesten, VI. ker. Andrásy-út 48. sz. Vál. máj. 22. 1879.*

BÁNÓCZI JÓZSEF, tanár. *L. Budapesten, Vörösmarty-útcza 13. sz. Vál. máj. 22. 1879.*

CSIKY GERGELY, a Kisfaludy-Társaság tagja. *Lak. Budapesten, VIII. ker. Ősz-útcza 22. sz. Vál. máj. 22. 1879.*

Gr. ZICHY ÁGOST (vásonkői), jogtudor, fiumei kormányzó. *L. Fiumében. Vál. máj. 20. 1880.*

BOGISICH MIHÁLY, Esztergom főmegyei áldozár, budavári plebános, Szt.-Pálról nevezett herpályi ezimz. prépost, a m. kir. egyetemen az egyházi zenetörténet magántanára. *L. Budapesten, I. ker. Országház-útcza 3. sz. Vál. máj. 20. 1880.*

HEINRICH GUSZTÁV, böleselettudor, a m. kir. egyetemen a német philologia nyilv. r. tanára, az országos közoktatási tanács és a Kisfaludy-Társaság tagja. *L. Budapesten, az Akadémia palotájában. Vál. máj. 20. 1880.*

ÁBEL JENŐ, böleselettudor, a budapesti egyetemen a classica philologia ny. rendes tanára, a budapesti philol. társaság első titkára. *L. Budapesten, Szív-útcza 28. sz. Vál. jún. 1. 1882.*

SZIGETI JÓZSEF, a Nemzeti színház s a Kisfaludy-Társaság tagja. *L. Budapesten, VII. ker. Hársfa-útcza 7. sz. Vál. jún. 1. 1882.*

SZÁSZ BÉLA, a kolozsvári egyetem tanára. *L. Kolozsvárott. Vál. máj. 17. 1883.*

SZINNYEI JÓZSEF, böleselettudor, egyetemi tanár, a helsingforsi finn irodalmi és finn-ugor társaságnak levelező, a budapesti philologiai társaságnak választmányi tagja. *L. Kolozsvárott, külmagyar-útcza 33. sz. Vál. jún. 5. 1884.*

Megválasztott levelező tagok:

LEHR ALBERT, főgymnasiumi tanár. *L. Budapesten, VII. ker. Nefelejts-útcza 8. b. sz. Vál. június 1. 1882.*

BAKSAY SÁNDOR, ev. ref. lelkész, solti esperes, a Kisfaludy-Társaság tagja. *L. Kún-Szent-Miklóson. Vál. jún. 5. 1884.*

PÁLFFY ALBERT, a Kistfaludy-Társaság tagja. *L. Budapesten, Sándor-útcza 25. sz. Vál. jún. 5. 1884.*

PECZ VILMOS, bölcselettudor, főgymnasiumi tanár, egyetemi magántanár, a Budapesti Philologiai Társaság első titkára. *L. Budapesten, IV. ker. Havas útcza 6. sz. Vál. máj. 16. 1887.*

Külső tagok:

RAWLINSON CRESWICKE HENRIK baronet, K. C. B. altábornok, az indiai tanács, s a Royal Society tagja, és a Royal Geographical Society elnöke. *Londonban. Vál. decz. 16. 1858.*

SCHOTT VILMOS, a porosz kir. Akadémiának rendes tagja és egyetemi tanár. *Berlinben. Vál. decz. 16. 1858.*

AHLQVIST ÁGOST, a helsingforsi egyetemen a finn nyelv és irodalom tanára. *Helsingforsban. Vál. decz. 16. 1859.*

RENAN ERNŐ, a francia Institut tagja. *Párisban. Vál. decz. 16. 1859.*

STIER THEOPHIL. *Zerbstben, anhalti herczegségben. Vál. okt. 9. 1860.*

RAJENDRALÁLA MITRA, a bengali Asiatic Society alelnöke, s több európai tudós egyesületek tagja. *Calcuttában. Vál. decz. 10. 1865.*

Br. SCHLECHTA OTTOKÁR, cs. kir. követségi tanácsos, a cs. k. keleti Akadémia igazgatója. *Bécsben. Vál. decz. 10. 1865.*

OPPERT GYULA, a francia Institut tagja. *Párisban. Vál. decz. 10. 1865.*

WIEDEMANN FERDINÁND, a szentpétervári Akadémia tagja. *Szentpétervártt. Vál. május 17. 1871.*

MIKLOSICH FERENCZ, cs. udvari tanácsos, a bécsi cs. Akadémia tagja, és a bécsi egyetemen a szláv nyelvészet és irodalom tanára. *Bécsben. Vál. máj. 24. 1872.*

OVERBECK JÁNOS, egyet. tanár. *Lipcsében. Vál. máj. 21. 1873.*

LEITNER G. W. a lahorei collegium igazgatója. *Lahoréban. Vál. máj. 21. 1873.*

MÜLLER MIKSA, az oxfordi egyetemen az új nyelvek és irodalmak tanára. *Oxfordban. Vál. máj. 28. 1874.*

ASCOLI ÉZSAIÁS, tanár. *Milanóban. Vál. máj. 26. 1875.*

UJFALVY KÁROLY, tanár. *Párisban. Vál. jún. 8. 1876.*

FLEISCHER LEBERECHE HENRIK, egyetemi tanár. *Lipcsében. Vál. jún. 8. 1876.*

DONNER OTTÓ, egyetemi tanár. *Helsingforsban. Vál. jún. 8. 1876.*

EBERS GYORGY, az aegyptologia tanára. *Lipcsében. Vál. máj. 24. 1877.*

MÜLLER FRIGYES, a nyelvészet tanára a bécsi egyetemen. *Bécsben. Vál. jún. 14. 1878.*

TEZA EMIL, a nyelvtudomány tanára a pisai egyetemen. *Pisában. Vál. máj. 22. 1879.*

DE GUBERNATIS ANGELO. *Flórenczben. Vál. május 20. 1880.*

BUITTLER DUNDAS EDE, a British Museum tisztviselője, a Kisfaludy-Társaság tagja. *Londonban. Vál. máj. 19. 1881.*

DE GOEJE M., leydeni tanár. *Leydenben. Vál. jún. 1. 1882.*

GENETZ ARVID, lyceumi tanár Finnországban. *Tavastehusban. Vál. jún. 5. 1884.*

TAINÉ HIPPOLYT, a franczia akadémia tagja. *Párisban. Vál. máj. 28. 1885.*

JIREČEK JÓZSEF, a csehországi tud. akadémia elnöke. *Prágában. Vál. máj. 6. 1886.*

JONES W. HENRIK, angol író. *Skirbeck Quarters Boston Linc. Angolországban. Vál. máj. 6. 1886.*

II. A bölcséleti, társadalmi és történeti tudományok osztálya.

Elnök :

PULSZKY FERENCZ (I. Igazg. Tanács). *Vál. az osztály által máj. 6. 1886.*

Tiszteleti tagok :

PULSZKY FERENCZ. (Lásd Igazg. Tan.)

DANIELIK János, bölcslelettudor, vál. prisztinai püs-

pök, az egri főkáptalan olvasókanonokja, sajtó-szent-péteri cz. prépost, a pápa ő szentsége titkos kamarása. *Lak. Egerben. Vál. decz. 15. 1858.*

TREFORT ÁGOSTON (I. Elnökség).

HORVÁT BOLDIZSÁR, jogtudor. országgyűlési képviselő, a Kisfaludy-Társaság rendes tagja. *L. Budapesten, Váci-körút 19. sz. Lev. taggá vál. decz. 20. 1861., tiszteletivé márcz. 18. 1868.*

Gr. SZÉCSEN ANTAL. (I. Igazg. Tanács.)

B. KEMÉNY GÁBOR, volt m. kir. földmivelési-, ipar- és kereskedelmi, majd közmunka- és közlekedési miniszter, a cs. vaskorona-rend első oszt. lovagja, III. Károly spanyol királyi és a Takowa szerb kir. rendnek nagykeresztese, a M. Történelmi Társulat másodelnöke, országgyűlési képviselő. *L. Budapesten, VIII. k. Pannónia-szálló. Lev. taggá vál. január 13. 1863., tiszteletivé május 6. 1886.*

BRASSAI SÁMUEL, kir. tanácsos, az erdélyi orsz. Múzeum igazgatója, a kolozsvári kir. Ferencz-József egyetem nyug. tanára. *L. Kolozsvártt. Lev. taggá vál. szept. 7. 1837., a matematikai és természettud. osztályból áttétetett jan. 19. 1864., rendes taggá vál. decz. 10. 1865. tiszteletivé máj. 13. 1887.*

B. RADVÁNSZKY BÉLA, Zólyommegye főispánja. *L. Sajó-Kazán, u. p. Vadna. Lev. taggá vál. május 22. 1879. tiszteletivé máj. 13. 1887.*

Rendes tagok:

TÓTH LŐRINCZ, jogtudor, a m. kir. curia tanácselnöke, a Ferencz József-rend csillagos középkeresztese, a Kisfaludy- és a Petőfi-Társaság és az aradi Kölcsey-egylet tiszteleti tagja, Budapest főváros képviselő bizottságának s a budapesti h. h. község egyháztanácsának tagja; volt országgyűlési képviselő. *L. Budapesten, Király-útcza 99. sz. Lev. taggá vál. szept. 10. 1836., rendessé decz. 15. 1858.*

WENZEL GUSZTÁV (kövesdi), k. tanácsos, bölcséleti s jogtudor, a pesti egyetemen a magyar magán- és bányajog s a jogtörténet ny. r. tanára, a dél-szláv történeti és régiség

tani, a felső-luzsiczai tudós társaságok, a morva-sziléziai cs. kir. társulat történeti és statiszt. osztályának, s az erdélyi országismertető egyesületnek tagja. *L. Budapesten, Hunyadi-útcza 50. sz. L. taggá vál. decz. 18. 1846., rendessé decz. 15. 1858.*

KAUTZ GYULA. (L. Igazg. Tanács.)

HUNFALVY JÁNOS. (L. Igazg. Tanács.)

RÓNAY JÁ CZINT JÁNOS, bölcselettudor, ő cs. kir. Felsőge val. belső titkos tanácsosa, a Sz. István-rend lovagkeresztese, szkodári vál. püspök, pozsonyi prépost, s több bel- és külföldi tud. társulat tagja. *L. Pozsonyban. Lev. taggá vál. decz. 29. 1847., rendessé jan. 30. 1867.*

SZABÓ KÁROLY, bölcselettudor, az erdélyi múzeum könyvtárnoka, a kolozsvári kir. Ferencz-József egyetem tanára. *L. Kolozsvártt. Lev. taggá vál. decz. 15. 1858., rendessé máj. 17. 1871.*

SALAMON FERENCZ, bölcselettudor, a Kisfaludy-Társaság tagja, a budapesti m. kir. tudomány-egyetemen a magyar történelem ny. r. tanára. *L. Budapesten, Damjanics-útcza 52. sz. Lev. taggá vál. decz. 16. 1859., a nyelv- és széptud. osztályból áttétetett jan. 13. 1863., rendes taggá vál. május 7. 1871.*

RÓMER FLÓRIS FERENCZ, jánosii cz. apát, nagyváradi kanonok; kir. tanácsos, a vaskorona-rend III. oszt., valamint a portugalli Szent Jakab-rend lovagja; sz. mm. és bölcseleti tudor, a krakkói tud. akad. tagja, a vas megyei régészeti, a délmagyarországi történelmi és régészeti, a békésmegyei régész- és művelődési történeti, a felső-magyarországi múzeum-egyletek tiszteleti; a m. tört. társ. vál., a magyarországi emlékek ideiglenes (országos) bizottságának tagja; a m. k. természettud. és földtani, Gödöllő és vidéke történelmi és régészeti múzeum-egylet tagja, az erdélyi szász történelmi és a svéd régészeti társulat, a bécsi és berlini archaeologiai és anthropologiai, természeti és geologiai társulatok rendes; a kopenhágai régészeti társulatnak tiszteleti; a nürnbergi ermán múzeum tud. igazg. tanácsának tagja; a hannoverai pecsét-tani, karinthiai, palermói történelmi társulatok tagja; a kurlandi irodalmi és szépművészeti, valamint a délorszországi

természettani és gazdasági társulat kültagja, a bécsi cs. királyi mű- és iparmúzeumnak és az építészeti és történelmi műemlékek fentartására ügyelő bizottság, az Istituto di Corrispondenza Arch. római, úgyszintén a párisi arch. és anthropologiai társulatok levelező tagja. *L. Nagyváradon. Lev. taggá vál. okt. 9. 1860. a math. és természettudományi osztályból áttétt jan. 19. 1864., rendes taggá vál. május 17. 1871.*

HENSZLMANN IMRE, orvostudor, a budapesti m. kir. egyetemen a műtörténelem ny. r. tanára, a magyarországi műemlékek ideiglenes (országos) bizottságának előadója, a Kisfaludy-Társaság tagja. *L. Budapesten, Vas-útcza 10. sz. Lev. taggá vál. szept. 3. 1841., rendessé máj. 21. 1873.*

SZILÁGYI SÁNDOR, a m. történelmi társulat főtítkára, s a budapesti m. k. t. egyetemi könyvtár igazgatója. *L. Budapesten, IV. ker. Ferencziek-tere 5. sz. Lev. taggá vál. decz. 15. 1858., rendessé máj. 21. 1873.*

KNAUZ NÁNDOR, szerfeli apát, esztergomi főegyházi kanonok. *L. Esztergomban, a könyvtári épületben. Lev. taggá vál. decz. 15. 1858., rendessé máj. 21. 1873.*

FRAKNÓI VILMOS, böleselettudor, szekszárdi apát, nagyvárad kanonok, az országos közoktatási tanács tagja, a délmagyarországi, a békésmegyei, felsőmagyarországi és pozsonyi régészeti egyletek tiszteleti tagja. *L. Budapesten, az Akadémia palotájában. Lev. taggá vál. máj. 25. 1870., rendessé máj. 21. 1873.*

NAGY IVÁN, (F. Györi), *L. Horpácson, u. p. Nagy-Oroszi. Lev. taggá vál. decz. 15. 1858., rendessé máj. 21. 1874.*

KELETI KÁROLY, böleselettudor, miniszt. tanácsos, az országos statisztikai tanács tagja és előadója; a cs. Lipót rend lovag-keresztese, az orosz Szaniszló-rend II. osztályának birtokosa, a portugalli Miasszonyunk de Villa Vicosa című rend középkeresztese; a nemzetközi statisztikai congressus állandó bizottságának elnöke, az Institut Egyptien, az Academia panormitana scientiarum ac literarum, a Statistical Society és a nisz-gorodszki gubernium statisztikai bizottságának kültagja; a közoktatási tanács, az államtudományi vizsgáló bizottság tagja; egyetemi magántanár; a kereskedő ifjak

társulatának tiszteletbeli, a földrajzi társulat, a nemzet-gazdasági egyesület választmányi, a budapesti kereskedelmi és iparkamara levelező, a m. kir. természettudományi társulat s a fővárosi bizottság tagja. *L. Budapesten, I. ker. Tábor-útcza 2. sz. Lev. taggá vál. márcz. 18. 1868., rendessé máj. 26. 1875.*

PESTY FRIGYES, kir. tanácsos, a magyar Történelmi társulat alapító és igazgatóválasztmányi tagja, a magyar Földrajzi társaság, a Délmagyarországi régészeti és történelmi Múzeum-társulat, a magyar heraldikai és genealogiai társaság választmányi, a békésmegyei művelődéstörténelmi egyesület tiszteletbeli, a stájerországi cs. k. gazdasági társaság, a fermói Accademia araldicogeneologica italiana levelező, a párisi Institut d' Afrique és a san-franciscói pacificparti magyar társaság és kölcsönös segélyegylet tiszteleti tagja. *L. Budapesten, VII. ker. István-tér 15. sz. Lev. taggá vál. decz. 16-án 1859., rendessé május 24. 1877.*

PAULER GYULA, m. kir. országos levéltárnok, jogtudor, köz- és váltóügyvéd, a budapesti jogtudományi állami vizsgálati bizottságnak, s a magyar történelmi társulat választmányának s a hunyadmegyei tört. és régészeti társulat tiszti tagja. *L. Budapesten, II. ker. Lánchíd-útcza 2. sz. Lev. taggá vál. máj. 25. 1870. rendessé május 24. 1877.*

THALY KÁLMÁN, szab. kir. Debreczen város I. ker. országgyűlési képviselője; miniszteri osztálytanácsos; az olasz kir. Sz. Mór- és Lázár-rend lovagtisztje; a műemlékek orsz. bizottságának beltagja; a tiszántúli h. h. egyházkerület tanácsbírája; a milánói és turini tud. akadémiák levelező és a magyar történelmi társulat alapító, igazgató-választmányi és szerkesztő-bizottsági tagja; a pozsonymegyei régészeti és történelmi egyesület elnöke; a békésmegyei régészeti és történelmi egyesület tiszteleti, a pozsonyi Toldy-kör igazg. választm. tagja, stb. *L. Budapesten, IX. ker. Üllői út 21. sz. és Pozsonyban, Apáczá-útcza 13. sz. Lev. taggá vál. jan. 20. 1864., rendessé május 20. 1880.*

HAJNIK IMRE, jogtudor, a budapesti m. kir. tud. egyetemen a jogtörténelem nyilvános rendes tanára, az orsz. közoktatási tanács-, a vallás és tanulm. alapok ellenőrző bizott-

ságának tagja. *L. Budapesten, IV. ker. Ferencziek-tere 2. sz. Lev. taggá vál. május 17. 1871., rendessé május 20. 1880.*

TORMA KÁROLY, bölselettudor, a budapesti m. kir. tudomány-egyetemen a régiség és éremtan ny. r. tanára, a római Istituto di corrispondenza archeologica levelező, a bukaresti Academia Romana, a hunyadmegyei történelmi és régészeti társulat s a tiszafüred-vidéki régészeti egyesületi tagja, a magyar történelmi társulat, a budapesti philologiai s a magyar heraldikai és genealogiai társaság választmányának tagja, a magyarországi műemlékek országos bizottságának bel-, s az erdélyi múzeum-egyesület igazgató-tagja, stb. *L. Budapesten, Ferencz József-rakpart 26. sz. Lev. taggá vál. decz. 20. 1861., rendessé máj. 19. 1881.*

APÁTHY ISTVÁN, kir. tanácsos, a III. oszt. vaskoronarend lovagja, jogtudor, köz- és váltó-ügyvéd, a budapesti kir. tud. egyetemen a váltó-, kereskedelmi, európai nemzetközi és tengerjog nyilván. rendes, a törvénykezési rendtartás jogosított tanára, a jog és államtudományi kar e. i. dekánja; az ügyvéd-vizsgáló, a II. alap- és a jogtudományi államvizsgálati bizottság tagja, a letenyei kerület orsz. képviselője, a fővárosi bizottság tagja, a budapesti kereskedelmi és iparkamara lev. tagja, az I. magyar iparbank elnöke, a kisbirtokosok országos földhitelintézetének igazgatósági tagja. *L. Budapesten, IX. ker. Csillag-útcza 12. sz. Lev. taggá vál. máj. 21. 1873., rendessé június 5. 1884.*

DEÁK FARKAS, m. kir. nyug. osztálytanácsos, a tört. társulat jegyzője, a vaskorona-rend III. oszt. lovagja. *L. Budapesten, IV. ker. Egyetem-tér 6. sz. Lev. taggá vál. jún. 8. 1876., rendessé május 28. 1885.*

SCHVÁRCZ GYULA, jénai bölselettudor, a londoni Geological Society, Ethnological Society, Anthropological Society a Sociétés Géologique de France, és az Académie Nationale stb. tagja, az Országos Köznevelési Egyesület elnöke, a k. magyar természettudományi társulat és a magyar-honi földt. társ. alap. tagja. *A III. osztályból áttétetett jún. 5. 1884. L. Székes-Fehérvártt és Budapesten, Budapest-szálló. Lev. taggá vál. január 20. 1864., rendessé máj. 13. 1887.*

Megválasztott rendes tag:

NAGY IMRE (alsó-szopori), a m. kir. curia bírása. *L. Budapesten, Múzeum-körút 10. sz. Lev. taggá vál. máj. 25. 1870., rendessé máj. 6. 1886.*

Levelező tagok:

KARVASY ÁGOST, kir. tanácsos, nyugalmazott m. kir. egyetemi tanár és hites ügyvéd. *L. Bécsben, Wohllebengasse 15. sz. Vál. decz. 18. 1846.*

SZÜCS ISTVÁN, köz- és váltóügyvéd, nyugalmazott kir. törvényszéki bíró, a jogtudományi államvizsgálati bizottság tagja, a debreczeni ev. ref. egyház főgondnoka, a debreczeni ref. kollégium helyi gondnoka, a tiszántúli ev. ref. középiskolai felügyelő-tanácsnak, valamint az egyházkerületi tanügyi bizottságnak is tagja, a debreczeni ref. főiskolai gazdasági tanács elnöke. *L. Debreczenben. Vál. decz. 18. 1846.*

NEY FERENCZ, a Ferencz József-rend lovagja, a budapesti IV. ker. főreáltanoda igazgatója, a magyar nyelv és irodalom volt rendes tanára; az orsz. közoktatási tanács, a főv. bizottság tagja, a reáltanárokat vizsgáló bizottság érdemesült, az országos középtanodai tanáregylet s több más társulat tiszteleti tagja. *L. Budapesten, IV. ker. Reáltanoda-útcza 7. sz. Vál. decz. 15. 1858.*

SOMOGYI KÁROLY, zebegényhegyi apát, komáromi főesperes, esztergomi főegyházi kanonok, hittudor. *L. Esztergomban. Vál. decz. 15. 1858.*

Gr. ANDRÁSSY MANÓ (Krasznahorkai és Csik-Szentkirályi), valóságos belső titkos tanácsos, országgyűlési képviselő. *L. Budapesten, V. ker. Mérleg-útcza 11. sz. Vál. decz. 15. 1858.*

PAUER JÁNOS, hittudor. székesfehérvári megyés püspök, a római pápa tiszt. káplánja, ő cs. kir. apost. Felsőházi tanácsosa, a másodosztályú vaskorona-rend lovagja. *L. Székes-Fehérváron. Vál. decz. 15. 1858.*

PAUR IVÁN, kir. tanácsos, a Széchenyi grófok nemzetségi levéltárnoka; a Rómában székelő Istituto di Corris-

pondenza Archeologica levelező tagja; az építészeti műemlékek fentartására ügyelő bécsi cs. kir. központi bizottság magyarországi levelezője. *L. Sopronban. Vál. decz. 15. 1858.*

MATYÁS FLÓRIÁN, *L. Pécssett. Vál. decz. 15. 1858.*

A nyelv- és széptudom. osztályból áttételt máj. 16. 1883.

FINÁLY HENRIK LAJOS, a történelmi tudományok ny. r. tanára a kolozsvári m. k. tud. egyetemen, az erdélyi múzeum-egylet titkára, a múzeumi régiség- és éremtár őre, a római Istituto di Corrispondenza Archeologica levelező tagja, a kolozsvári kereskedelmi és iparkamara elnöke, az erdélyi orsz. gazdasági egylet és a román népmívelő egylet tiszteleti tagja; a történelmi társulat, a szebeni „Verein für Siebenbürgische Landeskunde“ és egynehány más közhasznú egylet fizető rendes tagja. *L. Kolozsvártt. Vál. decz. 15. 1858. A nyelv és széptudományi osztályból áttételt máj. 18. 1881.*

KERKAPOLY KÁROLY, ő cs. és ap. kir. Felsége val. belső titkos tanácsosa, a cs. Lipót-rend nagykeresztese, a budapesti magy. kir. egyetem tanára. *L. Budapesten, IX. ker. Csilaj-útcza 8. sz. Vál. decz. 16. 1859.*

KUKULYEVICS, másképp BASSANI DE SACCI IVÁN, az orosz sz. Vladimir-rend középkeresztese, az éjszaki archaeologiai társaságnak Kopenhágában, a cs. orosz tudományos akadémiának Péterváron, a cs. kir. tud. Akadémiának Krakkóban, a quiriti-k akadémiájának Rómában, a kraini és karantánföldi történettudományi — s a szerb irodalmi társaságnak Belgrádban, a cs. k. geologiai intézetnek Bécsben, a krakkói egyetemnek s a prágai akadémiának levelező tagja; a zágrábi délszláv történet- és régiségtudományi társaság elnöke, a horvátországi és slavoniai építészeti emlékek conservatora, a sz. Jeromos-féle illyr congregatiónak Rómában tiszteleti tagja, Zágráb és Eszék városok tiszteletbeli polgára. *L. Zágrábban. Vál. október 9. 1860.*

FALK MIKSA, bölselelettudor, országgyűlési képviselő, a „Pester Lloyd“ szerkesztője. *L. Budapesten, V. ker. Dorottya-útcza 14. sz. Vál. decz. 20. 1861.*

KERÉKGYÁRTÓ ÁRPÁD, bölcselettudor, köz- és váltó-jogi ügyvéd, a budapesti m. kir. tudomány-egyetemen Magyarország történelmének ny. r. tauára, és a gymn. tanárvizsgáló bizottság tagja. *L. Budapesten, IV. ker. Sörház-útca 6. sz. Vál. decz. 20. 1861.*

HOFFMANN PÁL, jogtudor, hit. ügyvéd, a vaskorona-rend III. oszt. vitéze, a budapesti m. kir. egyetemen a római jog ny. r. tanára, a párisi Société de législation comparée tagja. *L. Budapesten, III. ker. Lajos-útca 17. sz. Vál. jan. 13. 1863.*

ÖKRÖSS BÁLINT, kir. tanácsos, kir. közjegyző, megvizsgált bíró, köz- és váltóügyvéd. *L. Budapesten, VIII. ker. Múzeum-körút 2. sz. Vál. márcz. 18. 1868.*

Dr. BARSÍ JÓZSEF, az országos statisztikai tanácsnak és az országos statisztikai hivatalnak tagja. *L. Budapesten, I. ker. Attila-útca 25. sz. Vál. máj. 25. 1870.*

JAKAB ELEK, m. kir. orsz. alleveltárnok, az erdélyi román irodalmi és népmívelődési társulat tiszteleti tagja, okleveles ügyvéd, a budai m. kir. polgári tanító-képezde igazgató tanácsosa. *L. Budapesten, I. ker. Döbrentei-útca 6. sz. Vál. máj. 25. 1870.*

LUBRICH ÁGOST, a budapesti m. kir. egyetemen a felsőbb nevelés-tudomány nyilv. rendes tanára. *L. Budapesten, VIII. ker. Sándor-útca 28. sz. Vál. máj. 17. 1871.*

DOMÁNOVSZKY ENDRE, a n.-szebeni m. kir. jogakadémian a bölcselet volt ny. r. tanára. *L. Budapesten, Dob-útca 10. sz. Vál. máj. 17. 1871.*

BALÁSSY FERENCZ, egri kerületi esperes és maklári lelkész, a Kemény Zsigmondról nevezett szépirodalmi társulat rendes s a m. történelmi társ. választm. tagja. *L. Maklár-on. Vál. máj. 24. 1872.*

PÓR ANTAL, apát, a pozsonyi társas egyház kano-nokja. *L. Pozsonyban, Vál. május 24. 1872.*

MATLEKOVITS SÁNDOR, jogtudor, a cs. Lipót, norvég sz. Olaf és bajor korona-rend lovagkeresztese, az olasz korona-rend középkeresztese, a szerb Takowa-rend II. osztályú nagykeresztese, a spanyol III. Károly-rend csillagos középkereszt-

tese, hites köz- és váltó-ügyvéd, a földm. ipar és kereskedelmi minisztériumban államtitkár, országgyűlési képviselő. *L. Budapest, VII. ker. Dohány-útcza 12. sz. Vál. máj. 21. 1873.*

PAUER IMRE, bölseleltudor, premontrei rendű áldozár, budapesti egyetemi tanár. *L. Budapest, VI. ker. Teréz-körút, 56. sz. Vál. máj. 28. 1874.*

ORTVAY TIVADAR, csanád-egyházmegyei áldozópap, bölseleltudor, képesített egyetemi tanár, a pozsonyi kir. jog- és államtudományi kar nyilvános rendes tanára, a pozsonyvármegyei régészeti és történelmi egyesületnek alelnöke és alapító tagja, a békésvármegyei régészeti és művelődés-történelmi társulat tiszteleti, a m. történelmi társulat, az egyetemes philologiai társulat, a délmagyarországi régészeti és történelmi társulat, a magyar heraldikai és genealogiai társaság igazgató választmányi tagja. *Lakik Pozsonyban. Vál. máj. 26. 1875.*

HAAN LAJOS, békéscsabai ev. lelkész, a Ferencz-József rend lovagja, a magyarhoni ágostai hitvallásúak egyetemes egyházi főjegyzője, a dorpati tudós társaság lev., a m. történelmi társulat s a magyar genealogiai és heraldikai társaság igazgató-választmányi tagja, a békésmegyei régészeti és művelődéstörtén. egylet másodelnöke. *Lakik Békés-Csabán. Vál. máj. 24. 1877.*

KÁLLAY BÉNI, cs. és kir. közös pénzügyminiszter, ő cs. és ap. kir. Felsője val. belső titkos tanácsosa és aranykulcsos híve, a Sz. István-rend lovagkeresztése, a Takowa szerb kir. rendnek nagykeresztése, több más külföldi rend középkeresztése. *L. Bécsben. Vál. jún. 14. 1878.*

ZSILINSZKY MIHÁLY. *L. Budapest, Ösz-útcza 30. sz. Vál. jan. 14. 1878.*

GYÖRGY ENDRE, orsz. képviselő. *Lakik Budapest, V. kerület, Ferencz-József rakpart, 12. sz. Vál. május 22. 1879.*

KÖRÖSI JÓZSEF, a Ferencz-József-, és több külföldi rend lovagja, a főv. statisztikai hivatal igazgatója, egyetemi magántanár, az orsz. statisztikai tanács és a nemzetközi statisztikai kongresszus állandó bizottságának, továbbá a nem-

zetközi demografiai bizottság és az „Institut international de Statistique“ tagja, a párisi „Société de Statistique“ és a manchesteri „Statistical Society“ lev. tagja, a nischny-nowgorodi kormányzóság statisztikai bizottságának kültagja, a párisi „Société de médecine publique et d'hygiène professionnelle“ az ugyanott székelő „Société d'hygiène“, a brüsszeli „Société royale d'hygiène“, a milánói „Società italiana d'igiene“, a bordeauxi „Société d'hygiène publique“, a madridi „Sociedad española de higiene“ kültagja, a budapesti és aradi kereskedelmi iparkamarák lev. tagja, a budapesti lipótvárosi iskolaszék tagja. *L. Budapesten, VI. ker. Andrásy-út 48. sz. Vál. máj. 22. 1879.*

KÁROLYI ÁRPÁD, egyetemi magántanár, a bécsi cs. k. titkos államlevéltárnál fogalmazó. *L. Bécsben, Neubau, Schottenhofgasse 3. sz. Vál. május 20. 1880.*

MYSKOVSKY VIKTOR, a kassai állami főreáliskolánál az ábrázoló mértan és az építészet rendes tanára, műépítész, a magyar mérnök és építész-egylet rendes tagja, a magyar történelmi-, az országos magy. képzőművészeti-, az országos embertani s régészeti társulatok tagja; a felső magyarországi múzeum régészeti osztályának öre; az orsz. magyar iparmúzeum felügyelő-, a magyarországi műemlékek országos bizottságának-, a bécsi „Central Commission zur Erforschung und Erhaltung der Kunstdenkmale-“, a milánói „Collegio Internazionale di Scienze ed arti“ levelező tagja; a párisi 1878-dik évi közkiállítás ezüst-, s a székesfehérvári 1879-ik évi kiállítás arany-érmének tulajdonosa, a kassai keresk. és iparkamara kültagja, az országos magyar iparművészeti társulat kassai képviselője, s a Kárpát-egylet rendes tagja. *L. Kassán. Vál. máj. 20. 1880.*

KÖZMA FERENCZ, a székely-keresztúri tanítóképző-intézet igazgatója. *L. Székely-Keresztúron. Vál. máj. 20. 1880.*

MAJLÁTH BÉLA, a M. N. Múzeum könyvtárőre, a magy. tört. társ., földrajzi társ., az állat- és növény-honosító társ. választmányi-, a magyarországi földtani társulat levelező-, a bécsi és németországi embertani és régészeti társulatok rendes, a magyarországi anthropol. és régészeti társulat választ-

mányi tagja. *L. Budapesten, a M. Nemzeti Múzeum épületében. Vál. május 20. 1880.*

VÉCSEY TAMÁS, jogtudor, a budapesti m. kir. egyetemen a római jog nyilv. rend. tanára, hites köz- és váltó ügyvéd, a magyar jogászegylet választmányi tagja. *L. Budapesten, VIII. ker. Múzeum-útca 3. sz. Vál. máj. 19. 1881.*

DANKÓ JÓZSEF, bélakúti apát, esztergomhegyi prépost, barsi főesperes, esztergomi főegyházi kanonok és pápai praelatus, hittudor, a bécsi és budapesti egyetem hittani kárának bekebelezett tagja stb. *L. Esztergomban. Vál. május 19. 1881.*

SZENTKLÁRAY JENŐ, csanád-egyházmegyei áldozár, török-becsei plebános, bölcsellettudor, Magyarország újabbkori történetének magántanára a budapesti m. kir. tud. egyetemen, a belgrádi szerb tudós társaság levelező, a békésmegyei régészeti és mivelődés-történelmi társulat tiszteleti tagja. *L. Török-Becsén, Torontál megyében. Vál. június 1. 1882.*

CSONTOSI JÁNOS, a Nemzeti Múzeum könyvtárának segédőre, a m. történelmi, valamint a m. heraldikai és genealogiai társulatok igazgató-választmányi tagja, s a Magyar Könyvszemle szerkesztője. *L. Budapesten, Múzeum-útca 6. sz. Vál. május 17. 1883.*

Dr. THALLÓCZY LAJOS, cs. és kir. kormánytanácsos a cs. és kir. közös pénzügyminisztériumban. *L. Bécsben, I. Johannisgasse, Hofkammer-Archiv. Vál. május 17. 1883.*

Br. NYÁRY JENŐ, cs. kir. kamarás, aranysarkantyús vitéz, miniszteri osztálytanácsos, a főrendiház jegyzője, a királyi országos legfőbb fegyelmi bíróság tagja, a portugalli Krisztus-rend csillagos középkeresztese, a belga Lipót-rend tiszti keresztese, a brazíliai Rizsa- és az olasz Sz. Móricz- és Lázár-rendek lovagja, az országos régészeti és embertani társulat másodelnöke, a hunyadvári egylet alelnöke, a m. történelmi társulat, a budapesti heraldikai és genealogiai társulat és a gömörmegyei múzeum-egyesület igazgató-választmányi, továbbá a békésmegyei régészeti és művelődéstörténelmi, a tiszafüredvidéki régészeti, és a felsőmagyarországi régészeti

társulatok tiszteleti, és a M. Földhitelintézet felügyelő bizottsági tagja. *L. Budapesten, Főherczeg-Sándor-útcza 32. sz. Vál. május 17. 1883.*

Dr. PULSZKY KÁROLY, az országos képtár öre, orsz. képviselő. *L. Budapesten, az Akadémia palotájában. Vál. máj. 17. 1883.*

Dr. LÁNG LAJOS, egyetemi tanár, országgy. képviselő. *L. Budapesten, Vigadó-tér 1. sz. Vál. május 17. 1883.*

KÖVÁRY LÁSZLÓ, a heraldikai társaság választmányi, a történelmi társaság alapító, az erdélyi múzeumegylet alapító és választmányi, Kolozsvár város bizottságának virilis, s a kolozsvári unitárius főtanoda felügyelő gondnoka. *L. Kolozsvárt. Vál. május 17. 1883.*

HAMPEL JÓZSEF, a budapesti egyetemen rk. tanár, a M. N. Múzeum régiségtárának öre. *L. Budapesten, a M. N. Múzeum épületében. Vál. június 5. 1884.*

BALLAGI ALADÁR, a budapesti egyetemen rk. tanár, *L. Budapesten, Kinizsi-útcza 29. sz. Vál. június 5. 1884.*

BUNYITAY VINCZE, nagyváradi egyházmegyei áldozár, szentszéki bíró, egyházmegyei s püspöki könyvtárnok, a műemlékek országos bizottságának kültagja, a magyar heraldikai s genealogiai társaság levelező-, a magyar történelmi társulat s a biharmegyei régészeti és történelmi egylet igazgató választmányi-, a vatikáni Oklevéltár szerkesztő bizottságának, s a Sz. István társulat tudományos és irodalmi osztályának tagja. *L. Nagyváradon. Vál. jún. 5. 1884.*

Dr. FEJÉRPATAKY LÁSZLÓ, bölcslelettudor, a M. N. Múzeum levéltárnoka, egyetemi magán-tanár; a magyar történelmi társulat ig. vál. tagja; a magyar heraldikai és genealogiai társaság titkára és folyóiratának szerkesztője. *L. Budapesten, VIII. ker. Üllői-út 4. sz. Vál. jún. 5. 1884.*

HORVÁT ÁRPÁD, bölcséleti és jogtudor, h. ügyvéd, a budapesti tudomány-egyetemen az oklevél- és czimertan ny. rendes tanára, a m. történelmi társulat választmányi tagja. *L. Budapesten, Képiró-útcza 7. sz. Vál. június 5. 1884.*

KOVÁTS GYULA, jogtudor, hites ügyvéd, a budapesti kir. ítélő táblánál pótbíró; a budapesti egyetemen az egyházi

jognak képesített magántanára, a jogtudományi s államtudományi államvizsgálati bizottságok tagja. *L. Budapestén, IV. ker. Magyar-útca 6. sz. Vál. június 5. 1884.*

HEGEDŰS SÁNDOR, országgyűlési képviselő. *Lakik Budapestén, IV. ker. Egyetem-útca 6. sz. Vál. máj. 28. 1885.*

CSAPLÁR BENEDEK, kegyes tanító-rendi áldozár, tiszteleti kormánytanácsos, a rend történetirója s házi könyvtárnoka, a magyar történelmi társulat igazgató-választmányi tagja. *L. Budapestén, IV. ker. Városháztér, a kegyes tanító-rendiek épületében. Vál. május 6. 1886.*

Dr. CONCHA GYŐZŐ, az alkotmányi és közigazgatási politika nyilvános rendes tanára a kolozsvári egyetemen. *L. Kolozsvártt, Hid-útca 23. sz. Vál. május 6. 1886.*

Megválasztott levelező tagok :

CZOBOR BÉLA, nagyváradi egyházmegyei áldozár, bölcsellettudor, a nagyváradi papnövelde igazgatója, a portugál királyi „Miasszonyunk de Villa Vicosa“-rend lovagja, a keresztény műarchaeologia és symbolica magántanára a budapesti m. kir. tud. egyetemen, a m. történelmi társulat igazgató-választmányi és a lissaboni „Real Associacao dos Architectos e Archeologos Portugezes“ lev. tagja. *L. Nagyváradon. Vál. május 19. 1881.*

PLÓSZ SÁNDOR, a budapesti egyetemen r. tanár. *L. Budapestén, IV. ker. Sebestyén-tér 7. sz. Vál. június 5. 1884.*

WLASSICS GYULA, jogtudor, ügyvéd, főügyészi helyettes, a budapesti ügyvédvizsgáló és jogtudományi államvizsgálati bizottságok, a magyar jogászgyűlés állandó bizottságának, a franczia „Législation comparée“ társaság és a német jogászgyűlés tagja. *L. Budapestén, IV. k. Hatvani-útca 3. sz. Vál. május 6. 1886.*

MEDVECZKY FRIGYES, bölcsellettudor, a budapesti m. kir. tudományegyetemen a philosophia nyilvános rendes tanára; az országos közoktatási tanács és középtanodai tanárvizsgáló bizottságnak tagja. *L. Budapestén, IV. ker. Zöldfa-útca 32. sz. Vál. május 13. 1887.*

BÁRÓ ORBÁN BALÁZS, országgyűlési képviselő. *L. Budapesten, országház; és Szejkefürdő, u. p. Székely-Udvarhely. Vál. máj. 13. 1887.*

PULSZKY ÁGOSTON, jogtudor, a budapesti m. kir. tudomány-egyetemen ny. r. tanár; a jog és államtudományi kar volt dékánja; a hadi diszítménynyel ellátott III. osztályú vaskoronarend lovagja; országgyűlési képviselő; a Szécsenyvidéki gazd. egyesület t. elnöke; a nógrádmegyei gazd. egyesület másodelnöke; a nógrádi evang. esperesség egyházi bíró-ságának elnöke; Nógrád vármegye bizottsági tagja, stb. *L. Budapesten, Ösz-útcza 41. sz. Vál. május 13. 1887.*

Külső tagok:

CANTU CAESAR, a milánói állami levéltár igazgatója, több tudományos társaság tagja. *Milánóban. Vál. decz. 16. 1858.*

FLEGLER SÁNDOR, bölcslelettudor és tört. tanár. *Nürnbergben. Vál. decz. 16. 1858.*

ROSCHER VILMOS, kir. egyetemi tanár. *Lipcsében. Vál. decz. 2. 1860.*

DUDIK BÉDA FERENCZ, a raigerni sz. Benedek rendü káptalan tagja Morvában, Morvaország történetírója, a cs. kir. Ferencz József-rend lovagja, s több külföldi rendjel birtokosa, számos külföldi tudományos társ. és egylet tagja. *Brünnben. Vál. jan. 20. 1864.*

MOMMSEN TIVADAR, kir. egyetemi tanár. *Berlinben. Vál. jan. 30. 1867.*

JANET PÁL, a francia Institut tagja. *Párisban. Vál. márcz. 18. 1868.*

Dr. ENGEL ERNŐ, a porosz statisztikai hivatal főnöke. *Lössnitzben, Drezda mellett. Vál. ápr. 14. 1869.*

ARNETH ALFRÉD, cs. és kir. valós. belső titkos tanácsos, a bécsi tud. akadémia elnöke, bölcslelettudor stb., a cs. kir. titkos levéltár igazgatója. *Bécsben. Vál. máj. 24. 1872.*

BIRK ERNŐ, cs. udv. tanácsos, a cs. udv. könyvtár igazgatója, bölcslelettudor, a bécsi tud. akad. tagja. *Bécsben. Vál. máj. 24. 1872.*

BOCK FERENCZ, kanonok. *Aachenben. Vál. máj. 24. 1872.*

FIEDLER JÓZSEF, cs. osztálytanácsos, a bécsi cs. kir. titkos levéltár aligazgatója, a bécsi tud. akadémia tagja. *Bécsben. Vál. máj. 24. 1872.*

WIESELER FRIGYES, egyetemi tanár. *Göttingában. Vál. máj. 24. 1872.*

GLADSTONE EDUARD VILMOS, Nagy-Britannia volt miniszterelnöke. *Londonban. Vál. máj. 21. 1873.*

PATTERSON ARTHUR, az angol nyelv tanára a m. k. egyetemen. *L. Budapesten, II. k. Hunfalvy-útcza, a Szépkilátáshoz. Vál. máj. 21. 1873.*

GNEIST RUDOLF, kir. egyetemi tanár és a német birodalmi gyűlés tagja. *Berlinben. Vál. máj. 28. 1874.*

SAYOUS EDUÁRD, *Besançon, Vál. máj. 26. 1875.*

ZELLER EDUÁRD, a berlini kir. egyetemen a philosophia tanára. *Berlinben. Vál. máj. 26. 1875.*

ESQUIROU de PARIEU. *Párisban. Vál. jún. 7. 1876.*

KUNIK ERNŐ, a szentpétervári cs. múzeum igazgatója. *Szentpétervártt. Vál. jún. 8. 1876.*

LEVASSEUR EMIL, nemzetgazdasági író. *Párisban. Vál. máj. 24. 1877.*

VILLARI PASQUAL, történetíró. *Florenzben. Vál. máj. 24. 1877.*

GIESEBRECHT VILMOS, egyetemi tanár. *Münchenben. Vál. jún. 14. 1878.*

GINDELY ANTAL, böleselettudor, egyetemi tanár. *Prágában. Vál. jún. 14. 1878.*

SICKL TIVADAR, cs. udvari tanácsos, böleselettudor, egyetemi tanár. *Bécsben. Vál. jún. 14. 1878.*

BERTRAND SÁNDOR, múzeumi igazgató. *St.-Germainben. Vál. máj. 20. 1880.*

HILDEBRAND JÁNOS, múzeumi ör. *Stockholmban. Vál. máj. 20. 1880.*

LEPKOVSKY JÓZSEF, böleselettudor, az archaeologia egyetemi tanára. *Krakkóban. Vál. május 20. 1880.*

CHANTRE ERNŐ, a lyoni Museum des sciences naturelles aligazgatója. *Lyonban. Vál. május 19. 1881.*

D'OLIVECRONA KANUT, a svéd királyi legfőbb ítélőszék bírása és több tudós társaság tagja. *Stockholmban. Vál. máj. 19. 1881.*

TEIXEIRA DE ARAGAÓ A. C. a kir. portugalli tud. akadémia tagja, a katonai közegészségtan tanára, a kir. palotában létező nagy érem- és régiséggyűjtemény igazgatója. *Lissabonban. Vál. máj. 19. 1881.*

CAPASSO BERTALAN, a nápolyi állami levéltár igazgatója. *Nápolyban. Vál. június 5. 1884.*

GUASTI CAESAR, a florenczi állami levéltár igazgatója. *Florenzben. Vál. június 5. 1884.*

VITKOVITS GÁBOR, főiskolai tanár. *Belgrádban. Vál. május 28. 1885.*

BODIO LAJOS, az olasz kir. statisztikai hivatal főigazgatója. *Rómában. Vál. máj. 13. 1887.*

ZAKRZEWSKI VINCZE, a krakkói Jagello-egyetemen a történelem ny. rendes tanára; a krakkói tud. egyetem rendes tagja, stb. *Krakkóban. Vál. május 13. 1887.*

III. A matematikai és természettudományok osztálya.

Elnök:

THAN KÁROLY (I. Igazgató Tanács). *Választatott az osztály által máj. 10-én 1887.*

Tiszteleti tagok:

HAYNALD LAJOS (I. Igazgató Tanács).

HOLLÁN ERNŐ, cs. kir. altábornagy, a m. kir. V. honvédkerület parancsnoka, a főrendiház tagja, a cs. Lipót-rend közép-keresztese, a magyar mérnök- és építész-egylet elnöke. *L. Budapesten, IV. Kecskeméti-útcza 5. sz. Lev. taggá vál. decz. 15. 1858., rendessé decz. 20. 1861., tiszteletivé máj. 24. 1872.*

JEDLIK ÁNYOS ISTVÁN, kir. tanácsos, a vaskorona-rend III. oszt. lovagja, sz. Benedek-rendi áldozár, bölcslelettudor,

nyug. m. kir. egyet. tanár, a k. m. természettud. társ. rend. tagja. *L. Győrött. Lev. és rendes taggá vál. decz. 15. 1858., tiszteletivé máj. 21. 1873.*

RUDOLF (Ferencz, Károly, József), cs. és magyar- s cseh-országi kir. herczeg és trónörökös, ausztriai főherczeg, az arany gyapjas rend lovagja, a m. kir. sz. István-rend, a toskanai sz. József-, a brazíliai déli kereszt-, a bajor sz. Hubert-, a szász ruta-korona-, a svéd Szerafin, a württembergi korona-, a belga Lipót-, a portugall Krisztus- és sz. Benedek d'Avis katonai-, a görög megváltó-, spanyol III. Károly-, a németalföldi oroszlán-, a badeni hűség-, a szász-weimari fejér sólyom-, a hassiai Lajos-, a meklenburgi wend korona- a ruméniai csillag- s szerb-Takowa-rend nagykeresztese; az orosz sz. András-, Newsky Sándor-, fejér sas-, sz. Anna s sz. Szaniszló-rend I. oszt., a mexikói sas-, a franczia becsület-, a porosz fekete sas-rend lovagja, a souv. Johannita-rend nagykeresztese és tiszt. Baillija, cs. és kir. vezérőrnagy, ellentengernagy, a 19. sz. gy. és 2. sz. tüzérezred és több külföldi ezred tulajdonosa, bölcsellettudor stb. *L. Bécsben. Tiszteleti taggá vál. jún. 14. 1878.*

Gr. SZÉCSENYI BÉLA (Lásd Igazg. Tanács).

SEMSEY ANDOR, a m. kir. természettudományi társulat tiszteleti tagja. *L. Budapesten, Vámház-körút 2. sz. Vál. jún. 1. 1882.*

KONKOLY T. MIKLÓS, a III. oszt. vaskorona-rend lovagja, bölc. tudor, a londoni Astronomical society, az Association scientifique de France, az Astronomische Gesellschaft, a k. m. természettudományi társulat tagja, a bécsi Photographische Gesellschaft, s a bécsi Electrotechnischer Verein tagja, az ó-gyallai csillagda tulajdonosa s vezetője. *L. Ó-Gyallán. Lev. taggá választatott jún. 8. 1876., tiszteletivé jún. 5. 1884.*

Rendes tagok:

Dr. TÖRÖK JÓZSEF, kir. tanácsos, orvos- és sebésztudor, a debreczeni ref. főiskolában akadémiai tanár, volt miniszteri tanácsos az egészségügyi osztálynál 1849-ben; a magyar orvosok és természetvizsgálók XXII-ik, Debreczenben tartott, nagygyűlésének volt alelnöke; a pesti orvosi kar, a budapesti

orvosegylet, a kir. magyar természettudományi társulat, a magyarhoni földtani társulat, a kolozsvári orvos-természettudományi társulat r. tagja. *L. Debreczenben. Lev. taggá választott okt. 7. 1843., rendessé decz. 15. 1858.*

NENDTVICH KÁROLY, kir. tanácsos, orvostudor, szemész- és szülész-mester, a vaskorona-r. III. oszt. lovagja, volt orsz. képviselő, a m. orvosok és természetvizsgálók XVIII. nagygyűlésének volt alelnöke, ugyanezen gyűlések állandó központi választmányának elnöke; a m. kir. műegyetemnél az ált. műszaki vegytan nyugalm. tanára, ugyanezen intézet volt rectora, a pesti orvosi kar, a kir. m. természettudományi társulat, a m. mérnök- és építész-egylet, az orsz. m. ipar-egyesület választmányi, a pozsonyi természettud., a budapesti m. és bécsi birodalmi földtani, a jénei ásványtani és pfalci gyógyszerészi és iparműi társulatok lev. tagja. *L. Budapesten, I. ker. Zergelépcső I. sz. Levelező taggá vál. nov. 22. 1845., rendessé decz. 15. 1858.*

STOCZEK JÓZSEF (l. Elnökség).

SZABÓ JÓZSEF, a sz. mm. és bölcsélet tudora, kir. tanácsos, a cs. kir. Ferencz József-rend — nemkülönben az olasz Sz.-Móricz- és Lázár-rend lovagkeresztese, a budapesti m. kir. egyetemen az ásványtan ny. r., a középtanodai tanárképző-intézet rendes tanára s a tanárvizsgáló bizottság tagja; az országos közoktatási tanács állandó tagja; a m. kir. természettudományi, földrajzi s a m. földtani társulat választmányi tagja, s ez utóbbinak, úgyszintén az állat- s növényhonosító társaságnak elnöke; Budapest főváros törvényhatósági bizottságának tagja; az orsz. régészeti és embertani társulat állandó választmányi tagja; a felső magyarországi Múzeumegylet, a Délmagyarországi természettudományi Társulat, a tiszafüredvidéki régészeti egylet tiszteleti tagja; az erdélyi „Verein für Naturwissenschaften“ — valamint a „Société des sciences naturelles et mathématiques de Cherbourg“ levelező tagja; az „Academia caesarea Leopoldino-Carolina“ tagja; Angliában a „British Association for Advancement of Sciences,“ valamint a londoni geologiai társulat, a philadelphiai „Academy of natural sciences“ külföldi, a bécsi cs. k. „Geologische Reichsanstalt“ lev. tagja; az egyetemi bölcséleti

kar volt dékánja. *Lakik Budapesten, V. ker. Széchenyi-útca 1. sz. Lev. taggá vál. decz. 15. 1858., rendessé jan. 30. 1867.*

KRUSPÉR ISTVÁN, a m. kir. József-műegyetemen a gyakorlati mér- és iparműtan rendes tanára, a m. k. természettudom. társulat rendes tagja. *L. Budapesten. VIII. ker. Bodzafa-útca 21. sz. Lev. taggá vál. decz. 15. 1858., rendessé máj. 25. 1869.*

THAN KÁROLY (l. Igazg. Tanács).

MARGÓ TIVADAR, a cs. ausztr. Lipót-rend lovagja, sz. mm. bölcsélet-, orvos- és sebésztudor, szülészemester, a kir. m. tud. egyetemen az állattan és összehasonlító boncztan ny. rendes, a szövettan rendkívüli tanára, egyszersmind tanár a középiskolai tanár-képző intézetben, az egyetemi állattani és összeh. boncztani intézet és gyűjteménytár igazgatója; az országos közoktatási tanács, és országos közegészségi tanács rendkívüli tagja; a középtanodai tanárvizsgáló bizottság tagja, a gyógyszerészeti első szigorlati vizsgáló bizottság elnöke, a budapesti kir. orvosegylet rendes tagja, a kir. m. természettud. társulat volt alelnöke, annak alapító és választmányi tagja, s állattani bizottságának elnöke; a bécsi csász. kir. „Zoologisch-botanische Gesellschaft“ rendes tagja; Angliában a „British Association for the Advancement of Sciences“ külső tagja; a bölcséleti kar volt dékánja, a tud. Egyetem volt rektora. *Lakik Budapesten, Múzeum-körút 7. sz. Lev. taggá vál. október 9. 1860., rendessé május 25. 1870.*

HAZSLINSZKY FRIGYES, az eperjesi collegiumban a mathesis és természettudomány tanára és igazgató. *Lakik Eperjesen. Levelező taggá vál. január 13. 1863., rendessé május 24. 1872.*

LENHOSSÉK JÓZSEF, kir. tanácsos; az osztrák csász. vaskorona-rend III. osztályú lovagja; a portugalli kir. Krisztus-rend és a spanyol kir. Izabella-rend csillagos középkeresztese, a szász kir. II. osztályu Albrecht-rend, a spanyol kir. III. Károly-rend, a csász. török Medjidié-rend középkeresztese; az olasz kir. korona-rend tiszti keresztese; a svéd kir. Wasa-rend, a badeni nagyhercegi zähringi oroszlán-rend I.

osztályú, a hesseni nagyhercegi nagylelkű Fülöp-rend I. osztályú és az anhalti hercegi medve Albert érdemrend lovagkeresztese; orvos-, sebésztudor, szemész- és szülész-mester, a budapesti magy. királyi tudomány-egyetemnek 1878/79-diki tanévben volt rectora; a leiró- és tájboncztan nyilvános rendes tanára és az I-ső boncztani intézet és annak gyűjtemény-tára igazgatója; az orvoskari ösztöndíj-ügy vezetője; a párisi „Société anthropologique“ külső „membre associé“-ja; a párisi „Société anatomique“ és az ottani német orvos-társulat, a prágai csehországi „Societas medicorum“, a müncheni „Societas anthropologica“, a flórenczi „Società italiana di Anthropologia e Psychologia comparata“, a brüsseli „Société d'Anthropologie“, a temesvári délmagyarországi történelmi és régészeti társulat és a tiszafüred-vidéki régészeti egyesület tiszteleti tagja; a budapesti m. kir. tudom. egyetem orvostanhallgatók segély-egyletének dísztagja; a budapesti országos régészeti és embertani társulat rendes tagja és az ősrégészeti és embertani szakosztály elnöke; a budapesti m. kir. természettudományi társulat, valamint a m. kir. orvos-egylet és a nagy-szebeni természettudományi társulat rendes tagja; a magyar orvosi könyvkiadó-társulat alapító tagja; a bécsi cs. kir. „Gesellschaft der Aerzte“, a cs. k. bécsi „Zoologisch-botanischer Verein“ és az ottani „Anthropologische Gesellschaft“, a párisi „Société de Biologie“, a brüsseli kir. „Société royale des Sciences médicales et naturelles“, a berlini „Gesellschaft für Anthropologie, Ethnologie und Urgeschichte“, a göttingai „Königliche Gesellschaft der Wissenschaften“ és a philadelphiai „Numismatic and Antiquarian Society“ levelező tagja. *L. Budapesten, IV. ker. Múzeum-körút 33. sz. Lev. taggá vál. jan. 29. 1864., rendessé május 21. 1873.*

FRIVALDSZKY JÁNOS (Frivaldi), kir. tanácsos, a m. n. Múzeum természetosztályának igazgató-őre, a kir. m. természettudományi társulat s a m. orvosok és természetvizsgálók központi választmányának tagja; a magyarhoni földtani társulatnak, a pozsonyi természetvizsgáló egyesületnek, a természetvizsgálók Lipót-Károly-féle császári német Akadémiájának Dejean névvel, a bécsi cs. k. állat-növénytani, úgy-

szintén a berlini és stettini rovarászati társulatoknak rendes s levelező tagja. *L. Budapesten, a M. N. Múzeumban. Lev. taggá vál. decz. 10. 1865., rend. máj. 21. 1873.*

SZILY KÁLMÁN (lásd. Igazg. Tanács).

HANTKEN MIKSA (prudniki), magy. kir. min. osztálytanácsos, a palaeontologia nyilv. rendes tanára a budapesti m. kir. egyetemen, a magy. földtani és az állat- és növényhonosító társulat, valamint a Kárpát-egyesület alapító, a selmeczi gyógyászati és természett. egyeslet tiszteleti, a magyar földrajzi társ. rendes és választmányi, a kir. magy. természettudományi, a nagyszebeni természettudományi és a bécsi állat- és növénytani társulat rendes, a bécsi cs. kir. földtani intézet és a R. Accademia Valdarnese de Poggio lev. tagja. *L. Budapesten, VI. ker. Eötvös-útcza 9. sz. Lev. taggá vál. jan. 20. 1864., rendessé máj 28. 1874.*

SCHENZL GUIDÓ, böleselettudor, stirii admonti sz. benedek - rendű áldozár, a magyar országos statisztikai tanács, a kir. magyar természettudományi, az ausztriai meteor. társulat s az orosz „Société Impériale des Naturalistes de Moscou“ rendes, a magyar földrajzi társaság levelező, az emdeni (Hannover) természetbuvárló társulat tiszteletbeli, a cs. kir. birodalmi földtani intézet s a stirii természettudományi társulat levelező tagja. *Lakik Admontban, Stájerországban. Levelező taggá vál. márczius 18. 1868., rendessé június 8. 1876.*

BALOGH KÁLMÁN, orvostudor, a vaskoronarend III. oszt. lovagja, a gyógyszerertan és gyógyszerészeti törvények ny. r. s az általános kórtan helyettes tanára, a gyógyszerertani intézet igazgatója, a magy. kir. természettudományi társulat pártoló tagja és alelnöke, a magyarországi gyógyszerészek általános egyesletének tiszteletbeli, a budapesti kir. orvosegyeslet rendes és választmányi tagja, az országos közegészségügyi tanács rendes tagja stb. *Lakik Budapesten, IV. ker. Kecskeméti-útcza 13. sz. Lev. taggá vál. jan. 20. 1864., rendessé május 24. 1877.*

JENDRÁSSIK JENŐ, böleseleti és orvos-sebész tudor, szülész-mester és műtő, a cs. vaskoronarend III. oszt. lovagja,

a magy. kir. egyetemen az élet- és felsőbb boncztan ny. r. tanára, a magy. kir. természett. társulat tagja. *Lakik Budapestén, Eszterházy-útcza 5. sz. Lev. taggá vál. jan. 13. 1863., rendessé máj. 20. 1880.*

B. EÖTVÖS LORÁND (vásáros-naményi), bölcsélet-tudor, a m. kir. tud. egyetemen a felsőbb természettan nyilván. rendes tanára, a természettani intézet igazgatója. *L. Budapestén, VIII. ker. Eszterházy-útcza 24. sz. Lev. taggá. vál. máj. 21. 1873., rendessé máj. 17. 1883.*

FODOR JÓZSEF, orvos-sebésztudor, szemész- és szülésmester, a budapesti m. kir. tud. egyetemen a közegészségtan és orvosi rendészettan nyilván. rendes tanára, a m. kir. természettud. társulat első titkára. *Lakik Budapestén, Fhg. Sándor-útcza 9. sz. Lev. taggá vál. jún. 14. 1878., rendessé máj. 17. 1883.*

MIHALKOVICS GÉZA, orvos-sebésztudor, szemész- és szülésmester, a tájboncztan és a fejlődéstan ny. r. tanára a budapesti m. kir. tud. egyetemen. *L. Budapestén, Üllői-út 25. sz. Lev. taggá vál. máj. 22. 1879., rendessé jún. 5. 1884.*

KRENNER JÓZSEF, a kir. József-műegyetem tanára, a m. n. múzeumnál az ásványosztály öre. *L. Budapestén, a M. N. Múzeum épületében. Levelező taggá vál. máj. 28. 1874., rendessé május 28. 1885.*

Megválasztott rendes tagok:

JURÁNYI LAJOS, orvostudor, a m. kir. tudományegyetemen a növénytan nyilván. rend. tanára, az orsz. közoktatási és közegészségügyi tanács rk. tagja. *L. Budapestén, az egyetemi fűvész-kertben. Lev. taggá vál. máj. 17. 1871., rendessé jún. 1. 1882.*

HUNYADY JENŐ, göttingai bölcsélet-tudor, a m. kir. József-műegyetem r. tanára, a tanárképző intézet tanára, s az orsz. közép-iskolai tanárvizsgáló bizottság tagja. *L. Budapestén, Só-útcza 6. sz. Lev. taggá vál. jan. 30. 1867., rendessé május 17. 1883.*

Levelező tagok:

UDVARDY CHERNA JÁNOS, hites mérnök, a frauen-
dorfi kertmívelő társaság tiszt. tagja. *L. Egerben. Vál. márcz.*
9. 1832.

KACSKOVICS LAJOS, nyug. kir. törvényszéki bíró.
L. Sőjön, u. p. B.-Gyarmat. Vál. szept. 7. 1837.

ARENSTEIN JÓZSEF, böleselettudor, a bécsi philos.
kar tagja s volt dékánja, a cs. kir. Ferencz-József-rend közép-
keresztese, a franczia becsületrend vitéze, a svéd Wasarend
I. oszt. és az orosz cs. sz. Szaniszló-rend középkeresztese;
a Danebrog-rend, a hollandi oroszán-rend s a belga Lipót-
rend lovagja; több bel- és külföldi tud. társ. és egyetek
tagja. *L. Stuppach-Gloggnitzban (Alsó-Ausztria). Vál. decz.*
20. 1847.

TOMORI ANASZTÁZ, hites mérnök, a nagykőrösi
főgymnasium tiszt. tanára. *L. Budapesten és Gombán, u. p.*
Monor. Vál. decz. 15. 1858.

BERDE ÁRON (laborfalvi), a kolozsvári kir. Ferencz-
József egyetemen a nemzetgazdaságtan ny. r. tanára, az állam-
tudományi államvizsgáló bizottság elnöke és az unitáriusok
kolozsvári főiskolájának inspector curatora. *L. Kolozsvártt.*
Vál. decz. 15. 1858.

GALGÓCZY KÁROLY, hites ügyvéd, magyar gazda-
sági egyesületi okleveles gazda, az országos magyar gazda-
sági egyesület alapító és választmányi, az erdélyi gazdasági
egyesület alapító, a hevesmegyei és kecskemétvidéki gazda-
sági egyesület tiszteleti, az állat- és növényhonosító társaság
választmányi tagja, állami tanítóképzőintézeti tanácsstag, Pest-
Pilis-Solt-Kiskúnmegye tiszt. főjegyzője stb. *L. Budapesten,*
IV. ker. Szerb-útca 2. sz. Vál. decz. 15. 1858.

GÖNCZY PÁL, a vallás- és közoktatási minisztériumnál
államtitkár, a pesti h. h. egyház iskolai felügyelője, a k.
m. természettudományi s földtani társulat r., a magyar gaz-
dasági egyesület alapító-tagja. *L. Budapesten. IX. ker. Kál-*
vintér 7. sz. Vál. decz. 15. 1858.

NAGY JÓZSEF, orvostudor és szülész-mester, Nyitra-vármegye főorvosa, a k. m. természettudományi, a m. földtani, a bécsi állat- és növénytani, s a pozsonyi természettudományi egyesület tagja. *L. Nyitrán. Vál. decz. 15. 1858.*

LUTTER NÁNDOR, bölseleltudor, kegyesrendi áldozár, a budapesti kerület tanulmányi főigazgatója, a budapesti kir. egyetemi főgymnasium igazgatója s a kir. magyar természettud. társulat r. tagja. *L. Budapesten, II. ker. Póna-útcza 4. sz. Vál. decz. 15. 1859.*

XANTUS JÁNOS, a m. n. Múzeum ethnographiai osztályának öre, több tudományos társaság tagja. *L. Budapesten. Damjanics-útcza 54. sz. Vál. decz. 15. 1859.*

KONDOR GUSZTÁV, bölseleltudor, hites mérnök, a m. kir. tud. egyetemen ny. r. tanár, a kir. magyar természettudományi társulat, az országos középiskolai tanáregylet és más társulatok tagja. *L. Budapesten, V. ker. Rudolf-rakpart 3. sz. Vál. decz. 20. 1861.*

MARTIN LAJOS, bölseleltudor, a kolozsvári kir. Ferencz-József egyetem tanára, a k. m. term. tud. társ., a kolozsvári orvos-term. tud. egylet rendes tagja. *L. Kolozsvárt. Vál. decz. 20. 1861.*

CHYZER KORNÉL, orvostudor, szülész-mester, zemplénmegyei főorvos, a Ferencz-József r. lovagkeresztese, az országos közegészségi tanács rendkívüli, a budapesti k. orvosegylet, a bécsi cs. k. birodalmi földtani intézet levelező, a k. m. természettudományi társulat, a bécsi cs. kir. állat-növénytani társulat, a Société française d'Entomologie, és a Société entomologique de Belgique rendes-, a magyar orvosi könyvkiadó társulat igazgató, az eperjesi Széchenyi-kör tiszteleti, a magyar földtani, régészeti s embertani, valamint a földrajzi társulatok tagja. *L. S.-A.-Ujhelyen. Vál. decz. 20. 1861.*

PETTKÓ JÁNOS, (felső-dritomai), cs. k. bányatanácsos s a selmeczi bányász-akadémia nyugalmazott tanára. *L. Pozsonyban. Vál. decz. 20. 1861.*

DUKA TIVADAR, orvostudor, az angol kir. bengáliai hadseregben főorvos, a londoni kir. orvosi és sebészi egylet és a Pathological Society, valamint a Royal Asiatic Society

of Great Britain et Ireland igazgató tanácsának tagja; m. k. budapesti orvosegyleti tag. *L. Londonban, 55. Nevorn Square, South Kensington. Vál. jan. 13. 1863.*

HALÁSZ GEJZA, orvos-sebésztudor, Budapest főváros törvényhatósága bizottságának tagja; Budapest főváros nyugalmazott s több törvényhatóság tiszteletbeli főorvosa, az első magyar általános biztosító társaság központi orvostanácsosa; Pest-Pilis-Solt-Kis-Kún vármegye közegészségi bizottságának elnöke, a magyar orvosok és természetvizsgálók nagygyűlésének alapító és több tudományos egyesület rendes tagja. *L. Budapesten, IV. ker. Zöldfa-útca 2. sz. Vál. jan. 13. 1863.*

HOLLÓSY JUSZTINIÁN, bölcsellettudor, sz. Benedek rendbeli, a bold. szűz Máriáról czimzett, dömölki apát. *L. Kis-Czellen. Vál. jan. 13. 1863.*

MARKUSOVSKY LAJOS, orvostudor, a cs. vaskorona-rend III. oszt. lovagja, m. kir. miniszteri tanácsos. *L. Budapesten, Nádor-útca 13. sz. Vál. jan. 13. 1863.*

CORZAN-AVENDANO GÁBOR, a pesti kir. főgymnasiumban a mennyiségtan tanára, a természettudományi társulat tagja. *L. Budapesten, V. ker. a főgymn. épületében. Vál. jan. 20. 1864.*

DIVALD ADOLF. *L. Kismártonban. Vál. jan. 20. 1864.*

POÓR IMRE, orvostudor, szülész; a bőrbetegségek és bujakórtan nyilv. rendk. tanára a budapesti m. kir. tudom. egyetemen, főorvos a pesti közös kórházban, a budapesti kir. orvos-egylet s a kir. m. természettudományi társulat rendes tagja. *L. Budapesten, IV. ker. Vámház-tér 6. sz. Vál. jan. 20. 1864.*

B. MEDNYÁNSZKY DÉNES. *L. Rakoviczon, Nyitra-megyében. Vál. decz. 10. 1865.*

Dr. AKIN KÁROLY, *L. Bécsben. Vál. márcz. 18. 1868.*

BATIZFALVY SÁMUEL, orvos-sebésztudor és szülész; a budapesti orvos-sebészeti és orthopaediai magán-gyógyintézet igazgató tulajdonosa; a budapesti tudományegyetemen a testgyógyászat m. tanára; a jászkún ker. orvos-, a debreczeni torna- és a budapesti izr. nőegylet tiszteletbeli, a budapesti evang. főgymnasium, a magyar orvosi könyv-

kiadó, a budapesti állat- és növényhonosító társulat, a magyar írók segélyegylete, a Stefánia szegény-gyermekkorház, a budapesti kir. orvos-egylet s a budapesti nemz. tornaegylet alapító tagja és volt elnöke; nemkülönben a m. orvosok és természetvizsg. nagygyűlésének volt titkára és alelnöke, ugyan e gyűlések állandó központi választmányának tagja; a kir. magyar természettudományi társulat alapító tagja és volt másodtitkára; a budapesti orvosi kör orvosi szakosztályának volt elnöke, Budapest főváros törvényhatósági és egészségügyi bizottságának tagja; 1848—49-ki volt honvéd-főtiszt; a magyar földrajzi társulat rendes tagja stb. *L. Budapesten, Aréna-út 66. sz. Vál. márcz. 18. 1868.*

ZSIGMONDY VILMOS, bányamérnök; országgyűlési képviselő. *L. Budapesten, Külső-dob-útca 53. sz. Vál. márcz. 18. 1868.*

HIRSCHLER IGNÁ CZ, orvostudor és szemézmester, a magyar főrendi-ház tagja, s az országos közegészségi tanács rendes tagja. *L. Budapesten, Akadémia-útca 6. sz. Vál. ápr. 14. 1869.*

TÓTH ÁGOSTON, (felső-zopori), nyug. osztálytanácsos, és m. kir. honvéd-ezredes, a földtani társulat választmányi, a k. m. természettud. társulat, mérnök-egylet, magyar történelmi társulat és a zalamegyei gazdas. egylet tagja. *L. Grácban, Glacis-Strasse 21. Vál. máj. 17. 1871.*

WARTHA VINCZE, m. kir. József-műegyetemi tanár. *L. Budapesten, VIII. ker. Stáció-útca 44. sz. Vál. máj. 21. 1873.*

KOCH ANTAL, bölcelettudor, a kolozsvári kir. Ferencz József-egyetemen az ásványtan tanára. *L. Kolozsvárott. Vál. máj. 15. 1875.*

LENGYEL BÉLA, bölcelettudor, az alkalmazott vegytan nyilv. rendes tanára a budapesti magy. kir. egyetemen. *L. Budapesten, Múzeum-körút 41. sz. Vál. jún. 8. 1876.*

BÖCKH JÁNOS, a m. földtani intézet főgeológja. *L. Budapesten, Üllői-út 29. sz. Vál. jún. 8. 1876.*

KERPELY ANTAL (krassai lovag), a III. osztályú vas-koronarend lovagja, m. kir. pénzügyminiszteri tanácsos. *L. Budapesten, IV. ker. Zöldfa-útca 44. sz. Vál. máj. 24. 1877.*

HORVÁTH GÉZA, orvos- és sebésztudor, az országos philloxera-kisérleti állomás főnöke, a romániai kir. korona-rend tisztje, a k. m. természettudományi társ. s a budapesti állat- és növényhonosító társaság választmányi tagja; a magyar orvosok és természetvizsgálók állandó központi választmányának tagja; a horvát természettudományi társulat, a Société française d'Entomologie, a moszkvai Société impériale des Naturalistes s a bécsi cs. kir. állat- és növénytani társaság, valamint a párisi, brüsszeli, berlini és stettini entomologiai társulatok rendes tagja; a stockholmi Entomologiska Föreningen külső tagja; a florenczi Reale Accademia dei Georgofili levelező tagja; a felső-magyarországi múzeum-egylet és a zemplénmegyei orvos-gyógyszerész egyesület tiszteleti tagja. *L. Budapesten, VI. ker. Délibáb-útcza 15. sz. Vál. máj. 24. 1877.*

RÉTHI MÓR, bölselelettudor, a kir. József műegyetem tanára. *L. Budapesten, Lónyay-útcza 14. szám. Vál. június 14. 1878.*

SCHULHOF LIPÓT, a párisi csillagászati observatorium segéde. *L. Párisban. Vál. jún. 14. 1878.*

PÉCH ANTAL, kir. bányaaigazgató, miniszteri tanácsos, a selmeczi bányakerület igazgatója, a cs. vaskorona-rend III. osztályú lovagja, a cs. Lipót-rend lovagkeresztese, több tudományos társulat tagja. *L. Selmeczen. Vál. május 22. 1879.*

FRÖHLICH IZOR, bölselelettudor, az elméleti természet-tan ny. rk. tanára a budapesti m. k. tud. egyetemen. *L. Budapesten, VI. Eötvös-útcza 26. c. sz. Vál. május 20. 1880.*

BÁLLÓ MÁTYÁS, főreáltanodai tanár, fővárosi hivatalos vegyész; a berlini vegyész-társulat tagja. *L. Budapesten, IV. ker. Reáliskola-útcza 7. sz. Vál. május 20. 1880.*

KÖNIG GYULA, a kir. József-műegyetem tanára. *L. Budapesten, Andrásy-út 47. sz. Vál. máj. 20. 1880.*

THANHOFFER LAJOS, orvos- és sebész-tudor, műtő, a m. kir. egyetemen ny. rk., az állatorvosi tanintézetben ny. r. tanár. *L. Budapesten, IV. ker. Ferencz-József-rakpart 13. sz. Vál. máj. 20. 1880.*

BEDŐ ALBERT, m. kir. miniszteri tanácsos, országos főerdőmester. *L. Budapesten, Alkotmány-útcza 10. sz. Vál. máj. 20. 1880.*

KANITZ ÁGOST, bölcelettudor, a kolozsvári királyi Ferencz-József egyetemen a növénytan tanára. *L. Kolozsvárott. Vál. máj. 20. 1880.*

SCHULLER ALAJOS, kir. József-műegyetemi tanár. *L. Budapesten, IX. ker. Soroksári-útcza 19. sz. Vál. máj. 20. 1880.*

PLÓSZ PÁL, orvos-sebésztudor, a m. kir. tud. egyetemen az élet- és körvegytan ny. rk. tanára, a körvegytani intézet igazgatója. *L. Budapesten, Üllői-út 4. sz. Vál. május 20. 1880.*

KÁPOLNAI PAUER ISTVÁN, m. kir. honvéd-ezredes. *L. N.-Szebenben. Vál. máj. 19. 1881.*

KRIESCH^oJÁNOS, kir. József-műegyetemi ny. r. tanár. *L. Budapesten, VIII. Nap-útcza 13. sz. Vál. máj. 19. 1881.*

Dr. HÖGYES ENDRE, a budapesti m. k. tud. egyetem tanára. *L. Budapesten. Kálvin-tér 4. szám. Vál. jún. 1. 1882.*

Megválasztott levelező tagok :

HOFFMANN KÁROLY, a m. geologiai intézet főgeológja. *L. Budapesten, Múzeum-útcza 19. sz. Vál. máj. 17. 1871.*

BIELZ ALBERT, m. kir. tanfelügyelő. *L. Nagyszébenben. Vál. máj. 21. 1873.*

Dr. ENTZ GÉZA, egyetemi tanár. *L. Kolozsvárott. Vál. máj. 17. 1883.*

KLEIN GYULA, a kir. József-műegyetemen a növénytan ny. r. tanára, az országos középiskolai tanárvizsgáló bizottság tagja, a bécsi „Gartenbau-Gesellschaft“ levelező és a kir. m. Természettud. Társulat választmányi tagja. *L. Budapesten, IX. ker. Pipa-útcza 6. sz. Vál. máj. 17. 1883.*

KHERNDL ANTAL, műegyetemi r. tanár. *L. Budapesten, VIII. ker. Mária-útcza 29. sz. Vál. jún. 5. 1884.*

Dr. KORÁNYI FRIGYES, a budapesti egyetemen r. tanár. *L. Budapesten, VII. Erzsébet-körút 56. sz. Vál. jun. 5. 1884.*

MOCSÁRY SÁNDOR, a M. N. Múzeum állattári osztályának első segédőre s a magyar orvosok és természetvizsgálók vándorgyűlése központi választmánya egyesített természet-tudományi, gazdasági és társadalmi szakosztályának jegyzője. *L. Budapesten, IV. ker. Ujvilág-útca 6. sz. Vál. június 5. 1884.*

HELLER ÁGOST, főreáliskolai tanár. *L. Budapesten, II. Jégerem-útca 1. sz. Vál. május 13. 1887.*

INKEY BÉLA, földbirtokos. *L. Szent-Lőrinczen, u. p. Szombathely. Vál. máj. 13. 1887.*

Külső tagok:

BUNSEN RÓBERT VILMOS, bölcsélet- és orvostudor, badeni nagyhercegi tanácsos, a heidelbergi egyetemen a vegytan r. tanára, számos tudományos társaság tagja. *Heidelbergben. Vál. decz. 16. 1858.*

DANA JAKAB, a massachusettsi geológiai társulat elnöke. *New-Havenben (Connecticut); Éjszak-Amerikában. Vál. jan. 13. 1863.*

HAUER FERENCZ, cs. udvari tanácsos, a birodalmi cs. kir. földtani intézet igazgatója, bölcsellettudor, a bécsi tud. akadémia tagja stb. *Bécsben. Vál. decz. 10. 1865.*

OWEN RIKÁRD, tanár. *Londonban. Vál. jan. 30. 1867.*

Dr. PANČIČ JÓZSEF, az országos lyceum múzeumának igazgatója. *Belgrádban. Vál. márczius 18. 1868.*

ASCHERSON P., a kir. Múzeum öre. *Berlinben. Vál. ápr. 14. 1869.*

SCACCHI ARCHANGELO, a nápolyi egyetem tanára, s az egyetem rektora. *Nápolyban. Vál. máj. 17. 1871.*

Dr. CLAUDIUS RUDOLF, a természettan tanára. *Bonnban. Vál. máj. 24. 1872.*

HELMHOLZ HERMANN, egyetemi tanár. *Berlinben. Vál. máj. 24. 1872.*

LUDWIG KÁROLY, egyetemi tanár. *Lipcsében. Vál. máj. 24. 1872.*

HYRTL JÓZSEF, nyug. egyetemi tanár. *Bécsben. Vál. máj. 21. 1873.*

PETZVAL JÓZSEF, bölcselettudor, udv. tanácsos, a bécsi egyetemen a mathesis nyug. tanára, a cs. Ferencz József-rend lovagkeresztese. *Bécsben. Vál. máj. 21. 1873.*

THOMSON VILMOS, a glasgowi egyetemen a természettan tanára s a Royal Society tagja. *Glasgowban. Vál. máj. 21. 1873.*

VIRCHOW RUDOLF, a berlini egyetemen a kórboncztan, az általános kór- és gyógytan tanára. *Berlinben. Vál. máj. 21. 1873.*

DES CLOISEAUX A., a francia Institut tagja, sorbonnei tanár. *Párisban. Vál. máj. 26. 1875.*

DE CANDOLLE ALFONS, fűvész. *Genfben. Vál. június 8. 1876.*

Dr. TODARO ÁGOSTON, a növénytan tanára a palermói egyetemen. *Palermóban. Vál. jún. 14. 1878.*

FOUQUÉ F., a geologia és mineralogia tanára a „Collège de France“-on. *Párisban. Vál. máj. 22. 1879.*

RECLUS ELIZEUS, francia geográf. *Párisban. Vál. május 19. 1881.*

PASTEUR LAJOS, vegyész. *Párisban. Vál. máj. 19. 1881.*

CAYLEY ARTUR, a cambridgei egyetemen a mathematica tanára. *Cambridgeban. Vál. máj. 19. 1881.*

HERMITE KÁROLY, a párisi Institut tagja. *Párisban, Vál. május 19. 1881.*

BERTHELOT MARCELLIN, a vegyészet tanára. *Párisban. Vál. jún. 1. 1882.*

TOPINARD PÁL, az anthropologia tanára. *Párisban. Vál. jún. 1. 1882.*

ÁLLANDÓ BIZOTTSÁGOK.

I. Nyelvtudományi bizottság.

(Felállított 1856-ban.)

Joannovics György t. t. elnök.

Ballagi Mór r. t.

Barna Ferdinánd l. t.

Budenz József r. t. előadó.

Frecskay János.

Goldziher Ignác l. t.

Gyulai Pál ig. és r. t.

Heinrich Gusztáv l. t.

Hunfalvy Pál ig. és r. t.

Simonyi Zsigmond l. t.

Szarvas Gábor r. t.

Szilády Áron r. t.

Szinnyei József l. t.

P. Thewrewk Emil r. t.

Vámbéry Ármin r. t.

Volf György l. t.

II. Irodalomtörténeti bizottság.

(Felállított 1879-ben.)

Szász Károly ig. és r. t. elnök.

Ábel Jenő l. t.

Arany László l. t.

Ballagi Mór r. t.

Beöthy Zsolt r. t.

Bogisich Mihály l. t.
 Fraknói Vilmos r. t.
 Gyulai Pál ig. és r. t.
 Heinrich Gusztáv l. t.
 Salamon Ferencz r. t.
 Szabó Károly r. t.
 Szarvas Gábor r. t.
 Szilády Áron r. t. előadó.
 Szilágyi Sándor r. t.
 Thewrewk Emil r. t.
 Volf György l. t.
 Zichy Antal t. t.

III. Classica-philologiai bizottság.

(Felállítottott 1883-ban.)

Zichy Antal ig. és tt. elnök.
 Ábel Jenő l. t.
 Baksay Sándor l. t.
 Ballagi Mór r. t.
 Bartal Antal l. t.
 Csengery János.
 Csiky Gergely l. t.
 Finály Henrik l. t.
 Gyulai Pál ig. és r. t.
 Henszlmann Imre r. t.
 Hunfalvy Pál ig. és r. t.
 Imre Sándor r. t.
 Komáromy Lajos.
 Lehr Albert l. t.
 Salamon Ferencz r. t.
 Szabó István l. t.
 Szarvas Gábor r. t.
 Szász Károly ig. és r. t.
 Télfy Iván l. t.
 P. Thewrewk Emil r. t. előadó.

Torma Károly r. t.
Vécsey Tamás l. t.

IV. Történettudományi bizottság.

(Felállított 1854-ben.)

Fraknói Vilmos r. t. elnök.
Deák Farkas r. t.
Fejérpataky László l. t.
Hajnik Imre r. t.
Károlyi Árpád l. t.
Knauz Nándor r. t.
Nagy Imre r. t.
Nagy Iván r. t.
Pauler Gyula r. t.
Pesty Frigyes r. t. előadó.
Salamon Ferencz r. t.
Szilágyi Sándor r. t.
Thallóczy Lajos l. t.
Thaly Kálmán r. t.
Wenzel Gusztáv r. t.

V. Archaeologiai bizottság.

(Felállított 1858-ban.)

Pulszky Ferencz ig. és t. t. elnök.
Gr. Andrassy Manó l. t.
Ballagi Aladár l. t.
Czobor Béla l. t.
Dankó József l. t.
Deák Farkas r. t.
Dobóczy Ignác.
Finály Henrik l. t.
Fraknói Vilmos r. t.
Hampel József l. t.
Henszlmann Imre r. t. előadó.
Lanfrancioni Grazioso Enea.

Lipp Vilmos.
 Majláth Béla l. t.
 B. Nyáry Jenő l. t.
 Ormós Zsigmond l. t.
 Ortway Tivadar l. t.
 Pasteiner Gyula.
 Pauer János l. t.
 Paúr Iván l. t.
 Pesty Frigyes r. t.
 Pulszky Károly l. t.
 Ráth György.
 Réthy László.
 Rómer Flóris r. t.
 Rónay Jácint r. t.
 Szilágyi Sándor r. t.
 Thaly Kálmán r. t.
 Torma Károly r. t.
 Wenzel Gusztáv r. t.

VI. Nemzetgazdasági bizottság.

(Felállított 1860-ban.)

Trefort Ágoston ig. és t. t. elnök.
 Kautz Gyula r. t. alelnök.
 Gr. Apponyi Albert.
 Barsi József l. t.
 Bedő Albert l. t.
 Deák Farkas r. t.
 Gr. Dessewffy Aurél ig. t.
 Falk Miksa l. t.
 Fenyvessy Adolf.
 Fodor József r. t.
 Földes Béla.
 Galgóczy Károly l. t.
 Gerlóczy Gyula.
 György Endre l. t.
 Halász Imre.

Hegedűs Sándor l. t.
 Heltay Ferencz.
 Herich Károly.
 Hunfalvy János ig. és r. t.
 Jekelfalusy József.
 Kállay Béni l. t.
 Keleti Károly r. t.
 B. Kemény Gábor l. t.
 Kerkapoly Károly l. t.
 Kerpely Antal l. t.
 Kőrösi József l. t.
 Kőváry László l. t.
 Láng Lajos l. t.
 Lukács Antal.
 Lukács Béla.
 Máday Izidor.
 Mandello Károly.
 Matlekovics Sándor l. t.
 Széll Kálmán.
 Tolnay Lajos.

VII. Matematikai és természettudományi bizottság.

(Felállított 1860-ban.)

Haynald Lajos ig. és t. t. (rendszeres növénytan) elnök.
 Szabó József r. t. (földtan) alelnök.
 Balogh Kálmán r. t. (élettan).
 Bedő Albert l. t.
 B. Eötvös Loránd r. t. (elméleti természettan) előadó.
 Fodor József r. t.
 Frivaldszky János r. t. (állattan).
 Fröhlich Izidor l. t.
 Galgóczy Károly l. t. (gazdasági tudományok).
 Hunyady Jenő r. t.
 Jurányi Lajos r. t. (növény szerv- és élettan).
 Krenner József r. t. (ásványtan).
 Kruspér István r. t. (csillagászat).

Margó Tivadar r. t. (összehasonlító boncztan).
 Szily Kálmán r. t. (kísérleti természettan).
 Than Károly ig. és r. t. (vegytan).

VIII. Hadtudományi bizottság.

(Felállított 1883-ban.)

Hollán Ernő t. t.
 Fodor József r. t.
 Fröhlich Izor l. t.
 Rónai Horváth Jenő, id. előadó.
 Hunfalvy János ig. és r. t.
 Keleti Károly r. t.
 Majláth Béla l. t.
 Pauler Gyula r. t.
 Salamon Ferencz r. t.
 Schvarcz Gyula l. t.
 Szilágyi Sándor r. t.
 Thaly Kálmán r. t.
 Thewrewk Emil r. t.

IX. Könyvkiadó bizottság.

(Felállított 1874-ben.)

Trefort Ágoston t. t.
 Beöthy Zsolt r. t. előadó.
 Fodor József r. t.
 Fraknói Vilmos r. t.
 Gyulai Pál r. t.
 Hunfalvy Pál r. t.
 Kautz Gyula r. t.
 Pauler Gyula r. t.
 Pesty Frigyes r. t.
 Pulszky Ferencz t. t.
 Szabó József r. t.
 Szász Károly r. t.
 Szily Kálmán r. t.
 Stoczek József r. t.
 Than Károly r. t.

X. Könyvtári bizottság.

Trefort Ágoston t. t.
 Budenz József r. t.
 Fraknoi Vilmos r. t.
 Gyulai Pál r. t.
 Hunfalvy Pál r. t.
 Pesty Frigyes r. t.
 Pulszky Ferencz t. t.
 Szabó József r. t.
 Szilágyi Sándor r. t.
 Stoczek József r. t.
 Than Károly r. t.

Tisztviselők.

Főtítkárr:

Fraknoi Vilmos r. t. *Vál. máj. 22. 1879.*

Osztálytitkárok:

I. osztályban: Gyulai Pál r. t. *Vál. a nagygyűlés által 1870. jan. 17.*

II. osztályban: Pesty Frigyes r. t. *Vál. a nagygyűlés által 1879. május. 22.*

III. osztályban: Szabó József r. t. *Vál. a nagygyűlés által 1870. jan. 17.*

Könyvtári hivatal:

Könyvtárnok: Hunfalvy Pál. *Kinevezetett a gr. Teleki család alapító ága által 1851. jún. 27.*

Alkönyvtárnok: Lindner Ernő. *Kinevezetett az elnök által 1867. decz. havában. Lak. Budapesten, V. ker. Mária-Valéria-utca 14. sz.*

Könyvtári tiszt: Hellebrand Árpád. *Kinevezetett az elnök által 1878. jan. 1. Lakik Budapesten, VIII. ker. Főherczeg Sándor-utca 13. sz.*

Ügyvéd:

Szemenyei János, hit. ügyvéd, volt országgyűlési képviselő. *L. Budapesten, V. ker. az Akadémia bérházában.*

Főtitkári segéd és irodaigazgató :

Takács István. Kinevezetett javítnoknak az elnök által 1863. február 9., kiadónak az elnök által 1865. január 26., főtitkári segédnek az elnök által 1870. jan. 29. L. Budapesten, V. Hajnal-utca 2. sz.

Írártárnok :

Dr. Borovszky Samu. Kinevezetett az elnök által írtnoknak 1882. jan. 1., írártárnoknak 1885. január 1. Lakik az Akadémia palotájában.

Javítnokok :

Mészáros Péter. Kinevezetett az elnök által 1862. nov. 15. Lakik Budapesten, VIII. ker. Ösz-útca 4. sz.

Berez Károly. Kinevezetett az elnök által 1874. jún. 15. Lakik az Akadémia bérházában.

Irodatiszt :

Szentes Károly. Kinevezetett a másodelnök által írtnoknak 1870. febr. 1., irodatisztnak 1885. jan. 1. Lakik Budapesten, IV. ker. Lipót-útca 16. sz.

Gondnok :

Jónás Károly. Megválasztatott az Igazgató Tanács által 1887. január 30. Lakik az Akadémia palotájában.

Szolgák :

Richling Ferencz, kapus. Kinevezte az elnök 1880. május 5-én. Lakik az Akadémia palotájában.

Gulyás István (a könyvtárnál). Kinevezte az elnök 1883. márcz. 1. Lakik az Akadémia palotájában.

Mollah Izsák (a könyvtárnál). Kinevezte az elnök 1866. jan. 21. Lakik Budapesten, IV., Ferencz-József rakpart 24.

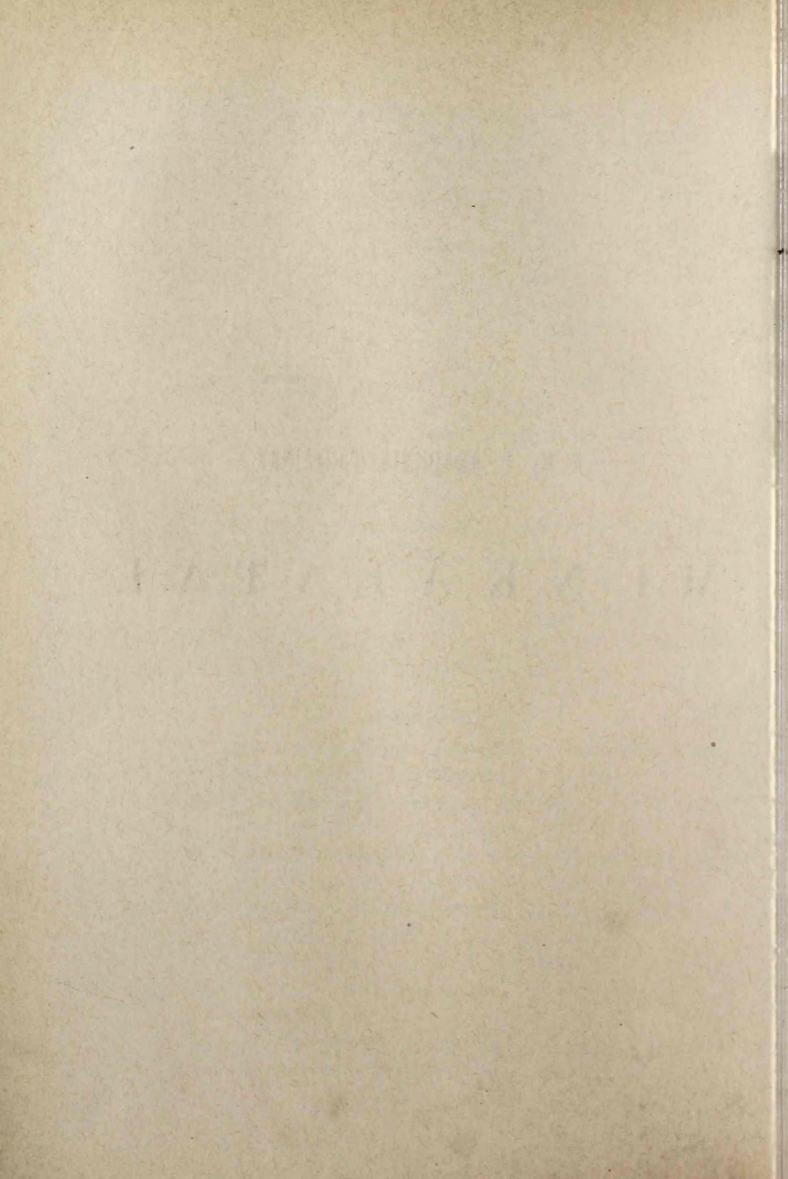
Pulay Károly (a főtitkári hivatalnál). Kinevezte az elnök 1884. ápril 1. Lakik az Akadémia palotájában.

Horn Antal. Kinevezte az elnök 1884. decz. 28. Lakik Budapesten I. ker. Gábor-útca 4. sz.

Az Akadémia pénzeit kezeli a Magyar Földhitelintézet. Budapesten, Bálvány-útca 7. sz.

A M. T. AKADÉMIA TAGJAINAK

M U N K Á L A T A I.

A M. T. AKADÉMIA TAGJAINAK MUNKÁLATAI.
1887.

I. Nyelv- és széptudományi osztály.

Tiszteleti tagok:

Gr. Kuun Géza.

Adalékok Körösi Csoma Sándor életéhez. Megjelent a Ker. Magvető 1887. évi 1. füzetében.

Budenz: Ugor alaktan; — ismertetés. — Megjelent a Giornale della Società Asiatica Italiana első kötetében.

Szvorényi József.

Emlékbeszéd Tárkányi Béla József, a Magy. Tudom. Akadémia tiszteleti tagja felett, Tárkányi B. J. arczképével. Budapest, kiadja a M. T. Akadémia. Sr. 1—47. l.

Paedagogiai értekező beszéd „A jellemképzésről“. Az előző években készült paedag. beszédek folytatása (10-ik drb). Megjelent az egri főgymnasiumnak 1887-ki Értesítőjében. Sr. 172—188. l.

Szemerei Szemere Pál hátrahagyott munkáinak prózai része. Jegyzetekkel s az író életrajzával. A Kisfaludy-Társaság megbízásából összegyűjtve és szerkesztve. (Készülőben).

Rendes tagok.

Hunfalvy Pál.

Kirándulás Erdélybe:

I. Naszód. Ó-Rodna.

II. Besztercze. A naszódi katonai őrvidek.

III. Szász-Régen. Borszék.

IV. Brassó.

V. Fogaras. Nagy-Enyed.

VI. Két rumán metropolita. Nagy-Szeben és környéke.

VII. Szász-Sebes. Fejérvár. Zalatna. Abrudbánya. Vöröspatak. Toroczkó.

VIII. Társadalmi arczvonások.

A „Budapesti Szemle“ 1887. évi januárius—júniusi füzeteiben.

Réthy László „Az oláh nyelv és nemzet megalakulása“ című munkájának ismertetése. Az 1887-ki „Századok“ októberi füzetében.

Herman Ottó „Magyar halászati könyve“ nyelvtudományi és néprajzi tekintetben. Felolvastatott október 31-én az akadémiai ülésen.

Der Ursprung des Rumänischen. Wien, 1887. Alfred Hölder.

Die Landesnamen Siebenbürgens. Korrespondenzblatt des Vereins für Siebenbürgische Landeskunde. Nr. 4. u. 5. Jahrgang X. Hermannstadt. 1887.

Budenz József.

Az ugor alaktan II. füzetéből: Denominalis névszóképzés. (Ny. Közl. XX. köt. 3. füzetében.)

A mandsu nyelv alaktana rövid vázlatban. (Ny. Közl. XX. köt. 2. és 3. füzetében.)

Szerkesztés:

Nyelvtudományi Közlemények. XXI. köt. 1. füzet.

Levelező tagok.

Báró Podmaniczky Frigyes.

1887. márczius havában megjelent „Napló töredékek“ című munkájának 1-ső kötete, 22 nyomtatott íven.

1887. szeptember 20-án megjelent e munkája 2-ik kötete 23 nyomtatott ív tartalommal.

1887. deczember havában fog megjelenni a 3-ik és 4-ik kötet, egyenkint 22 nyomtatott íven.

Ormós Zsigmond.

„Visszaemlékezések“ cím alatt 1885-ik évben kiadott és Velence leírását magában foglaló műve II. kötete gyanánt elkészült kéziratát „Kupeczky János mint ember és művész“ cím alatt már sajtó alá bocsátotta.

Ugyancsak „Visszaemlékezések“ című műve III. kötete gyanánt „Gyűjteményeim“ külön cím alatti kézírata már szintén befejezve elkészült, s a fentebb említett második kötet kiadása után sajtó alá fog kerülni.

Télfy Iván.

Homéros philosophiája. (Közoktatás 2. sz.).

Πρὸς τὸν ἐξοχώτατον πρωθυπουργὸν τῆς Ἑλλάδος Χαρίλαον Τρικούπην (Νέα Ἡμέρα. 634. sz. [1622]).

Engel és az erasmusi czopf. (Közoktatás. 14. sz.).

Ἡράκλειος. Κλέωνος Ῥαγκαβῆ ἑλληνικὸν δράμα. Μετὰ γλωσσολογικῶν σημειώσεων. Ἀπηγγέλθη ἐν τῇ συνεδριάσει τῆς ὀδγηρικῆς ἀκαδημίας τῇ 22. Μαρτίου 1886. (Ἑστία, 586. sz. Athén, 1887.)

Homéros Iliásának fordítása folyóbeszédben. 4-ik kiadás, 1. füzet. Lampel R. könyvkiadása. A bevezetésben (I—CXII.) vannak a következő fejezetek: Homér életrajza. — Az Iliás tartalma. — Az Iliás időszámítása. — Az Iliás szerzője. — Általános ellenvetések. — Különös ellenvetések. — Az Iliás nem csupa mese. — Segéd munkák. — Fordítások.

Τῷ κορίφῳ Ἀγγελῷ Καππώτῃ ἡζῶν ἑρμηναστάρχῃ. Εὐς Τρίπολιν τῆς Ἑλλάδος. (Ἀρκαδία 978. sz.)

Goldziher Ignác.

Materialien zur Kenntniss der Almohadenbewegung in Nordafrika. (Zeitschr. der d. morgenl. Gesellsch. 1. füzetében. 30—140 ll.)

Das Princip des istishâb in der muhammedanischen
Gesetzwissenschaft. (Oesterr. Zeitschr. für die Kunde des Mor-
genl. 4. füzet.)

Kritikai czikkek:

Snouck-Hurgronje: Mekkanische Sprichwörter. (Oesterr.
Monatschrift für den Orient, 12. évf. 12. sz.)

The voice of Memnon (Academy col. 311.).

Derenbourg: La science des religions et l'Isломisme.
(Oesterr. Zeitschrift für die Kunde des Morgenl. 2. sz.)

H. Hirschfeld: Beiträge zur Erklärung des Korân. (Lite-
raturblatt für orientalische Philologie 2. füzet.)

Heinrich Gusztáv.

Egyetemes Philologiai Közlöny. Szerkeszti Ábel Jenővel
és Thewrewk Emillel. Budapest, 1887. XI. évfolyam.

Ungarische Revue. Szerkeszti és kiadja Hunfalvy Pállal.
Budapest, 1887. VII. évfolyam.

A német irodalom története (négy kötetben). Első kötet.
Budapest, 1886. 576 l. A M. T. Akad. könyvkiadó vállalata.

Német balladák és románczok. Magyarázta H. G. I. rész.
Bevezetés. Bürger. Goethe. Második, javított és bővített kiadás.
Budapest, 1886. Franklin-Társulat.

Herder Cid románczai. Kiadta és magyarázta H. G.
Második javított kiadás. Budapest, 1886. Franklin-Társulat.

Deutsches Lehr- und Lesebuch für höhere Lehranstalten.
I. Band. Mit einem Grundriss der Stilistik. Fünfte verbesserte
Auflage. Budapest, 1887. Lampel R.

Ugyanaz. II. Band. Mit einem Grundriss der Poetik.
Siebente verbesserte Auflage. U. o.

A Budapesti Szemlében: A szent Grál. — Tannhäuser.

Az Egyet. Philologiai Közlönyben: Schiller dráma-tervei.
— Szegedi Theophaniája.

Az Ungarische Revue-ben: Isota Nogarola.

Dugonics András, Báthory Mária. Irodalomtörténeti
bevezetéssel. Budapest, 1887. Franklin-Társulat. (Olcsó
könyvtár).

Jelentés az 1886-iki Teleki-pályázatról. Akad. Értesítő. Tanév-megnyitó beszéd az egyetemen 1887. szeptember 11-én.

Könyvismertetések és bírálatok a nevezett folyóiratokban.

Baksay Sándor.

Megjelentek a Kisfaludy-Társaság kiadásában nagyobb elbeszélései „Gyalog ösvény“ czímen. 2 kötet; továbbá „Fordítási kísérletek az Iliászból“ a „Vasárnapi Ujság“-ban és a „Fővárosi Lapok“-ban.

Pecz Vilmos.

Ismertetések és bírálatok az Egyet. Phil. Közl. kötetiben.

C z i k k e k :

Plautus és Terentius. Egy. Phil. Közl. 1879.

Vergilius. Egy. Phil. Közl. 1880.

Phaedrus. Egy. Phil. Közl. 1880.

Sophocles. Egy. Phil. Közl. 1882.

Az új gramm. irány és a psych. momentum a mondatban. Egy. Phil. Közl. 1882.

Sallustius. Egy. Phil. Közl. 1883.

É r t e k e z é s e k é s e g y é b m u n k á k :

Systematische Darstellung der Proportionstropen bei Sophocles. Zeitschrift f. d. österr. Gymn. 1877. X-ik füzet.

Aeschylus és Sophocles képei. Felolvastatott a Kisfaludy-Társaság 1878-ik évi áprilisi havi ülésén; megjelent az Egy. Phil. Közl. II-ik kötetében.

Aeschylus és Sophocles tropusai. Nyelvtudományi Közlemények, 1878. XIV-ik kötet, 95—165 l.

Latin verstan és prosodia. Franklin-Társulat, 1881.

Euripides tropusai összehasonlítva Aeschylus és Sophocles tropusaival műveltségtörténeti és költészeti szempontból. Adalék a költészet összehasonlító tropikájához. Értekezések a nyelv- és széptudományok köréből, X-ik kötet, VI-ik sz. 1882.

Görög mondattan. Budapest, 1883.

Beiträge zur vergleichenden Tropik der Poesie. Erster Theil: Systematische Vorstellung der Tropen bei Aeschylus, Sophocles und Euripides mit einander verglichen und in culturhistorischer und poetischer Rücksicht behandelt. Berliner Studien für classische Philologie und Archaeologie, III-ik kötet, III-ik rész. Berlin, Calvary, 1886.

A kisebb görög tragikusok tropusai. Értekezések a nyelv- és széptudományok köréből, XIII-ik kötet, XI-ik sz., 1886.

Aeschylusból. I. A lebilincselte Prometheus. II. Antigone és Ismene párdala. A budap. ev. főgymn. értesítője, 1886.

II. A bölcsészeti, társadalmi és történeti tudományok osztálya.

Tiszteleti tag:

Gr. Szécsen Antal.

Az erdélyi történet és történetírás jelentősége. Elnöki megnyitó beszéd a Magyar Történelmi Társulatnak Déván, 1887. július 24 én tartott vidéki nagygyűlésén.

Emlékbeszéd Budavárának a törököktől 1686-ban történt visszafoglalásának emlékezetére tartott ünnepélyen.

Rendes tagok:

Tóth Lőrincz.

Berryer válogatott törvénytudományi beszédei. Berryer élet- és jellemrajzával s zárszóval. Sr. 397 lap. A M. T. Akadémia könyvkiadó vállalatának kiadása.

Újabb fegyházi tanulmányok. (Fegyházi munka, fegyházi oktatás.)

Epigrammok, s hirlapi cikkek.

Előkészületek a m. k. curia történetéhez, s Emlékiratokhoz.

Kautz Gyula.

A „Nemzetgazdaságtan“ cz. munkájának 5-ik kiadása előkészítésével, illetve annak átdolgozásával foglalkozott; ezenkívül pedig Pauler Tivadar Akadémiai másodelnök feletti „Emlékbeszédét“ az 1887-iki nagygyűlés alkalmával felolvasta; mely megjelent az akadémiai Évkönyvben.

Hunfalvy János.

Földrajz a gymnasiumok használatára, a legújabb miniszteri utasítások nyomán.

I. kötet. Európa földrajza.

II. kötet. Ázsia, Afrika, Amerika, Ausztrália földrajza. Budapest, 1887.

Az erdőpusztítások és a folyószabályozások. A m. orvosok és természetvizsgálók XXIII-ik vándorgyűlésének 1886. évi augusztus 22-én tartott tudományos estélyén felolvasott értekezés.

A magyar társadalom s az egyetem. Rectori székfoglaló, 1887. szeptember 1-jén.

Különböző könyvismertetések a Budapesti Szemlében.

Német nyelven földrajzi cikkek az Allgemeine Encyclopaedie XL-dik kötetében.

Szabó Károly.

Régi magyar könyvészeti adalékok. VII. közlemény. (Magyar Könyvszemle. 1886. évf.)

Emlékbeszéd dr. Ladányi Gedeon felett. (Acta Universitatis Claudiopolitanae A. 1886/7. Fasciculus II. Kolozsvár, 1887.)

Jelentés a gr. Toldalagi család radnótfáji levéltáráról. (Századok. 1887. 8-dik füzet.)

A régi székely törvények és szokások. (Erdélyi Múzeum-egylet bölc.- nyelv- és tört.-tudományi szakosztályának kiadványai. IV. köt. 3. füz. Kolozsvár. 1837.)

Szilágyi Sándor.

Önálló k:

- Erdélyi országgyűlési emlékek. XI. XII. köt. 1886. 1887.
 Felsővadászi Rákóczy Zsigmond. 1622—1652. 1886.
 Gróf Kuun Géza maros-németi levéltára. Budapest. 1887.
 Bethlen Gábor fejedelem temetése. Budapest. 1887.

Szerkesztések:

- Századok. 1886. 1887.
 Történelmi Tár. 1886. 1887.
 Magyar Történelmi Életrajzok. 1885—86. 1886—87.

Közlések folyóiratokban:

Gindely: Waldstein während seines ersten Generalats
 1625—1630. Századok. 1886.

Kalinka Valerian (Nekrolog). Nemzet. 349. sz. 1886.

Dicsőséges napok. Nemzet 132. sz. 1886.

Tisza István. Egy államférfi a XVII. századból. Nemzet.
 29. sz. 1885.

Ipolyi Arnold. Nemzet. 334. sz. 1886.

Kétszáz év előtt (Történelmi rajz). Nemzet. decz. 21. 1885.

Magyar „Istituto di studii storici“ Rómában. Nemzet,
 10. sz. 1886.

Az „Erdélyi Múzeum“ keletkezésének történetéhez.
 Figyelő. XXI. köt. 1886.

Rimay János államiratai és levelezéséhez: Előszó.
 Budapest. 1887.

Emlékbeszéd Gyárfás István felett. 1887.

A maros-németi kastély. Fővárosi Lapok. 223. sz. 1887.

Tanulságok. Nemzet. 258. sz. 1887.

Barcsay Ákos fejedelemmé választása. Kolozsvár 222.,
 226. sz. 1887.

Nyílt levél a szerkesztőhöz. Budapesti Szemle. 110.,
 114. sz. 1886.

Stauffer Albrecht: Hermann Christoph Graf v. Rusworm
 Kais. Feldmarschall in Türkenkämpfen unter Rudolf II.
 Budapesti Szemle 125. sz. 1887.

Levelek és acták Bethlen Gábor uralkodása történetéhez. I—IV. közlemény. Történelmi Tár. 1886.

Levelek és okiratok Bethlen Gábor utolsó évei történetéhez. 1627—1629. Történelmi Tár. 1889.

Egy multszázadi boszorkány-per. Hazánk. VII. köt. 3. füz. 1887.

Lónyai Zsigmond pere saját papjaival. Adalék a magyar egyháztörténeti kútfőkhöz. Magyar protestáns egyh. és iskolai Figyelő. 1886. 147. 418. lap.

A reformáció kezdete. Protestáns Népkönyvtár I. évf. 1. sz. 1887.

Knauz Nándor.

Ö n á l l ó m u n k a :

Buda ostromához. Budapest, 1886. 4r.

Fraknói Vilmos.

É r t e k e z é s e k :

Szántó István élete. A Kath. Szemle 1887-ik évfolyamában.

I. Miksa és a magyar korona. A Segítség-Albumban.

Vitéz János beszédei és levelei. A Magyar Könyvszemle 1887-ik évfolyamában.

S a j t ó a l a t t :

IX. Bonifác Magyarországot illető bullái. (A Vatikáni Okirattár első sorozatának III. kötete.)

Pesty Frigyes.

Magyarország helynevei, történeti, földrajzi és nyelvészeti tekintetben. Első kötet.

Pauler Gyula.

Salamon Ferencz legújabb munkája. Birálat. Budapesti Szemle 1886. deczemberi füzet 447—459. ll.

Thaly Kálmán.

Önállóan megjelent:

A Székesi gróf Bercsényi család. 1470—1835. Eredeti kézirati kútfőkből írta Thaly Kálmán. Kiadja a m. tud. Akadémia történelmi bizottsága. II. kötet, 1689—1703. Budapest, 1887. n. 8r. VII. és 548. l. (Athenaeum könyvnyomdája.)

Folyóiratokban:

A Rákóczi árvák 1688-ban Munkács várában maradt és Patakra vitt ingó értékeinek lajstromai. Történelmi Tár, 1886-iki évf. 769—789. l.

„Buda ostromához.“ Reflexiók Knauz Nándor könyvére. Századok, 1886-iki évf. 716. l.

Viszonzás Knauz Nándornak. Századok, u. o. 832. l.

Könyvtári és képzőművészeti adalékok a XVII-ik századból. Ugyanott, 912. l.

Vitam et Sanguinem. U. o. 913. l.

Az 1683-iki táborozás történetéhez. Gr. Batthyány Kristóf és Ádám dunántúli tábornokok levelezéseiből. Történelmi Tár, 1887-ik évi folyam, I. füzet, 102—128. l. és u. o. II. füz. 293—318. l.

Bercsényi ismeretlen emlékirata XIV. Lajoshoz, 1701. Századok, 1887-iki évf. I-ső füzet, 1. l.

Gr. Csáky Krisztina. A Fővárosi Lapok 1887-iki 36—44. számaiban.

A szathmári béke történetéhez. Századok, 1887. V. füz. 465. l.

Adalékok Bottyán tábornok levelezéséhez. (Az Archivum Rákóczianum IX. kötetéhez pótlékkul.) Történelmi Tár, 1887-iki évf. 472—475. l.

Apáthy István.

A magyar csődjog rendszere. I. rész: Anyagi csődjog. Európai nemzetközi jog. Második átdolgozott és bővített kiadás. Sajtó alatt.

Schvarcz Gyula.

I. A M. Tud. Akadémia Értekezéseiben megjelentek:

A két utóbbi évtized államformatani irodalmáról;

Az európai monarchiák rendszeres alkotmányjogi alaptörvényeiről.

Az athenei állam és társadalom jelentősége az emberi haladásra nézve, Kleisthenestől Ephialtesig (507—462/1. Kr. e.).

II. Tanulmány a magyar államjogi irodalom legújabb termékei fölött. (A Magyar Igazságügyben.)

III. Kéziratban folytatta:

a) Die Demokratie című 6 kötetre tervezett művének második kötetét (Die Römische Massenherrschaft).

b) Politika Elemei.

c) Elemente der Politik című műveit, és

d) Montesquieu, Erziehung zum Verfassungspolitiker című tanulmányát, melynek első két szakasza 1882-ben és 1886-ban jelent meg a tübingeni Zeitschrift für die gesammte Staatswissenschaft-ban.

IV. Kritikai cikkeket irt külföldi folyóiratokba, többek közt Hippolyte Taine „Napoléon I^a-je fölött a berlini Gegenwartba stb.

Levelező tagok:

Szücs István.

Tarlózat a magyar társadalmi élet mezejéről. Felolvasatott a debreczeni felolvasó kör estélyén 1887. január hó 12-én. Megjelent a Debreczen című napi lap tárczarovatában 13., 14., 15., 16. számok alatt.

Olvasni való egyebeknek is ugyan, de főképp theologus ifiú uraknak. Megjelent a Debreczeni Protestáns Lap című heti folyóirat 1887-ik évi 19—24. számok alatt.

Merengések. (Verses költemény.) Megjelent az Orgona-Virágok című emlékkönyv, Debreczen, 1887. 22—25. lapjain.

Pauer János.

(Kiegészítésül az 1880-ki Almanachhoz).

Zsenge munkái: Alkalmi versek, epigrammák, fordítások deákból; megjelentek a „Hazai s külföldi Tudósítások“ mellék-lapjában, a Hasznos Mulatságokban. 1833—1834.

A falusi iskolákról. A „Jelenkor“ melléklapjában, a Társalkodó 1840-ik évi 27. és 28-ik számában.

Szent Ágoston ereklyéinek Hippóba vitele. 1842.

Öröm-Ének. Farkas Imre püspök beiktatási ünnepére, a püspöki Lyceum nevében. Székesfehérvár, 1851. 4-rét.

Vestigia Historica Basilicae Alba-Regalensis B. M. Virginis et Capellae Custodiatas. Székesfehérvár, 1866. 8-rét.

A Szent László-társulat céljáról. Székesfehérvár, 1869. 8-rét.

Szent Gellért püspök ereklyéinek emléke. Székesfehérvár, 1870. 16-rét.

Szentmihályi érelelet ismertetése. Értekezés a Székesfehérvári társ. lap 1871. évi 4—17. számaiban.

A régészeti gyűjtemények jelentősége. A Székesfehérvári társ. lap 1874. évi számaiban, ötven érem fametszetű lenyomatával, a szentmihályi leletből.

Alkalmi beszéd a Szent László-társulat nagy-gyűlésén. 1876. Megjelent a társulat jegyzőkönyvében.

Szent István tetemei felvételének nyolcz százados (1083—1883.) emléke. Deák nyelven e czím alatt: „De anno jubilari elevati corporis S. Stephani I-mi Regis Hung. Apostolici. Székesfehérvár, 1883. 8-rét.

Tóth István versezeti, Néhai Gróf Cziráky József ezredes kapitánynak életéről, táborozásáról, haláláról 1742-ben. Régi kézirat után átdolgozva s előszóval. Székesfehérvár 1881. 8-rét.

Virág Benedek emléke. Alkalmi beszéd, az emléktábla leleplezésekor. Budán, 1880. szept. 13. Megjelent több lapban azonnal. Később egy része a Magyar Helikon 1883. évi I-ső kötetében.

Horvát István emléke. A magyar ős-történelem jeles

földerítőjének születése századik évfordulóján, május 11-én 1884-ben tartott ünnepély alkalmával a megye terében mondotta Pauer János püspök. Székesfehérvár, 1884. 8-rét.

Supplementum ad Historiam Dioecesis Alba-Regalensis. Székesfehérvár, 1887. 8-rét.

Kéziratban:

Történelmi ismertetése, a saját könyvtára tulajdonát képező Incunabulumoknak, a nyomdászat feltalálásától kezdve 1700-ig.

Ökröss Bálint.

Czinka Panna szinmű, dalokkal, négy felvonásban. Budapest, 1887.

Pauer Imre.

Önálló művek:

Az ethikai determinismus elmélete. A m. t. Akadémia által a Gorove-díjjal jutalmazott pályamunka.

Az öröklés tünetenyei és törvényei. Psych. tanulmány. (Sajtókész.)

A psychologia történelme. (Az I. rész kész.)

A physiol. lélektan rendszere. (Munkában van.)

Kőrösi József.

Önálló munkák:

Az 1886. évi július hó 1-én tartott népöszeírás eredményei. Budapest, Grill.

Ugyanez német fordításban: Resultate der am 1. Jul 1886. durchgeführten Conseription der Bevölkerung Budapest's Berlin, Puttkammer et Mühlbrecht.

Értekezések:

A bécsi oltásellenes iskola és a himlőoltási statisztika. Megjelent a Közegészségügy és Törvényszéki Orvostan 1887. évi 3. számában (Orvosi Hetilap XXX. évf., 25. szám).

A statisztika statisztikája. Megjelent a Nemzetgazdasági Szemle XI. évf. V—VI. számában.

Wegweiser durch die jüngste Censuliteratur.

Neue Beobachtungen über den Einfluss der Schutzpockenimpfung auf Morbidität und Mortalität. E két utóbbi az 1887. évi bécsi hygieniai és demografiai kongresszus emlékirataiban.

Szerkesztés:

Statisztikai Havi Füzetek. Kiadja a főv. statisztikai hivatal. XV. évfolyam.

Statisztikai Heti Kimutatás. Kiadja a főv. statisztikai hivatal. XV. évfolyam.

Bulletin Hebdomadaire de Statistique Internationale. Kiadja a főv. statisztikai hivatal. X. évfolyam.

Bulletin Annuel des Finances des Grandes Villes. VII., VIII. année, Budapest, Grill; Páris: Guillaumin.

Myskovszky Viktor.

1887.

Raguzai Vincze mester építészeti műemlékei Sárosmegyében. Archaeologiai Értesítő VII. 3.

Kassa város középkori építészeti műemlékeinek ismeretése. A Felső m. országi Múzeum Évkönyve

A milanói dóm nyugati homlokzatának tervezete. Pályamunka.

A műemlékek országos bizottsága számára: 1) A nedeczai vár, 2) a topporezi templom és színezett ornamentatíójú mennyezete, 3) A zborói várrom, 4) a bártfai templom gótgoltárai és 5) a vitkóczyi templom. — Összesen 40 rajzlap.

Eperjes műemlékei és azok pusztulása. Pesti Napló.

Rákóczy Ferenc házának homlokzata Eperjesen. A tűzkárosultak „Segítség“ című albumában.

A zborói építészeti műemlékek felvétele.

A bártfai fürdő. Aquarellfestmény Bártfa város tulajdona.

A kassai sz. Mihály kápolna művészleteinek felvétele.

A kassai dóm nyugati és északi díszkapuzata. Dr. Henszlmann Imre kassai monographiája számára. Monumenta Hungariae archaeologica.

Dankó József.**Önálló művek:**

A francia könyvdísz a renaissance korban. Budapest, 1886.

Monimentum Quinquagenariorum Sacerdotii Em. D. Joannis Cardinalis Simor I. R. H. Prim. Archiepisc. Strig. Strigonii, 1886.

Nagyobb értekezések:

Francia könyvdísz. Székfoglaló. Akad. Értesítő. Budapest 1885.

Simor János bibornok hercegprimás a tudományok és művészetek barátja. Emlékkönyv aranymiséjének ünnepére. Esztergom, 1886. 176. k. 1.

Az illusztrált francia imakönyvek. Magyar Sion 1886.

Iconographia Mariana. Magyar Sion. Esztergom, 1887.

Külföldi szaklapokban megjelent dolgozatok:

Knauz, Monumenta Ecclesiae Strigoniensis. Lit. Rundschau. 1883.

Faludi, Freib. Kirchenlexikon. 1885. IV. k.

Kaufman Dürer. Lit. Rundschau. 1887.

Kőváry László.**Munka alatt:**

Az erdélyi múzeumegylet megbízásából: Erdély monographiája, egy kötetben.

Horvát Árpád.

Néhány Észrevétel „A Történeti Congressus utóhangja“ című cikkekre. (Századok 1887. III. füzet és külön lenyomatban is.)

Kováts Gyula.

Hazai jogtörténet. A Jogtud Közlöny 1881. évi folyamában.

Felelet Báró Roszner Ervin Régi Magyar Házassági jog című munkájára. Kiadja a Pallas irodalmi és nyomdai részvénytársaság.

Bunyitay Vincze.

Telegdi Miklós származása. Uj magyar Sion 1886. évfolyam. 81. l.

A menyői keresztút s a renaissance Szilágymegyében. Századok 1886. évf. 886. l.

Adatok a XVI. század történetéhez. Történelmi tár. 1887. évf. 356. és 476. ll.

Szilágymege műemlékei. Kiadta a m. t. Akadémia. Budapest, 1887.

Pázmány Péter első magyar levele. Századok 1887. évf. 75. lap.

Gróf Csáky Imre, biboros érsek, nagyvárad püspök. 1672—1732. Történelmi életrajz. A Kath. Szemle 1887-ik évfolyamában.

S a j t ó k é s z e n :

Kopasz nádor. Életrajz a XIII—XIV. századból.

Csaplár Benedek.

Az 1881-ig megjelent irodalmi dolgozatai fölösen — a kevésse jelentékeny apró közleményekkel együtt — felsorolják a Figyelő című folyóiratnak XI. kötetében, hol az életrajz is közölve van.

Azóta leginkább Révai M. élete folytatásán dolgozik, melyből a havonként megjelenő Figyelőnek mindegyik füzete egy-egy fejezetet ad. Ezek, gondos revisióval, külön nyomtatban folytatják az önállólag is megjelenő biographiát, mely így most már a IV. kötet 15. ivéig haladt. Önállólag kijött így 1881-ben az I., 1883-ban a II., 1886-ban. a III. kötet.

1884—1887.

Folyóiratokban és hírlapokban:

Figyelő pillantás kelet felé (különös tekintettel a keleti egyházban észlelhető mozgalomra). Magyar Állam 1884. 260. sz. (Φιλόπατρις) és 1887. Magyar Állam 109. sz.

Nyílt levél a kath. tudományos és irodalmi feladatok-

ról. (1884. Katholikus theologiai folyóirat II. évfolyam 1. füzetében. Magánlaki A. G.)

Dr. Kereszty Géza „Haladás és Kereszténység. Esztergom 1885.“ művének ismertetése. (1885. Magyar Állam 212. sz.)

Hellen lapok nyilatkozatai magyar dolgokról. (Magyar Állam 1884. jún. 21., okt. 12. 1886. márcz. 21., decz. 9. számaiban és Magyar Állam 1887. márcz. 10. s május 8-ki számaiban.)

Életrajzi adatok dr. Szeidl Józsefről. (Magyar Állam 1886. 258. sz.)

Kegyeletes emlékezés Horváth Cyrillről, élete 80-dik évének betöltésekor. (Magyar Állam 1884. okt. 17. sz.)

Révai Miklós kéziratban hátrahagyott egyházi beszédei. Sajtó alá rendezte és előszóval ellátta Csaplár Benedek. Budapest, nyom. a „Hunyady Mátyás“ intézetben 1887. — Előbb a „Jó Pásztor“ című folyóiratban mellékletül közölve, aztán önállólag jelent meg a fentebbi címmel, külön kiadva.

Kéziratban, sajtó alá kész.

Konarski Szaniszló élete. Ennek németre fordítása is többnyire kész.

Dr. Wlassics Gyula.

A bűnkisérlet és bevégzett bűncselekmény. A tettesség és részesség tana. A Magyar Tudományos Akadémia által a Sztrokay-jutalommal koszorúzott pályamunka II. kötete: A bűnkisérlet és bevégzett bűncselekmény tana. 1—469. lap.

Igazságügyünk az utolsó évben (Pester Lloyd május 16-diki szám.)

A magyar bűnvádi eljárás mai érvényében. Irta Fayer László. Ismertetés és kritika a Jogtudományi Közlöny júniusi számában.

Közreműködött a bűnvádi eljárás codificatiójában.

Báró Orbán Balázs.

Utazás keleten. 6 kötet, nyolczadrétben. Megjelent Kolozsvárt, Stein Jánosnál 1861-ben.

Székelyföld leírása. 6 kötet nagy negyedrétben. Megjelent Budapesten 1868—1873. Pesti könyvnyomda-részvénytársulat nyomdájában.

Kelet tündérvilága, arab rege 8r. 2 kötet. Megjelent Kolozsvártt, Stein János nyomdájában.

Maros-Vásárhely szab. kir. város leírása, (külön lenyomat a Székelyföldből) negyedrét. Megj. 1870-ben I. füzet.

Toroczkó és vidéke (külön lenyomat a Székelyföldből) negyedrét. Megjelent 1871-ben Budapesten I. füzet.

A barczasági Hétfalu (külön lenyomat a Székelyföldből.) Megjelent Budapesten 1873-ban. I. füzet.

Brassó szab. kir. város leírása (külön lenyomat a Székelyföldből.) Megjelent Budapesten 1873-ban. I. füzet.

Székely népmesék és Krisztus mondák a Kiskaludytársaság által kiadott gyűjteményben.

Orbán Balázs országgyűlési beszédei (különlenyomat az országgyűl. naplóból). 6 kötet. Megjelent Budapesten 1870—1887. a Pesti könyvnyomda-részvénytársulat nyomdájában; 8-ad rét.

Medveczky Frigyes.

Önálló kiadványok:

Herder als Vorgänger Darwins und der modernen Naturphilosophie. Beiträge zur Geschichte der Entwicklungslehre im XVIII. Jahrhundert. Berlin, 1877.

Das Problem einer Naturgeschichte des Weibes. Historisch und kritisch dargestellt. Jena, 1877.

Gedanken über die Teleologie in der Natur. Ein Beitrag zur Philosophie der Naturwissenschaften. Berlin, 1878.

Prolegomena zu einer anthropologischen Philosophie. Leipzig, 1879. (XL és 385 lap.)

A nemzetközi jog elmélete Kant philosophiája szerint. Budapest, 1881. M. T. Akadémia.

Die Socialwissenschaften. Zur Orientirung in den socialwissenschaftlichen Schulen und Systemen der Gegenwart. Leipzig 1882. (XIV és 301 lap.)

Társadalmi elméletek és eszmények. Kritikai adalékok a társadalmi eszmék fejlődés történetéhez. Budapest, 1887. M. T. Akadémia kiadványa. (IV és 410 lap.)

Itt említhető a következő nagyobb dolgozat is: I. G. v. Herder. (Életrajz.) 1879. Der Neue Plutarch. Biographien hervorragender Charaktere der Geschichte, Literatur und Kunst. Herausgeg. von R. v. Gottschall VI. Bd.

É r t e k e z é s e k :

Herder ein Vorgänger der Darwinschen Theorie. Wien, 1876. N. f. Presse.

Schiller und das deutsche Theater. Wien, 1877. Dioscuren.

Sein und Schein. Ein Beitrag zur kritischen Erkenntnisstheorie. Königsberg, 1877. Wissenschaftliche Monatsblätter.

Das Ding an sich als kritischer Grenzbegriff. Ein Beitrag zur kritischen Erkenntnisstheorie. Halle a/S. 1878. Zeitschrift für Philosophie und philosophische Kritik.

Das Erkenntnisproblem. Eine Untersuchung der Ziele und Aufgaben der Erkenntnisstheorie. — Königsberg, 1878. Wissenschaftl. Monatsblätter.

Der Kampf um die sittliche Weltordnung. — Leipzig, 1878. Unsere Zeit.

Der auferstandene Herder — Leipzig, 1878. Unsere Zeit.

Arthur Schopenhauer. Ein Charakterbild. — Leipzig, 1879. Salon, V—VI.

Die Socialwissenschaften in der Gegenwart. (Hét nagyobb tanulmány). — Leipzig, 1879. Unsere Zeit.

Das anthropologische Grundproblem der Philosophie. — Heidelberg, 1880. Philosophische Monatshefte.

Das Eigenthum in seiner socialen Bedeutung. — Leipzig, 1880. Unsere Zeit.

Denkende Lyriker. — Augsburg, 1880. Allg. Zeitung.

Die Pathologie der Gesellschaft. — Allgemeine Zeitung. Augsburg, 1880.

Zur wissenschaftlichen Reform der Logik. — Leipzig, 1881. Unsere Zeit.

A bölcsészet alapja. — Budapest, 1881. Magyar Szemle.

Erziehung als Wissenschaft. — Halle a/S., 1881. Zeitschrift für Philosophie u. philos. Kritik.

A logika haladásáról. — Budapest, 1881. Budapesti Szemle.

Das Problem des Völkerrechts, gemäss der Ethik und Rechtsphilosophie Kants. — Tübingen, 1881. Zeitschrift für die gesammte Staatswissenschaft.

Adalékok a tulajdon történetéhez és elméletéhez. (Sociologiai tanulmány.) — Budapest, 1882. Budapesti Szemle.

Die Ethik Spencers. — Leipzig, 1882. Unsere Zeit.

Die Wiedergeburt des kritischen Geistes. — Braunschweig, 1882. Deutsche Monatshefte.

Zur Anthropologie und Urgeschichtsforschung. I. Anthropologie. II—III. Zur Urgeschichtsforschung. — Leipzig, 1882. Unsere Zeit. (3. tanulmány.)

Kant főművének történelmi jelentősége. — Budapesti Szemle, 1882.

Az ethikai tanulmányok jelentősége. — Budapest, 1883. Nemzet.

A philosophiai műveltségről (I—II.). — Budapest, 1884. Nemzet.

Társadalmi elméletek az ókorban. (I. Platon. II. Aristoteles.) — Budapesti Szemle 1885., és külön kiad.

Társadalmi problémák az államregényekben. (I—II. Morus. III. Campanella. IV. Cabet). — Budapesti Szemle, 1886. május, június, július, augusztus.

Gedanken über Ziele und Wege der Ethik. — Halle a/S. 1886. Zeitschrift für Philosophie u. philos. Kritik, és külön k.

Karl Grün (Irodalmi jellemrajz). — München, 1887. Allgemeine Zeitung.

Nagyobb kritikai dolgozatok:

Die Philosophie in der Gegenwart. — Allgemeine Zeitung. Augsburg, 1877.

Th. H. Huxley. — Allgemeine Zeitung. Augsburg, 1877.

DuBois-Reymond, Darwin und Galiani. — Kosmos. Leipzig, 1877.

Ein deutscher Dichterphilosoph. — Berlin, 1877. Wage.
Noiré's philosophische Arbeiten. — Leipzig, 1878. Blätter
für literarische Unterhaltung.

Zur Urgeschichte der Menschheit. — Leipzig, 1878.
Blätter für lit. Unterhaltung.

In Sachen Herders und Darwins. — Halle a/S. 1878.
Zeitschr. für Philosophie u. phil. Kritik.

Lazarus: Leben der Seele. — Leipzig, 1878. Blätter für
lit. Unterhaltung.

Die Philosophie seit Kant. — Berlin, 1878. Gegenwart.
Carriere: Über die sittliche Weltordnung. — Jenaer
Literatur-Zeitung, 1878.

Göring's System der kritischen Philosophie. — Leipzig,
1878. Blätter für lit. Unterhaltung.

Caspari's Grundprobleme der Erkenntnisstätigkeit. —
Halle a/S. 1878. Zeitschr. für Philosophie u. phil. Kritik.

a) Caspari's Urgeschichte. — b) Weis: Idealrealismus. —
Halle a/S. 1879. Zeitschr. f. Philosophie.

Ein Dichter des Ghetto. — Leipzig, 1879. Magazin für
Literatur des In- und Auslandes.

Schopenhauer's Biographie. — Königsberg, 1879. Wissen-
schftl. Monatsblätter.

Nordische Dichtungen. — Leipzig, 1879. Blätter für lit.
Unterhaltung.

Philosophische Schriften. (Eucken, Zeller, Lazarus
műveiről.) — Leipzig, 1879. Blätter für lit. Unterhaltung.

Literatur des Darwinismus. — Blätter für lit. Unter-
haltung. Leipzig, 1879. (Haeckel, F. Schultze, Gizičky, Semper,
Kalischer, Stern, Wigand, Goeler, Zacharias, Michelis, Miquel,
Büchner, Rade, Kuhl, Werner, Huber, Foster s Balfour, Seidlitz,
Kramer ide tartozó műveinek tárgyalása.)

Philosophisch-kritische Revue. — Blätter f. lit. Unt.
Leipzig, 1879. [F. A. Lange, I. St. Mill, Herbart (pädagog.
W. ed. Bartholomäi), Rousseau (ed. Vogt u. Sallwürk),
Harms, W. Göring, Rau, Caspari, Brunner, Lasswitz, H. Cohen,
Widemann, Dodel, Strümpell, Haeckel műveiről.]

Runeberg. — Leipzig, 1879. Magazin für Literatur des In- u. Auslandes.

Fechner u. die herrschende Weltansicht. — Augsburg, 1880. Allgemeine Zeitung.

Culturgeschichte des XVII. Jahrhunderts. (I—II.) — Augsburg, 1880. Allgemeine Zeitung.

Zur Psychologie der Lyrik. — Leipzig, 1880. Blätter f. lit. Unterhaltung.

Philosophische Revue. — Leipzig, 1880. Blätter für t. Unterhaltung. — (Windelband, Radestock, Quatrefages, Spengel, Teichmüller, Falkenberg, Becker, Drossbach, Jodl, Huber és más írók műveiről.)

Zur Culturgeschichte. — Leipzig, 1880. Blätter f. lit. U. Bain's Erziehungswissenschaft. — Augsburg, 1880. Allgemeine Zeitung.

Zur Urgeschichte des Menschen. — Wien, 1881. N. F. Presse.

Philosophische Schriften. (Wundt és Avenarius ujjab, műveiről.) — Leipzig, 1881. Blätter für lit. Unterh.

Ein pädagogischer Roman. — Leipzig, 1881. Allg. lit. Corresp.

Philosophische Revue. — Leipzig, 1881. Blätter f. lit. Unt. (Baumann, Siebeck, St. Hilaire, Pelsner, Melzer, Bilharz, Erdmann, Tschofen, Leixner, Stugau, Hellenbach, Quäbicker Rabus műveiről.)

Zur Geschichte der Denker. — Leipzig 1882. Blätter f. lit. Unterhaltung. (Haym, Proksch, E. Krause, Mill élet-rajzi műveiről).

Kant, Herder und Darwin. Wien, 1882. N. f. Presse.

Zur Geschichte der Philosophie. Leipzig, 1883. Blätter f. lit. U. (Windelband, Jodl, Ziegler történelmi munkáiról.)

Der thierische Wille. (Schneider művének birálata.) Heidelberg, 1885. Philosoph. Monatshefte.

Zur Geschichte der philosophischen Bestrebungen in Ungarn. Budapest, 1886. Ungarische Revue (Két tanulmány.)

Tanügyi dolgozatok:

Die Hochschulen in Ungarn. Wiener Abendpost 1880.
(Két tanulmány).

Reformen im ungarischen Unterrichtswesen. Budapest
1881. Ungarische Revue.

A seminariumok feladata az egyetemen. Budapest, 1883
Magyar Tanügy és külön kiad.

Jegyzet. A felsorolt dolgozatokon kívül különböző (magyar, német és francia) szakközlönyökben, folyóiratokban és napilapokban még sok kisebb dolgozat és terjedelmes cikk jelent meg (jobbára névaláírás nélkül).

Igy különböző könyvismertetések, továbbá irodalmi, társadalmi-politikai, tanügyi és közművelődési tárgyokról szóló (kisebb és nagyobb) dolgozatok; főképen a következő lapokban s folyóiratokban: Budapesti Szemle, Ungarische Revue, Nemzet, Allgemeine Zeitung (Augsburg, ill. München), Norddeutsche Allgemeine Zeitung, Wissenschaftliche Monatsblätter, Philosoph. Monatshefte, Deutsche Monatsblätter, Blätter für. liter. Unterhaltung, Unsere Zeit, Kosmos.

III. Matematikai és természettudományok osztálya.

Tiszteletitagg:

Konkoly Miklós.

Önálló munkák:

Anleitung zur Anstellung astronomischer Beobachtungen nebst ein modernen Instrumentenkunde. (58 iv.) Von Dr. N. von Konkoly. Im Verlage von F. Vieweg & Sohn in Braunschweig.

Anleitung zur Himmelfotographie. (24 iv.) Von Dr. N. von Konkoly. Im Verlage von W. Knapp. Halle a/d Saale

Sajtó alá kész: Handbuch für Spectralanalytiker im Cabinet und am Fernrohr. (circa 30—40 nyomt. iv.) Von Dr. N. von Konkoly. Verlag von F. Vieweg & Sohn in Braunschweig.

Annalen der Sternwarte in Ó-Gyalla; I., II., III., IV., V., VI., VII. Band, VIII. Band erster Theil VIII. B. zweiter Theil = Spectroscopische Durchmusterung des Südlichen Himmels von 0° bis—15° Declination. (Összesen circa 90—100 iv) von N. von Konkoly.

Különböző csillagászati, astrophysicai és mechanikai értekezések, melyek megjelentek az: Astronomische Nachrichten, Wochenschrift für Astronomie, Sirius, the Observatory, Royal Astronom. Society, Centralzeitung für Optik und Mechanik stb. stb-ben.

Rendes tagok.

Than Károly.

Függelék a magyar gyógyszerkönyvhöz (chemiai cikkek) 1883. Pesti könyvnyomda r. társ.

Emlékbeszéd Sainte-Claire H. Deville felett. Akad. Emlékb. II. k. 9. sz. 1885.

Utasítás a chemia tanításához a reáliskolákban. Közokt. tanács kiadv. 1884.

Véleményes jelentés a fővárosi végleges vízmű ügyében. Fodor és Balló tanárokkal együtt. 1885.

Néhány új chemiai készülékről. Term. tud. Közlöny 1885. máj. füzet.

A szliácsi források chemiai elemzése. Math. és termé szett. Értesítő III. 1885.

A gazometrikus módszerek kibővítéséről. Math. és termtt. Értes. III. 1885.

A tata-tóvárosi főforrás chemiai vizsgálata. Math. és termtt. Értesítő V. k. 1887.

A felső-alapi ásványvíz chemiai elemzése. Math. és term. Ért. IV. k. 1885.

A magyar gyógyszerkönyv 2-ik kiadásának chemiai része. 1887.

Hazslinszky Frigyes.

Magyarhon és társországainak szabályos discomycétjei. A Math. és Természettudományi Közlemények XXI. kötetében. Einige neue oder wenig bekannte Discomycten. Verh. d. zool.-bot. Gesellschaft in Wien, Jahrbuch 1887.

Frivaldszky János.

Lepidoptera nova et varietates in expeditione ad oras Asiae orientalis Comitibus Belae Széchenyi, a Dominis Gustavo Kreitner et Ludovico Lóczy collecta. Természetrajzi Füzetek. X. 1886., egy táblával.

Difformitates et monstrositates Coleopterorum. Ugyanott. Pótdatok a „Délmagyarország állattani tekintetben“ dr. Tömösváry Ödön által összeállított jegyzékhez. A m. orvosok és természetvizsgálók sat. munkálatai. 1887.

*Levelező tagok.***Chyzer Kornél.**

Die namhafteren Kurorte und Heilquellen Ungarns und seiner Nebenländer. Im Auftrage seiner Excellenz des k. ung. Ministers für Cultus und Unterricht, Herrn Dr. August Trefort, beschrieben von C. K. Mit 30 phototypischen Tafeln und einer Karte. Stuttgart. Verlag von Ferdinand Enke 1887.

Irja a C. betűtől kezdve a magyar fürdőkre és ásványvízforrásokra vonatkozó cikkeket a Dr. Villaret által szerkesztett s most megjelenő műbe : Handwörterbuch der gesammten Medizin.

Duka Tivadar.

On an african ivory anklet and a rhinoceros-horn Cup
Lásd : Proceedings of the London Society of Antiquaries
January 1886.

Childbed fever, its Pathology and Preatment. A Life's
History. (Lancet: July et August 1886.)

Essay on the Brähū Grammar. Journal of the Royal Asiatic Society of Great Britain and Ireland. Vol. XIX. Part I.
„Ex oriente lux.“ Egy rövid czikk a „Segítség“ Album számára.

Dr. Koch Antal.

A m. földtani társulat földregési bizottságának kolozsvári osztályából: fölhívás és útmutatás a földregések rendszeres megfigyelésére. Orvos-Természettudományi Értesítő. VIII. 1886. 89. l.

Magyarország új átnézetes földtani térképéhez használandó színekules. U. o. VIII. 1886. 96. l.

Szolnok-Doboka megyében folytatott földtani részletes fölvételének ismertetése. U. o. VIII. 1886. 100. l.

Ásványtani közlemények Erdélyből. 1—27. sz. U. o. VIII. 1886. 211. l.

Megemlékezés dr. Herbiech Ferenczről. U. o. IX. 1887. 1 l., németül 247 l. és Földtani Közlöny. XVII. 1887. 59 l., németül 137. l.

Erdély felső tertiaer üledékeinek echinidjei (Egy táblával.) Orv. Term.-tud. Értesítő. IX. 1887. 129. l. és németül 137. l.

Az erdélyi Múzeum meteoritgyűjteményének újabb gyarapodása. U. o. IX. 1887. 220. l.

Jelentés az erdélyi orsz. Múzeum ásvány-földtani osztályának állapotáról és 1886. évi gyarapodásáról. U. o. IX. 1887. 226. l.

A Kolozsvár és Torda közti területen folytatott földtani részletes fölvételének ismertetése. U. ott. IX. 1887. 125 l.

Bericht über die im Gebiete der Komitate Kolos und Solnok-Doboka im Sommer 1885. durchgeführte geologische Detailaufnahme. Jahresbericht der kgl. ung. geol. Anstalt für 1885. S. 62.

Jelentés a Kolozsvártól délre eső területen az 1886. év nyarán végzett földtani részletes fölvételről. Egy könyomatú táblával. A m. kir. Földtani Intézet évi jelentése. 48. l.

Könyvismertetések. Orv. Term.-tud. Értesítő VIII. 1886. 234. és 236. l.

Szerkeszti az „Orvos-Természettudományi Értesítő“ természettudományi szakfüzeteit, és ezeknek idegen nyelvű revuejét.

Horváth Géza.

A magyarországi kéregpöslök. Rovartani Lapok, 1886. III. köt.

Die Hemipteren des Talysch-Gebietes. In: G. Radde, Die Fauna und Flora des südwestlichen Caspi-Gebietes. Leipzig, 1886.

A gubacskepző levéltetvek mézgás váladékáról. Mathem. és természettud. Értesítő. 1887. V. köt.

Az amerikai szőlők kérdése. Természettudományi Közöny. 1887. XIX. köt., két ábrával.

Notes additionnelles sur les Hémiptères-Hétéroptères des environs de Gorice. Revue d'Entomologie. 1887. VI. köt., öt ábrával.

Pitanje amerikanske loze. Gospodarski List., 1887. XXXV. köt.

Note emitterologiche: I. Tavola analitica del genere *Stenocephalus* Latr. — II. Emitteri di *Podolia*. — III. Contributo alla Fauna italiana. Bulletino della Società Entomologica Italiana. 1887. XIX. köt.

A szénkéreg használata a gyakorlatban. Borászati Lapok. 1887. évf.

Péché Antal.

Bányászati és kohászati Lapok. Szerkesztette és kiadta 1868., 1869. és 1870-ben Budapesten.

Az érczek előkészítésének elvei és gyakorlati szabályai. Budapest, 1869. Khor és Wein kiadványa.

Jelentés a selmeczi és diósgyőri kerületben és Rézbánya vidékén létező állami bányák és kohók állapotáról. Budapest. M. kir. államnyomda, 1873.

Magyar és német bányászati szótár. Selmecz, 1879.

A tudományok haladásának befolyása a selmeczvidéki bányaművelésre. 1881. Budapest, a M. T. Akadémia kiadványa.

A selmeczi bányavállalatok története 1650-ig. 1884. Selmecz.

Alsó-Magyarország bányaművelésének története. I. kötet 1600-ig. Budapest, 1884. II. kötet 1600-tól 1650-ig. Budapest, 1887. a M. T. Akadémia kiadványa.

A selmeczvidéki telérek. 1885. Selmecz.

Egy magyar bányász véleménye 1664-ben a bányagáz-robbanásokról. Bány. és koh. Lapok. 1887.

Dr. Thanhoffer Lajos.

Grundzüge der vergleichenden Physiologie und Histologie. Stuttgart. Verlag von Ferdinand Enke. 1885. 752 lap, 195 ábrával.

Dolgozatok a magy. kir. állatorvosi élettani intézetből. Adatok a központi idegrendszer vizsgálati módszeréhez. Matematikai és természettudományi Értesítő. III. kötet, 31 lap. 1884. decz. 15.

Németül: Beiträge zur Untersuchungstechnik des centralen Nervensystems. Mathem. und Naturwissenschaftliche Berichte aus Ungarn. Bd. II.

Közlemények az állatorvosi élettani intézetből: Eszközök és vizsgálatok. IV. kötet. 192 lap. 1886. ápr. 12.

Apparate zu mikroskopischen Zwecken. Centralbl. für Physiologie. 1887. ápril. Nr. 3.

„Adatok a központi idegrendszer szerkezetéhez“ című dolgozatának főbb eredményei. Akadémiai mathem. és természettud. Értesítő. V. kötet. 172 lap. 1887. márcz. 14.

Beiträge zur feineren Struktur des centralen Nervensystems. Centralblatt für Physiologie. 1887. ápr. Nr. 2.

Adatok a központi idegrendszer szerkezetéhez. A M. Tud. Akadémia külön kiadványa. 1887. I. 8 színes könyomatu táblával.

Az állatok mechanikai műszerei. Graben V. után. A

Természettudományi Társulat megbízásából fordítva, részben átdolgozva. I. rész sajtó alá rendezve.

Az állatorvosi oktatás és az állatorvosi tanintézet története. Sajtó alá rendezve.

Ueber Zuchtlähme. II. kiadás. Sajtó alatt.

Högyes Endre.

Közlemények a budapesti egyetem általános kór- és gyógytani intézetéből. I. A veszettség fertőző anyagának ismeretéhez. II. Egy újabb akusztikus reflex-tüneményről. Matematikai és term.-tud. Értesítő. Orvosi hetilap.

Jelentés a veszettségre vonatkozó vizsgálataim jelen állásáról. Ak. III. oszt. ül. 1886 nov. 15. Math. és term.-tud. Ért., Orv. Hetilap.

Nystagmus és associált szemmozgás-kísérletek hysteropileptikáknál. Orvosi Hetilap 1886.

A párisi és budapesti fix veszettségi vírus összehasonlítása.

Közlemények az egyetem ált. kór- és gyógytani intézetéből. I. Szigethy Károly: Némely idegrendszeri sértések és az ezeknél keletkező szemmozgások. II. Korányi Sándor: Adatok a forgatási nystagmus számbeli viszonyaihoz és elméletéhez. Math. és term.-tud. Értesítő. 1887. 3—4. füzet.

Több közlemény a hazai szak- és napi lapokban.

Mocsáry Sándor.

Studia synonymica. Természetrাজi füzetek. XI. 1887.

Species tres novae generis Anthidium F. Ugyanott.

Chrysis spinidens n. sp. e Mongolia. Korae Societatis Entomologicae Rossicae. XXI. 1887.

Eine neue Goldwespe und Varietät aus Deutschland. Entomologische Nachrichten. XIII. 1887.

Kéziratban csaknem készen a következő két nagy munka, a melyeken szerző évek óta dolgozik:

A magyar fauna növényevő darázsai. Hymenoptera

phytophaga Hungariae. A kir. magy. Természettudományi Társulat megbízásából írva, mintegy 25 ív.

Genera et species Chrysididarum Terrae. (A Föld fémdarázsainak nevei és fajai.) Egészen latin nyelven írva, mintegy 30 ív és nyolcz évi tanulmány eredménye.

Heller Ágost.

A természettan elemei. Középtanodák alsó osztályai számára. I. rész. Budapest, Eggenberger 1877, ugyanaz 2. kiadás 1883, ugyanaz II. rész 1878.

Physikai földrajz. A gymnasium III. osztálya számára. Budapest, Eggenberger 1880, ugyanaz 2. kiadás 1882, ugyanaz 3. kiadás 1884.

Physikai földrajz a gymnasium III. osztálya számára. — Geografia fisica per la III. classe ginnasiale. A közoktatási minisztérium által magyar-olasz szöveggel kiadva. Budapest 1886.

A természettan elemei. A reáliskola III. osztálya számára. Budapest, Eggenberger 1886.

A physika története Aristotelestől Newtonig. A kir. magy. Természettudományi Társulattól a Bugát-téle pályadíjjal 1881-ben koszorúzott pályamű.

Geschichte der Physik von Aristoteles bis auf die neueste Zeit. Zwei Bände. I. Band. Von Aristoteles bis Galilei. Stuttgart, Ferd. Enke 1882. 411 pag. — II. Band. Von Descartes bis Robert Mayer. U. o. 1884. 753 pag.

A hangrezgés intenzitásának méréséről. Akad. Értekezések a természettudományok köréből. Pest, 1870.

Über eine Intensitätsmessung des Schalles. Poggendorff, Annalen der Physik und Chemie. Band. CXLI.

Über ein Barometer ohne Quecksilber. Poggendorff, Annalen d. Phys. u. Chemie. Band. CXLII.

A barometer without mercury. Philosophical Magazine.

A normalsúlyok összehasonlításánál felmerülő hiba-kutforrások és azok elhárításáról. Felolvastatott a M. T. Akadémia 1872. május 13-ki ülésén.

A gellérthegy-i csillagásztorony. Természettudományi Köz-
löny 1878.

Die St. Gerardsberger Sternwarte zu Ofen. Literarische
Berichte aus Ungarn. II. Band. 1878.

A zenei összhang fizikai okáról. Természettud. Köz-
löny III. kötet.

A Vénus 1874-ik évi átvonulásáról. U. o. IV. köt.

Az üstökösök fizikája. U. o. V. köt.

A hangszerek természettani viszonyairól. U. o. VI. köt.

Az égi háború. U. o. VII. köt.

Az iránytű. U. o. VIII. köt.

A májusi hidegekről. U. o. XI. köt.

Az utolsó tíz év a csillagászat történetében. Ugyanott.
XII. köt.

A fotofonról. U. o. XII. köt.

Zur Realschulfrage. Unterrichts-Zeitung des „Pester
Lloyd“ 1872.

Der Wirkungskreis der Mittelschullehrer. U. o. 1872.

Noch einige Worte über den Unterricht der Chemie in
der Realschule. U. o. 1872.

A mechanika tanításáról a közép-tanodákban. Tanár-
egyesületi Közöny VII. köt.

A mennyiség-tani levezetések szerepe a középiskolai
természettani oktatásban. U. o. XI. köt.

A fizika tanításáról a reáliskolai legújabb tanterv-
javaslat alapján. U. o. XVII. köt.

A természettan oktatásáról. Magy. Tanügy. III. köt.

A telephonról. Néptanítók Lapja. XI. köt.

A mikrophonról. Tanár-egyesületi Közöny. XII. köt.

Phonograph és mikrophon. Néptanítók Lapja. XII. köt.

Természettud. ismeretek a népiskolában. U. o. XII. köt.

A világrendszerre vonatkozó nézetünk keletkezése. Buda-
pesti II. kerületi reáliskola programja 1878—79.

Ziele und Wege der modernen physikalischen Forschung.
Humboldt. Monatschrift für die gesammten Naturwissenschaften.
I. Band.

Aus wissenschaftlichen Grenzgebieten. U. o. IV. Band.

Érintkezési pontok a physika és a philosophia között.
Philosophiai Szemle. IV. évfolyam.

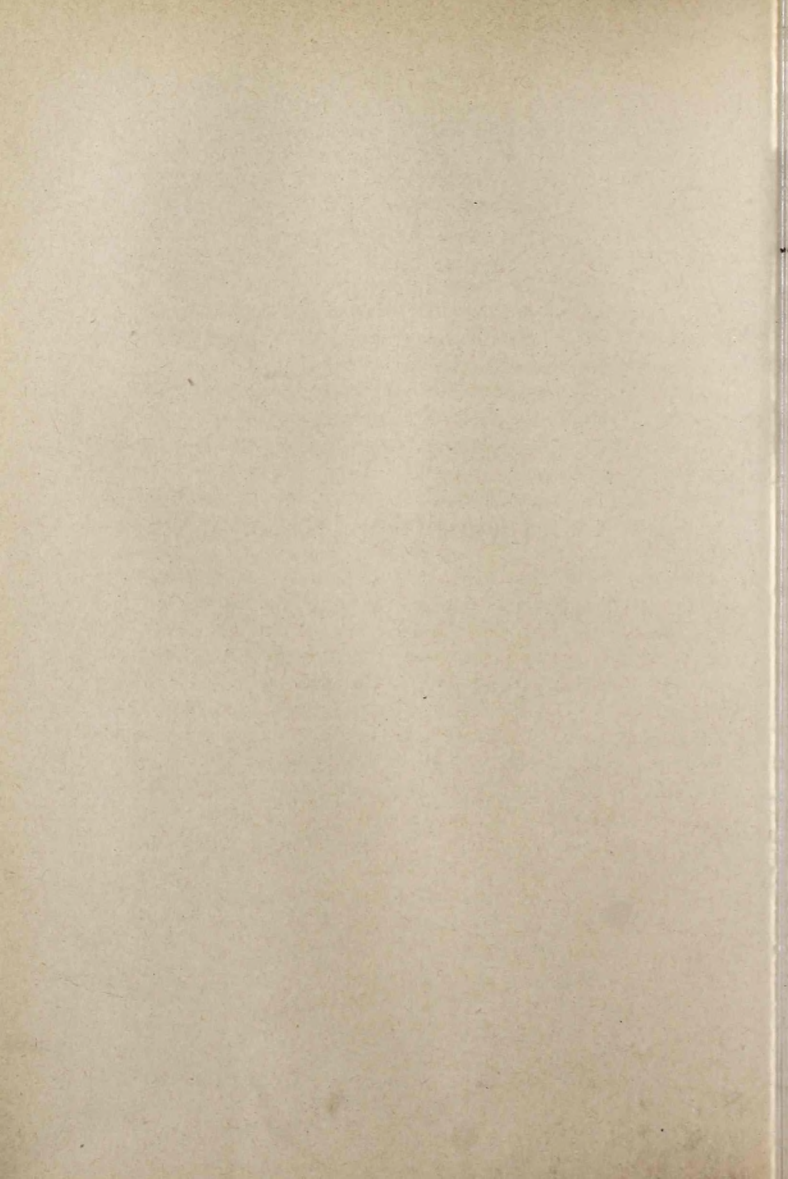
Ezekon kívül vagy 150 apróbb közlemény a „Természettudományi Közlöny“-ben, 30 könyvismertetés és bírálat ugyanott, a „Magyar Tanügy“-ben, a „Tanáregyesületi Közlöny“-ben, a „Külföld“-ben és a „Humboldt“-ban.

Philosophiae naturalis principia mathematica. Természettudományi Közlöny 1887. február havi füzetében.

Philosophiae naturalis principia mathematica. Zum zweihundertjährigen Gedächtniss. „Humboldt“ Monatschrift für die ges. Naturwissenschaften. 1887. májusi füzete.

A „Physika története a XIX-ik században“ című nagyobb mű, mely a Tudományos Akadémia megbízása folytán készül, munkában van; ezen kívül pedig egy „Időjárás-tan“ cz. kisebb könyv, mely a magy. kir. Természettudományi Társulat könyvkiadó vállalatának kiadványai között fog megjelenni.

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
MUNKÁLKODÁSA 188⁶/₇-BEN
ÉS PÉNZTÁRA MIBENLÉTE
AZ 1886. ÉV VÉGÉN.

I. A Magyar Tudományos Akadémiának 1886. május 10-dikétől 1887. május 9-kéig bezárólag 28 osztályülése és 13 összes ülése volt, összesen: 41.

1. Az I. vagyis Nyelv- és Széptudományi Osztály ülésein: 1886. május 24-ikén *Hunfalvy* Pál r. t. fölolvasta észrevételeit Vámbéry Ármin r. tagnak „A honfoglaló magyarok jellemzéséről“ szóló értekezésére; azután pedig *Bartalus* István l. t. „A lyra és közelebbi rokonairól“ értekezett, mutatványúl „A hangszerek történelme“ nagyobb munkájából. Június 21-én *Zichy* Antal t. t. előrebocsátván, hogy az akadémiai Széchenyi-bizottság megbízásából összegyűjtötte Széchenyi beszédeit, melyekhez bevezetések s jegyzeteket írt, különösen ismertette azon országgyűléseket, melyekben Széchenyi szerepelt. E bevezetésekben fölolvasta azt a részt, mely az 1825-iki országgyűlésről szól. Utána *Szinnyei* József l. t. olvasta föl *Beöthy* Zsolt r. tagnak „Kónyi János“ cz. értekezését. Szünet után, október hó 18-án az osztályelnök üdvözölte az osztály tagjait s munkásságra hívta föl. Az osztálytitkár jelentette, hogy *Vámbéry* Ármin r. t. bejelentett értekezését csak a novemberi ülésen tarthatja meg. Ezután *Beöthy* Zsolt r. t. olvasta föl „Rosnyai Dávid és a Horologium turcicum“ című értekezését. November 22-én *Vámbéry* Ármin fölolvasta „Östörténet és nemzeti hiúság“ című értekezését, majd *P. Thewrewk* Emil r. t. értekezett „A helynevekből képzett tulajdonnevek- és melléknevekről“.

Az 1887-ik évi január 3-iki ülésen: *Szarvas* Gábor r. t. megköszönvén rendes taggá választatását, fölkerlte *Volf* György l. tagot, hogy „Az ősi dicsőség“ című értekezését olvassa föl. Ugyanekkor *Bartalus* István l. t. „A magyar palotás zene keletkezése és fejlődéséről“ értekezett. Január 24-én

Halász Ignác, mint vendég előadta „Jelentését második lapp-földi útjáról“ s ugyanezen ülésen *Simonyi Zsigmond* l. t. „A szótók változásairól“ értekezett. Február 21-én *Ábel Jenő* l. t. „Az ó- és középkori Terentius-biographiákról“ tartott fölolvastást; *Alexi Györgynek*, mint vendégnek „Magyar elemek az oláh nyelvben“ című értekezését *Simonyi Zsigmond* l. t. mutatta be. Márczius 21-én *Joannovics György* t. t. fölolvasta „A magyar szórendről“ írt értekezésének harmadik és befejező részét; *Simonyi Zsigmond* l. t. pedig „Az ikes igékről“ értekezett. Május 2-ikán *Barna Ferdinánd* l. t. „A mordvák lakodalmi szokásai“ című értekezését *Lehr Albert* l. t. olvasta föl, s *Kálmán Józsefnek*, mint vendégnek „Mithologiai nyomok a magyar nép nyelvében és szokásaiban“ című értekezését *Hunfalvy Pál* r. t. ismertette.

2. A II. azaz **Böleület-, Társadalom- és Történettudományi Osztály** ülésein: 1886. május 10-én *Zsilinszky Mihály* l. t. olvasta föl „Törös János szerepe a linzi békekötésben“ című értekezését; utána *Vécsey Tamás* l. t. mutatta be *Rentmeister Antal* vendég „Lex Falcidia“ című munkáját; június 7-én *Pulszky Ferencz* t. t. „A magyarországi őskori leletek“ című értekezését mutatta be s azután *Deák Farkas* r. t. olvasta föl „Kemény János önéletírásának jellemzését“. Szünet után, október hó 4-én *Schvarcz Gyula* l. t. olvasta föl „Kritikai megjegyzések az államformatan irodalmának néhány újabb termékeire“ című értekezését, *Torma Károly* r. t. értekezése az idő előhaladottsága miatt a novemberi ülésre halasztatván. November 8-án *Torma Károly* r. t. értekezett „Dácia fölirattani irodalmáról“; utána *Bunyitay Vince* l. t. olvasta föl „Szilágymegye műemlékei“ (rajzok bemutatásával) című értekezését. December 6-án dr. *Szádeczky Lajos*, mint vendég, fölolvasta „Báthory István lengyel királylyá választása“ című értekezését; utána *Szilágyi Sándor* r. t. a báró Skrbenszky Pülöp-féle levéltárnak I. Rákóczy Györgyre vonatkozó iratait mutatta be. Végül az osztályelnök indítványozta, hogy kéressék föl az Akadémia elnöksége, hogy a folyó hó 17-én Krakóban, Báthory István lengyel király és erdélyi fejedelem halálának háromszázados évfordu-

lója alkalmából rendezendő Báthory-émlékünnepen Akadémiánk részvétét a fejedelem sírjára, kísérő levél mellett, küldendő koszorú által kifejezni szíveskedjék.

1887. január 10-ikén *Schvarcz* Gyula l. t. olvasta föl értekezését a következő czímmel: „Az európai monarchiák rendszeres alaptörvényeinek jellegzetességéről“, *Torma* Károly r. t. pedig „Dácia föllirattani irodalmá“-t ismertette. Február 7-ikén *Ballagi* Aladár l. t. „A XIV. Lajos korabeli írók“ czímű értekezését terjesztette elő, dr. *Békésy* Károly pedig „A választási reformról“ értekezett. Márczius 7-én *Thaly* Kálmán r. t. olvasta föl „Bercsényi Miklós és XIV. Lajos diplomatiája 1701—1703“ czímű értekezését; azután *Zsilinszky* Mihály l. t. ismertette „Az eperjesi tanácskozmányt 1648“; végre ugyanezen ülésen *Ballagi* Aladár l. t. „Colbert egyéniségéről“ értekezett. Április 4-én *Schvarcz* Gyula l. t. „Az athenaei állam és társadalom jelentősége az emberi haladásra nézve Kleisthenestől Ephialtesig“ czímen olvasott; *Láng* Lajos l. t. „A középiskolai oktatás 1867—1885.“ czímű értekezését terjesztette elő; végre ugyanezen az ülésen *Acsádi* Ignác, mint vendég, Magyarország pénzügyi történetéről értekezett I. Ferdinánd alatt 1526—1564. Május 9-dikén *Wenzel* Gusztáv r. t. „Rosztiszláv galicziai herceg, IV. Béla király veje“ czímű értekezést olvasott fel, *Hegedüs* Sándor l. t. pedig „A czukoradóról“ értekezett.

3. A III. azaz a **Mathematikai és Természettudományi Osztály** ülésein 1886. május 17-én: *Lenhossék* József r. t. előterjesztette *Lenhossék* Mihály vendégnek „Ritkább boncz-tani rendellenességek“ czímű dolgozatát; *Mihalkovits* Géza r. t. bemutatta *Perényi* József következő dolgozatát: „Adatok a gerinczhúr és a gerinczhúr körül fekvő képződmények fejlődéséhez a torpedónál“; végre dr. *Roboz* Zoltán „A Gregarinákról“ szóló értekezését *Margó* Tivadar r. t. mutatta be. Június 15-én *Fodor* József r. t. „Ujabb kísérletek bakteriumok vérbe fecskendezésével“ czímű értekezését olvasta föl; *Dietz* Sándor részéről a „A Typha és a Sparganium virága és termése fejlődéséről“ bemutatta *Jurányi* Lajos r. t.; *Rados* Gusztáv részéről „A determinansok elmélete“ czímű

közleményt *König* Gyula l. t. mutatta be; *Borbás* Vincze részéről „Hazánk belföldi és mediterrán vidéki tölgyeinek ismertetése“ című dolgozatot bemutatta az osztálytitkár. Ugyanezen ülésen felolvastatott *Stoczek* József r. t. levele, melyben kijelenti, hogy akadémiai másodelnökké megválasztván s e választás Ő Felsége által helybenhagyatván, az osztályelnökségről lemond. Végre bejelentetett, hogy a Matematikai és Természettudományi Bizottság elnökévé *Haynald* Lajos t. t., alelnökévé *Szabó* József r. t., előadójává pedig báró *Eötvös* Loránd r. t. választatott meg. A szünet után október 11-ikén *Konkoly* Miklós t. t. „901 állócsillag spectroscopos megfigyelésé“-t adta elő; *Gothárd* Jenő pedig, mint vendég ismertette „Tanulmányait az égitestek photographálása terén“. Ugyanezen ülésen *Mihalkovics* Géza r. t. dolgozatokat mutatott be az egyetemi II. boncztoni intézetből; u. m. a) *Ónodi* Adolftól: „Ujabb adatok a bolygó idegcsoport ismeretéhez“. b) *Perényi* Józseftől „A blastoporus állandó megmaradása a békaféléknél“. Hasonlókép dolgozatokat mutatott be *Hankó* Vilmos tanár részéről *Lengyel* Béla l. t. ily rendben: a) A szénsulfid behatása a káliumbenzilátra és a fenolkáliumra. b) Egy új készülék a nitrogén absolut meghatározására. c) A csonthegyi sóforrások chemiai elemzése. November 15-én *Than* Károly r. t. ideiglenesen megválasztott osztályelnök, megköszönvén a megtiszteltetést, biztosította az osztályt, hogy a benne helyezett bizalmat kiérdemelni lesz törekvése. Majd *Högyes* Endre l. t. tett jelentést a veszettségre vonatkozó tanulmányok állásáról s fölkérte az Akadémiát, hogy a kísérletekhez külön bizottságot küldjön ki. Azután *Than* Károly r. t. terjesztette elő *Muraközi* Károly részéről a következő értekezéseket: a) „A légenyéleg és ammoniak eldurranásánál keletkező terményekről“. b) „A légenyéleg és ammoniak hatása egymásra, közönséges hőmérsékletnél“. Deczember 13-ikán *Kruspér* István r. t. mutatta be „A vacuum-mérleget“; *Horváth* Géza l. t. megismertette *Daday* Jenő „Uj adatok Erdély denevér faunájának ismeretéhez“ című értekezését. Ugyanekkor bejelentetett *Gothárd* levele, melyben tudatja, hogy a herényi observatoriumban lephotogra-

phálta a Barnard-Hartwig-féle üstököst. Végre Wartha Vincze I. t. bemutatta Asbóth pozsonyi tanárnak „A keményítő mennyileges meghatározásának új módszerét“.

1887. január 17-ikén Gothárd Jenő, mint vendég, fölolvasta „Csillagfényképészeti tanulmányait“; Högyes Endre I. t. fölolvasta „A párisi és pesti fix veszettségi vírus összehasonlítása“ című értekezését; majd bemutatta Szigethy Károly és Korányi Sándor munkálatait ily címen: „Kisebb közlemények a szemteke-rezgésre vonatkozólag“. Than Károly r. t. bemutatta Koch Ferencz „A zsirsorozatbeli diazovegyületekről“ című értekezését. Azután Horváth Géza I. t. ismertette Örley Lászlónak „A magyarországi Hirundineák faunája“ című értekezését. Végre Kriesch János I. t. Lendl Adolf műegyetemi tanársegéd részéről a következő értekezést terjesztette elő: „A magyarországi tetragonatha- (pók) félékről“. Február 14-én a következő értekezések voltak napirenden: Konkoly Miklós t. t.: „Hullócsillagok megfigyelése a magyar korona területén 1886.“; Horváth Géza I. t.: „A gubacsképző levéltetvek mézgás váladékáról“; Koch Antal I. t.: „A brassói hegység földtani szerkezete“, bemutatta Szabó József r. t.; Krenner József r. t.: „Akanthit ásványokról“; Than Károly r. t.: „A tatavárosi főforrás chemiai vizsgálata“. E kérdéshez hozzászóltak Fodor József és Szabó József r. tagok. Végre König Gyula I. t. Kürschák József részéről: „A körbe és a kör körül irt sokszögek elméletéhez“ című értekezést terjesztett elő. Márczius 14-ikén Hantken Miksa r. t. „Tinnyea Vásárhelyii, egy új csiganem és faj a kongériarétegekből“ című értekezését olvasta; Wartha Vincze I. t. „Az ivóvíz kérdéséhez“ szolt hozzá értekezésében; Stoczek József r. t. „A meleg források vizek lehülése földalatti csatornában“ című értekezését olvasta föl; Thanhoffer Lajos I. t. bemutatta a következő értekezéseket: a) „Eszközök“. b) „Adatok a központi idegrendszer szerkezetéhez“; Than Károly r. t. bemutatta Liebermann Leó értekezését: „Az állati dextránról“. Szily Kálmán r. t. értekezését az idő előhaladottsága miatt a jövő ülésre halasztotta. Ugyanezen ülésen az Értesítő számára Krenner József r. t. Franzenau Ágoston közleményét jelentette be:

„Vizsgálatok a Seissi havas Datolith szögértékének állandósága fölött“. *Téglás* Gábor „Ujabb adatokat“ küldött „az Erdély-részi Érczhegység DK övéből“. Ugyancsak ez ülésen intézkedés történt a Bécsben 1887. szeptember havában tartandó közegészségügyi és demographiai nemzetközi congressusn leendő részvétel tárgyában. Április 18-ikán *Lengyel* Béla l. t. „Ásványvíz-elemzéseket“ mutatott be úgy a maga, mint *Scherfel* Aurél felkai gyógyszerész részéről. Ugyan ő *Hankó* Vilmos részéről is terjesztett elő „A carbolsav megvörösödéséről“ című dolgozatot. *Hunfalvy* János r. t. bemutatta *Thirring* Gusztáv értekezését: „Adalékok a khinai birodalom égalji viszonyainak ismeretéhez.“ *König* Gyula l. t. „A dinamika alapegyenleteinek jelentéséről“ értekezett. *Szily* Kálmán r. t. fölvasta Bolyai Jánosnak egy az Appendix tárgyára vonatkozó levelét 1823-ból. *Wartha* Vincze l. t. bemutatta a) *Szilasi* Jakab dolgozatát: „A Balaton vizének elemzése“ és b) *Asbóth* K. „A keményítő meghatározása“ című értekezését. Dr. *Veith* Sándor és *Bisset* Sándor elsőbbségi irata „A világos-sárga egész víztiszta ásványolajok előállításának módja“ felől fölolvastatott. Végre ugyanez ülésen *Fröhlich* Izidor előterjesztette *Hegyfoki* Kabos tardosi lelkésznek „A környezet hatása a hőmérőre“ című értekezését.

II. Az **Állandó Bizottságok** működését a következő jelentések tüntetik elő:

1. A *Nyelvtudományi bizottságnak* A) folyamatban levő munkálatai:

a) A magyar *Nyelvtörténeti Szótár* szerkesztése nagyjában be van fejezve. A szerkesztők elkezdték az egész munka revisióját, melynek az a célja, hogy egyrészt a fölszaporodott pótlékokat a magok helyére iktassák, másrészt az egészet lehetőleg egyöntetűvé tegyék. A bizottság még ez év folytán hozzáfog a szótár kinyomatásához, az első füzet kiadásával.

b) Az új *Magyar Tájszótár* számára tovább folyt az adatgyűjtés, mely eddig a nyomtatásban megjelent (jelesen a Magyar Nyelvőr, a Nyelvt. Közlemények, Magyar Nyelvészet és a népköltési gyűjteményekbeli) népnyelvi anyag földolgozására terjed ki, úgy, hogy a folyó, évre még csak néhány

kézirati gyűjtemény földolgozása van hátra s a jövő évben a tulajdonképeni szerkesztés elkezdhető.

c) A magyar *Mesterműszótár*-ból az I. rész (az egyes mesterségek leírása) elkészültével a II. rész, vagyis a tulajdonképeni szótár kidolgozása foly, s a munka remélhetőleg ez év végéig el fog készülni.

B) A Bizottság kiadásai:

a) A *Nyelvtudományi Közlemények*-ből megjelent a XX. kötet II. füzet, melynek főtartalma a dr. Halász Ignác gyűjtötte svéd lapp nyelvszövegek II. része (Jemtlandi nyelv) és Budenz J. Ugor alaktanának a deverbális névszóképzést tárgyaló fejezete.

b) Mint külön kötet jelentek meg dr. *Munkácsi Bernát*-nak votják eredeti szövegei, e címmel: *Votják népköltészeti hagyományok*. XV. és 336. l. 8-ad r.

c) Szintén külön adja ki a Bizottság dr. *Kunos Ignác* *Oszmán-török népköltési gyűjteményét*, a melynek I. részéből (*oszmán-török népmesék*: török szöveg) eddig 16 ív van kinyomatva (59 mesével).

d) A *Nyelvemléktár*-ból még sajtó alatt van a befejező XV. kötet (első darabja a Székelyudvarhelyi codex).

2. Az *Irodalomtörténeti Bizottság* kiadásában:

A) Közelebről meg fognak jelenni:

a) A külföldön tanult magyarok névsorából két füzet,

b) A régi magyar költők tárának VI. kötete,

c) Pesti Gábor Evangyélisták fordításának, és

d) Dévai B. Mátyás magyar nyelven írt hittudományi munkájának új kiadásai.

B) Sajtó alatt van:

a) A régi magyar költők tárának VII. kötete,

b) Az Irodalomtörténeti Emlékek II. kötete,

c) Bayer Józsefnek „A magyar játékszin története“ című pályadíjat nyert műve.

C) Előkészítették:

a) Kazinczy Ferencz összes műveinek,

b) Szabó Károly bibliographiai műve III. kötetének kiadása.

3. A *Classica-Philologiai Bizottság* közrebocsátotta: Gaii institutionum iuris civilis commentarii quattuor magyar és latin-magyar kiadását;

megindította a teljes Thukydidesnek ugyancsak kétféle kiadását (elkészült az első négy könyv magyar kiadása, sajtó alatt van ugyan e résznek bilingvis editiója).

Az év folyamán megjelenik még Thukydides utolsó négy könyve, és a

Görög Anthologia (ez is, az is az említett kétféle kiadásban),

s a Pindarscholionok Abel-recenseálta szövege.

4. A *Történelmi Bizottság* kiadásában megjelentek a következő munkák:

Ipolyi Arnold: Rimai János államiratai és levelezése.

Nagy Imre: Anjoukori Okmánytár V. kötet.

Szádeczky Lajos: Báthory Istvánnak lengyel királylyá választatása.

Szilágyi Sándor: Erdélyi országgyűlési Emlékek, XI. kötet.

Thaly Kálmán: A Beresényi család története. II. kötet.

Szilágyi és Óváry: Bethlen Gábor diplomatai összeköttetése Velenczével.

Sajtó alatt vannak:

Wenzel Gusztáv: A magyar mezőgazdaság története. A defferek II. kötete.

Gelcich József: Ragusai oklevéltár.

Beke János: II. Rákóczy György portai levelezése, II. kötet.

Gergelyi: Alvinczy okmánytára. III. kötet.

Nagy Imre: Hazai okmánytár. VIII. kötet.

Nagy Imre: Index, a Wenzel által kiadott Árpád-kori Uj Okmánytárhoz,

Sajtó alá kész:

Pesty Frigyes műve: Magyarország helynevei, földrajzi, történeti és nyelvészeti tekintetben.

Másolatokat szerzett:

Az orosz állami levéltárakban Thallóczy Lajos által,

Herczeg Lobkovitz raudnitzi levéltárában.

Segélyezésben részesült :

A Történelmi Tár 1886. évre.

Schmidt : A szereti püspökség czímű munkája.

Vételek :

A bizottság megvette Kazinczy Gábor hátrahagyott kéziratának gyűjteményét.

Végre jelentheti a bizottság, hogy gróf Teleki József : „A Hunyadiak kora“ czímű munkájának folytatásáról is gondoskodott, a mennyiben Csánki Dezső ezen nagybecsű munka folytatására és befejezésére vállalkozott, ki mindenek előtt a befejezetlen VI. kötet megírásához hozzáfogott.

5. Az *Archaeologiai Bizottság* 1886-ban kiadta :

Az *Archaeologiai Értesítő* XIX. (új folyam VI.) kötetét ; 28 ív, számos illusztrációval és a régészet minden ágából vett értekezésekkel.

Kiadta egyszersmind :

Király Pál értekezését a „*Sarmizegetusai Mithraeum*“ az *Archaeologiai Közlemények* XV. kötetében (új folyam XII. kötet) XXIII photocinkographiai táblával.

6. A *Nemzetgazdasági és Statisztikai Bizottság* 1886. decz. 7-én alakulván, tulajdonképen csakis öt hónapon át működhetett.

Elnökeül *Trefort* Ágoston, alelnökül *Kautz* Gyula, előadónak *Kőrösi* József választatott.

Működése a következő három csoportba foglalható össze :

I. Irodalmi tevékenység.

A) *Nemzetgazdasági írók tára*. Költségvetésünknek nagyobb mérvű leszállítása következtében kénytelenek valánk a külföldi remekírók fordítása körül való működésünket némileg megszorítani. Smith Ádám „A nemzetek jóléte“ czímű munkája (ford. Heltai Ferencz) első kötetének fele lefordítatván, sajtó alá készítettett. Ricardo (Láng Lajos) és Malthus (György Endre) művének fordítása folyamatban van.

B) *Kereskedelmi műszótár.* E munka szerkesztése Ballagi Mór rendes tagra és György Aladár úrra, mint segédszerkesztőre van bízva. Az Akadémia 1883. évben külön szerkesztőbizottságot is küldött ki, melynek vezetése alatt az I. (német-magyar) rész egészen az F. betűig haladt volt. Bizottságunk előterjesztésére az Akadémia czélszerűbbnek tartotta e bizottságot főszerkesztőre bízni, gondoskodván egyúttal arról, hogy az a felülelendő különféle szakokhoz képest egyes szakférfiak segítségét is igénybe vehesse. E rendszerváltozás, úgy a munka gyorsabb haladása, mint költség tekintetében is előnyösnek bizonyult, a mennyiben azóta az első 23 ivre terjedő kötet egészen elkészült és ki is nyomtatott, a második kötetnek tetemes része pedig kiszedetett, úgy, hogy a munka befejezése ez év folyamára biztosan várható. Költség tekintetében pedig a munka az eredetileg fölvetett 9600 frt helyett tényleg 6322 frtból lesz kiállítható. E vállalat költségei első sorban az e célra külön begyűlt adakozásokból fődöttenek; az Akadémia elnöksége ez érdemben m. év január havában újabb fölhívást intézett azon tehetősb részvénytársulatokhoz, melyektől ezen, a kereskedelem magyarosítására annyira fontos vállalat segélyezése várható.

E célra eddigelé 4778 frt 60 kr. folyt be. Kedves köteletségünknek tartjuk különös köszönetünket kifejezni a következő intézetek iránt, melyek e szótár keletkezését kiváló áldozatkészséggel támogatták, u. m. a pesti első hazai takarékpénztár 1000 frttal, az első magyar általános biztosító társaság 1000 frttal, a magyar általános hitelbank 500 frttal és a pesti kereskedelmi csarnok 649 frt 27 krral, a pesti nagykereskedők testülete 200 frttal.

C) A *Nemzetgazdasági és Statisztikai Évkönyvrnek* harmadik, 32 ivre terjedő évfolyama Földes Béla szerkesztésében megjelent. Költségkimélés szempontjából kívánatosnak látszott, hogy ezen vállalat esetleg az orsz. statisztikai hivatal által szerkesztessék. Hála azon előzékenységnek, melylyel az eszme illetékes helyen fogadtatott, azon kellemes helyzetbe jutottunk, hogy az évkönyv kiadása bizottságunk költségvetését ezenül

csakis 300 frttal (szerkesztési és javítnoki általány fejében) fogja terhelni. *Keleti Károly* rendes tag, mint az orsz. statisztikai hivatal igazgatója, szíves lévén ez évkönyv szerkesztéséről olyképen intézkedni, hogy az dr. *Jekelfalussy József* min. osztálytanácsos és dr. *Vargha Gyula* min. titkár szerkesztése alatt az orsz. statisztikai hivatal költségén fog megjelenni, és hogy az ezentúl, a számadatok mellett, magyarázó szöveget is fog tartalmazni. *Keleti Károly* úrnak az ez irányban kifejtett sikeres fáradozásáért a bizottság köszönetet szavazott.

D) *Nemzetgazdasági Szemle*. *György Endre* lev. tag kénytelen lévén a Szemle szerkesztésétől visszalépni, a bizottság ezen egyetlen magyar szakfolyóirat fűntartásáról oly módon gondoskodott, hogy annak számára költségvetésében 2000 frtot, illetve az előirányzat leszállítása után, 1800 frtot fűntartott, minek következtében a szerkesztőség azon helyzetben van hogy a munkatársakat ívenként 30 frttal díjazhatja. A Szemle szerkesztése dr. *Heltai Ferencz* úrra bízott, azon kikötéssel, hogy e folyóirat havonként legalább öt ívnyi terjedelemben megjelenjen, és hogy az ne kövesse kizárólagosan egy bizonyos nemzetgazdasági iskola irányát, hanem hogy minden jogosult tudományos iránynak egyaránt engedjen tért. *György Endre* lev. tagnak, ki a Szemlét tíz éven át szerkesztette és fűntartotta, a bizottság köszönetet szavazott.

E) *A Budapesti Szemle segélyezése*. Azon célra, hogy ezen nagytekintélyű folyóiratban nemzetgazdasági és statisztikai tanulmányok legalább húsz ívnyi terjedelemben megjelenhessenek, a bizottság, úgy ezen, mint a múlt évben, 1200 frtnyi segélyt szavazott meg a Budapesti Szemlének. Ezen segély következtében lehetővé vált, hogy a Szemle két-havonkénti folyóiratból egyhavonkéntira átváltozzék; a bizottság költségvetésének megbírlásánál e szerint figyelembe veendő azon körülmény, hogy ezen, a hazai irodalomban oly kiváló helyet elfoglaló Szemle nagyobbítása tulajdonképen csakis a mi bizottságunk költségvetésének megterhelésével vált lehetővé.

F) *Nemzetgazdasági vezérfonal* a középiskolák számára. Trefort elnök úr indítványa folytán tárgyalás alá vétetett azon kérdés, mily mértékben kellene a nemzetgazdaságtannak legalább legfőbb elveit a közép-, esetleg talán az elemi iskolákba is bevezetni. Ezen eszme kifejtése, valamint esetleg egy megfelelő vezérfonal szerkesztésének kérdése jelenleg tanulmányozás tárgyát képezi.

II. Fölolvasások.

A bizottság már egy évtized óta, és pedig elnökének, gr. Lónyay Menyhértnek indítványa folytán, nyilvános, eszmecserével egybekapcsolt fölolvasásokat is rendezvén, bekövetkezett annak szüksége, hogy ezen előadásoknak, az Akadémia II. osztálya és annak nemzetgazdasági és statisztikai bizottsága közt való megosztása érdemében határozott elvi megállapodás keletkezzék. E tekintetben a bizottság azon megállapodásra jutott, hogy magának a teljes akadémiai osztálynak színe elé különösen oly előadásokat kellene hozni, melyek tartalmilag inkább elvont és theoretikai értékűek, holott a nemzetgazdasági politikának és a statisztikának gyakorlati érdekű kérdéseit, úgyszintén azokat, melyek szakszerű tartalmuknál fogva csak szűkebb kört érdekelnek, czélszerűbb volna a bizottság számára föntartani; figyelemmel voltunk egyúttal azon körülményre, hogy ily kérdéseknek a bizottságban való tárgyalása, az akadémiai fölolvasásoknál nem szokásos eszmecseré által, különös érdeket nyerne. Egyúttal elhatároztatott, hogy az előadások kiválasztása oly rendszer szerint történjék, hogy a nemzetgazdasági és statisztikai kérdések különféle szakmái lehetőleg határozott egymásutánban következzenek. Minthogy pedig a nemzetgazdasági fejlődés folyamában fölmerülő kérdések a legkülönfélébbek, és így, megtörténhetnék, hogy egyes kérdések számára a bizottság szűk körében azokkal tüzetesebben foglalkozó szakférfi nem akadna, a bizottság, melynek kebelében vendégek már régebben is tarthattak felolvasást, elvileg megengedhetőnek nyilvánította azon eljárást, hogy oly kérdések tárgyalására, melyekkel a

bizottság egy tagja sem foglalkozik tüzetesen, neu-tagok is megbízathassanak, valamint hogy az előadásokra a bizottság körén kívül álló szakférfiak is véleményadásra (de szavazati jog nélkül) meghívathassanak. A fölolvadások és a személyi kérdések lehető legóvatosabb előkészítése külön állandó bizottság küldetett ki, melynek tagjai *Kautz Gyula*, *Keleti Károly*, *Körösi József* és *Heltai Ferencz*.

Azon czélből, hogy az ország különféle részeinek anyagi és művelődési állapota az Akadémia és az ország előtt ismerttessék, *Körösi József* lev. tag azon indítványt tette, hogy az ország különféle vidékein lakó és vidéköknek földművelési, iparos, kereskedelmi, népesedési, nemzetiségi és művelődési állapotait alaposan ismerő szakférfiak az illető országrész ismertetésére fölhivassanak. Ezen indítvány elfogadtatván, azóta tényleg már életbe is lépttetett, a mennyiben már a folyó munkaidényben két honismertető előadás (Zólyom megyéről és Pozsony városáról) tartatott, az őszi idényre pedig már is készül Liptó, Árva, Hont, Trencsén, Szepes és Sáros megyék ismertetése. Ezen honismertető előadások mind a Nemzetgazdasági Szemlében fognak megjelenni; azonkívül történt gondoskodás az iránt is, hogy azok időről-időre külön kötetbe összegyűjtve megjelenjenek.

A bizottság az előadásokkal szemben teljes munkaprogrammot állított fel magának; kiszemelte azon nemzetgazdasági kérdéseket, melyeknek tárgyalása időszerűség szempontjából első sorban kívánatos; megállapította a legközelebbi évek folyamában tárgyalandó szakkérdések sorát, valamint azon egyéneket, a kik ezen kérdéseket tárgyalják. A honismertető előadások szintén rendszeres egymásutánban fognak következni; e tekintetben elhatározott, hogy azok első sorban a Felvidékkel vegyék kezdetüket.

Az 1887. jan. 31-én *Trefort Ágoston* elnök úr megnyitó beszédével megkezdett felolvadások száma 6-ra rüg; íme ezeknek jegyzéke:

Jan. 31-én. *György Endre* lev. tag: „A pénzügyi és közgazdasági elv érvényesülése a közlekedési eszközök kezelésénél“.

Febr. 15-én *Fenyvessi* Adolf biz. tag: „Az államszövetségek pénzügye“.

Márcz. 1-én. *Kornfeld* Zsigmond, a magyar általános hitelbank igazgatója, mint vendég: „A sóbányajegyekről“.

Márcz. 22-én. *Grünwald* Béla orsz. képviselő, mint vendég: „Zólyom megye gazdasági és művelődési állapotáról“.

Márcz. 29-én. Dr. *Matlekovics* Sándor: „Az ipartörvény hatásköréről“.

Ápr. 5-én. Dr. *Pisztóry* Mór, pozsonyi jogakadémiai tanár, mint vendég: „Pozsony város gazdasági és művelődési állapotáról.“

Kornfeld, Grünwald és Pistóry uraknak a bizottság köszönetet szavazott.

III. Folyó ügyek.

A bizottságnak nagyobbodó költségvetése és szaporodó teendői kívánatosá tették, hogy ügyeinek vezetésében bizonyos hivatalserű rend hozassék be. Ennek következtében a bizottságnak 1860-ban történt alapítása óta keletkezett jegyzőkönyveket, valamint a hozzá beérkezett összes iratokat és jelentéseket leltározattuk és iktattattuk. Elrendeltetett, hogy a bizottság újjászervezésétől fogva minden kiadvány egy kiadó-könyvbe lajstromoztassék (1886. decz. 7-ikétől a mai napig lajstromozott kiadványok száma 88), minden kiadott iratról pedig másolat tartassék vissza, az iratok levéltárilag őriztessenek, és e levéltárban minden a bizottság által kiadott vagy segélyezett munkának egy példánya is gyűjtessék, hogy továbbá a bizottságnak és a főtitkári hivatal régebbi határozatának megfelelőleg minden jegyzőkönyv, úgy a főtitkári hivatalnak, mint a II. osztálynak másolatban megküldessék, valamint a czéltől, hogy a tagok a bizottság működéséről mindig kellőleg tájékozva legyenek, minden jegyzőkönyv nekik másolatban megküldessék. Helyeslőleg tudomásul vétezt az előadónak azon jelentése, hogy hetenként kétszer (hétfőn és pénteken d. u. 4—6 óráig) a főtitkárság által rendelkezésére bocsátott irodai helyiségben rendszeren található lesz.

A bizottság azonkívül eljárta a II. osztály által reábi-
zott teendőkben, különösen pedig a pályakérdések kifizésében
tette meg a megkívánt javaslatokat, melyek az osztály által
el is fogadtattak.

A kereskedelmi műszótárra befolyt adakozások:

1883.

Márcz.	22-én Szatmári takarékpénztár	50	frt.
"	30-án Pécsi "	100	"
"	30-án Miskolci hitelintézet	10	"
Április	11-én Soproni takarékpénztár	20	"
"	7-én Miskolci "	10	"
"	19-én Debreczeni "	50	"
Május	2-án Miskolci "	15	"
"	4-én Szegszárdi "	50	"
"	5-én Mátészalkai "	10	"
"	7-én Pesti polgári keresk. társulata	100	"
"	7-én Rimamurány-salgótarjáni vasmű-társ. . .	50	"
"	8-án István gőzmalom	25	"
"	10-én Erzsébet gőzmalom Budapest	25	"
"	12-én Temesvári I. takarékpénztár	20	"
"	21-én Ó- és Török-kanizsai takarékpénztár . .	20	"
"	23-án Kis-czelli takarékpénztár	10	"
Június	1-én Besztercebányai takarékpénztár	10	"
"	2-án Tordai takarékpénztár	10	"
"	2-án Nagybányai városi takarékpénztár	5	"
"	23-án I. budapesti gőzmalom részvény-társ. . .	25	"
Július	9-én Veszprémi takarékpénztár	10	"
Novem.	23-án Beregszászi hitelintézet	10	"
"	24-én Magyar ált. biztosító társulat	200	"
"	24-én Magyar ált. hitelbank	500	"
"	26-án Pesti magyar kereskedők bankja	100	"
Decz.	3-án Pesti I. hazai takarékpénztár	1000	"
"	29-én Pesti nagykereskedők testülete	200	"
		2635	frt
"	31-én 4 $\frac{1}{2}$ % kamat	23	"
		2658	frt.

1884.

Január 16-án I. magyar sertéshizláló részvénytárs. 50 frc.	23	frt	92	kr.
Febr. 6-án I. magyar által. biztosító társ. ...	200	"	—	"
" 14-én Pesti kereskedők testülete	100	"	—	"
" 14-én Szabolcsmegyei takarékpénztár .	10	"	—	"
Június 30-án 4 ^o / _o kamat	46	"	10	"
Decz. 31-én 4 ^o / _o kamat	28	"	80	"
	408	frt	82	kr.

1885.

Jan. 24-én Első magy. ált. biztosító társaság	200	frt	—	kr.
Márcz. 6-án Bácskai takarékpénztár	5	"	—	"
Decz. 31-én A magy. kereskedelmi csarnok Széchenyi-díj számlájának egyenlege	238	"	64	"
" 31-én 4 ^o / _c kamat	27	"	54	"
	471	frt	18	kr.

1886.

Febr. 17-én Franklin-társaság	100	frt	—	kr.
" 17-én Luiza gőzmalom	50	"	—	"
Április 1-én Budapesti közuti vasp. társaság	50	"	—	"
Decz. 20-án Első magy. ált. biztosító társaság	200	"	—	"
" 31-én Magyar kereskedelmi csarnok Széchenyi alapítványából	410	"	60	"
	810	frt	60	kr.

1887.

Febr. 5-én Kézdivásárhelyi takarékpénztár.	5	frt	—	kr.
" 14-én Mohácsi által. takarékpénztár ...	5	"	—	"
" 22-én Első magy. ált. biztosító társaság	200	"	—	"
Márcz. 10-én Mohácsi takarékpénztár	25	"	—	"
" 21-én Aradmegyei takarékpénztár	25	"	—	"
" 21-én Biharmegyei keresk., ipar- és terményhitelbank	50	"	—	"
" 26-án Nagysárosi műmalom	25	"	—	"
" 29-én Zentai által. takarékpénztár	10	"	—	"

Április 4-én Zalaegerszegi takarékpénzt. rész-		
vény-társaság	10	frt — kr.
„ 4-én Nagykanizsai takarékpénztár . . .	50	„ — „
„ 16-án Szombathelyi ált. takarékpénztár	5	„ — „
„ 25-én Háromszéki takarékpénztár Szt.-		
Györgyön	20	„ — „
		<hr/>
	430	frt — kr.
Összesen :	4778	frt 60 kr.

7. A *Mathematikai és Természettudományi Bizottság* munkássága az 1886—87-ik akadémiai évben a következő volt :

a) A *Mathematikai és Természettudományi Közlemények*ben kiadta a segélyezésével létesült következő munkákat :

1. Dr. Primics György „A rodnai havasok geológiai viszonyai“.

2. Dr. Horváth Géza „A magyarországi psyllidákról“.

3. Hazslinszky Frigyes „Magyarhon és társországainak szabályos discomycetjei“.

4. Loyka Hugo „Adatok Magyarország zúzómflórájához“.

b) Megbírálta és kiadásra elfogadta továbbá a következő értekezéseket :

1. Dr. Roth Samu „A hajdankori jégárak nyomai a magas Tátrában“.

2. Dr. Örley László „A magyarországi piócák“.

3. Lendl Adolf „A magyarországi Tetragnathafélékről“.

4. Téglás Gábor „Újabb barlangok az erdélyi Érezhegy-ség övéből“.

c) A bizottság segélyezésével létesültek ezen kívül azon nagyérdemű munkálatok, melyeket Hőgyes Endre lev. tag a veszettség fertőző anyagára nézve tett s melyeknek eredményei a III. osztály kiadványaiban jelentek meg.

8. A *Hadtudományi Bizottság* a fönforgott akadályok és nehézségek folytán csak az 1886. év december hó 7-én alakult újra meg s az 1886. évre semminemű dotatióval sem rendelkezett.

A bizottság mind ezek daczára folyton tevékeny volt s munkásságának eredménye a következő :

1. A bizottság kiadta az 1886. évre szóló „*Magyar katonai Évkönyvet*“, mely a hadi tudományok és általában a hadügy időnkénti állapotának és fejlődésének feltűntetésére törekvő vállalat első kötete s egyszersmind a hadtudományi bizottság első kiadványa.

A kötet 1887. február 27-én jelent meg s 17 $\frac{1}{2}$ ívnyi terjedelemben ismerteti a hadsereg szervezetét, a magyar honvédség multját, fejlődését és a hadi tudományok jelen állapotát.

A bizottság e vállalat folytatására a kellő lépéseket már megtette, úgy hogy az 1887. év végével a második kötet is meg fog jelenni.

2. A bizottság előmunkálatokat tett egy „*Hadtudományi magyarító szótár*“ létesítésére, biztosította az e vállalatához szükséges munkaerőket, s megszerezte az ez irányban már meglevő gyűjtött anyagot;

csak a költségek kérdése gátolja e munka megindítását, s a magyar katonai irodalom érdekében felette kívánatos volna, hogy az Akadémia elnöksége és a honvédelmi minisztérium között függőben levő tárgyalások mielőbb befejezést nyernének.

3. A bizottság kezdeményező lépéseket tett egy magyar *hadtörténelmi folyóirat* megindítására, melynek első füzeté, — föltéve, hogy a tett lépések, különösen a költségek fedezésére nézve, sikerre vezetnek — az 1888. év január hó 1-én jelenne meg.

4. A bizottság *hadtörténelmi kutatásokat* tett, melyek egy része gróf Nádasdy Ferencz tábornagy hadjáratait tárgyaló hadtörténelmi munka megírására, más része a jeles Kovachich Márton György „*Codex militaris*“-ának kiadására vonatkozik.

Mint a fentebbiekből kitűnik, a hadtudományi bizottság a magyar hadtudomány és különösen a hadi irodalom fejlesztésére nézve nagy fontosságú vállalatokba fogott, melyek nagyobb részének befejezése teljesen az anyagi segítyezéstől függ, melyet a bizottság az Akadémia bőkezűségétől remél.

Ha a bizottság e reményében nem csalatkozik s a tekintetes Akadémia által a jövő 1887. évre nagyobb dotatióval láttatik el, mint az a folyó évre történt, úgy a bizottság vállalatai útján a magyar hadi irodalom fölvirágzását biztosan reméli.

9. A *Könyvkiadó Bizottság* négy ülésben intézte el a Könyvkiadó Vállalat folyó ügyeit. Foglalkozott az 1884. évvel megindult negyedik cyclus befejezésével s a folyó év őszen megkezdendő ötödiknek előkészítésével, tervrajzának összeállításával és kibocsátásával.

Az első vagy történelmi sorozatból ez év folytán közrebocsátotta a következő munkákat:

1. Mac Carthy *Anglia történetének* második kötetét, Szász Béla fordításában.

2. Symonds Addington János *Olasz renaissanceának* harmadik kötetét Wohl Janka fordításában.

Ugyan e sorozatból, az új cyclus első évi illetményeül, sajtó alatt vannak: Mac Carthy művének harmadik kötete (ford. Szász Béla); Ratzel Fridriktől *A föld és az ember* (ford. Simonyi Jenő); Thierry Amadé római elbeszéléseiből pedig *Szent Jeromos* (ford. Öreg János).

A második vagy irodalmi sorozatból megjelentek:

3. Beöthy Zsolt ily című munkájának: *A szépprózai elbeszélés a régi magyar irodalomban*, az első kötete.

4. Heinrich Gusztáv *Német irodalomtörténetéből* szintén az első kötet.

5. Haraszi Gyulától *A naturalista regény Franciaországban*, egy kötetben.

Sajtó alatt vannak: Beöthy művének második kötete s Villemain *Pindarja* (az ó- és középkori lyrai költészet története, ford. Csiky Gergely).

A harmadik vagy jog- és államtudományi sorozatból megjelentek:

6. 7. Gide Páltól *A nők jogából* (ford. és kiegészítette Tóth Lőrincz), két kötet.

8. Bernáth Istvántól *Észak-Amerika*, közgazdasági és társadalmi vázlatok, egy kötetben.

Sajtó alatt vannak: Berryer *Válogatott törvényszéki beszédei* (ford. és bevezette Tóth Lőrincz); Leroy-Beaulieutól a socialis elméletek jelen állása a *Collectivismus* czímmel (ford. Sasvári Ármin). Mindkettő egy-egy kötetben.

A sajtó alá adott s még ez év folytán megjelenendő műveken kívül az ötödik cyclus programjába fel vannak még véve: Heinrich Gusztáv *Német irodalomtörténetének*, Concha Győző *Újkori alkotmányok* című munkájának, továbbá Ranke *Pápaságának*, Thierry *Elbeszéléseinek* és Taine *Jelenkori Franciaországának* folytatása, Sebestyén Gyulától *Ausztria története*, Soreltól *Európa és a forradalom* (ford. Szathmáry György), Simonyi Zsigmondtól *A magyar nyelv eredete, története és jelen állása*, Sainte-Beuve-tól *Irodalmi és történeti arcképek* (ford. Wohl Janka), végül Medveczky Frigyes-től *Társadalmi elméletek és eszmények*.

III. Az összes akadémiai ülésekben emlékbeszédeket tartottak: 1886. október 25-én Kanitz Ágoston l. t. Reichhardt Henrik Vilmos k. t. fölött; november 29-én Vadnai Károly l. t. Frankenburg Adolf l. t. fölött; december 20-án Szvorényi József t. t. Tárkányi Béla t. t. fölött; 1887. január 31-én Mihalkovics Géza r. t. Henle Jakab k. t. fölött; február 28-án György Endre l. t. Beöthy Leó l. t. fölött; márczius 28-án Szilágyi Sándor r. t. Gyárfás István l. t. fölött s végezetül április 25-én Vadnai Károly l. t. Kovács Pál l. t. fölött.

1886. május 31-én bemutattattak az osztályok jelentései az állandó bizottságok tagjainak a következő három év (1887—1889.) tartamára történt megválasztásáról.

Bemutattatott Zemplénmegye közgyűlésének Kis-Bányácska község, Kazinczy Ferencz lakhelye, elnevezésének Széphalomra való átváltoztatása tárgyában hozott határozata; valamint ugyanezen megye alispánjának meghívó levele Fáy András Kohányban levő születési házának emléktáblával megjelölése alkalmából, a nagynevű író születésének századik évfordulóján tartandó emlékünnepeyre. Az Akadémiát ez ünnepélyen Zichy Antal t. t., Heinrich Gusztáv és Vadnai Károly l. t. képviselték.

Gróf Teleki József „A Hunyadiak kora“ című munká-

jának elárusításából 1858-ig befolyt 9025 frt, az azóta járó és az ezentúl hozzászámítandó kamatokkal, a végrendeletben kijelölt célra, a nevezett munka befejezésére, a Történelmi Bizottságnak rendelkezése alá bocsátatott.

Június 28-án az orientalistáknak Bécsben tartandó hetedik congressusára az Akadémia képviselőiül kiküldettek Hunfalvy Pál r., Vámbéry Ármin r. és Goldziher Ignác z. l. tagok.

Pártolólág terjesztette föl az Akadémia, a Történelmi Bizottság ajánlatára, Schönherr Gyula joghallgató folyamodását a vallás- és közoktatási m. kir. minisztériumhoz, melyben a bécsi egyetem mellett fönnálló „Institut für österreichische Geschichtsforschung“ czímű intézet tanfolyamának látogatása végett állami ösztöndíj adományozását kérte.

A Holzer Miklós-féle műegyetemi ösztöndíj Chatel Vilmosnak adományoztatott.

Az elnökség fölkérte, hogy a szünet alatt, szeptember 10-én, Tóth Lőrincz r. t. és Barabás Miklós l. t. előtt akadémiai taggá választatásuk ötvenedik évfordulójának ünnepén az Akadémia szerencse-kívánatait tolmácsolja.

Október 4-én fölolvastattott az 1884—85-diki Péczely drámai pályázatról szóló jelentés, melynek alapján a jutalom ki nem adatott, s az Ügyrend értelmében a Nemzeti Színház alapja javára leendő kifizetése határozatott.

Bemutattattak a szeptember 30-ikáig beérkezett pályamunkák.

Bejelentetett, hogy a szünet alatt az Akadémia képviselve volt a Budavár visszafoglalásának 200 éves jubilaumán, az orvosok és természetvizsgálók temesvári vándorgyűlésén, az erdélyi közművelődési egyesület kolozsvári gyűlésén és az orientalisták bécsi nemzetközi congressusán.

Október 25-én Vámbéry Ármin r. tag jelentést tett néhai Szilágyi Dániel, Konstantinápolyban elhunyt hazánkfiának keleti kéziratok és nyomtatványokból álló gyűjteményéről. A gyűjtemény megvásárlása elhatározatott s lajstromának elkészítésére és közzétételére a jelentést tevő rendes tag kéretett föl.

Hunfalvy Pál r. t. fölolvasta jelentését az orientalisták Bécsben tartott nemzetközi congressusának munkásságáról.

A III. osztály a Stoczek József másodelnök lemondása következtében üresedésbe jött osztályelnöki tisztet betöltvén, arra szavazattöbbséggel, ideiglenes minőségben, Than Károly r. tagot választotta meg. A választás helybenhagyatott.

Temesmegye fölkérvén az Akadémiát történeti monographiájának megírására és közzétételére, az Akadémia e föladatra oly föltétel alatt vállalkozik, hogy a monographia költségeit kétharmad részben a megye fődözze.

A Hadtudományi Bizottság a III. osztályba kebeleztetett vissza s egyszersmind újból való megalakulásra fölhívatott.

Bemutattatott „A magyar szent korona- és koronázási jelvények történeti és műtörténeti leírása“ czímű akadémiai kiadvány ivrétű és negyedréttű példánya.

A Rómában 1885. november havában megtartott börtönügyi nemzetközi congressuson az Akadémiát Tóth Lőrincz r. t. képviselte.

November 29-én jelentés tétetett a Hadtudományi Bizottság tagjainak megválasztásáról.

A Magyar Irók Névtárának kiadása ügyében kiküldött bizottság javaslata bemutatott és elfogadtatott.

Deczember 6-án Ipolyi Arnold igazgató és rendes tag elhúnyta alkalmából rendkívüli összes ülés tartatott, melyen Trefort Ágoston elnök a gyászos eseményt bejelentvén, az Akadémia fájdalmanak és kegyeletének kifejezésére több rendbeli intézkedések történtek.

Deczember 20-án Stoczek József másodelnök jelentette, hogy az Akadémia küldöttsége az ő vezetése alatt részt vett Nagyváradon Ipolyi Arnold temetésén.

József főherczeg „Czigány Nyelvtan“ czímű munkának, az I. osztály javaslatára, az Akadémia neve alatt leendő közrebocsátására, a fenséges szerző fölkéretni határozottatott.

Bemutattak az osztályok és bizottságok 1887-ik évi munkatervei és költségvetési előirányzatai.

Zárt ülésen határozat hozott a pályamunkák bírálójának díjazására vonatkozólag.

1887. január 3-ikán tartott rendkívüli összes ülésen bemutattak a december 31-éig beérkezett pályamunkák.

Január 31-én bemutattatott az akadémiai költségvetés.

Az I. osztályhoz tétettek át azon széptudományi munkák, melyek a nagyjuttalom és Marczibányi-mellékjuttalom díjaira beküldettek.

A Deák Ferencz-síremlék sarkophagjának oldalain vésendő fölirat szövegezésére az Akadémia fölkérte.

Február 28-án Hunfalvy János r. t. fölolvasta jelentését a zágrábi Délszláv Akadémia által Boskovics Rogér halálának százados évfordulója alkalmából rendezett ünnepélyről, melyen az Akadémiát képviselte.

Márczius 19-én Trefort Ágoston elnök bejelentette, hogy „A magyar szent korona és koronázási jelvények“ című kiadvány egy diszpéldányát Ő cs. és apost. kir. Fölségének, mint az Akadémia ajándékát, szerencsés volt átnyújtani.

Fölolvastatott a gróf Teleki drámai pályázatról szóló jelentés. A juttalom Csiky Gergely l. tagnak íteltetett oda.

Április 25-én felolvastatott az 1886-ik évi Farkas-Raskó-pályázatról szóló jelentés. A juttalom ki nem adatott.

Bemutattak a tagajánlások.

Az I. osztály javaslatára elhatározottat, hogy az 1873-ról benmaradt gróf Karátsonyi-juttalom fejében Petz Vilmos megbizatik a görög tragoedia történetének megírásával; az 1882—85. évközből maradt 400 arany megosztatik Csiky Gergely „Proletárok“ című színműve és Beöthy Zsolt „A tragikum“-ról irt munkája között.

A florenzi Santa Maria del Fiore templom megújított épületének fölavatási ünnepére, valamint az ezzel egybekötött Donatello-ünnepélyre, az Akadémiát képviselendő, Keleti Gusztáv l. t. kéretett föl.

A Bécsben megtartandó közegészségi és demographiai nemzetközi congressuson az Akadémiát képviselő bizottság tagjai bejelentettek.

IV. Az Akadémia által kiadott munkák, folyóiratok és időszaki nyomtatványok sora (ide nem számítva a esu-
pán segélyzetteket) a következő:

M. T. Akadémiai Almanach 1887-re.

A M. T. Akadémia Évkönyve. XVII. 4 drb.

A M. T. Akadémia Értesítője. XX. évf. (1886.) 3., 4., 5., 6., 7.

XXI. évf. (1887.) 1., 2., 3. sz.

Emlékbeszédek (a M. T. Akadémia elhunyt tagjai fölött).

IV. köt. 2. sz. *Budenz József*. Emlékbeszéd Benfey Tivadar k. t. fölött.

IV. köt. 3. sz. *Vadnai Károly*. Emlékbeszéd Frankenburg Adolf l. t. fölött.

IV. köt. 4. sz. *Szvorényi József*. Emlékbeszéd Tárkányi Béla József t. t. fölött (arcképpel).

IV. köt. 5. sz. *Dr. Mihalkovics Géza*. Emlékbeszéd Dr. Henle Jakab k. t. fölött.

I. Osztály.

Dr. Ábel Jenő. A homérosi Demeter-hymnusról. (Nyelv. Ért. XIII. 4. sz.)

Balassa József. A phonetika elemei, különös tekintettel a magyar nyelvre.

Bogisich Mihály. Szegedi Ferencz Lénárt egri püspök Énekeskönyve 1674. évről (Nyelvtud. Ért. XIII. 9. sz.)

Budenz József. Egy kis visszhang Vámbéry Ármin úr válaszára, vagyis „A magyarok eredete és a finn-ugor nyelvészet“ című II. értekezése. (Nyelvt. Ért. XIII. 7. sz.)

Goldziher Ignác. Palesztina ismeretének haladása az utolsó három évtizedben. (Nyelvt. Ért. XIII. 3. sz.)

Joannovics György. Szórendi tanulmányok I. rész. (Nyelvtud. Ért. XIII. 10. sz.)

Dr. Munkácsi Bernát. Votják népköltészeti hagyományok. (Nyelvtud. Bizotts.)

Nyelvtudományi közlemények. XX. 1., 2. füz. Szerkeszti *Budenz József*. (Nyelvt. Bizotts.)

Dr. Pecz Vilmos. A kisebb görög tragicusok tropusai művelt-

- ségtörténeti és költészeti szempontból. (Adalék a költészet összehasonlító tropikájához.) (Nyelvt. Ért. XIII. 11. sz.)
- Régi magyar költők tára. V. köt. *Radán Balázs. Dézsi András. Sztárai Mihály.* 154?—1560. Szerkeszti *Szilády Áron.*
- Szarvas Gábor.* A régi magyar nyelv szótára. (Nyelvt. Ért. XIII. 6. sz.)
- Szily Kálmán.* Ki volt Calepinus magyar tolmácsa. (Nyelvt. Ért. XIII. 8. sz.)
- Dr. Téli Iván.* Heraclius. Rankavis Kleon drámája Nyelvészeti jegyzetekkel. (Nyelvtud. Ért. XIII. 12. sz.)

II. Osztály.

- Anjoukori Okmánytár. V. köt. Szerkeszti *Nagy Imre.* (Tört. Bizotts.)
- Archaeologiai Értesítő. Új folyam. VI. köt. 3., 4., 5. sz.; VII. köt. 1., 2. sz. Szerkeszti *Hampel József.* (Archaeologiai Bizotts.)
- Archaeologiai Közlemények. XV. köt. Szerk. *Henszlmann I.* (Archaeol. Bizotts.)
- Deák Farkas.* Rövid észrevételek Kemény János önéletrírásáról s az erdélyi történetirodalom egy-két kútforrásáról. (Történettud. Értekez. XIII. 5.)
- Erdélyi országgyűlési Emlékek. XI. köt. Szerkeszti *Szilágyi Sándor.* (Tört. Bizotts.)
- Ipolyi Arnold.* Alsó-sztregovai és rimai Rimay János államiratai és levelezése. (Tört. Bizotts.)
- Ipolyi Arnold.* A magyar szent korona és a koronázási jelvények története és műleírása. (Díszkiadás, nagy ívrét.)
- Ugyanaz. Negyedretű kiadás, külön atlaszszal.
- Láng Lajos.* A népoktatás hazánkban 1869—1884-ben. (Társad. Ért. VIII. 7.)
- Magyarországi török kincstári Defterek. Fordította Dr. Iászlófalvi *Velics Antal.* Bevezetéssel ellátta *Kammerer Ernő.* I. köt. (Tört. Bizotts.)
- Ortvay Tivadar.* A praehistorikus kőeszközök jellegeiről (Tört. Ért. XIII. 2.)
- Ovári Lipót.* Oklevéltár Bethlen Gábor diplomaciai össze-

- köttetései történetéhez a velencei levéltárban Mircse János által eszközölt másolatokból. (Tört. Bizotts.)
- Schwarz Gyula.* Gondolatszabadság és ódon tömeguralom. (Társ. Ért. VIII. 9.)
- Schwarz Gy.* A két utóbbi évtized államformatani irodalmának kritikái méltatásához. (Társ. Ért. VIII. 10.)
- Schwarz Gy.* Az európai monarchiák rendszeres alaptörvényeiről, tekintettel ezek alkotmánytörténelmi előzményeire. (Társ. Ért. IX. 1.)
- Dr. Szádeczky Lajos.* Báthory István lengyel királylyá választása. (Tört. Bizotts.)
- Thaly Kálmán.* A székesi gróf Bercsényi család. II. köt. (Tört. Bizotts.)
- Tóth Lőrincz.* Emlékezések a nemzetközi büntönügyi congressusra Rómában. (Társ. Ért. VIII. 8.)
- Dr. Wlassics Gyula.* A bűnkisérlet és bevégzett bűncselekmény. II. köt. A bűnkisérlet és bevégzett bűncselekmény tana.
- Zsilinszky Mihály.* Törös János szerepe a linzi békekötésben. (Tört. Ért. XIII. 4.)

III. Osztály.

- Dr. Fodor József.* Újabb kísérletek erekbe fecskendezett bacteriumokkal. (Természettud. Ért. XVI. 3.)
- Dr. Gruber Lajos.* A földnehézség meghatározása Budapesten 1885-ben. (Mathem. Ért., XIII. 1.)
- Hazslinszky Frigyes.* Magyarhon és társországainak szabályos discomycetjei. (Math. és természettud. közl. XXI. 3.)
- Horváth Géza.* A magyarországi psyllidákról. (Mathem. és termtud. közlem. XXI. 4.)
- Konkoly Miklós.* Hullócsillagok megfigyelése a magyar korona területén 1885-ben. (Math. Ért. XIII. 2.)
- Lendl Adolf.* Adatok a pókok boncz- és fejlődéstanához, különös tekintettel a végtagokra. (Termtud. Ért. XVI. 1.)
- Loyka Hugó.* Adatok Magyarország zuzmóflórájához. (Mathem. és természettud. közl. XXI. 5.)
- Lenhossék Mihály.* Ritkább boncztani rendellenességek. (Természettud. Ért. XVI. 5.)

- Magyar katonai Évkönyvek. I. évf. (Hadtud. Bizotts.)
 Matematikai és természettudományi Értesítő. IV. 7. 8—9. V.
 1—2. 3—4. 5.
Dr. Ónodi A. D. Az együttérző idegrendszer fejlődése. (Termt.
 Ért. XV. 19.)
Dr. Primics György. A rodnai havasok geológiai viszonyai,
 különös tekintettel a kristályos palákra. (Mathem. és ter-
 mészettud. közl. XXI. 2.)
Dr. Roboz Zoltán. Adatok a gregarinák ismeretéhez. (Termt.
 Ért. XVI. 4.)
Dr. Szabó József. Göd környéke forrásainak geológiai s
 hidrográfiai viszonyai. (Termt. Ért. XVII. 1.)
Szádeczky Gyula. A magyarországi obsidiánok, különös tekin-
 tettel geológiai viszonyaira. (Termtud. Ért. XVI. 6.)
Dr. Thanhoffer Lajos. Közlemények az állatorvosi élettani inté-
 zetből. II. Eszközök és vizsgálatok. (Termt. Ért. XVI. 2.)

V. A könyvkiadó-vállalat kiadványai.

- Beöthy Zsolt. A szépprózai elbeszélés a régi magyar iroda-
 lombban. I. köt.
 Bernát István. Észak-Amerika. Közgazdasági és társadalmi
 vázlatok.
 Gide Pál. A nők joga. I., II. köt. Ford. Tóth Lőrincz.
 Haraszti Gyula. A naturalista regényről.
 Heinrich Gusztáv. A német irodalom története. I. köt.
 Mac-Carthy. Anglia története korunkban. II. köt. Ford. Szász Béla.
 Symonds. Renaissance Olaszországban. III. köt. Fordította Wohl
 Janka.

VI. Sajtó alatt vannak (a bizottságok jelentéseiben megnevezetteken kívül):

- Terentius biographiája. Ábel Jenőtől. (Nyelvt. Érték. XIV.
 1. sz.)
 Emlékbeszéd Gyárfás István fölött. Szilágyi Sándortól.
 Szilágymegye középkori műemlékei. Bunyitay Vinczétől. (Tört.
 Ért. XIII. 6.)
 Új adatok Erdély denevér-faunájához. Daday Jenőtől. (Termt.
 Ért. XVI. 7.)

- A hajdani jégárak nyomai a magas Tátra déli oldalán. Róth Samutól. (Mathem. és termtud. közl. XXII. 1.)
- A magyarországi piócák faunája. Örley Lászlótól. (Math. és termtud. közl. XXII. 2.)
- A magyarországi tetragnatha-félék. Lendl Adolftól. (Math. és termtud. közl. XXII. 3.)
- Berryer életrajza. Tóth Lőrincztől. (Vállalat.)
- Szépprózai elbeszélés a régi magyar irodalomban. II. kötet. Beöthy Zsolttól. (Vállalat.)
- Mac-Carthy. Anglia története korunkban. III. kötet. Ford. Szász Béla. (Vállalat.)
- Villemain. Pindar szelleme. Ford. Csiky Gergely.
- Thierry. Elbeszélések a római történetből. III. kötet. Ford. Öreg János. (Vállalat.)
- Ratzel. A föld és az ember. Ford. Simonyi Jenő. (Vállalat.)

VII. A M. T. Akadémia könyvtárának rendezett tudományos szakjai 51-re szaporodtak, s összesen 39,907 munkát tartalmaznak, a következő kimutatás szerint:

<i>Szak.</i>	<i>Alak.</i>	<i>Munkák száma.</i>
1. Történelem	Octavo	3438
	Quarto	840
	Folio	491
	Összesen :	4,769
2. Magy. történelem	Octavo	1501
	Quarto	611
	Folio	132
	Összesen :	2,244
3. Életírás	Octavo	1441
	Quarto	364
	Folio	71
	Összesen :	1,876
4. Politika	Octavo	1852
	Quarto	142
	Folio	8
	Összesen :	2,002

<i>Szak.</i>	<i>Alak.</i>	<i>Munkák száma.</i>
5. Magy. Politika	Octavo	937
	Quarto	15
	Folio	1
	Összesen :	953
6. Jogtudomány	Octavo	572
	Quarto	140
	Folio	53
	Összesen :	765
7. Magy. Jogtud.	Octavo	872
	Quarto	138
	Folio	146
	Összesen :	1,156
8. Magy. Országgyűlés	Folio	95
	Összesen :	95
9. Földrajz	Octavo	626
	Quarto	140
	Folio	84
	Összesen :	850
10. Magy. Földrajz	Octavo	311
	Quarto	33
	Folio	11
	Összesen :	355
11. Térképek	Octavo	746
	Quarto	
	Folio	150
	Összesen :	896
12. Utazás	Octavo	759
	Quarto	113
	Folio	7
	Összesen :	879
13. Statisztika	Octavo	318
	Quarto	166
	Folio	15
	Összesen :	499

<i>Szak.</i>	<i>Alak.</i>	<i>Munkák száma.</i>
14. Anthropologia	Octavo	110
	Quarto	14
	Összesen :	124
15. Természettudom	Octavo	98
	Quarto	15
	Folio	5
Összesen :	118	
16. Physika	Octavo	378
	Quarto	154
	Összesen :	532
17. Vegytan	Octavo	247
	Quarto	19
	Folio	5
Összesen :	271	
18. Matematika	Octavo	612
	Quarto	238
	Folio	19
Összesen :	869	
19. Természetrájk	Octavo	77
	Quarto	11
	Folio	6
Összesen :	94	
20. Állattan	Octavo	271
	Quarto	101
	Folio	28
Összesen :	400	
21. Növénytan	Octavo	238
	Quarto	60
	Folio	57
Összesen :	355	
22. Ásványtan	Octavo	308
	Quarto	48
	Folio	8
Összesen :	364	

<i>Szak.</i>	<i>Alak.</i>	<i>Munkák száma.</i>
23. Orvostudomány	Octavo	1903
	Quarto	200
	Folio	61
	Összesen :	2,164
24. Haditudomány	Octavo	456
	Quarto	81
	Folio	45
	Összesen :	582
25. Philosophia	Octavo	916
	Quarto	78
	Folio	6
	Összesen :	1,000
26. Paedagogia	Octavo	938
	Quarto	81
	Folio	5
	Összesen :	1,024
27. Széptudomány	Octavo	343
	Quarto	43
	Folio	7
	Összesen :	393
28. Nyelvtudomány	Octavo	970
	Quarto	186
	Folio	41
	Összesen :	1,197
29. Magy. Nyelvtud.	Octavo	291
	Quarto	11
	Összesen :	302
30. Régi Magy. irod.	Octavo	226
	Quarto	248
	Folio	25
	Összesen :	499
31. Magyar irod.	Octavo	1744
	Quarto	42
	Összesen :	1,786

<i>Szak.</i>	<i>Alak.</i>	<i>Munkák száma</i>
32. Külföldi folyóirat.....	Octavo	126
	Quarto	43
	Folio	14
	Összesen :	183
33. Magyar folyóirat.....	Octavo	79
	Quarto	93
	Folio	139
	Összesen :	311
34. Görög irodalom.....	Octavo	512
	Quarto	64
	Folio	58
	Összesen :	634
35. Latin irodalom.....	Octavo	644
	Quarto	88
	Folio	39
	Összesen :	771
36. Class. philol.	Octavo	395
	Quarto	64
	Folio	2
	Összesen :	461
37. Uj latin irod.....	Octavo	416
	Quarto	133
	Folio	5
	Összesen :	554
38. Régészet.....	Octavo	446
	Quarto	307
	Folio	219
	Összesen :	972
39. Éremtudomány	Octavo	84
	Quarto	73
	Folio	18
	Összesen :	175

<i>Szak.</i>	<i>Alak.</i>	<i>Munkák száma.</i>
40. Keleti irodalom	Octavo	565
	Quarto	119
	Folio	34
	Összesen :	717
41. Olasz irod.	Octavo	168
	Quarto	27
	Folio	2
	Összesen :	197
42. Francia irod.	Octavo	603
	Quarto	7
	Folio	2
	Összesen :	612
43. Germán irod.	Octavo	914
	Quarto	16
	Összesen :	930
	44. Szláv irodalmak	Octavo
Quarto		28
Folio		4
Összesen :		406
45. Külf. Akad. és Társ. kiadv.	Octavo	138
	Quarto	102
	Folio	7
	Összesen :	247
46. M. T. Akadémia kiadv. . .	Octavo	163
	Quarto	23
	Összesen :	186
	47. Gazdászati	Octavo
Quarto		240
Folio		89
Összesen :		1,330
48. Theologia	Octavo	892
	Összesen :	892

<i>Alak.</i>	<i>Szak.</i>	<i>Munkák száma.</i>
49. Encyclopaedia	Octavo	50
	Quarto	75
	Folio	14
	Összesen :	139
50. Incunabulum	Quarto	85
	Folio	270
	Összesen :	355
51. Bibliographia	Octavo	322
	Összesen :	322

Az 1886. április 15-éig rendezett munkák összes száma : 39,907.

A czédula-katalogusok köteteinek száma 84.

A könyvtár gyarapodása a járulék-napló kimutatása szerint :

	munka	kötet	füzet
144 külföldi Akadémiák- kal, külföldi és hazai tud. társulatokkal folytatott csere útván	551	407	297
Magánosok ajándékából 37 nyomda köteles pél- dányaiból	270	146	144 és 1 térkép.
Az Akadémia saját ki- adványaiból	818	275	563
Vásárlás útván	46	64	55
	384	599	73

Az 1886-iki összes gyarapodás : 2069 munka 1491 kötet és 1132 füzetben ; továbbá egy térkép. Ehhez járul még 82 darab iskolai értesítő, 121 külföldi és hazai folyóirat.

A könyvtár olvasótermében 1886. évben 7449 egyén 9981 munkát használt. Házon kívül való használatra 145 egyén 921 munkát kölcsönzött ki. Összesen tehát 7594 egyén 10,902 könyvet használt.

A *kézirattár* rendezése által a különböző szakok e szerint gyarapodtak :

Történelmi szak. Ivrétben 30 kötettel, 4-rétben 18 kötettel.

Levelezések szaka, ívrétben 2 kötetel, 4-rétben 6 kötetel.

Könyvészet (Bibliographia) a néhai Mike Sándor történelmi, földrajzi, genealogiai, birtoki és adminisztratív gyűjteménye betürendben, 25 kötet.

Zsoldos Ignác büntetőügyi gyűjteménye rendeztetett: alakult belőle több ívrétű és öt 4-rétű kötet.

A *Bossányi-levéltár* rendezése folytatott, vált ki belőle több kisebb-nagyobb brochure, egy pár nyomtatott könyv, a mi a könyvtárba tétetett át, érdekes 1848—49-ki proklamációk, szomorú jelentések, egy kötet eredeti levelezés az 1787—92-iki francia forradalom idejéből, melynek azonban közbülső füzet — fájdalom! nem találtatott meg.

A *jogtani szak* a Bossányi-levéltárból 9 ívrétű kötetel szaporodott. E gyűjtemény teljes rendezése a következő évben be lesz végezve.

Vegyesek szaka gyarapodott 8 ívrétű kötetel.

*Ajándéku*l jött a kéziratárba gróf Hadik András könyveinek jegyzéke 1787-ből. Névtelentől: régi római családi pénzek betürendes jegyzéke. A Punjáb *„Anjuman-i Punjáb“* című tudományos intézet által a magyar tudományos Akadémiához intézett s *Leitner Gusztáv* hazánkfia érdemeinek elismerését tárgyzó pergamen oklevele angol nyelven.

A kéziratárt ez évben 230-an látogatták s több-kevesebb kötet, füzet, vagy egyes darabból álló kéziratot használtak.

VIII. Az *Igazgató Tanács* négy ülést tartott. Jelenkényebb határozatai a következők:

1886. október 24-dikén bejelentetett, hogy a széphalmi Kazinczy-sír diszes vasrácsozata felállítatott, valamint a mausoleumban több rendbeli javítási munkálatok eszközöltettek. Elhatározatott, hogy a sírra gránittábla helyezendő, melybe Kazinczy Ferencz neve, születésének és halálának éve s napja fog bevésetni. A mausoleumban Kazinczy arc képei, a Kazinczy és Kisfaludy találkozását ábrázoló festmény és a falszekrények elhelyeztettek. Az üvegszekrényekben Kazinczy Ferencz munkái és kéziratái helyeztetnek el.

A sátoralja-újhelyi gymnasium és a sárospataki collegium részére 10—10 aranyból álló s a széphalmi mausoleum-

ban átadandó Kazinczy-jutalomdíj engedélyeztetett a Kazinczy-alapból.

A Rudolf-rakpartról, az Akadémia palotája mellől a városligetbe vezetendő gőzmozdonyú-vasútállomáshelyére nézve az elnökség részéről tett intézkedésekért köszönet szavaztatván, a történt megállapodás helybenhagyott.

Deczember 19-én bejelentetett Ipolyi Arnold igazgató tag halála.

Az akadémiái palota nagy termének történelmi festményekkel való díszítése elhatározott. Lotz Károly két falfestmény elkészítésével megbízott. Az egyik kép a középkor alakjait szent István körül, a másik a renaissance és reformáció korának képviselőit Mátyás király körül csoportosítva fogja feltüntetni.

Szilágyi Dániel keleti kéziratokból és nyomtatványokból álló gyűjteményének az Akadémia könyvtára részére 4500 frton való megvásárlása elhatározott.

1887. január 30-dikán bemutattattak az Akadémia vagyona állásáról, 1886-ik évi bevételeiről és kiadásairól szóló jelentések (l. alább).

Megállapított az 1887-ik évi költségvetés (l. alább).

Jónás Károly az Akadémia házgondnokává megválasztott s közvetlenül a másodelnöknek rendeltetett alá.

Tárgyaltatt az Alapszabályok 16. §-a megváltoztatásának ügye. Szavazattöbbséggel elhatározott a levelező tagok számának megállapítása.

Április 3-dikán a M. Földhitelintézetnek a megvizsgált 1886-ki számadásokra nézve a fölmentvény megadatott.

Az osztályok véglegesen megállapított költségvetései helybenhagyattak.

Tasner Gézának a Széchenyi-iratokat illető követelése ügyében határozat hozott.

A sátoralja-újhelyi és sárospataki iskolai Kazinczy-jutalmak föltételei szabályoztattak.

A Szilágyi-féle gyűjtemény megvásárlásáról jelentés tétetett s rendezésére vonatkozólag határozat hozott.

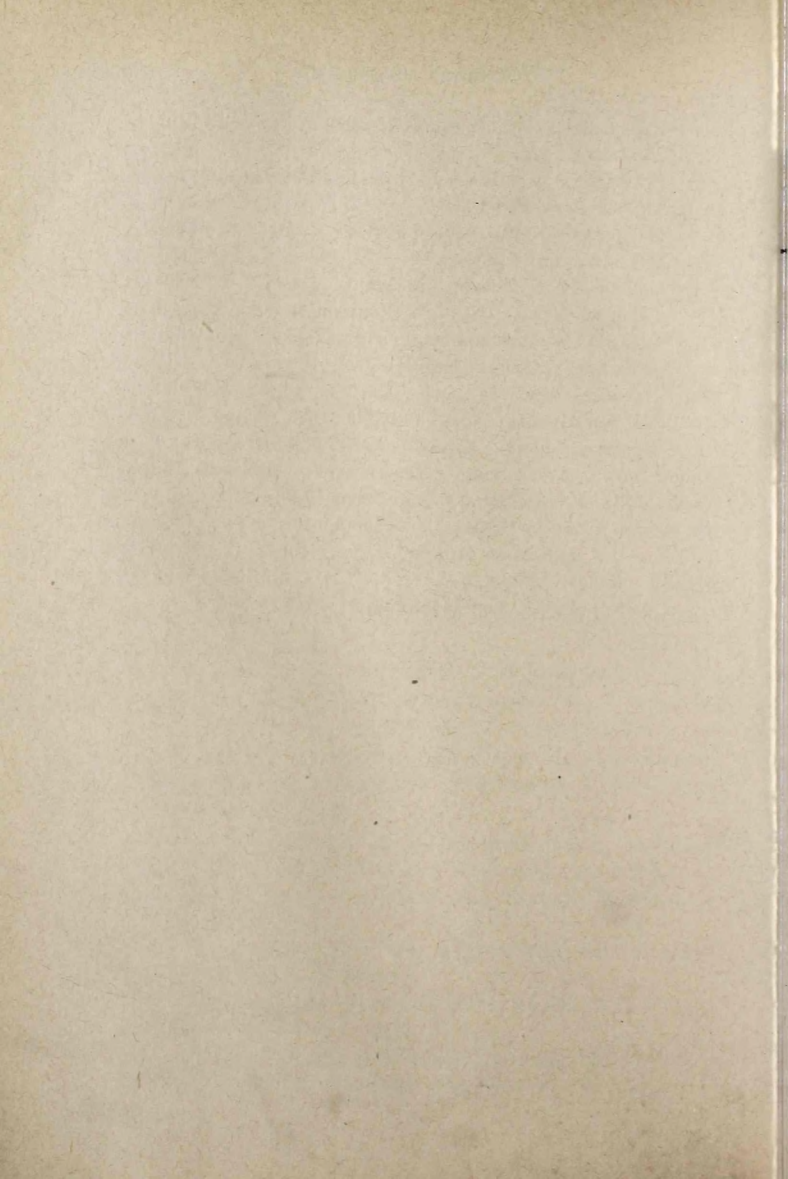
Tárgyaltattak a Zmeskál-, Szendeffy- és báró Rudics-féle hagyatéki ügyek.

Az Igazgató Tanács ezen ülésein a következő új hagyományok jelentettek be:

Báró Apor Károly hagyománya.....	10000 frt.
Kiszely Imrée mintegy.....	4000 frt.
Soltész Nagy Jánosé.....	2000 frt.
Kanizsai Károly tiszta-örsi apátplébánosé...	1400 frt.
Bogáthy Ferencz ungmegyei birtokosé	400 frt.
Korizmics László t. tagé.....	300 frt.
Hanzély Ignác és nejéé.....	100 frt.

IX. Halál által az Akadémia 1886. május 23-dikán

Ranke Ferencz Lipót k. t., május 24-ikén *Waitz* György k. t., június 5-ikén *Kalchbrenner* Károly r. t., augusztus 13-ikán *Kovács* Pál l. t., október 5-ikén *Korizmics* László t. t., november 11-ikén *Zlamál* Vilmos l. t., december 2-ikán *Ipolyi* Arnold ig. és r. t., december 4-ikén *Grote* Artur k. t., december 26-ikán *Oppolzer* Tivadar k. t.; — 1887. április 14-ikén *De Lina*s Károly Lajos András kültagját vesztette el.

PÉNZTÁRI KIMUTATÁS

1886-RÓL ÉS AZ 1887. ÉVI

KÖLTSÉGVETÉS.

Az 1887. évi akadémiai költségvetés.

B e v é t e l.

1. Alapítványok kamatai	10,000	
2. Értékpapírok után.....	46,000	
3. Házbér	40,000	
4. Könyvek eladásából	4,000	
5. Ingatlanokból	700	
6. Időközi kamatok	500	101,200
7. Országos dotatio :		
a) Történelmi és irodalomtört. czélokra	15,000	
b) Műemlékek kiadására.....	5,000	
c) Természettudományi kutatásokra..	5,000	
d) Könyvtárra	5,000	
e) Philologiai bizottság	1,500	31,500
		132,700

K i a d á s.

1. Személyi járandóságok :		
a) Rendes tagok fizetése	2,500	
b) Főbb tisztviselők fizetése	6,800	
c) Többi tisztviselők fizetése	9,550	
d) Szolgák fizetése és ruházata.....	4,460	
e) Nyugdíjak és segélyezések	1,690	25,000
2. Évkönyv és Értesítő kiadása		2,000
3. Az I. osztály és bizottságai részére..		13,500*
4. A II. osztály részére :		
a) Osztályi kiadásokra.....	6,200	
b) Történelmi bizottság	11,000	

* Ezen kívül külön kezelt alapokból az Irodalom-történeti Bizottság részére 1750 frt.

c) Archaeologiai bizottság.....	6,000	
d) Nemzetgazdasági bizottság	3,000	26,200*
5. A III. osztály részére :		
a) Osztályi kiadásokra.....	6,800	
b) Természettudományi bizottság.....	5,000	
c) Hadtudományi bizottság.....	1,200	13,000
6. Könyvkiadó bizottság, az akadémiai természet- tudományi és orvosi könyvkiadó vállalatok segélyezése		5,000
7. Gróf Széchenyi István beszédei kiadására...		500
8. Jutalmakra		5,000
9. „Budapesti Szemle“ segélyezésére		2,800
10. Előfizetés az „Ungarische Revue“ példányaira		1,500
11. Előfizetés francia nyelven közrebocsátandó magy. irod. történetre		200
12. Előfizetés a „Naturwissenschaftl. Berichte“ pél- dányaira		1,500
13. A könyv- és kéziratára		8,000
14. Akadémia épületeire: fentartás, javítás, fű- tés, stb.-re		6,000
15. Ügyvédi, irodai és vegyes kiadásokra		3,500
16. Adó		10,500
17. Kamatok az Akad. által kezelt alapok után.		7,000
		<hr/> 131,200

* Ezen kívül külön kezelt alapokból a Történelmi Bi-
zottság munkálataira 450 frt. a Nemzetgazdasági Bizottság
munkálataira 1350 frt, a Kereskedelmi Műszótár céljaira 1150 frt.

A Magyar Tudományos Akadémia

Folyó sz.	A c t i v u m	Osztr. értékben			
		frt	kr	frt	kr
1	Értékpapírok :				
	a) Magy. földhitelintézeti záloglev. 635,300 frt 5%-os, 185,500 frt 4½%-os, 3600 frt ércértékű al pari és kamatok 1886. december 31-ig	831,841	03		
	b) 75,000 frt 4-os magyar aranyjárdék al pari és kamatok 1886. december 31-én	76,889	50		
	c) 25,000 frt 5%-os p. é. magyarjárdék al pari és kamatok 1886. decz. 31-én	25,104	16		
	d) 1 darab első hazai takarékpénztári részvény á 4000 frt	4,000	—		
	e) 5 darab Pannonia v. bizt. részv. á 700 frt	3,500	—		
	f) Sorsjegyek értéke	700	—	942,034	69
2	Az Akadémia épületei, könyvtára, könyvkészlete és egyéb fölszerelési értéke			1,000,000	—
3	Külföldiekvő alapítványok :				
	a) 6%-os alapítványok	91,651	—		
	b) 5%-os alapítványok	111,440	—		
	c) 4%-os alapítványok	84	—		
	d) kamatnélküli alapítványok : frt 48,422·33				
	e) Ingatlanok :				
	aa) Kazinczy-alapítvány széphalmi és felsőregmeczi ingatlanai frt 24,000—				
	bb) Román Ferencz alapítványa, munkácsi- és beregmegyei ingatlanai frt 6,207·67				
	cc) Pacséri birtok frt 38,000—	116,630	—	319,805	—
4	Hátralékos kamatok a fennebbi alapítványok után			6,540	—
5	Követelések			65,420	—
6	Előre kifizetett 1887. évre eső illetmények			1,135	47
7	Kүнlevő előlegek			745	—
8	Házbér-hátralék			3,721	43
				2,339,401	59

Budapesten, 1886.

Lukács.

vagyonmérlege 1886. decz. 31-én.

Folyó sz.	P a s s i v u m	Osztr. értékben			
		frt	kr	frt	kr
1	Külön alapok az Akadémia kezelése alatt:				
	a) Székely kivándorlási alap . . .	7,096	06		
	b) Herczeg Czartoryski-alapítvány	2,046	94		
	c) Az akadémiai nagyterem kifestésére képzett alap	17,945	89		
	d) Alap a magyar mérnöki irodalom előmozdítására	1,114	03		
	e) Reguly-alap	1,641	81		
	f) Udvardy Cherna János jubiláris alapítványa	241	71		
	g) Kazinczy-alap:				
	aa) ingatlanokban frt 24.000—				
	bb) készpénzben " 4.100'91	28,100	91	58,187	35
2	Az Akadémia tartozásai:				
	a) Magyar Földhitelintézet	3,270	62		
	b) Arany János emlékszobor alap: gyűjtött összeg frt 71,842'04				
	kamat " 10,622'39				
	frt 82,464'43				
	lejár költség " 1,084'29	81,380	14		
	c) N. Zsivora György hagyatéki tömeg-számla	61,698	51		
	d) Különféle tartozások	9,270	61	155,619	88
3	Előrefizetett házbér, mely az 1887. évet illeti			1,946	45
4	Vagyonmérleg:				
	Vagyon 1886. január 1-én	2,121,671	57		
	1886. évi tiszta eredmény	1,976	34	2,123,647	91
				2,339,401	59

december 31-én.

Trebitsch.

A Magyar Tudományos Akadémia veszteség- és

Folyó sz.	K i a d á s	Oszt. értékben			
		frt	kr	frt	kr
1	a) Rendes tagok fizetése	2,500	—		
	b) Főbb tisztviselők fizetése	6,800	—		
	c) Többi tisztviselők fizetése	8,848	26		
	d) Szolgák fizetése és ruházata	4,554	90		
	e) Nyugdíjak	1,216	—		
	f) Segélyezések	1,065	40		
	g) Házigondnoki teendőikért	500	—	25,484	56
2	Evkönyv és Értesítő kiadása			1,994	72
3	Az I. osztály és bizottságai részére :				
	a) Osztályi kiadások	7,116	35		
	b) Nyelvtudományi Bizottság	7,686	55		
	c) Irodalomtörténeti Bizottság	3,111	10		
	d) Philologiai Bizottság	2,836	—	20,750	—
4	A II. osztály részére :				
	a) Osztályi kiadásokra	9,207	53		
	b) Történelmi Bizottság	12,754	11		
	c) Archaeologiai Bizottság	6,042	86		
	d) Nemzetgazdasági Bizottság	3,447	50	31,452	—
5	A III. osztály részére :				
	a) Osztályi kiadásokra	10,689	79		
	b) Természettudományi Bizottság	5,349	90	16,039	69
6	Könyvkiadó Bizottság, az akadémiai, természet- és orvosi könyvkiadó vállalatok segélye			5,000	—
7	Jutalmakra			3,997	35
8	„Budapesti Szemle“ segélyezésére ..			2,800	—
9	Előfizetés az „Ungarische Revue“ példányaira			1,500	—
10	Előfizetés a „Bulletin de l'Acad. Hongroise“ példányaira			950	—
11	Előfizetés a „Naturwissenschaftliche Berichte“ példányaira			40	—
12	A könyv- és kéziratára			5,069	36
13	Az Akadémia épületeire; fentartás, javítás, fűtés stb.-re			6,451	18
14	Ügyvédi, irodai és vegyes kiadásokra			3,751	98
15	Adó			10,522	62
16	Kamatok, és pedig alapítványok és alapok után			6,493	27
17	Leírásra			1,510	71
				143,807	44
18	Tiszta eredmény, mely az akadémiai vagyont szaporítja			1,976	34
				145,783	78

Budapesten, 1886.

Lukács.

nyereményszámlája 1886. december 31-én.

Folyó sz.	Bevétel	Osztr. értékben			
		frt	kr	frt	kr
1	Bevételezett kamatok:				
	a) Alapítványok kamatai	12,064	64		
	b) Különféle kamat	50	—		
		12,114	64		
2	Értékpapírok után	57,114	33		
3	Házber	40,206	70		
4	Könyvek eladásából	3,729	36	113,165	03
5	Országos dotáció:				
	a) Történelmi és irodalomtörténeti czélokra	15,000	—		
	b) Műemlékek kiadására	5,000	—		
	c) Természettudom. kutatásokra ..	5,000	—		
	d) Könyvtára	5,000	—		
	e) Philologiai bizottság	600	—	30,600	—
6	Hagyományok			718	75
7	Új alapítvány			300	—
8	Ki nem adott jutalom			1,000	—
				145,783	78

december 31-én.

Trebitsch.

K i m u t a t á s

a Magyar Tudományos Akadémia javára 1886-ban tett adományok- és hagyományokról.

Hagyományok határozott rendeltetés nélkül:

1. n. Nagy József, Veszprém	100.—
2. Ozv. Kerekes Lászlóné.....	500.—
3. Sósfy József és neje, tőke és kamat.....	118.75
	718.75

Uj alapítvány:

1. n. Korizmics László	300.—
------------------------------	-------

Budapesten, 1886. december 31-én.

A Magyar Földhitelintézet,
mint a M. T. Akadémia vagyonának kezelője.

Lukács.

Trebitsch.

K i m u t a t á s

a bevételek állásáról 1886. december 31-én.

Költségvetés száma	M e g n e v e z é s	Mérleg-tételszáma	Bevételezések 1886. évben	Költség- vetés 1886. évre
I.	Alapítványi kamatok	1 a	12,064 64	13,800 —
II.	Ertékpapírok jövedelme	2	57,114 33	49,500 —
III.	Házbér	3	40,206 70	40,000 —
IV.	Egyéb ingatlanok jövedelme ..	—		1,000 —
V.	Könyvek eladásából	4	3,729 36	7,000 —
VI.	Időközi kamatokból	1 b	50 —	1,500 —
			113,165 03	112,800 —
VII.	Országos dotáció	5	30,600 —	31,200 —
	Az 1886. évre készített költség- vetésnek főösszege		143,765 03	144,000 —
	Hagyományok	6	718 75	
	Új alapítvány	7	300 —	
	Ki nem adott jutalom	8	1000 —	
	Bevételezések 1886. évben illetőleg a veszteség- és nyere- ményszámlának főösszege ..		145,783 78	1,783 78
	több vétetett be			
			145,783 78	145,783 78

Budapesten, 1886. december 31-én.

A Magyar Földhitelintézet

*mint a Magyar Tudományos Akadémia vagyonkezelője.

Lukács.

Trebitsch.

A MAGYAR TUD. AKADÉMIA HALOTTJAI
1830—1887.

1830.

1. Kisfaludy Károly, rt. † nov. 21.

1831.

2. Köteles Sámuel, rt. † máj. 17.
3. Kazinczy Ferencz, rt. † aug. 22.
4. Tittel Pál, rt. † aug. 26.
5. Gr. Teleki Ferencz, tt. † decz. 16.

1832.

6. Kresznerics Ferencz, tt. † jan. 18.
7. Imre János, rt. máj. 12.
8. B. Zach Ferencz, kt. † szept. 3.

1833.

9. Simai Kristóf, lt. † júl. 14.
10. Görög Demeter, tt. † szept. 7.

1834.

11. Kovács János, tt. † ápr. 12.
12. B. Berzeviczy Vincze, tt. † ápr. 15.
13. Végh István, ig. t. † szept. 30.

1835.

14. Horváth János, tt. † jan. 16.
15. Horváth Elek, lt. † jan. 20.
16. B. Humboldt Vilmos, kt. † ápr. 8.
17. Forgó György, lt. † júl. 31.
18. Georch Illés, tt. † júl. 17.
19. Klaprott Gyula, kt. † aug. 27.
20. Gr. Kornis Mihály, ig. t. † nov. 27.

1836.

21. B. Férussac Endre, kt. † jan. 21.
22. Ercsey Dániel, lt. † febr. 22.
23. Berzsényi Dániel, rt. † febr. 24.
24. Petrovics Fridrik, rt. † ápr. 12.

1838.

25. Gelei József, lt. † márcz. 1.
26. Schuster János, rt. † máj. 19.
27. Perger János, rt. † máj. 25.
28. B. Szepesi Ignác, tt. † júl. 16.
29. Gr. Illésházy István, ig. t. † júl. 30.
30. Kölcsey Ferencz, rt. † aug. 24.
31. Nyiry István, rt. † aug. 27.

1839.

32. B. Prónay Sándor, ig. t. † febr. 5.
33. Horváth Endre, rt. † márcz. 7.
34. Gorove László, lt. † márcz. 11.
35. Angyalffy Mátyás, lt. † márcz. 17.
36. Guzmics Izidor, tt. † szept. 1.
37. Buczy Emil, lt. † okt. 28.
38. Fessler Ignác, kt. † decz. 15.
39. Tanárky Sándor, rt. † decz. 29.

1840.

40. Gombos Imre, tt. † jan. 12.
 41. Thaisz András lt. † júl. 9.
 42. Márton József, lt. † júl. 26.
 43. Baricz György, lt. † decz. 27.

1841.

44. Csató Pál, lt. † febr. 15.
 45. Hoffner József, lt. † febr. 16.
 46. Péchy Imre, ig. t. † ápr. 30.
 47. Kossovich Károly, rt. † jún. 19.
 48. Budai Ézsaiás, tt. † júl. 14.
 49. Magda Pál, lt. † júl. 23.

1842.

50. Farkas (Bölöni) Sándor, lt. † febr. 2.
 51. Gr. Dessewffy Aurél, lt. † febr. 9.
 52. Kassai József, lt. † márcz. 15.
 53. Vass László, tt. † márcz. 24.
 54. Csoma (Kőrösi) Sándor, lt. † ápr. 11.
 55. Kolozsváry Sándor, ig. és tt. † decz. 7.

1843.

56. Gr. Dessewffy József, ig. és tt. † máj. 1.
 57. B. Lakos János, tt. † jún. 27.

1844.

58. Hegedüs Sámuel, lt. † ápr. 29.
 59. B. Mednyánszky Alajos, ig. és tt. † jún. 17.
 60. Tessedik Ferencz, lt. † jún. 17.
 61. Gegő Elek, lt. † okt. 9.
 62. Kisfaludy Sándor, tt. † okt. 28.
 63. Fillinger Leopold, lt. † decz. 6.

1845.

64. Bacsányi János, lt. † máj. 12.
 65. Döme Károly, tt. † máj. 22.
 66. Hoblik Márton, lt. † máj. 26.
 67. Gévay Antal, lt. † jún. 9.
 68. Horváth Zsigmond, lt. † okt. 17.

1846.

69. Gr. Csáky Károly, ig. t.
 70. Vajda Péter, lt. † febr. 10.
 71. Kiss János, rt. † febr. 19.
 72. Vásárhelyi Pál, rt. † ápr. 8.
 73. Jankovich Miklós, tt. † ápr. 18.
 74. Sárvári Pál, lt. † decz. 19.
 75. Duponceau Péter, kt.

1847.

76. JÓZSEF FŐHG. NÁDOR, pártfogó, † jan. 13.
 77. Klauzál Imre, lt. † márcz. 5.
 78. Fülep József, lt. † júl. 17.
 79. Csécsi Imre, lt. † júl. 23.
 80. Kopácsy József, tt. † szept. 18.
 81. Kiss Pál, tt. † okt. 31.
 82. Schedius Lajos, ig. s tt. † nov. 12.
 83. Pyrker László, tt. † decz. 2.

1848.

84. Szegedi Ferencz, ig. t. † máj. 24.
 85. Gyurikovics György, lt. † jún. 25.
 86. Kovács Mihály lt.
 87. Szalay Imre, tt. † szept. 17.

1849.

88. Mezzofanti József, kt. † márcz. 14.
 89. Bárány Ágoston, lt. † ápr. 11.
 90. Stáhly Ignác, tt. † ápr. 28.
 91. Péczely József, rt. † május 23.
 92. Gr. Somssich Pongrácz, ig. t. † aug. 26.
 93. Hanák János, lt. † szept. 2.
 94. B. Perényi Zsigmond, ig. t. † okt. 24.
 95. De Gérandó Ágost, kt. † decz. 8.
 96. Dohovics Vazul, lt. † decz. 13.
 97. Viola József, lt.
 98. Ragályi Tamás, tt.

1850.

99. Frank Ignác, lt. † márcz. 4.
 100. B. Vesselényi Miklós, ig. t. † ápr. 21.
 101. Antal Mihály, lt. † jún. 20.
 102. Horváth József, rt.
 103. Sztrokay Antal, rt. † júl. 9.
 104. Kerekes Ferencz, lt. † júl. 29.
 105. Beudant Ferencz Szulpicz, kt. † decz. 10.

1851.

106. P. Horváth Lázár, lt. † febr. 5.
 107. Bresztyenszky Adalbert, lt. † febr. 15.
 108. Döbrentei Gábor, rt. † márcz. 28.
 109. Gr. Nádasdy Ferencz, ig. t. † júl. 22.
 110. Fraeh Keresztély Márton, kt. † aug. 16.

1852.

111. Lassu István, lt. † jan. 9.
 112. Gr. Cziráky Antal, ig. t. † február 22.
 113. Széchy Ágoston, lt. † márcz. 6.
 114. Méhes Sámuel, lt. † márcz. 29.
 115. Beszédes József, lt. † júl. 21.
 116. Helmeczy Mihály, szavazatos pénzt. † decz. 1.
 117. Jászay Pál, rt. † decz. 29.

1853.

118. Kiss Bálint, lt. † márcz. 25.
 119. Hetényi János, rt. † júl. 26.
 120. Szász Károly, rt. † okt. 25.
 121. Garay János, lt. † nov. 5.
 122. Kriebel János, kt.

1854.

123. Nagy Ignác, lt. † márcz. 19.
 124. Gr. Keglevich Gábor, ig. t. † jún. 14.
 125. Schelling Frigyes Ágoston, kt. † aug. 20.
 126. Czeh János, rt. † nov. 1.

1855.

127. Gr. TELEKI JÓZSEF ELNÖK, † febr. 16.
 128. Gausz Károly Frigyes, kt. † febr. 23.
 129. Repiczky János, lt. † márcz. 25.
 130. Gr. Vay Ábrahám, ig. t. † márcz. 3.
 131. Schueler Gusztáv, kt. † júl. 13.
 132. Somossy János, lt. † aug. 24.
 133. Vecsey József, lt. † szept. 12.
 134. Gr. Kemény József, tt. † szept. 12.
 135. Petényi Salamon, lt. † okt. 5.
 136. Deáki Fülöp Sámuel, lt. † okt. 21.
 137. Vörösmarty Mihály, rt. † nov. 19.
 138. Jerney János, rt. † decz. 24.

1856.

139. Lányi Károly, lt. † május 23.
 140. Ferenczy István, lt. † júl. 4.
 141. Bólyai Farkas, lt. † nov. 20.
 142. B. Hammer-Purgstall József, kt. † nov. 23.
 143. Szlemenics Pál, rt. † decz. 6.

1857.

144. Heckel Jakab, kt. † jan. 3.
 145. Szenvey József, lt. † jan. 22.
 146. Nagy Pál, ig. t. † márcz. 26.
 147. Balásházy János, rt. † nov. 19.

1858.

148. Ürményi Ferencz, ig. t. † febr. 12.
 149. Bajza József, rt. † márcz. 3.
 150. Schoepf Ágost, lt. † márcz. 12.
 151. Fábriczgy Sámuel, lt. † márcz. havában.
 152. Bártfay László, lt. † máj 12.
 153. Szontagh Gusztáv, rt. † jún. 7.
 154. Bene Ferencz, tt. † júl. 2.
 155. Császár Ferencz, tt. † aug. 17.
 156. Tunyogi Csapó József, lt. † aug. 27.
 157. Reguly Antal, lt. † aug. 23.
 158. Mészáros Lázár, lt. † nov. 23.
 159. Csorba József, lt. † nov. 23.
 160. Chmel József, kt. † nov. 28.
 161. Bright Richárd, kt. † decz 15.

1859.

162. Toqueville Elek, kt. † ápr. 17.
 163. B. Humboldt Sándor, kt. máj. 24.
 164. Kiss Ferencz, lt. † júl. 25.
 165. Gáthy István, lt. † szept. 24.
 166. Ritter Károly, kt. † szept. 29.
 167. Szilassy János, tt. † nov. 4.
 168. Lord Macaulay Tamás, kt. † decz. 30.

1860.

169. Szenczy Imre, lt. † febr. 2.
 170. Gr. SZÉCHENYI ISTVÁN, ig. és tt. † ápr. 8.
 171. Markó Károly, lt. † jún. 19.

1861.

172. Kállay Ferencz, lt. † jan. 1.
 173. Szemere Pál, rt. † márcz. 14.
 174. Vahot Sándor, lt. † ápr. 9.
 175. Mailáth György, ig. t. † ápr. 11.
 176. Fallmerayer J. Fülöp, kt. † ápr. 26.
 177. Gr. Teleki László, tt. † máj. 8.
 178. Márkfi Sámuel, lt. † jún. 2.
 179. Tasner Antal, lt. † aug. 25.
 180. Ötvös Ágoston, lt. † okt. 25.
 181. Savigny Károly Frigyes, kt. † okt. 25.
 182. Geoffroy-Saint-Hilaire Izidór, kt. † nov. 10.

1862.

183. Gr. Reviczky Ádám, ig. t. † ápr. 21.
 184. Vágby Ferencz, ig. t. † ápr. 22.
 185. Egyed Antal, lt. † aug. 27.
 186. Tóth Sándor, lt. † nov. 22.

1863.

187. Chlumeckzy Péter, kt. † márcz. 29.
 188. Beely Fidél, lt. † jún. 20.
 189. Grimm Jakab, kt. † szept. 20.
 190. Walter László, lt. † okt. 23.
 191. Sauer Ignác, lt. † nov. 20.
 192. Láng Adolf, lt. † nov. 23.

1864.

193. Kazinczy Gábor, lt. † ápr. 18.
 194. Récsi Emil, lt. † jún. 1.
 195. Szalay László, rt. † júl. 17.
 196. Fáy András, ig. és tt. † júl. 26.
 197. Kuthy Lajos, lt. † aug. 27.
 198. Madách Imre, lt. † okt. 5.
 199. Rafn Keresztély, kt. † okt. 20.
 200. Magyar László, lt. † nov. 9.

1865.

201. B. Jósika Miklós, ig. és tt. † febr. 27.
 202. Torkos Sándor, lt. † júl. 5.
 203. Bugát Pál, rt. † júl. 9.
 204. B. Baumgarten András, kt. † júl. 30.
 205. Bartal György, ig. és tt. † szept. 20.
 206. Mészáros Imre, lt. † szept. 25.

1866.

207. Gr. DESSEWFFY EMIL, ELNÖK, † jan. 10.
 208. Kiss Károly, rt. † febr. 17.
 209. Gaal József, lt. † febr. 28.
 210. Hg. Eszterházy Pál, ig. t. † máj. 21.
 211. Zsarnay Lajos, lt. † jún. 13.
 212. Zádor György, rt. † aug. 17.
 213. Czuczor Gergely, rt. † szept. 9.
 214. Scitovszky János hg. primás, ig. t. † okt. 19.
 215. Palugyai Imre, lt. † decz. 7.

1867.

216. Csányi Dániel, lt. † jan. 20.
 217. Pákh Albert, lt. † febr. 10.
 218. ISTVÁN FŐHERCZEG volt NÁDOR, pártfogó,
 † febr. 19.
 219. Lonovics József, ig. és tt. † márcz. 13.
 220. Purgstaller József, rt. † ápr. 11.
 221. B. Prónay Albert, ig. t. † aug. 14.
 222. Faraday Mihály, kt. † aug. 25.
 223. Mittermaier Károly, kt. † aug. 25.
 224. Almási Balogh Pál, rt. † szept. 11.
 225. Almási Balogh Sámuel, lt. † okt. 10.
 226. Bopp Ferencz, kt. † okt. 19.
 227. Dósa Elek, tt. † nov. 19.
 228. Flourens Péter, kt. † decz. 5.
 229. Bérczy Károly, lt. † decz. 11.
 230. Poncelet János, kt. † decz. 22.
 231. Szinováczy György, lt. † decz. 25.

1868.

232. Erdélyi János, rt. † jan. 23.
 233. Nagy Károly, rt. † márcz. 2.
 234. Ráth Károly, lt. † ápr. 12.
 235. Tompa Mihály, lt. † júl. 30.
 236. Hörnes Móricz, kt. † nov. 4.
 237. Balassa János, tt. † decz. 9.
 238. Schleicher Ágost, kt. † decz. 17.

1869.

239. Cassin János, kt. † jan. 16.
 240. Szemere Bertalan, lt. † jan. 18.
 241. Welcker Károly Tivadar, kt. † márcz. 10.
 242. Vállaš Antal, kt. † júl. 20.
 243. Karácson Mihály, lt. † aug. 29.
 244. Greguss Gyula, lt. † szept. 5.
 245. Watts Tamás, kt. † szept. 9.
 246. Gebhard Xav. Ferencz, rt. † okt. 24.

1870.

247. Győry Sándor, rt. † márcz.
 248. Gr. Montalambert K. H. kt. † márcz. 14.
 249. Rau K. H. kt. † márcz. 18.
 250. Szentkirályi Zsigmond, lt. † ápr. 16.
 251. Engel József, lt. † jún. 2.
 252. Hg. Battyhány Fülöp, ig. t. † júl. 22.
 253. Podhraczký József, rt. † aug. 14.
 254. Vangerow Adolf, kt. † okt. 10.
 255. Frivaldszky Imre, rt. † okt. 19.

1871.

256. B. EÖTVÖS JÓZSEF ELNÖK és tt. † febr. 2.
 257. Haidinger Vilmos, kt. † márcz. 19.
 258. Demidoff Anatol, kt. † ápr. 18.
 259. Érdy János, rt. † máj. 9.

260. Herschel János, kt. † máj. 12.
 261. Neilreich Ágoston, kt. † jún. 8.
 262. Edvi Illés Pál, lt. † jún. 22.
 263. Bitnicz Lajos, tt. † jún. 28.
 264. Flór Ferencz, lt. † júl. 7.
 265. Árvay Gergely, lt. † júl. 7.
 266. Fábrián István, lt. † júl. 17.
 267. Murchison Roderik baronet, kt. † okt. 22.
 268. Babbage Károly, kt. † okt. 20.
 269. Herepei Károly, lt. † okt. 26.
 270. Hoványi Ferencz, lt. † decz. 11.

1872.

271. Nagyajtai Kovács István, lt. † jan. 10.
 272. Marczibányi Antal, ig. t. † jan. 13.
 273. Grunert János Ágost, kt. † jún. 8.
 274. Bowring János, kt. † nov. 23.
 275. Szénássy Sándor, lt. † nov. 29.
 276. Gr. Andrassy György, ig. t. † decz. 21.
 277. Deáky Zsigmond, tt. † decz. 29.
 278. Huillard-Breholles, kt.

1873.

279. Vass József, lt. † jan. 13.
 280. Péterfy Károly, lt. † jan. 23.
 281. Thierry Amadé, kt. † márcz. 26.
 282. Nagy Márton, lt. † ápr. 5.
 283. B. Liebig Jusz, kt. † ápr. 18.
 284. Gr. Benyovszky Zsigmond, lt. † ápr. 20.
 285. Úrházy György, lt. † ápr. 21.
 286. Stuart Mill, kt. † máj. 9.
 287. Balla Károly, lt. † máj. 16.
 288. Bartakovics Adalbert, ig. t. † május 30.
 289. Pólya József, rt. † jún. 10.
 290. Raumer Frigyes, kt. † jún. 15.
 291. Kovács Gyula, lt. † jún. 22.

292. Rose Gusztáv, kt. † júl. 15.
 293. Czermak Nep. Ján., kt. † szept. 16.
 294. Kubinyi Ágoston, ig. és tt. † szept. 19.
 295. Dorner József, lt. † okt. 9.
 296. Riedl Szende, lt. † okt. 15.
 297. Agassiz Lajos, kt. † decz. 14.

1874.

298. Udvardy Ignác, lt. † jan. 17.
 299. Török János, lt. † febr. 9.
 300. Quetelet Adolf, kt. † febr. 17.
 301. Csacsó Imre, lt. † febr. 23.
 302. Gr. Lázár Kálmán, lt. † febr. 27.
 303. Fabó András, lt. † márcz. 17.
 304. Kubinyi Ferencz, tt. † márcz. 28.
 305. Trinchera Ferencz, kt. † máj. 11.
 306. Theiner Ágoston, kt. † aug. 10.
 307. Guizot Ferencz, kt. † szept. 13.
 308. Gabelencz János, kt. † szept. 3.
 309. Rosty Pál, lt. † decz. 7.
 310. Reitter Ferencz, lt. † decz. 9.
 311. Valentinelli József, kt. † decz. 17.

1875.

312. Szepesi Imre, lt. † jan. 9.
 313. Warga János, lt. † jan. 10.
 314. Czinár Mór, lt. † febr. 10.
 315. Lyell Károly, kt. † febr. 23.
 316. Kriza János, lt. † márcz. 26.
 317. B. Prónay Gábor, lt. † ápr. 1.
 318. Ewald Henrik, kt. † máj. 4.
 319. Mátray Gábor, lt. † július 17.
 320. Toldy Ferencz, ig. és r. t. † decz. 10.
 321. B. Kemény Zsigmond, ig. és tt. † decz. 22.

1876.

322. Atkinson W. S., kt. † jan. 15.
 323. Deák Ferencz, ig. és tt. † január 28.

324. Vargha István, lt. † márcz. 12.
 325. B. Sina Simon, ig. t. † ápr. 15.
 326. Gr. Teleki Domokos, ig. és tt. † május 1.
 327. Szilágyi Ferencz, lt. † május 20.
 328. Palacky Ferencz, kt. † május 26.
 329. Gr. Waldstein János, ig. t. † június 3.
 330. Fényes Elek, lt. † július 23.
 331. Székács József, lt. † július 29.
 332. Klein L. Gyula, kt. † aug. 3.
 333. Gr. Mikó Imre, ig. és tt. † szept. 16.
 334. Pertz György Henrik, kt. † okt. 12.
 335. Jakab István, lt. † okt. 18.
 336. B. Prokesch-Osten, kt. † okt. 26.
 337. Ritschl Frigyes, kt. † nov. 9.

1877.

338. Bertha Sándor, lt. † febr. 4.
 339. Preysz Mór, lt. † márcz. 24.
 340. Szalay Ágoston, lt. † május 5.
 341. Entz Ferencz, lt. † május 9.
 342. Thiers Adolf, kt. † szept. 3.
 343. Schirhuber Móricz, lt. † szept. 14.
 344. Parlatore Fülöp, kt. † szept. 28.
 345. Gr. Károlyi György, ig. és tt. † nov. 9.
 346. Fábrián Gábor, rt. † decz. 10.

1878.

347. Szigligeti Ede, lt. † jan. 19.
 348. Regnault Henrik, kt. † jan. 19.
 349. Baer Károly Ernő, kt. † jan.
 350. Bernard Kolos, kt. † febr. 8.
 351. Szalai István, lt. † márcz. 6.
 352. Kovács S. Endre, lt. † máj. 17.
 353. B. Ettingshausen András, kt. † máj. 25.
 354. Szkalniczky Antal, lt. † jún. 9.
 355. Fogarasi János, rt. † jún. 10.
 356. Szőnyi Pál, lt. † jún. 17.

357. Rokitansky Károly, kt. † júl. 23.
 358. Horváth Mihály, ig. és rt. † aug. 19.
 359. Lewes György Henrik, kt. † decz. 5.

1879.

360. Fest Vilmos, rt. † márcz. 11.
 361. Gr. Wass Sámuel, lt. † márcz. 20.
 362. Weninger Vincze, lt. † máj. 29.
 363. Somhegyi Ferencz, lt. † júl. 1.
 364. Kenessey Albert, lt. † júl. 15.
 365. B. Rudics József, tt. † aug. 21.
 365. Cotta Bernát, kt. † szept. 14.
 367. Fenzl Ede, kt. † szept. 29.
 368. Schiefner Antal, kt. † nov. 16.

1880.

369. Bell Tamás, kt. † márcz. 13.
 370. Haberern Jonathán, lt. † ápr. 8.
 371. Mihályi Károly, lt. † jún. 14.
 372. Broca Pál, kt. † júl. 9.
 373. CSENGERY ANTAL, másodelnök, rt. † júl. 13.
 374. Zlinszky Imre, lt. † júl. 14.

1881.

375. Korponay János, lt. † január 15.
 376. Gróf Erdődy Sándor, ig. t. † január 22.
 377. Fabritius Károly, lt. † febr. 2.
 378. Tóth Kálmán, lt. † febr. 3.
 379. Révész Imre, lt. † febr. 13.
 380. Szabó Imre, tt. † febr. 28.
 381. Dethier Antal, kt. † márcz. 3.
 382. Tarczy Lajos, rt. † márcz. 20.
 383. Horváth Ignác, lt. † ápr. 18.
 384. Davis Bernát, kt. † május 19.
 385. Gorove István, tt. † máj. 31.
 386. Gr. Károlyi István, ig. tag. † jún. 12.
 387. Benfey Tivadar, kt. † jún. 26.
 388. Saint Claire Deville, kt. † júl. 24.
 389. Mandl Lajos, kt. † július havában.

390. Baintner János, lt. † aug. 14.
 391. Molnár Aladár, lt. † aug. 14.
 392. Szemere Miklós, lt. † aug. 20.
 393. Suhayda János, lt. † szept. 18.
 394. Morócz István, lt. † okt. 10.
 395. Lukács Móricz, ig. és tt. † nov. 5.
 396. Ami Boué, kt. † nov. 21.

1882.

397. Darwin Károly, kt. † ápr. 20.
 398. Asbóth Lajos, lt. † május 6.
 399. Vész János Ármin, rt. † jún. 29.
 400. Konek Sándor, rt. † aug. 1.
 401. Kreutzwald Frigyes, kt. † aug. 25.
 402. Kallós Lajos, lt. † szept. 2.
 403. Wöhler Frigyes, kt. † szept. 23.
 404. Arany János, ig. és rt. † okt. 22.
 405. Greguss Ágost, ig. és rt. † decz. 13.

1883.

406. Gr. Festetich György, ig. t. † febr. 12.
 407. Mailáth György, ig. és tt. † márcz. 29.
 408. Laboulaye Eduárd, kt. † május 25.
 409. Hegedüs Candid Lajos, lt. † jún. 13.
 410. Gyárfás István, lt. † júl. 16.
 411. Petzval Otto, rt. † aug. 28.
 412. Heer Ozsvát, kt. † szept. 27.
 413. Benkő Dániel, lt. † nov. 19.
 414. Zsivora György, lt. † nov. 30.
 415. Érkövy Adolf, lt. † decz. 13.
 416. Lord Overstone, kt.

1884.

417. Gr. Cziráky János, ig. t. † febr. 9.
 418. Hegedüs László, lt. † febr. 28.
 419. Lugossy József, rt. † márcz. 7.
 420. Lönnrot Illés, kt. † márcz. 19.
 421. Mignet Ferencz, kt. † márcz. 24.
 422. Dumas Ker. János, kt. † ápril 11.

423. Frankenburg Adolf, lt. † júl. 3.
 424. Vandrák András, lt. † szept. 14.
 425. Pompéry János, lt. † szept. 28.
 426. Lichner Pál, lt. † október 4.
 427. Gr. LÓNYAY MENYHÉRT elnök és tt. † nov. 3.
 428. Horváth Cзыrill, rt. † nov. 5.

1885.

429. Botka Tivadar, tt. † január 6.
 430. Kruesz Krizosztom, tt. † január 10.
 431. Say Móricz, lt. † márczius 11.
 432. Gyóry Vilmos, lt. † április 14.
 433. Nagy János, tt. † április 21.
 434. Henle Jakab, kt. † május 13.
 435. Rózsay József, lt. † május 20.
 436. Reichardt H. W. kt. † aug. 3.
 437. Curtius György, kt. † aug. 12.
 438. Worsaae A. I., kt. † augusztus 15.
 439. Milne Edwards, kt.
 440. Zsoldos Ignác, rt. † szeptember 24.
 441. Boissier Edmund, kt. † szept. 27.
 442. Hornyik János, lt. † okt. 8.
 443. Gachard Prosper, kt. † december végén.

1886.

444. Sűphy bey kt. † jan. 1.
 445. B. Nyáry Albert lt. † január 1.
 446. Beóthy Leo, lt. † január 5.
 447. Ladányi Gedeon, lt. † február 4.
 448. Tárkányi Béla, tt. † február 16.
 449. Peregriny Elek, lt. † ápril 3.
 450. PAULER TIVADAR, másodeln., tt. † ápr. 30.
 451. Ranke Ferencz Lipót, kt. † május 23.
 452. Waitz György, kt. † máj. 25.
 453. Kalchbrenner Károly, lt. † június 5.
 454. Kovács Pál, lt. † augusztus 13.

455. Korizmics László, tt. † okt. 5.
456. Zlamál Vilmos, lt. † nov. 11.
457. Ipolyi Arnold, tt. † decz. 2.
458. Grote Arthúr, kt. † decz. 4.
459. Oppolzer Tivadar, kt. † decz. 26.

1887.

460. De Linas Károly, kt. † ápr. 14.
461. Kéry Imre, lt. † máj. 15.
462. Pott Ágoston Frigyes, kt. † július 5.
463. Arányi Lajos, lt. † július 28.
464. Spencer F. Baird, kt. † aug. 19.
465. Vischer Frigyes Tivadar, kt. † szept. 14.
466. Schmidt Adolf, k. t.
467. Kirchov Gusztáv, kt. † okt. 17.
468. Tanárky Gedeon, lt. † nov. 23.
-

NEKROLOG

AZ AKADÉMIA ELHÚNYT TAGJAIRÓL.

Az I. osztályból.

Pompéry János.

Szül. 1819. jún. 21-én, † 1884. szept. 28-án.

Pompéry János született Miskolczon 1819. jún. 21-én. Szülői voltak Pompéry György és Szontha Mária. A Pompéryak a Macedóniából Magyarországra vándorolt görögök közé tartoztak. János nagyatyja, szintén János, a múlt század közepe táján telepedett Miskolczra és nagy kiterjedésű borkereskedést űzött. Fia és örököse, György, a kereskedés és mezőgazdaság terén szerzett érdemei jutalmául, e század első felében, magyar nemességet és a biharmegyei Papmező-Vallany nevű földbirtok fele részére adománylevelet nyert. Három gyermeke volt: két leány és egy fiú, János. A leányok korán elhalván, a szülők a fiút, mint egyetlen gyermeküket, annál gondosabb nevelésben részesítették. Azonban vagyoni viszonyaik megrendülvén, a tizenhat éves fiú nem kedvező körülmények között kezdte meg pályáját, a midőn Miskolczon elvégezvén gymnásiumi tanulmányait, 1835-ben Pestre indult a philosophiai tanfolyamra. 1837-ben Eperjesre ment jogásznak, a hol 1839-ben a jogi tanfolyamot be is végezte.

Eperjesen kezdődik irói pályája, hol mint a collegiumi magyar önképző társaság tagja, egy beszélyével figyelmet ger-

jesztett. Egy pár év múlva föl is lépett mint beszélyíró, Áldor álnév alatt, *Laura* című beszélyével az *Athenaeumban* (1842. I. félév).^{*} 1843-ban mint juratus Pozsonyba ment, a hol épen megnyílt az országgyűlés. Itt, mint a *Honderü* és *Életképek* dolgozótársa, Ervin álnév alatt, élénk munkásságot fejtett ki: *Pályabér*, költemény (*Honderü* 1843.) *Az elváhatatlanok*, beszély (*Honderü* 1844.). Különösen az *Életképek* volt kedvencz lapja: ide írta tárczaleveleit: *Jole pozsonyi levelei*, 1—18., a melyek élénk figyelmet keltettek, mint az akkori tárczairodalom sikerültebb termékei (*Életképek* 1844.). 1845—1847-ig nevelő volt gr. Eszterházy Károly, Győrmege főispánjánál, kinek fiát a magyar köz- és magánjogra tanította. Ez években is szorgalmas dolgozótársa volt az *Életképeknek* és mellékletének, az *Irodalmi örnek*. *Az élet* című beszélyével megnyerte az *Életképekben* kitűzött pályadíjat. (*Életképek* 1845.) Letéve az ügyvédi censurát 1847-ben, Marczaltőben telepedett le, ügyvédi irodát nyitva, de már 1848-ban Pestre költözött; titkárrá neveztetett ki a belügyminiszteriumban, 1849-ben pedig a jászkunok turkevei kerületének képviselőjévé választatott.

A forradalom után Pesten folytatta írói pályáját, beszélyeket és czikkeket írva a lapokba és folyóiratokba. Egy darabig az *Ostdeutsche Postnak* pesti levelezője volt. Majd Bécsbe tette át lakását s a legfőbb törvényszéknél a magyarországi felek ügyeinek elintézését, mint magán ügyvivő szorgalmazta. Azonban 1852-ben visszajött Pestre s 1853-ban a *Pesti Napló* belső dolgozótársa lett. Ez évben adta ki összegyűjtött beszélyeit is (*Beszélyek*. Pest, 1853. 1—2 k.), melyeket inkább az érzelmek nemessége tüntet ki, mint a cselekvény leleménye vagy a jellemrajz ereje. Ez időtől fogva majdnem tíz évig egészen csak hirlapíró, sokáig a *Pesti Napló* ujdonságírója, majd 1857-ben egy évig szerkesztője, azután ismét dolgozótársa, egészen az ötvenes évek végéig. 1861-ben a *Magyarország* című politikai lapot alapítá, de közte és a lap kiadó-tulajdonosa között támadt egyenetlenség miatt lemond a szerkesztésről s *Ország* cím alatt egy új lapot indít, de itt gr. Pálfi Móriczezal, az új katonai és polgári kormányzóval gyűl meg a baja, a ki kétszer is börtönbe vetteti,

s 1862 végén maga a lap is megszűnik. 1867-ben újra fölélesztette régi lapját a *Magyarországot*, de megrongált egészsége miatt kénytelen abban hagyni a szerkesztést, a mi a lap további fennállásának is végét szakasztja.

Pompéry élénk tollú hirlapíró volt s mint szerkesztő mozgékony és fáradhatatlan. Megtudta nyerni az írókat és törekedett összeszedni mindent, a minek érdekes újdonsági ingere volt. Az ötvenes években Deák és Kenény irányát követte s a szenvedőleges ellenállás hive volt, 1860-ban ő is az 1848-ki törvények helyreállítása mellett izgatott, de *Magyarország* című lapja már inkább a Tisza-Ghyezy-féle baloldal elveit tükrözte vissza, mint a Deák-pártéit. Az ötvenes években különösen mint újdonságíró tűnt ki, nagy előszeretettel és figyelemmel kísérve a főváros társadalmi, művészeti és irodalmi mozgalmait. Lelkesen izgatott az irodalmi, művészeti és emberbaráti intézetek érdekében. Garay János halálakor hátrahagyott családja számára az ő hirlapi izgatásai következtében tetemes összeg gyűlt be. Az írói segélyegyletet ő indítványozta s dolgozta ki az alapszabályokat is. Anyyira a hirlapírásnak élt, hogy a szépirodalomtól végkép bucsút venni látszott. Azonban az ötvenes évek vége felé megint visszatért hozzá, de nem beszélyírói pályáját folytatta, hanem a dráma terén tett kísérletet. *Telivér* című vígjátékával pályázott az Akadémia Karácsony-jutalmára. A jutalmat megnyerte, de a fölbontott jeligés levélkéből nem az ő, hanem Péter Pál neve tűnt ki. Híre ment, hogy a vígjátékot egy magyar hercege írta, a ki ismeretlen akar maradni. E hirt maga Pompéry terjesztette legjobban s a nemzeti színház igazgatóságához az ismeretlen szerzőtől Pozsonyból intézett levelek még inkább igazolták az elterjedt hirt. A közönség nagy kíváncsisággal várta az előadást, azonban a vígjáték teljesen megbukott. A magyar főúri élet van benne festve, de inkább csak külsőségekben s általában nem lüktet benne drámai ér. Az előadás után nem sokára igazolta szerzőségét, fölvette a díjat s kinyomatta művét. (*Telivér*. Pest, 1859.) 1863-ban még egy más vígjátékkal is föllépett a nemzeti színpadon, a *Mi újság a szomszédban* cíművel, de ez is kevés sikert aratott. 1859. decz. 16-án az Akadémia I. tagjává választ-

ván. székét 1863-ban a dramaturgia köréből vett értekezéssel foglalta el. (*A vígjáték és a vígjáték tárgya. Pesti Napló* 1863.)

1864-től kezdve keveset írt s mind a hirlap-, mind a szépirodalomtól visszavonult. 1859-ben megalakulván az első magyar biztosító társaság, a melyre ő is befolyt a *Pesti Naplóba* írt cikkeivel, csakhamar e társaság tisztviselője lett; 1864-ben már a központi főügynökség egyik vezetője, 1874-től fogva pedig ezen kívül még az igazgatóság és választmány jegyzője is. Végső éveiben részt vett egy párszor az Akadémia bíráló bizottságaiban s egy pár bírálatot írt a lapok- és folyóiratokba: *Gróf Szécsen Antal tanulmánya az 1839—40. országgyűlésről*, (*Budapesti Szemle* 1883.) és *Csak három lap Timoleon művéből* (*Pesti Napló* 1884.) Elbetegesedve meghalt 1884 szept. 28-án.

Lichner Pál.

Szül. 1816. decz. 12-én. † 1884. okt. 4-én.

Lichner Pál született 1816. decz. 12-én Modorban. E kis városban végezte a gymnasiumot, a bölesemli tanfolyamot Pápán, a theológiát Pozsonyban. Ezután másfél évet részint a lipesei, részint a göttingai egyetemen töltött a classika-philologia tanulmányával, de mellékesen a hazai történelem kútforrásaival is foglalkozva, különösen Lipsében a Pölitz-féle hungaricumokban gazdag könyvtárban. Hazatérve 1842-ben, a pozsonyi evang. lyceum ideiglenes tanárává választatott, s ugyanekkor adta ki első munkáját is (*Hellen nyelvtan elemei, Pozsony. 1842*) s következő évben rendkívüli tanár lett, 1852-ben rendes, 1861—68-ig mint igazgatótanár működött folyvást a pozsonyi evang. lyceumban.

Lichner különösen az ötvenes és hatvanas években fejtett ki nagyobb munkásságot a classica-philologia és magyar történelmi kútfők kiadása terén. Hellén nyelvtana és olvasó könyve, a maga idejében nagy hézagot töltött be s történelmi kútfő kiadásai, a melyek leginkább városaink, az evang. egyház történetére vonatkoznak, szintén jelesek. Ime megjelölésök sorrendjében: 1. *Hellen olvasókönyv I. és II. rész Pozsony 1844.* 2. *Ofner Stadtrecht. Pressburg 1845.* (Michnay

Endrével adta ki) 3. *Hellén nyelvtan, második átdolgozott kiadás. Pozsony, 1853.* 4. *Hellen gyakorlókönyv. Pozsony, 1854.* 5. *Szabó Istvánnak magyar Homerosáról 1854.* (Lyceumi programmértekezés.) 6. *Johann Pogner's Verzeichniss über den Bau der evang. Kirche in Pressburg 1636—1683, und Johann Liebergott's Tagebuch von den Verfolgungen der Evangelischen in den Jahren 1672—1683, nach den Handschriften der evang. Bibliothek mit Urkunden herausgegeben. Pressburg, 1861.* 7. *Szenczi Molnár Alberthez 1608—1610. írt tizenhét levél.* (Lyceumi program, 1862.) 8. *Micae historico-chronologicae evangelico-pannonicae συλλογικῶς collectae et adumbratae opella Johannis Burii laureati poetae etc. anno vero Christi 1685 et in sequentibus in ordine redigi coeptae. Ex autographo Poseniensi. Posonii 1864.* 9. *Egyháztörténelmi közlemények.* (Lyceumi program 1867.)

Az Akadémia mind két irányu munkásságát méltányolván, 1859. decz. 16-án tartott nagygyűlésen I. tagjává választotta. 1880-ban nyugalomba vonult, 1884. okt. 4-én életének 68-ik évében meghalt.

A II. osztályból.

Ipolyi Arnold.

Született 1823. okt. 20-ikán. † 1886. december 2-ikán.

Ipolyi Arnold született 1823. október 20-ikán Disznóson, Hontmegyében, hol atyja Stummer György, Mária Teréziától czímeres levelet nyert nemes család sarja, főszolgabírói hivatalt viselt. Korponán és Selmeczen elvégezvén a gymnásiumi tanfolyamot, tizenhárom éves korában az esztergomi egyházmegye növendékpapjai sorába vétetett föl. Két évi előkészület után a pozsonyi Emericanum-intézetben, a bölcsészeti tanfolyamot Nagyszombatban, a hittudományt a bécsi egyetemen végezte. Már itt, a bécsi Pázmány-intézetben nyilatkozott hajlama az irodalom iránt; a magyar irodalmi gyakorló iskola ülésein (1843) mutatta be első irodalmi kísérletét: a magyar ősvallásról írt tanulmányát. 1844-ben b. Mednyánszky Alajos kir. kincstárnok hívta meg fia, Dénes, böl-

csészeti tanulmányainak vezetésére. A nagytudományú főúr házában bő alkalom kínálkozott történelmi tanulmányai folytatására. És azon szándékkal, hogy a Kisfaludy-Társaság által hirdetett pályázatban részt vesz, hozzáfogott a *Magyar Mythologia* megírásához. 1847-ben áldozárrá szenteltetvén, a komárommegyei „Szent-Péterre, majd 1848-ban Pozsonyba segédlelkésznek küldetett, 1849 elején elfogadta gróf Pálffy-Daun Lipót fiai mellett a nevelői tisztelet. De kevéssel utóbb, családi körülmények által kényszerítve, a pozsonymegyei zobori plébániát foglalta el, a mely helyen közel tíz évet töltött. Itt hévvel szentelte magát mythologiai bűvárlatainak és tanulmányainak. Már 1851-ben közzétette — Ipolyi Arnold név alatt — az „Uj Magyar Múzeum“-ban *Tündérek és Papok* című dolgozatát, melyet Toldy Ferencz lelkesedéssel fogadott. Három évvel utóbb látott napvilágot *Magyar Mythologia* című terjedelmes munkája, mely a nemzeti múlt emlékeinek a Grimm-féle iskola tudományos módszere nyomán eszközölt földolgozásával a legnagyobb feltűnést keltette, és az ismeretlen fiatal papot a nemzet legkiválóbb tudósainak sorába emelte. Még a külföldön is tiszteltté tette nevét a göttingai „Zeitschrift für Mythologie“ című szaklapban közlött dolgozataival: *Beiträge zur Mythologie*, — *Ungarische Sagenzüge* — *Die Milchstrasse im Ungarischen*.

Ipolyi ezalatt Magyarország középkori műemlékeinek tanulmányozására irányozta figyelmét. A „Családi Lapok“ 1852-ben hozták e téren első munkálatát: *Vázlatok a hazai egyházarcheologiai műemlékek köréből*; míg a „Religió“-ban (1854.) *A középkori keresztény művészet aesthetikájáról* értekezett, majd (1856.) *A pozsonyi szent Anna kápolna egyházművészeti leírását* (1856.) és *A hazai egyházi művészet jellemzését* adta, és „*Az egyházi épületek fentartásának köteleméről*“ szóló tanulmányt bocsátott közre. (1859.)

A Bécsben, a műemlékek fentartására szervezett központi bizottság által Pozsony vidékére conservátorrá nevezetvén ki, beutazta a gondjaira bízott egész területet, fölkutatta a műemlékeket és azoknak rajzban való fölvételét eszközölte. Tanulmányainak eredményeit előbb a „Vasárnapi Ujság“ 1858.

és 59-iki folyamaiban népszerűen ismertette, majd tudományosan földolgozva az Akadémia bocsátotta közre, mely Ipolyit 1858-ban levelező és 1861-ben rendes taggá választotta. Legjelentékenyebb dolgozatai: *Csalóközi műemlékek* (1859.), *A déákmonostori XIII. századi román basilika* (1860), *Magyar Műemlékek, Régi magyar keresztutak, Magyar régészeti repertorium*. Ezen utóbbi három munkálat az „Archaeologiai közlemények“ II. kötetében (1862.) jelent meg.

E közben (1860.) Bartakovics Béla egri érsek által Török-Szent-Miklóusra neveztetett ki plébánossá. Közelebb jutva a fővároshoz, élénk részt kezdett venni az Akadémia munkáltaiban, és az Archaeologiai bizottság által előadójává választott meg. Három ünnepélyes közülesen egymásután (1862—4.) tartott felolvasást: a középkori magyarországi műépítészetről, szobrászatról és festészetről; mesteri tollal összefoglalva az e téreken tett kutatások összes eredményeit. 1862-ben Kubinyi Ferencz és Henszlmann Imre társaságában Konstantinápolyba utazott, hol sikerült a Corvina-könyvtár maradványait fölfedezni. 1863-ban egri kanonokká neveztetett ki. 1865-ben, a Bartakovics érsek félszázados papi jubilaeuma alkalmából közzétett „Emlékkönyv“-ben kiadta az egri székesegyház, és az „Archaeologiai közlemények“-ben a bél-három-kuti cistercita monostor templomának műtörténeti leírását. 1868-ban az Akadémiában emlékbeszédet tartott Lonovics József érsek tiszt. tag fölött. 1869-ben a pesti központi papnövelde kormányzó-jává neveztetvén ki, a fővárosba tette át lakását. Ugyanazon évben a „Szent-István-Társulat“ alelnökévé választatott, és ezen kath. irodalmi egyesület körében nagy tevékenységet fejtett ki, új föladatokat tűzvé ki és magasabb színvonalra emelve kiadványait. Ugyanekkor megkezdé a műkincsek gyűjtését, s rövid idő alatt régi festményekből jelentékeny gyűjteményt létesített, melynek legbecsesebb részét az országos képtárnak ajánlotta föl. A „Magyar Történelmi Társulat“ megalakításában nagy része volt, és annak, kezdettől fogva, egyik elnöke volt.

1871. őszén besztercebányai püspökké neveztetett ki, és székét a következő év május 2-ikán foglalta el. Főpásztori

buzgó foglalkozásai közepett sem szünetelt irodalmi munkássága. 1875-ben kiadta Veresmarti Mihály XVII. századbeli író életének történetét két kötetben; és 1878-ban *A besztercebányai egyházi műemlékek történetéről és helyreállításáról* című illusztrált munkáját. Az Akadémiában — mely őt 1874-ben igazgató taggá, majd a II. osztály elnökévé és a Történelmi bizottság elnökévé választotta — három emlékbeszédet tartott: Czínár Mór (1876.), gróf Prokesch-Osten (1878.) és gróf Károlyi István fölött (1883.) A „Történelmi Társulat“ több vidéki kirándulását vezetvén, az ünnepélyes közüléseket oly előadásokkal nyitotta meg, melyek a nemzeti történet-tudomány nagy problémáit fejtegették és a közélet eseményeinek jelentőségére emelkedtek. Az első (1874) *Besztercebánya műveltségtörténeti vizlata* címet viseli, és városaink alakulását, azokban a magyar állameszme érvényesülését tárgyalja. Ezt követte 1876-ban Rimaszombaton tartott előadása: *A magyar nemzetegység és államnyelv történeti alakulása*; 1877-ben Pozsonyban *A magyar iparélet történeti fejlődése*; 1878-ban Kassán *A magyar műtörténeti emlékek tanulmánya*; 1879-ben Marosvásárhelyen *A magyar hadtörténelem tanulmánya*; végre a sorozatot befejezi elnöki megnyitó beszéde az 1885-diki budapesti magyar történelmi congressuson: *A történelem s a magyar történeti szellem.*

Hasonlag a magyar képzőművészeti társaságban, melynek 1880-tól 1885-ig elnöki tisztét viselte, a magyar művészet fejlődését, irányait és hivatását fejtegető megnyitó beszédeivel tette jelentőségteljesekké az évi közgyűléseket. (Tanulmányai és előadásai „Kisebb munkák“ cím alatt egybegyűjtve közzé vannak téve. Két kötet 1873-ban jelent meg, két kötet, halála után 1887-ben; az utolsó sajtó alatt van.)

1886-ban jelent meg az Akadémia megbízásából írt munkája *A magyar szent korona és a koronázási jelvények története és műleirása*, (fényes folió és negyedréti alakban, az Akadémia kiadásában). Ugyanezen év február 18-án nagyváradi püspökké neveztetett ki, és július 12-én foglalta el a szent László által alapított püspöki széket. De már öt hónap múlva,

december 2-ikán, agyszélhűdés hirtelen véget vetett munkás életének. Az Akadémia rendkívüli összes ülésen adott kifejezést gyászának e veszteség fölött; küldöttséget bocsátott a temetésre, és az elhunyt arczképének a képesteremben elhelyezését határozta el. Ipolyi végrendeletében összes vagyonát egyházi és kulturai czélokra hagyományozta; az Akadémia javára is jelentékeny alapítványt tett.

A III. osztályból.

Korizmic László.

Szül. 1816. márcz. 29. † 1886. okt. 5.

Korizmic László, a Magyar Tud. Akadémia tiszteleti-tagja, meghalt 1886. október 5-én, kistétényi nyaralójában. Nyugszik Budapesten, a kerepesi úti köztemetőben.

Született 1816. márczius 29-én, Székes-Fehérmegyében, Agg-Szentpéter pusztán, a hol atyja Korizmic Mátyás, báró Lilien József kasznárja volt. Iskoláit Budán és Pesten végezte. A pesti egyetemen 1837-ben nyert mérnöki oklevelet.

1838-ban herczeg Esterházy Pál ozorai urodalmában nyert alkalmazást, mint segédmérnök. Innen 1841-ben a herczeg lévai urodalmába tétetett át. Ott 1845/6-ban létesítette a kelecsényi rétöntözést, a melyet a magyar gazdasági egyesület 1846-an hivatalos megszempléltetésre és nyilvános megismertetésre méltatott. Csakhamar elkezdett az irodalom terén is foglal-kinzob Első művei az Ismertetőben jelentek meg. Később, mint a Magyar Gazdasági Egyesület tevékeny tagja, a *Magyar Gazda* czimű szaklapba dolgozott. 1847-ben a Jószágrendezés kérdésére kitűzött 50 aranyos pályadíjat nyerte meg; pályaműve a *Magyar Gazda* 1848-dik évi 20, 22, 30 és 36. számaiban látott napvilágot.

Léván 1848-ig maradt. Akkor az első magyar alkotmányos minisztérium megalakulása után, Klauzál Gábor földművelési, ipar s kereskedelmi miniszter által titkárnak neveztetett ki a minisztérium földművelési osztályába. Midőn a Magyar Gazdasági Egyesület hivatalkara és a Magyar Gazda szerkesztősége

a forradalom kiütése következtében táborba szállott és a Magyar Gazdamegszűnt, ő mint földmívelési minisztériumi titkár, az 1849-dik év első felében, saját szerkesztése és tulajdonosi kiadása alatt a *Gazdasági Lapok* czimű szaklapot kezdeményezte. Ez a Budavár bevételével változott események fejlődése miatt a 26-dik számmal megszűnt; de Korizmics 1850-ben újra kezdte kiadását, és e szaklap, melynek tulajdoni jogát 1879-ben a magyar gazdasági egyesületre ruházta át, ma is fennáll.

A forradalom legyőzete után Korizmics az ideiglenes kormány által állami szolgálatba vonatott be. 1850-ben báró Geringer Károly teljhatalmu polgári cs. biztos mellett foglalkozott. Majd a kir. kamaránál pénzügyi tanácsos lett. Az urbéri váltság-, majd a földesurak és a jobbágyok közt fennállott viszonyok, a különféle adóügyek s a kamarai birtokok rendezésében nagy része volt.

Társadalmi téren igen tevékeny volt az országos magyar gazdasági egyesület ideiglenes vezetése, majd az egyesület újra szervezése körül. — E tevékenységéért őt a magyar gazdasági egyesület az 1857-dik évben történt újjá szervezése alkalmából alelnökkévé választotta, mely állásban haláláig megmaradt. — A magyar földhitel-intézet megalakulásakor (1862) a hitelosztály igazgatója lett, mely fényes, nagyhatású és jövedelmes hivatalát haláláig viselte.

Irodalmi és társadalmi működéséért Akadémiánk 1858-ban egyenesen tiszteleti tagjává választotta. Része volt a törvényhozásban is, a mennyiben Vizakna városnak egész haláláig hat választási szakaszon keresztül országgyűlési képviselője volt. A közbizalom és népszerűség mellett, mely tevékenységét egész életén át kísérte, a kormány sem maradt iránta figyelem nélkül. Elsőbb az 1857-dik évi Gazdasági egyesületi kiállítás alkalmából a cs. Ferencz József-rend lovagkeresztjével tüntettetett ki, — majd a vaskoronarend másodosztályu lovagja lett; — kevéssel halála előtt végre, születési helyéről vett aggszentpéteri előnévvel, magyar nemességre emeltetett.

Zlamál Vilmos.

Szül. 1803. jún. 11. † 1886. nov. 11.

Morvai dr. Zlamál Vilmos, a vaskoronarend lovagja, miniszt. t. osztálytanácsos, a m. kir. tud. egyetem és állatorvosi tanintézet ny. r. tanára, a m. tud. Akadémia levelező, az országos közegészségi tanács, az országos magyar gazdasági egyesület s természettudományi társulat rendes, a charkowi s dorpathi állatorvosi tanintézetek tiszteleti tagja, meghalt 1886. nov. 11-én.

Született 1803. június 11-én Morvaországban, Morsitz községben. Tanulását Kremsirben kezdette és Bécsben a Josephinum-ban végezte, a hol orvosi oklevelet szerzett magának. Mint orvos hadi szolgálatba lépven, az akkor báró Bianchi nevet viselt 63. sz. gyalogezredhez osztatott be, melynek Gácsországban, Zlocsov városban volt állomása, a hol 1831-ben, a lengyel-orosz háboru alkalmával, a Dwerniczky-féle hadcsapat sebesültjeinek egy részét is gyógykezelte. — 1833 őszén a cs. kir. udv. hadi tanács rendeletére Bécsbe küldetett az állatorvosi tanintézetbe. Innen, a kétévi tanfolyam bevégzése után, Temesvárra tétetett át. Igy került Magyarországra. Itt az állategészségügyi felügyelet és a határszéli vesztegintézetek felügyelete is hatásköre alá soroztatott. — 1838 július havában országos állatorvossá neveztetett ki Pestre, a mely állásra dr. Lenhossék József akkori protomedicus felhívására pályázott. Ekkor még nem tudott magyarul; de kineveztetése után csakhamar annyira elsajátította a magyar nyelvet, hogy azon a vezetésére bizott pesti állatgyógyintézetben előadásokat tartani, s irodalmilag foglalkozni is képes lett. Sok érdeme van Magyarországon az állatgyógyászat kifejtése és az állategészségügyi rendtartás életbeléptetése körül. — Az állatgyógyászati és rendészeti szakban kifejtett irodalmi működéséért, mely téren több önálló munkát is hagyott hátra, a m. tud. Akadémia 1864-ben levelező tagjává választotta. Az ugyan e szakban a gyakorlat terén és a közszolgálatban szerzett érdemeiért a király 1874-ben a vaskorona-

renddel, 1881-ben pedig, midőn aggkora folytán hivatalos állásaitól visszavonulva, kiérdemlett nyugalomba lépett „Morvai“ előnévvel, magyar nemességre emeléssel tüntette ki.

Kéry Imre.

Szül. 1798. november 13-án. † 1887. május 15.

Dr. Kéry Imre, Aradmegye tiszti főorvosa, kir. tanácsos, a koronás arany érdemkereszt tulajdonosa, a m. t. Akadémia s a budapesti k. orvosegyesület levelező, a m. kir. természettudományi társulat rendes, a budapesti orvostanhallgatók önképző-körének alapító tagja, született Késmárkon, hol atyja, Bittner Jácint, a r. k. iskolánál tanító, utóbb városi tanácsnok volt. Az elemi iskolákat szülővárosában, a gymnasiumot Miskolczon és Kis-Szebenben végezte, a philosophiát és jogot Kassán, az orvosi tudományokat Budapesten hallgatta, hol 1825-ben orvostudorrá avattatott; 1826-ban uradalmi orvosi állomást vállalt el Boros-Sebesen, hol élete végéig megmaradt.

Az irodalmi téren Kéry már felavatási értekezésével „*de cholatilis humanis*“ szep sikert aratott; az *Orvosi Társ* meginstitása után mint dolgozó társa közreműködött; az orvosok és természetvizsgálók nagygyűlései a „*Bánság poszlázairól*“ írt értekezésének, valamint az „*Eszmék a közorvostan szabályozására Magyarországon*“ című munkájának a pályadíjat odaítélték; a *Menyházai ásványforrás*-ról szóló monographiájával pedig fürdészetünket gazdagította. 1858-ban a magyar tud. Akadémia levelező tagjának választotta.

A közéletben Kéry, jelesen a közegészségügy terén, erélyes és szakértő tevékenységet fejtett ki pályája kezdetétől mindvégig, jelesen a himlő, a cholera és más járványok idején, mivel megyéjének — mely 34 éven át birta benne közegészségügyi ügyeinek intézőjét — az egymást felváltó kormányoknak, valamint Ő Felségének elismerését kiérdemelte.

AZ AKADÉMIA TAGJAI FÖLDIRATI RENDBEN.

I. MAGYAR BIRODALOM.

A) MAGYARORSZÁG.

Budapest.

Igazgató tagok:

Gr. Andrássy Gyula.
Gr. Dessewffy Aurél.
Gyulai Pál, rt.
Hunfalvy János, rt.
Hunfalvy Pál, rt.
JÓZSEF (Károly Antal) es. k.
főherczeg ő fensége.
Gr. Károlyi Sándor.
Kautz Gyula, rt.
Pulszky Ferencz, tt.
B. Sennyey Pál.
Szász Károly, rt.
Gr. Széchenyi Béla, tt.
Szily Kálmán, rt.
Szlávy József.
Stoczek József, rt. másodelnök.
Than Károly, rt.
Tisza Kálmán.

Trefort Ágoston, tt. elnök.
B. Vay Miklós.
Zichy Antal, tt.

Tiszteleti tagok:

Hollán Ernő.
Horvát Boldizsár.
Joannovics György.
Jókai Mór.
B. Kemény Gábor.
Pulszky Ferencz.
Semsey Andor.
Gr. Széchenyi Béla.
Trefort Ágoston.
Zichy Antal.

Rendes tagok:

Apáthy István.
Ballagi Mór.
Balogh Kálmán.
Beöthy Zsolt.
Budenz József.
Deák Farkas.
B. Eötvös Loránd.
Fodor József.
Fraknói Vilmos.

Frivaldszky János.
 Gyulai Pál.
 Hajnik Imre.
 Hantken Miksa.
 Henszlmann Imre.
 Hunfalvy János.
 Hunfalvy Pál.
 Hunyady Jenő.
 Jendrássik Jenő.
 Jurányi Lajos.
 Kautz Gyula.
 Keleti Károly.
 Krenner József Sándor.
 Kruspér István.
 Lenhossék József.
 Margó Tivadar.
 Mihalkovics Géza.
 Nagy Imre.
 Nendtvich Károly.
 Pauler Gyula.
 Pesty Frigyes.
 Salamon Ferencz.
 Schenzl Guidó.
 Schvarcz Gyula.
 Stoczek József.
 Szabó József.
 Szarvas Gábor.
 Szász Károly.
 Szilágyi Sándor.
 Szily Kálmán.
 Thaly Kálmán.
 Than Károly.
 P. Thewrewk Emil.
 Torma Károly.
 Tóth Lőrincz.
 Vámbéry Ármin.
 Wenzel Gusztáv.

Levelező tagok:

Ábel Jenő.
 Arany László.
 Gr. Andrassy Manó.
 Ballagi Aladár.
 Balló Mátyás.
 Bánóczi József.
 Barabás Miklós.
 Barsi József.
 Barna Ferdinánd.
 Barna Ignác.
 Bartal Antal.
 Bartalus István.
 Batizfalvy Sámuel.
 Bedő Albert.
 Bogisich Mihály.
 Böck János.
 Corzan Avendano Gábor.
 Csaplár Benedek.
 Csiky Gergely.
 Csontos János.
 Domanovszky Endre.
 Falk Miksa.
 Fejérpataky László.
 Fröhlich Izor.
 Galgóczy Károly.
 Gönczy Pál.
 Goldziher Ignác.
 György Endre.
 Halász Gejza.
 Hampel József.
 Hegedűs Sándor.
 Heinrich Gusztáv.
 Heller Ágost.
 Hirschler Ignác.
 Hoffmann Károly.

Hoffmann Pál.
 Horvát Árpád.
 Horváth Géza.
 Hőgyes Endre.
 Jakab Elek.
 Keleti Gusztáv.
 Kerékgyártó Árpád.
 Kerkapoly Károly.
 Kerpely Antal.
 Kherndl Antal.
 Klein Gyula.
 Kondor Gusztáv
 Korányi Frigyes.
 Kováts Gyula.
 König Gyula.
 Kőrösi József.
 Kriesch János.
 Láng Lajos.
 Lehr Albert.
 Lengyel Béla.
 Lubrich Ágost
 Lutter Nándor.
 Majláth Béla.
 Markusovszky Lajos.
 Matlekovics Sándor.
 Medveczky Frigyes.
 Mocsáry Sándor.
 Ney Ferencz.
 B. Nyáry Jenő.
 B. Orbán Balázs.
 Ökröss Bálint.
 Pálffy Albert.
 Patterson Artur
 Pauer Imre.
 Pecz Vilmos.
 Plósz Pál.
 Plósz Sándor.

B. Podmaniczky Frigyes.
 Poór Imre.
 Pulszky Ágost.
 Pulszky Károly.
 Réthy Mór.
 Schuller Alajos.
 Simonyi Zsigmond.
 Szigeti József.
 Télfy Iván.
 Thanhoffer Lajos.
 Tomory Anasztáz.
 Vadnai Karoly.
 Volf György.
 Wartha Vincze.
 Wlassics Gyula.
 Xántus János.
 Zsigmond Vilmos.

Abauj megye.

Miskovszky Viktor lt. *Kassán.*

Baranya megye.

Mátyás Flórián lt. *Pécsett.*

Békés megye.

Haan Lajos lt. *B.-Csabán.*
 Zsilinszky Mihály lt. *Békés-
 Csabán.*

Bihar megye.

Bunyitay Vincze lt. *Nagy-
 Váradon.*
 Czobor Béla lt. *Nagy-Vára-
 don.*
 Rómer Flóris rt. *Nagy-Vára-
 don.*

Borsod megye

Lévay József rt. *Miskolczon.*
 B. Radvánszky Béla tt. *Sajó-
 Kazán u. p. Vadna.*

Csongrád megye.

Imre Sándor rt. *Hód-Mező-
 Vásárhelyen.*

Esztergom megye.

Dankó József lt. *Esztergomban.*
 Knauz Nándor rt. *Esztergom-
 ban.*
 Simor János hg-primás ig. t.
Esztergomban.
 Somogyi Károly lt. *Eszter-
 gomban.*

Fehér megye.

Pauer János lt. *Székes-Fehér-
 vártt.*
 Schvarcz Gyula rt. *Székes-
 Fehérvártt.*
 Szügyény-Marich László ig. t.
Csórón.

Alsó-Fehér megye.

Gondol Dániel lt. *Alvinczen.*

Győr megye.

Jedlik Ányos tt. *Győrött.*

Hajdú megye.

Szücs István lt. *Debreczenben.*
 Török József rt. *Debreczenben.*

Heves megye.

Danielik János tt. *Egerben.*
 Szvorényi József tt. *Egerben.*

Udvardy Cherna János lt.
Egerben.

Balássy Ferencz lt. *Maklárón.*

Hont megye.

Péchy Antal lt. *Selmeczen.*

Hunyad megye.

Gr. Kuun Géza tt. *Maros-
 Németin.*

Kolozs megye.

Berde Áron lt. *Kolozsvártt.*
 Brassai Sámuel tt. *Kolozs-
 vártt.*
 Concha Győző lt. *Kolozsvártt.*
 Entz Géza lt. *Kolozsvártt.*
 Finály Henrik lt. *Kolozsvártt.*
 Kanitz Ágost lt. *Kolozsvártt.*
 Dr. Koch Antal lt. *Kolozs-
 vártt.*
 Kőváry László lt. *Kolozsvártt.*
 Martin Lajos lt. *Kolozsvártt.*
 Szabó Károly rt. *Kolozsvártt.*
 Szász Béla lt. *Kolozsvártt.*
 Színnyei József lt. *Kolozs-
 vártt.*

Komárom megye.

Konkoly T. Miklós t.-tag
Ó-Gyallán.

Máramaros megye.

Szilágyi István lt. *M.-Szigeten.*

Nógrád megye.

Kacs Kovics Lajos lt. *Sőjben.*
 Nagy Iván rt. *Horpácson.*
 Szabó István lt. *Kazáron.*

Nyitra megye.

Br. Mednyánszky Dénes lt.
Rakoviczon.
Nagy József lt. *Nyitrán.*

Pest-Pilis-Solt-Kiskún megye.

Baksay Sándor. lt. *Künszent-
Miklóson.*
Haynald Lajos ig. t. *Kalocsán.*
Szilády Áron rt. *Halason.*

Pozsony megye.

Gr. Apponyi György. ig. tag
Pozsonyban.
Pettkó János lt. *Bazinban.*
Pór Antal lt. *Pozsonyban.*
Ortvay Tivadar lt. *Pozsonyban.*
Rónay Jácint rt. *Pozsonyban.*
Gr. Szécsen Antal ig. és tt.
Pozsonyban.

Sáros megye.

Hazslinszky Frigyes rt. *Eper-
jesen.*

Sopron megye.

Divald Adolf lt. *Kismárton-
ban.*
Paúr Iván lt. *Sopronban.*

Szeben megye.

Bielz Albert lt. *Nagyszebenben.*
Kápolnai Pauer István lt. *N.-
Szebenben.*

Temes megye.

Ormós Zsigmond lt. *Temes-
várrott.*

Torontál megye.

Szentkláray Jenő lt. *Török-
Becsén.*

Udvarhely megye.

Kozma Ferencz lt. *Székely-
Keresztúron.*

Vas megye.

Hollósy Jusztinián lt. *Kis-
Czellen.*
Inkey Béla lt. *Szent-Lőrinczen,
u. p. Szombathely.*

Zala megye.

Arenstein József lt. *Badacson-
Tomajon.*

Zemplén megye.

Chyzer Kornél lt. *S.-A.-Uj-
helyen.*
B. Sennyei Pál ig. t. *Bélen,
u. p. Királyhelmezz.*

B) MAGYAR TENGER-
MELLÉK.

Gr. Zichy Ágost lt. *Fiumében.*

C) HÖRVÁT- ÉS TÓT-
ORSZÁG.

Kukuljeviç Iván lt. *Zágráb-
ban.*

II. AUSZTRIAI CSÁSZÁRSÁG.

A) AUSZTRIA.

Bécs.

Akin Károly lt.
 Arneth Alfréd kt.
 Birk Ernő kt.
 Fiedler József kt.
 Hauer Ferencz kt.
 Hyrtl József kt.
 Kállay Béni lt.
 Károlyi Árpád lt.
 Karvasy Ágost lt.
 Miklosich Ferencz kt.
 Müller Frigyes kt.
 Petzval József kt.
 RUDOLF főherczeg tt.
 B. Schlechta Ottokár kt.
 Siekl Tivadar kt.
 Thallóczy Lajos lt.
 Tóth Ágoston lt. *Grätzban.*

B) CSEH- ÉS MORVA-
ORSZÁG.

Dudik Béda kt. *Brünnben.*
 Gindely Antal kt. *Prágában.*
 Jireček József kt. *Prágában.*

C) GÁCSORSZÁG.

Lepkovszky József kt. *Krak-
kóban.*
 Zakrzewski Vincze kt. *Krak-
kóban.*

III. NÉMET BIRODALOM.

A) Baden nagyherczegség.

Bunsen Bóbert Vilmos kt.
Heidelbergben.

B) Szászország.

Ebers György kt. *Lipcsében.*
 Engel Ernő kt. *Lösnitzben.*
 Fleischer Leberecht Henrik kt.
Lipcsében.
 Ludwig Károly kt. *Lipcsében.*
 Overbeck János kt. *Lipcsében.*
 Roscher Vilmos kt. *Lipcsében.*

C) Bajorország.

Flegler Sándor kt. *Nürnberg-
ben.*
 Giesebrecht Vilmos kt. *Mün-
chenben.*

D) Anhalti herczegség.

Stier Theophil kt. *Zerbstben.*

E) Poroszország.

Ascherson P. kt. *Berlinben.*
 Bock Ferencz kt. *Aachenben.*
 Dr. Clausius Rudolf kt. *Bonn-
ban.*
 Gneist Rudolf kt. *Berlinben.*
 Helmholtz Herman kt. *Berlin-
ben.*
 Mommsen Tivadar kt. *Berlin-
ben.*
 Schott Vilmos kt. *Berlinben.*
 Virchow Rudolf kt. *Berlin-
ben.*
 Wieseler Frigyes kt. *Göttin-
gában.*
 Zeller Eduárd kt. *Berlinben.*

IV. OLASZORSZÁG.

- Ascoli Ezsaiás kt. *Milanóban.*
 Bodio Lajos kt. *Rómában.*
 Cantu Caesar kt. *Milanóban.*
 Capasso Bertalan kt. *Nápolyban.*
 Guasti Caesar kt. *Flórenczben.*
 De Gubernatis Angelo kt. *Flórenczben.*
 Scacchi Archangelo kt. *Nápolyban.*
 Todaro Ágoston kt. *Paler móban.*
 Villari Pasqual kt. *Flórenczben.*
 Teza Emil kt. *Pisában.*

V. SWEICZ.

- De Candolle Alfonz kt. *Genfben.*

VI. FRANCZIAORSZÁG.

Páris.

- Berthelot Marcellin kt.
 Des Cloizeaux A. kt.
 Elisée Reclus kt.
 Esquirou de Parieu kt.
 Fouqué F. kt.
 Hermite Károly kt.
 Janet Pál kt.
 Levasseur Emil kt.
 Oppert Gyula kt.
 Pasteur Lajos kt.
 Renan Ernő kt.

- Schulhot Lipót lt.
 Taine Hippolyt kt.
 Topinard Pál kt.
 Ujfalvy Károly kt.
 Sayous Eduárd kt. *Besançonban.*
 Chantre Ernő kt. *Lyonban.*
 Bertrand Sándor kt. *St.-Germainben.*

VII. ANGLIA.

- Buttler Dundas Ede kt. *Londonban.*
 Duka Tivadar lt. *Londonban.*
 Gladstone Vilmos kt. *Londonban.*
 Jones W. Henrik kt. *Londonban.*
 Müller Miksa kt. *Oxfordban.*
 Owen Róbert kt. *Londonban.*
 Rawlinson Creswicke Henrik baronet kt. *Londonban.*
 Thomsom Vilmos kt. *Glasgowban.*
 Cayley Arthur kt. *Cambridgeben.*

VIII. HOLLANDIA.

- De Goeje M. kt. *Leydenben.*

IX. SVÉDORSZÁG.

- Hildebrand János kt. *Stockholmban.*
 D'Olivecrona Kanut kt. *Stockholmban.*

X. PORTUGALL-ORSZÁG.

Teixeira de Aragao A. C. kt.
Lissabonban.

XI. FINNORSZÁG.

Ahlquist Ágost kt. *Helsingforsban.*

Donner Ottó kt. *Helsingforsban.*

Genetz Árvid kt. *Tavestehusban.*

XII. OROSZORSZÁG.

Kunik Ernő kt. *Szt.-Pétervártt.*

Wiedemann Ferdinánd kt. *Szt.-Pétervártt.*

XIII. SZERBORSZÁG.

Dr. Pančič József kt. *Belgrádon.*

Vitkovits Gábor kt. *Belgrádon.*

XIV. KELETINDIA.

Rájendralála Mitra kt. *Calcutában.*

Leitner G. W. kt. *Lahorében.*

XV. AMERIKA.

Dana Jakab kt. *New-Hawenben. (Connecticut).*

Az akadémiai személyzet létszáma.

Elnökség és Igazgató-Tanács (köztök 6 tiszt. és 8 rend. tag) 25

Tiszteleti tag helyben 9, vidéken 11, összesen.....	20
Rendes " " 44, " 12, "	56
Levelező " " 92, " 53, "	144
Külső tag	85
	305

I. A nyelv- és széptudományi osztályban.

Tiszteleti tag helyben 3, vidéken 2, összesen ..	5
Rendes " " 9, " 3, "	12
Levelező " " 22, " 9, "	31
Külső tag	27
	75

II. A bölcséleti, társadalmi és történeti tudományok osztályában.

Tiszteleti tag helyben 4, vidéken 4, összesen.....	8
Rendes " " 17, " 6, "	23
Levelező " " 35, " 22, "	57
Külső " " 1, " 33, "	34
	122

III. A matematikai és természettudományok osztályában.

Tiszteleti tag helyben 2, vidéken 5, összesen ..	7
Rendes " " 18, " 3, "	21
Levelező " " 34, " 22, "	56
Külső tag	24
	108

Alapszabályilag az igazgató tagok teljes száma a 2 elnökön és főtitkáron kívül 24 levén, üres hely van..... 1

Alapszabályilag a tiszteleti tagok teljes száma 24 levén, üres hely van..... 4

Alapszabályilag a rendes tagok száma 60 levén, üres hely van 4

NÉVMUTATÓ.

	Lap.		Lap.
Ábel Jenő	190	Birk Ernő	206
Ahlquist Ágost.	191	Bock Ferencz	206
Akin Károly	217	Bodio Lajos.	208
Gr. Andrásy Gyula	182	Bogisich Mihály	190
Gr. Andrásy Manó.	198	Borovszky Samu	230
Apáthy István	197. 242	Böckh János	218
Gr. Apponyi Albert.	226	Brassai Sámuel	193
Gr. Apponyi György ...	180	Budenz József . 187. 223.	234
Arany László	189	Bunsen Róbert Vilmos ..	221
Arenstein József	215	Bunyitay Vincze ...	204. 248
Arneht Alfréd.	206	Buttler Dundas Ede ...	192
Ascoli Ezsaiás	192	De Candolle Alfonz ...	222
Ascherson P.	221	Cantu Caesar.	206
Baksay Sándor	190. 237	Capasso Bertalan ...	208
Balássy Ferencz	200	Cayley Arthur	222
Ballagi Aladár	204	Chantre Ernő	207
Ballagi Mór	186. 223	Chyzer Kornél	216. 257
Balló Mátyás	219	Dr. Clausius Rudolf ...	221
Balogh Kálmán	213	Des Cloiseaux A.	222
Bánóczy József	190	Concha Győző.	205
Barabás Miklós	188	Corsan Avendano Gábor	217
Barna Ferdinánd ...	189. 223	Csaplár Benedek ...	205. 248
Barna Ignác	189	Csengery János	224
Barsi József	200	Csiky Gergely	190
Bartal Antal	189	Csontos János	203
Bartalus István.	189	Czobor Béla	205
Batizfalvy Sámuel	217	Dana Jakab	221
Bedő Albert	220	Danielik János	192
Beóthy Zsolt	187	Dankó József.	203. 247
Berde Áron	215	Deák Farkas.	197
Berecz Károly	230	Gr. Dessewffy Aurél	184. 226
Berthelot Marcelin ..	222	Divald Adolf	217
Bertrand Sándor.	207	Dobóczy Ignác.	225
Bielz Albert	220	Domanovszky Endre ...	200

Lap.	Lap.		
Donner Ottó	192	György Endre	201
Dudik Béda Ferencz	206	Gyulai Pál	184, 187, 229
Duka Tivadar	216, 257	Haan Lajos	201
Ebers György	192	Hajnik Imre	196
Engel Ernő	206	Halász Géza	217
Entz Géza	220	Halász Imre	226
B. Eötvös Loránd	214	Hampel József	204
Esquirou de Parieu	207	Hantken Miksa	213
Falk Miksa	199	Hauer Ferencz	221
Fejérpataky László	204	Haynald Lajos 181, 208, 227	
Fenyvessy Adolf	226	Hazslinszky Frigyes 211, 257	
Fiedler József	207	Hegedűs Sándor	205
Finály Henrik	199	Heinrich Gusztáv	190, 236
Flegler Sándor	206	Hellebrand Árpád	229
Fleischer Leberecht H.	192	Heller Ágost	221, 262
Fodor József	214	Helmholtz Herman	221
Fouqué F.	222	Heltay Ferencz	227
Földes Béla	226	Henszlmann Imre	195
Fraknoi Vilmos 195, 225, 229		Herich Károly	227
	241	Hermite Károly	222
Freeskay János	223	Hildebrand János	207
Frivaldszky János	212, 257	Hirschler Ignác	218
Fröhlich Izor	219	Hoffmann Károly	220
Galgóczy Károly	215	Hoffmann Pál	200
Genetz Arvid	192	Hollán Ernő	208
Gerlóczy Gyula	226	Hollósy Jusztinián	217
Giesebrecht Vilmos	207	Horvát Árpád	204, 247
Gindely Antal	207	Horvát Boldizsár	193
Gladstone Vilmos	207	Horváth Géza	219, 259
Gneist Rudolf	207	Hőgyes Endre	220, 261
De Goeje M.	192	Hunfalvy János 185, 194, 239	
Goldziher Ignác	189, 235	Hunfalvy Pál	184, 185, 186
Gondol Dániel	188		229, 233
Gönczy Pál	215	Hunyady Jenő	214
Guasti Caesar	208	Hyrtl József	221
De Gubernatis Angelo	192	Imre Sándor	187

	Lap.		Lap.
Inkey Béla	221	Kováts Gyula	204, 247
Jakab Elek	200	Kozma Ferencz	202
Janet Pál	206	Kőuig Gyula	219
Jedlik Ányos István	208	Kőrösi József	201, 245
Jekelfalusy József	227	Kőváry László	204, 247
Jendrássik Jenő	213	Krenner József	214
Jireček József	192	Kriesch János	220
Joannovics György . 185,	223	Kruspér István	211
Jókai Mór	186	Kukuljevics Iván	199
Jónás Károly	230	Kunik Ernő	207
Jones W. Henrik	192	Gr. Kuun Géza	186, 233
József, cs. kir. főherceg		Lanfranconi Grazioso Enea	225
ő fensége	183	Láng Lajos	204
Jurányi Lajos	214	Lehr Albert	190
Kacs Kovics Lajos	215	Leitner G. W.	191
Kállay Béni	201	Lengyel Béla	218
Kánitz Ágost	220	Lenhossék József	211
Kápolnay Pauer István	220	Lepkovszky József	207
Károlyi Árpád	202	Lévay József	187
Gr. Károlyi Sándor	184	Levasseur Emil	207
Karvasy Ágost	198	Lindner Ernő	229
Kautz Gyula . . . 185, 194,	239	Lipp Vilmos	226
Keleti Gusztáv	189	Lubrich Ágost	200
Keleti Károly	195	Ludwig Károly	221
B. Kemény Gábor	193	Lukács Antal	227
Kerékgyártó Árpád	200	Lukács Béla	227
Kerkapoly Károly	199	Lutter Nándor	216
Kerpely Antal	218	Máday Izidor	227
Kherndl Antal	220	Majláth Béla	202
Klein Gyula	220	Mandello Károly	227
Knauz Nándor 195,	241	Margó Tivadar	211
Koch Antal 218,	258	Markusovszky Lajos	217
Komáromy Lajos	224	Martin Lajos	216
Kondor Gusztáv	216	Matlekovics Sándor	200
Konkoly T. Miklós . 209,	255	Mátyás Flórián	199
Korányi Frigyes	220	B. Mednyánszky Dénes	217

Lap.	Lap.
Medveczky Frigyes. 205, 250	Petzval József 222
Mészáros Péter 230	Plósz Pál 220
Mihalkovics Géza 214	Plósz Sándor 205
Miklosich Ferencz 246	Podhorszky Lajos 188
Myskovszky Viktor . 202, 191	B. Podmaniczky Fr. 188, 234
Mocsáry Sándor 221, 261	Pór Antal 200
Mommsen Tivadar 206	Poór Imre 217
Müller Frigyes 192	Pulszky Agost 206
Müller Miksa 192	Pulszky Ferencz 181, 192, 225
Nagy Imre 198	Pulszky Károly 204
Nagy Iván 195	B. Radvánszky Béla 193
Nagy József 216	Rájendralála Mitra 191
Néndtvich Károly 210	Ráth György 226
Ney Ferencz 198	Rawlinson Henrik 191
B. Nyáry Jenő 203	Reclus Elisée 222
D'Olivecrona Kanut 208	Renan Ernő 191
Oppert Gyula 191	Réthy László 226
B. Orbán Balázs. 206, 249	Réthy Mór 219
Ormós Zsigmond. 188, 235	Rómer Flóris 194
Ortvay Tivadar 201	Rónay Jácint. 194
Overbeck János 191	Roscher Vilmos 206
Owen Rikárd 221	Rudolf cs. kir. főherceg és trónörökös 209
Ökröss Bálint 200, 245	Salamon Ferencz 194
Pálffy Albert 191	Sayous Eduárd 207
Pánčić József 221	Šcacchi Archangelo 221
Pasteiner Gyula 226	Schenzl Guido 213
Pasteur Lajos 222	B. Schlehta Ottokár. 191
Patterson Arthur 207	Schott Vilmos 191
Pauer Imre 201, 245	Schulhof Lipót 219
Pauer János 198, 244	Schuller Alajos 220
Pauler Gyula 196, 241	Schvarecz Gyula 197, 243
Paúr Iván 198	Semsey Andor 209
Péchy Antal 219, 259	B. Sennyey Pál 179
Pecz Vilmos 191, 237	Siekl Tivadar 207
Pesty Frigyes. 196, 229, 241	Simonyi Zsigmond 190
Pettkó János 216	

	Lap.		Lap.
Simor János hg.-primás	180	P. Thewrewk Emil	188
Somogyi Károly	198	Thomsom Vilmos	222
Stier Theophil	191	Tisza Kálmán	183
Stoczek József	179	Todaro Ágoston	222
Szabó István	188	Tolnay Lajos	227
Szabó József	210, 229	Tomori Anasztáz	215
Szabó Károly	194, 239	Topinard Pál	222
Szarvas Gábor	187	Torma Károly	197
Szász Béla	190	Tóth Ágoston	218
Szász Károly	183, 187, 223	Tóth Lőrincz	193, 238
Gr. Széchenyi Béla	184, 209	Török József	209
Gr. Szécsen Antal	180, 193	Trefort Ágoston	179, 193, 226
Szell Kálmán	227	Urvardy Cherna János	215
Szemenyei János	229	Ujfalvy Károly	192
Szentes Károly	230	Vadnai Károly	189
Szentkláray Jenő	203	Vámbéry Ármin	187
Szigeti József	190	B. Vay Miklós	180
Szilády Áron	187	Vécsey Tamás	203
Szilágyi István	188	Villari Pasqual	207
Szilágyi Sándor	195, 240	Virchow Rudolf	222
Szily Kálmán	184	Vitkovits Gábor	208
Szinnyei József	190	Volf György	189
Szlávy József	185	Wartha Vincze	218
Szögyény-Marich László	180	Wenzel Gusztáv	193
Szücs István	198, 243	Wiedemann Ferdinánd	191
Szvorényi József	186, 233	Wieseler Frigyes	207
Taine Hippolyt	192	Wlassics Gyula	205, 249
Takács István	230	Xantus János	216
Télfy Iván	188, 235	Zakrzewski Vincze	208
Teixeira de Aragao A. C.	208	Zeller Eduárd	207
Teza Emil	192	Gr. Zichy Ágost	190
Thallóczy Lajos	203	Zichy Antal	184, 185, 224
Thaly Kálmán	196, 242	Zsigmondy Vilmos	218
Than Károly	182, 208, 256	Zsilinszky Mihály	201
Thanhoffer Lajos	219, 260		

TARTALOM.

	Lap.
<i>Csillagászati és közönséges naptár</i>	3
Egi tünemények 1887-ben	54
<i>A. M. T. A. Alapszabályai</i>	73
<i>A. M. T. A. Ügyrende</i>	85
I. Osztályok	87
II. Tagok	89
III. Titkárok	90
IV. Elhúnyt tagok végtisztelete és emlékezete	92
V. Tagválasztás	92
VI. Akadémiai ülések	93
VII. Összes ülés	94
VIII. Rendkívüli összes ülések	95
IX. Osztályülések	96
X. Osztályértekezletek	98
XI. Nagygyűlés	99
XII. Elegyes ülés	100
XIII. Közülés	101
XIV. Állandó bizottságok	101
XV. Nyelvtudományi bizottságok	102
XVI. Irodalomtörténeti bizottság	104
XVII. Classica-philologiai bizottság	104
XVIII. Történelmi bizottság	105
XIX. Archaeologiai bizottság	106
XX. Nemzetgazdasági bizottság	107
XXI. Matematikai és természettud. bizottság	108
XXII. Hadtudományi bizottság	108
XXIII. Könyvkiadó bizottság	109
XXIV. Könyvtári bizottság	109
XXV. Akadémiai Évkönyvek	110
XXVI. Akadémiai Értesítő	110
XXVII. Akadémiai Értekezések	111
XXVIII. Mathem. és Természettudományi Értesítő	113
XXIX. Akadémiai Almanach	114

	Lap.
XXX. Nyomatás végett beadott kéziratok meg- vizsgálása és kiadása	114
XXXI. Kézirat-tulajdonjog	116
XXXII. Tiszteletdíjak	117
XXXIII. Az Akadémia jutalmai. Nagyjutalom és Marczibányai-mellékjutalom	117
XXXIV. Bézsán József alapítványa	120
XXXV. Első Magyar Biztosító-Társas. alapítványa	120
XXXVI. Bulyovszky Gyula alapítványa	121
XXXVII. Bük László alapítványa	121
XXXVIII. Dóra Szilárd alapítványa	123
XXXIX. Az első pesti hazai takarékpénztárnak Fáy András nevére tett alapítványa	124
XL. Farkas-Raskó-alapítvány	126
XLI. Fekesházy Mihály alapítványa	127
XLII. Gorove László és István alapítványa	127
XLIII. Gr. Karátsonyi Guidó alapítványa	128
XLIV. Kereskedelmi csarnok Széchenyi adománya	130
XLV. Kóczán Ferencz alapítványa	130
XLVI. Lévai Henrik alapítványa	132
XLVII. Lukács Krisztina nevére Lukács Mórícz által tett alapítvány	133
XLVIII. Marczibányi Imre alapítványa	134
XLIX. Gr. Nádasdy Tamás nevére, gr. Nádasdy Ferencz által tett alapítvány	135
L. Oltványi Pál alapítványa	135
LI. Péczelyi József alapítványa	136
LII. Sámuel Alajos alapítványa	139
LIII. Szilágyi István alapítványa	139
LIV. Sztrokay Antal nevére Sztrokay Luíza által tett alapítvány	140
LV. Gr. Teleky József alapítványa	141
LVI. Ullmann Károly nevére Ullmann Imre és testvérei által tett alapítvány	142
LVII. Vitéz József alapítványa	143
LVIII. Általános pályázati szabályok	143
LIX. Edl- és Holczer-féle ösztöndíj-alapítvány	145
LX. A Kazinczy-alap	146
LXI. Könyvkiadó hivatal	151
LXII. Könyvtári szabályok	152
<i>Az igazgató Tanács Ügyrende:</i>	
I. Az általános határozatok	156
II. Állandó bizottságok	158
III. Földhitelintézet	158
IV. Főtítkári hivatal	160

	Lap.
V. A költségvetés.....	161
VI. Ügyész.....	162
VII. Házgondnok.....	162
<i>Hazai és külföldi intézetek, melyeknek az Akadémia kiadványai megküldetnek</i>	164
<i>Az akadémiai kiadványok ajándék-példányainak szétküldése</i>	173
<i>Akadémiai pályázatok kihirdetése</i>	175
<i>Magyar akadémiai névkönyv</i>	177
Elnökség és Igazgató-Tanács.....	179
I. Nyelv- és széptudományi osztály.....	185
II. A bölcséleti, társadalmi és történeti tudományok osztálya.....	192
III. A matematikai és természeti tudományok osztálya.....	206
Állandó bizottságok.....	223
Tisztviselők.....	229
Szolgák.....	230
<i>A tagok munkálatai 1887-ben</i>	231
<i>A M. T. Akad. munkálkodása s pénztára mibenléte</i>	265
<i>Az 1887. évi akadémiai költségvetés</i>	305
<i>A M. T. Akad. vagyon-mérlege 1886. decz. 31-én</i>	308
<i>A M. T. Akad. veszteség és nyereség számlája</i>	310
<i>Az Akad. részére tett adományok és hagyományok</i>	312
<i>Az Akadémia halottjai 1830—1887</i>	314
<i>Nekrolog az elhunyt tagokról</i>	331
<i>Az Akadémia tagjai földirati rendben</i>	344
<i>Az akadémiai személyzet létszáma</i>	352
<i>Nérmutató</i>	352